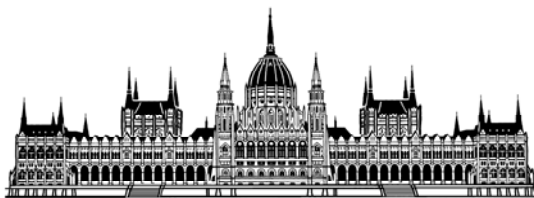

Országgyűlési Napló

*Dr. Hiller István, dr. Latorcai János és
Sneider Tamás*
elnöklete alatt

Jegyzők: *Földi László, Gelencsér Attila, Hegedűs Lorántné,
Mirkóczki Ádám, Móring József Attila, Schmuck Erzsébet*

Az ülésnap megnyitása	5131
-----------------------------	------

Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény és az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény jogharmonizációs célú módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája.....	5131
--	------

Dr. Fónagy János nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	5131
---	------

Felszólalók:

Bartos Mónika , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	5133
Heringes Anita , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	5136
Kepli Lajos , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	5138
Sallai R. Benedek , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	5141
Kepli Lajos (Jobbik).....	5145
Schmuck Erzsébet (LMP).....	5146
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz).....	5149
Sallai R. Benedek (LMP).....	5152
Schmuck Erzsébet (LMP).....	5155
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz).....	5156
Kepli Lajos (Jobbik).....	5156
Schmuck Erzsébet (LMP).....	5157
Kepli Lajos (Jobbik).....	5158
Sallai R. Benedek (LMP).....	5159
Szilágyi György (Jobbik).....	5160
Sallai R. Benedek (LMP).....	5161
Gógös Zoltán (MSZP).....	5161
Varju László (független).....	5162
Kepli Lajos (Jobbik).....	5163
Szilágyi György (Jobbik).....	5164
Heringes Anita (MSZP).....	5164
Sallai R. Benedek (LMP).....	5165
Kepli Lajos (Jobbik).....	5165
Dr. Fónagy János nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár válasza.....	5166

A dohánytermék-kiskereskedelem integrált ellátásához szükséges egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	5169
--	------

Hegmanné Nemes Sára nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	5169
--	------

Felszólalók:

Dr. Völner Pál , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	5171
Dr. Józsa István , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	5174
Szilágyi György , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	5178
Dr. Schiffer András , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	5182
Varju László (független).....	5188
Dr. Schiffer András (LMP).....	5190
Dr. Józsa István (MSZP).....	5190
Szilágyi György (Jobbik).....	5191
Dr. Schiffer András (LMP).....	5196
Varju László (független).....	5199
Dr. Schiffer András (LMP).....	5199
Szilágyi György (Jobbik).....	5200
Dr. Schiffer András (LMP).....	5201
Hegmanné Nemes Sára nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár válasza	5202

A fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat

általános vitája.....5205

Hegmanné Nemes Sára nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár,

a napirendi pont előadója.....5205

Felszólalók:

Dr. Völner Pál, a Fidesz képviselőcsoportja részéről..... 5208

Dr. Józsa István, az MSZP képviselőcsoportja részéről..... 5212

Szilágyi György, a Jobbik képviselőcsoportja részéről 5215

Dr. Schiffer András (LMP)..... 5221

Dr. Schiffer András, az LMP képviselőcsoportja részéről.....5222

Varju László (független) 5227

Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)5229

Dr. Szakács László (MSZP)5230

Szilágyi György (Jobbik).....5234

Dr. Schiffer András (LMP).....5236

Korózs Lajos (MSZP) 5237

Dr. Józsa István (MSZP).....5240

Dr. Schiffer András (LMP).....5240

Hegmanné Nemes Sára nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár válasza 5241

A dohányipari vállalkozások 2015. évi egészségügyi hozzájárulásáról szóló törvényjavaslat

általános vitája5243

Szatmáry Kristóf (Fidesz), a napirendi pont előadója5243

Felszólalók:

Glattfelder Béla nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár5248

Dr. Völner Pál, a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....5249

Dr. Józsa István, az MSZP képviselőcsoportja részéről.....5250

Dr. Lukács László György, a Jobbik képviselőcsoportja részéről..... 5253

Dr. Schiffer András, az LMP képviselőcsoportja részéről..... 5256

Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)5260

Dr. Szakács László (MSZP) 5263

Szilágyi György (Jobbik).....5266

Sallai R. Benedek (LMP) 5269

Varju László (független) 5273

Szatmáry Kristóf (Fidesz) előterjesztői válasza 5274

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvénynek a tisztességes piaci magatartás megvalósulása érdekében a vállalkozások működésével összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat

általános vitája 5277

Glattfelder Béla nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója 5277

Felszólalók:

Szatmáry Kristóf, a Fidesz képviselőcsoportja részéről 5279

Dr. Józsa István, az MSZP képviselőcsoportja részéről..... 5281

Z. Kárpát Dániel, a Jobbik képviselőcsoportja részéről 5285

Sallai R. Benedek, az LMP képviselőcsoportja részéről.....5289

Szelényi Zsuzsanna (független).....5294

Z. Kárpát Dániel (Jobbik) 5296

Boldog István (Fidesz) 5297

Gógös Zoltán (MSZP)5298

Font Sándor (Fidesz)5302

Z. Kárpát Dániel (Jobbik)5304

Szatmáry Kristóf (Fidesz) 5307

Gógös Zoltán (MSZP)5308

Varju László (független)5309

Szelényi Zsuzsanna (független)..... 5311

Boldog István (Fidesz)	5311
Sallai R. Benedek (LMP)	5311
Varju László (független)	5312
Szatmáry Kristóf (Fidesz)	5312
Glattfelder Béla nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár válasza.....	5315
Napirenden kívüli felszólaló:	
Sallai R. Benedek (LMP)	5317
Bejelentés az Országgyűlés következő üléséről	5320
Az ülés bezárása	5320

Az ülésen jelen voltak:

DR. FÓNAGY JÁNOS és HEGMANNÉ NEMES SÁRA nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkárok,
GLATTFELDER BÉLA nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
20. ülésnapja

2014. november 26-án, szerdán

(8.00 óra - Elnök: dr. Hiller István)

Jegyzők: Hegedűs Lorántné és Móring József Attila)

ELNÖK: Jó reggelt kívánok mindenkinek! Elkezdjük munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés őszi ülészakájának 20. ülésnapját ezennel megnyitom. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Hegedűs Lorántné és Móring József Attila jegyzők lesznek segítségemre.

Köszöntöm kedves vendégeinket és mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény és az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény jogharmonizációs célú módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája** a lezárásig. Az előterjesztés T/2083. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Tájékoztatom továbbá önöket, hogy az előterjesztés részletes vitáját kijelölt bizottsággként a Fenntartható fejlődés bizottsága folytatja le.

Elsőként megadom a szót Fónagy János államtitkár úrnak, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár úr, öné a szó. Parancsoljon!

DR. FÓNAGY JÁNOS nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslatban foglaltak célja az uniós jogi normáknak való megfelelés, azok érvényre juttatása a hazai jogrendszerben. Az indítvány a klímapolitikai kérdéskörben a hazai jogban szabályozó mindkét ágazati törvényt módosítani kívánja.

A nemzetközi tudományos közösség döntő többségének álláspontja szerint az üvegházhatású gázok fokozott kibocsátása és a légkörben való felhalmozódásuk okozza a globális felmelegedést, melynek eredménye a klímaváltozás. A klímaváltozás negatív következményeinek csökkentéséhez és elhárításához az első és legfontosabb lépés a kiotói egyezmény ratifikálása volt. A káros hatások mérséklése érdekében mind a nemzetközi, mind az uniós politikában kiemelt szerepet kap a klímapolitika.

Az önök előtt lévő javaslat a 2007. évi LX. törvény módosítását tartalmazza, amely az üvegházhatású gázok elleni globális fellépés eredményeként született kiotói egyezményben rögzített elveket, célo-

kat ülteti át, szabályozva az üvegházhatású gázok ipari ágazatok általi kibocsátását.

A fluortartalmú üvegházhatású gázokról szóló 517/2014. európai uniós rendelet 2014. május 6-án lépett hatályba, teljesen új alapokra helyezve a fluortartalmú üvegházhatású gázokkal kapcsolatos szabályozást. Ezért mindenképpen szükségessé vált a hatályos hazai törvényi és rendeleti szabályozások felülvizsgálata.

A 2007. évi LX. törvény jelenleg nem tartalmaz rendelkezést arra vonatkozóan, hogy egyes üvegházhatású gázok minősített anyagok milyen egyedi szabályozás alá tartoznak, milyen követelményeknek kell megfelelni alkalmazásukkor. Az új uniós norma hatálybalépésével szükségessé vált megállapítani, hogy az üvegházhatású gázok egyedi szabályozási szinten mely szerv hatáskörébe tartoznak és milyen tárgyú szabályozást igényelnek.

A módosítás egyik fontos eleme az Európai Bizottság által megkövetelt jelentéstételek és adatszolgáltatások kérdéskörének rendezése, a fluorozott szénhidrogének esetében forgalombahozatali kvótamennyiség bevezetése, valamint a tagállami szinten hozzájuk rendelt szankciórendszer alkalmazása az 517/2014. európai uniós rendelet által érintett tevékenységet végző vállalkozásoknál.

Az Unió által előírt követelmények azonban csak abban az esetben tudnak hatékonyra lenni és alapjául szolgálni az üvegházhatású gázok okozta hátrányos következményekkel szembeni fellépésnek, amennyiben a tagállami jogrendszer is megfelelő végrehajtási eszközökkel lép fel annak érdekében, hogy a közvetlenül alkalmazandó uniós jogi aktus rendelkezéseit a tagállamok pontosan és maradéktalanul betartsák és betartassák.

A törvényjavaslatban a jogsértő magatartással szembeni eredményes fellépéshez szükséges hatósági eszközök és intézkedések is szerepelnek, úgy, hogy a megállapított szankciók hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek. A javaslat bevezeti a klímavédelmi felelős hatóság megjelölést is.

A módosítások célja egy olyan szabályozási rendszer kialakítása, amely hatékonyan tesz eleget a fluortartalmú üvegházhatású gázokkal kapcsolatos szabályozást érintő, klímavédelemből és klímapolitikából származó kötelező tagállami feladatoknak.

A kormány 2012-ben újraszabályozta az üvegházhatású gázokkal kapcsolatos hazai intézkedéseket, a 2012. évi CCXVII. törvény hatálybalépésével az emissziókereskedelmi rendszert. Az új szabályozás, amely az üvegházhatást okozó gázok emissziókereskedelmi rendszerének a légi közlekedésre történő kiterjesztését szolgálta, már tartalmazta a 2008/101. európai közösségi irányelv rendelkezéseit is.

Mivel az új törvény számos, már hatályos és alkalmazandó uniós jogi normát is érintett, így a kormánynak az Európai Bizottság felé jelentéstételi kötelezettsége keletkezett. A jelentéstételt követően a Bizottság megkeresést intézett a kormányhoz a

2008/101. európai közösségi irányelv magyarországi átültetése tárgyában. A Bizottság megállapította, hogy az irányelv átültetése több rendelkezést illetően részben vagy teljesen hiányzik, bizonyos rendelkezések esetében pedig tartalmilag nem megfelelő. Az észrevételek a kereskedelmi légitársaság-üzembentartó fogalmának és egységszámítása alapjának meghatározására, a légitársaság-üzembentartók esetében az egységek kiosztásának menetére, a kiosztási határidő rögzítésére, valamint más tagállamok uniós kibocsátási egységeinek felhasználására vonatkoztak.

A 2014 áprilisában kihirdetett 421/2014. európai uniós rendelet célja egy egységes, globálispiac-alapú intézkedésrendszer kialakítása a nemzetközi légi közlekedésből származó kibocsátásokra vonatkozóan, a rendelet megjelenését megelőzően ugyanis nem volt ilyen az Európai Unió emissziókereskedelmi rendszerén, továbbá az EU RTS-rendszerén belül.

A rendelet a rendszer részévé tette a légi közlekedésből származó kibocsátási egységek kereskedelmét. Az új uniós rendelkezéseknek való megfelelés érdekében itt szükségessé vált a légitársaság-üzemeltetőkre és a légitársaság-üzembentartókra vonatkozó rendelkezések átdolgozása.

A 2012. évi CCXVII. törvény módosítását indoklják továbbá az eddigi joggyakorlat és jogalkalmazás során tapasztalt nehézségek, a hatósági munka során megjelenő intézkedések felülvizsgálata és egyszerűsítése a könnyebb és átláthatóbb eljárások megteremtéséért, valamint az együttműködési feladatok pontosítása az emissziókereskedelem kapcsán.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Elnök Úr! Mindezekre figyelemmel kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot megtárgyalni, majd ezt követően támogatni szíveskedjenek. Köszönöm a lehetőséget. *(Szórványos taps a kormánypartii sorokból.)*

(8.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalások következnek.

Első körben a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, és ezeknek a sorában is elsőként megadom a szót Bartos Mónika képviselő asszonynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Képviselő asszony, maximum 15 perc áll rendelkezésére.

Parancsoljon!

BARTOS MÓNIKA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előtűnk fekvő módosítások csak egy kis szeletét képezik azoknak a nemzetközi erőfeszítéseknek, amelyek a klímaváltozás ellen próbálnak tenni.

Jómagam az elmúlt héten Józsa István képviselőtársunkkal együtt vettem részt az ENSZ 2014. évi

parlamentari meghallgatásán, amelynek hívó központi gondolata az volt, hogy az új fenntartható fejlődési célok emberközpontú megközelítésének megerősítése, megosztott felelősségvállalás. Ez a gondolat a 2000-ben 189 ENSZ-tagállam által aláírt és a tagállamok által elkötelezetten vállalt célokat követi. Ezeket a célokat nevezzük millenniumi fejlesztési céloknak, ami az ENSZ egyik legsikeresebb és a közvélemény által is sikeresnek gondolt kezdeményezése. Emellett felsorakozott a nemzetközi közösség, és a megvalósítás érdekében tett erőfeszítések is eredményt hoztak, azonban a megvalósítás kritikákat fogalmazott meg, és ezen kritikák figyelembevételével születtek meg a fenntartható fejlődési célok, amelyek kialakításában Magyarország is aktívan részt vett. Hiszen a fenntartható fejlődési célokra vonatkozó javaslat kidolgozásával megbízott ENSZ nyílt munkacsoportnak másfél éven keresztül társelnöke volt, Kenyával együtt. A munkacsoport jelentését a Közgyűlés szeptember 10-én közfelkiáltással fogadta el. A jelentés elkészítésének sokat hangsúlyozott érdeme volt a párbeszéd, a nyílt munkamódszer, a minden tagállamnak részvételi lehetőséget biztosító munkamódszer.

A javaslat 17 célt és 169 alcélt tartalmaz, ezek közül is a 13. pont fogalmazza meg, hogy sürgős fellépés szükségeltetik a klímaváltozás és annak hatásai ellen. Mint tudjuk, a fenntarthatóság nem egyenlő a környezetvédelemmel, ezt sokszor hangsúlyoztuk ebben a Házban is, hiszen nagyon fontos a három rendszernek, a gazdaságnak, a környezetnek és a társadalomnak az összhangja. Ebből természetesen következik, hogy számos szempont találkozik, számos érdek ütközik, és ezért is nagy eredmény Magyarország számára, hogy sikerült társelnökként egy olyan közös alapot biztosító, közfelkiáltással elfogadott jelentést kiharcolni, amely a közös gondolkodásnak 2015 után alapja lehet. Ezért is köszönet Kőrösi Csaba nagykövet úrnak és a New York-i ENSZ-misszió munkatársainak. Ebből is látszik, hogy a nemzetközi közösség sok erőfeszítést tesz azért, hogy elérhető jövőt biztosítsunk a gyermekeink, unokáink számára.

Néhány héttel ezelőtt Áder János köztársasági elnök úr szólott hozzánk itt az Országház épületében, és idézte a sokunk által ismert gondolatot, hogy gondolkodjunk globálisan, cselekedjünk lokálisan, és idézte Barack Obama elnök úr New Yorkban elhangzott szavait is, aki azt mondta, hogy mi vagyunk az első nemzedék, amely érzi a klímaváltozás hatásait, és mi vagyunk az utolsók, akik tehetünk valamit ellene. Valóban, az elmúlt évtizedek gazdasági fejlődésével együtt az emberi lét és a természet egyensúlya több területen jelentősen megbomlott. A globális felmelegedés és a levegőszennyezés az egyik legsúlyosabb kérdés, ami nemzetközi összefogást kíván. A probléma kezelésében globális összehasonlításban az Európai Unió és Magyarország példaértékű elkötelezettséget és eredményeket mutatott az elmúlt évtizedekben.

A globális felmelegedést okozó üvegházhatású gázok csökkentése érdekében 1997-ben született meg az első komoly nemzetközi lépés, a kiotói jegyzőkönyv ratifikálása, amely 2005-ben lépett hatályba; az Amerikai Egyesült Államok és Ausztrália kivételével a világ összes jelentős országa támogatta. El kell mondani ugyanakkor, hogy 2007-ben Ausztrália is csatlakozott. Az aláíró országok akkor vállalták, hogy a 2008-2012-es időszakra átlagosan 5,2 százalékkal csökkentik az üvegházhatású gázok kibocsátását az 1990-es bázisához képest, 2012-ben pedig a katarai Dohában a kiotói jegyzőkönyv 2020-as meghosszabbítása került napirendre. A klímapolitika egyre inkább kiemelt szerepet kap a nemzetközi és uniós politikában - ezt mutatja az októberben elfogadott 2030-as klíma-energia csomag is.

A tisztelt Ház előtt fekvő T/2083. számú törvényjavaslat első részében a 2007. évi LX. törvény, a klímapolitikai ágazati törvény módosítására tesz lépéseket, ahogy az államtitkár úr is elmondta, amely az üvegházhatású gázok elleni globális fellépés eredményeképpen született kiotói egyezményben rögzített elveket, célokat ülteti át, hazai szinten szabályozva az üvegházhatású gázok ipari ágazatok általi kibocsátását, tehát valóban egy jogharmonizációs lépésről van szó.

A májusban elfogadott 517/2014. EU rendelettel összhangban módosítja ez a törvény a klímapolitikai ágazati törvényt annak érdekében, hogy hazánk a klímavédelmi és klímapolitikai feladatokat hatékonyan és eredményesen el tudja látni. Pontosítja a fluortartalmú üvegházhatású gázok kibocsátásával kapcsolatos szabályozást. Meghatározza a kötelező adatszolgáltatást, jelentéstételeket, a forgalombahozatali kvótamennyiséget és a szankciórendszert. Mindez szükséges ahhoz, hogy a jogsértő magatartás egyértelmű legyen, és fel lehessen ellene lépni; ezekről az államtitkár úr is beszélt.

Kiemelném a törvényjavaslat második részének fontosságát, amely a 2012. évi CCXVII. törvény módosításával - az Európai Bizottság észrevételezését figyelembe véve - az uniós szabályozással harmonizálja hazánk emissziókereskedelmi rendszerre vonatkozó szabályozását.

Klímapolitikai szempontból fontos lépés, hogy az uniós és ezzel összhangban az Országgyűlés által tárgyalt törvényjavaslat az üvegházhatást okozó gázok emissziókereskedelmi rendszerét kiterjeszti a légi közlekedésre. A sikeres betartás érdekében meghatározza a légi jármű üzemeltetőjének adatszolgáltató és jelentéstételbeli kötelezettségét, ahogy az államtitkár úr ezt hangsúlyozta.

Ahogy az uniós jogharmonizációt, úgy a fenntarthatósági célokat, az emberi civilizáció és a természet kényes egyensúlyának javítását szolgálja a képviselőtársaim előtt fekvő törvényjavaslat, így kérjük ennek támogatását.

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok és a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Én is köszönöm a képviselő asszony felszólalását. Most pedig megadom a szót Heringes Anita képviselő asszonynak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

HERINGES ANITA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Nagyon fontos, hogy beszéljünk erről a kérdéstről, de természetesen, mint mindent, ezt is árnyalnunk kell.

A harmadik Orbán-kormány időszakára látható módon az éghajlatvédelem igazgatási szempontból szétesett. A célokat láthatóan az energiapolitikáért felelős miniszter határozza meg, miközben az eszközökkel való gazdálkodást a nemzetgazdasági miniszter látja el. Ez a kettős irányítás hosszú távon fenntarthatatlan. Az MSZP álláspontja az, hogy az éghajlatvédelem olyan környezetvédelmi kérdés, amely modern és felelősségteljes gazdaságpolitikai megoldásokat kíván.

A Fidesz éghajlatvédelmi politikájáról a legbeszédesebb adat, hogy 2010 óta, miközben a teljes hazai kvótavagyonunkkal való gazdálkodást átláthatatlanul és minimális hatékonysággal bonyolította, összesen alig egynegyed stadionnyi pénzt áldozott az állam a családi otthonok energiahatékonysági korszerűsítésére.

Az EU éghajlat-politikáját a nyílt színen általában kifogásoljuk, de a tényleges visszafogás érdekében nem sokat teszünk. Ráadásul, ahogy hallani, a háttérben a magyar kormány mindent megtesz az uniós kötelezettségek fellazításáért. Orbán Viktor hivatalos indoka ehhez annyi, hogy a keleti államok már meghozták a maguk klímaáldozatát az ipari szünetkor. Miközben szomszédainknál döntően az uniós forrásból épülnek nulla kibocsátású szél- és naperőművek, ezek engedélyezése Magyarországon gyakorlatilag leállt. A megújuló és zöldenergiába nem fektet az Orbán-kormány.

Fontos megjegyezni azt is, hogy a 2010-ben, a kormányváltáskor még 300 milliárd forint értékű kiotói klímakvótavagyon mára gyakorlatilag értékét veszítette.

(8.20)

Pedig az átadás-átvétellel együtt nem csupán a korábbi értékesítésekből megmaradt milliárdokat, hanem a kidolgozott, sok tízezer család rezsiköltségeinek fenntartható módon való csökkentését garantáló zöldberuházási rendszert és számos vevővel előkészített értékesítéseket adott át az akkori minisztérium vezetése.

A 2010-14-es ciklus írásbeli válaszaiból tudjuk, hogy az előző Orbán-kormány a rossz és elhibázott szakmai döntések következtében semmit nem tudott értékesíteni ebből a keretből. Ezt támasztja alá az ÁSZ egyik vizsgálata is, amely szerint mára csak körülbelül 200 millió forintot ér a hazai kiotói kvótavagyon. Tette ezt úgy a jelenlegit megelőző kormány-

zat, hogy tudta: 2008-ban a baloldali kormányok az eladható keret körülbelül 10 százalékát eredményesen értékesítették, ezzel nagyságrendileg 40 milliárd forint fejlesztési forráshoz juttatva az országot.

Ráadásul hasonló folyamat játszódott le az európai kibocsátáskereskedelmi rendszer kvótái ügyében is. Ezen kvótavagyon értékesíthető része a 2010-es kormányváltáskor körülbelül tízmillió egység volt, ez az akkori tőzsde áron számolva 54 milliárd forint értéket jelent. A kibocsátási egység tőzsdei ára a Fukushima utáni 17 eurós egységárról folyamatosan csökkenni kezdett, és a kereskedelmi időszak végén 2,76 eurón állt meg. Ezt a mélypontot éppen a lipcsei székhelyű Európai Energiatőzsdén a magyar kvóták dilettáns eladásával érte el a piac.

Az Állami Számvevőszék V-0069-242/213. számú jelentése kiemelten foglalkozik a 2012. évi kvóta-eladással. A jelentés szerint 2011-12-ben ugyan kilenc cég jelentkezett a kibocsátási kvóta vásárlására, de formai okokból senkivel sem jött létre az eladási jogviszony; annak ellenére sem, hogy a jelentés szerint az NFM akkori szakértői 7-14 euró árat jósoltak 2012-re, és az ajánlatok is 9-10 eurós egységárakkal érkeztek. A tényleg értékesítés végül az egyik mindenkor leggyengébb áron, az ötéves kereskedési időszak mélypontján 3 euró per egység alatt történt. Sem előtte, sem azóta senki nem adott el ilyen nagy számban ilyen olcsón kibocsátási egységeket. A magyar értékesítés után ráadásul a tőzsdei árszint 50 százalékkal emelkedett. Az elhibázott értékesítésből származó vagyonvesztés így közel 5,4 milliárd forint.

Mindezeket csak az a közlemény tetőzi, amelyet a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium adott ki a 2014. november 17-ei héten. Eszerint 2014-ben körülbelül 4 milliárd forinttal marad el az éves tervtől a széndioxid-kvótákból származó árbevétel. A szaktárca adatai szerint idén eddig 14,4 milliárd forint folyt be a szén-dioxid-kvóták értékesítéséből a magyar költségvetésbe. A kormány azonban az idei büdzsében összesen 18,5 milliárd forint bevétellel számolt a kibocsátási egységek eladásából. Idén már nem valószínű meg ez a cél.

Az elmúlt évek rossz döntései bizonyítják: óriási hibát követtek el a Fidesz képviselői, amikor 2010. április 6-án az Országgyűlés Környezetvédelmi bizottságának ülésén jogszerűtlenségekre hivatkozva megtiltották, hogy az akkori Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium 7,6 eurós egységáron, 12,8 milliárd forint értékben kiotói kvótaegységeket értékesítsen. Mára - egy 2013-as Interpol-nyomozás anyagaiból - nemcsak az derült ki, hogy az akkori értékesítések teljesen jogszerűek és törvényesek voltak, de az is, hogy a baloldali kormányok sokkal jobb áron tudták volna értékesíteni a kvótavagyon egy részét. Így viszont a Fidesz hibájából nemcsak elvesztette Magyarország a bevételi lehetőséget, de a jelenlegi kormánypárt rossz döntései miatt olyan fedezethiány állt elő a panelprogramban, amit a mai napig nem sikerült pótolniuk.

Ezt támasztják alá az előző ciklusban az NFM részéről készített nemzeti éghajlat-változási stratégia számai is: 2008 és 2010 között - az Orbán-kormánynak készült és a nekik hitelesített számokat idézve - a gazdasági válság legnehezebb éveiben 292 723 lakóegység felújítását támogatta a baloldali kormány, éves átlagban tehát 97 574-et; ez a szám 2011-ben 4045-re zuhant, 2012-ben pedig 1082-re.

Tekintettel az Orbán-kormány elmúlt négy évben hozott, a kvótavagyon értékesítésével kapcsolatos rossz és elhibázott döntéseire, a bővített szabályozást jelentő törvényi módosítást az MSZP országgyűlési képviselőcsoportja nem támogatja, de nem is utasítja el, mert a jogharmonizáció szükséges; az elmúlt évek gyakorlatát élesen kritizálva a szavazások során tartózkodik majd.

A javaslat vitája során kiemelten felhívja a figyelmet, hogy az Orbán-kormány a rossz kvótaértékesítési politikája miatt több tíz milliárd forint bevételkiesést okozott a költségvetésnek. Egy szakmailag megfelelő értékesítés sok ezer hazai kis- és középvállalkozásnak jelentett volna biztos megrendelést, és több százezer családnak a mindennapi megélhetés költségeinek valós és fenntartható csökkentését, azaz egy hasonló méretű panelprogram megvalósítását, mint ahogy a baloldali kormányok tették. Köszönöm. *(Taps az MSZP padsoraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A KDNP képviselőcsoportja jelezte, hogy nem kíván szólni, ezért most megadom a szót Kepli Lajos képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Tessék!

KEPLI LAJOS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy én ne aktuálpolitikai vagy pártpolitikai szempontból közelítsem meg a kérdést. Természetesen a jogszabálytervezet technikai részleteiről én magam sem kívánok részletekbe menően szólni, hiszen egy európai uniós jogi aktus nemzeti jognak való megfeleltetéséről van szó, ami technikai részletkérdések tartalmaz. Természetesen a légi közlekedés bevonása a szén-dioxid-kvóta értékesítési rendszerébe támogatandó dolog, azonban egy kicsit távolabbról közelíteném meg, mint mindig. Az általános vita alkalmat ad arra, hogy éghajlat-változási és fenntarthatósági kérdésekről egy kicsit tágabb körben beszéljünk.

Az energetika- vagy energiapolitika kapcsán én mindig meglepődök, amikor - most Heringes Anita képviselő asszony felszólalásában is - nulla kibocsátású szél- és naperóművekről hallok, amiben nyilvánvalóan értem én az ő logikáját, hogy honnan fakad, azonban véget kellene már vetni, azt gondolom, ennek a, nem is tudom, csőlátásnak vagy minek nevezem ezt a szemléletet, amikor csak és kizárólag azt nézzük, hogy az üzemeltetés során milyen kibocsátások keletkeznek egy adott erőműtípusnál, és nem a teljes életciklusát szemléljük, hogy az adott

erőműtípus legyártása, utána az erőmű leszerelése és utána a hulladékok kezelése melyik erőműnél milyen szén-dioxid-kibocsátással jár, vagy milyen hatással van egyáltalán a fenntarthatóságra.

Hiszen különösen a napelemeknél, a napcelláknál vagy a naperőműveknél, de a szélerőműveknél is ez a hatás sokkal jelentősebb, mint ahogy azt az üzemeltetés során láthatjuk, hiszen természetesen nem bocsát ki szén-dioxidot, de ahhoz, hogy ezt az erőművet felépítsük, telepítsük - ugyanúgy, mint más erőműveknél természetesen -, a fémek kibányászásától elkezdve a betonozásig, alapozásig még nagyon sok minden más energiaigényes műveletre van szükség, és ha az élettartam során megtermelt energiát és sok minden más tényezőt is figyelembe vesszünk, már korántsem annyira biztos, hogy a legklimabarátabb megoldást, mondjuk, a napelemek vagy naperőművek szolgáltatják. Azonban az tény, hogy ezeknek az energiaforrásoknak ugyanúgy szerepet kell kapniuk egy országnak az energiamixében, mint ahogy egyébként az atomenergiának vagy egyébként az idő előrehaladtával egyre kevésbé jelentős fosszilis energiaforrásoknak.

Ugyanis az éghajlatváltozás elleni küzdelem jegyében próbáljuk felszámolni - legalábbis itt európai szinten ez volt eddig a tendencia - a fosszilis energiafordozókra épülő erőműveket, és egyre inkább átállni olyan megoldásokra, amelyek nem járnak közvetlen szén-dioxid-kibocsátással az üzemeltetés során, azonban mintha ez a folyamat most megtorpanni látszana, hiszen miközben az atomenergia, amely az üzemeltetés során szintén nem jár szén-dioxid-kibocsátással vagy nagyon minimális mértékben, egyes országokban már nemkívánatossá vált. Például Németország kiveti az atomerőműveit a forgalomból, a használatból, aközben mindezt kénytelen valahogy pótolni, és mivel szénvagyona jelentősnek mondható, ezért szénerőművek üzembeállításával tudja ezt a rendszerbeli elektromosáramszükségletet kielégíteni; tehát akkor máris elmondhatjuk, hogy egy kevésbé klímabarát intézkedéssel. Most a zöldszervezetek vagy a környezetvédő szervezetek gyakran hoznak fel atomenergia-ellenes érveket, amelyekben nyilván van részben igazság, én mindig ilyen füllel szoktam hallgatni például az LMP-nek a felszólalásait az atomenergia kapcsán.

(8.30)

Megvan a veszélye nyilván, mint minden technológiának, az atomenergia felhasználásának is, azonban hogyha most kizárólag klímavédelmi szempontból nézzük, akkor talán érdemes azon elgondolkodni, hogy milyen megoldásokkal lehet jelen pillanatban gazdaságosan kiváltani, mert nem gondolom, hogy szél- és naperőművekkel ez Magyarország esetében is akár megtörténhetne.

Magyarország esetében pedig azon kell elgondolkodni, hogy miből adódik ez, hogy mi most ennyi

szén-dioxid-kvótát értékesíthetünk. Ez nyilvánvalóan abból adódik, hogy az elmúlt 24 évben, de különösen a '90-es évek elején megszűnt a nehéziparunk, és rendkívüli mértékben csökkent Magyarország szén-dioxid-kibocsátása, és az itt felszabaduló kvótamennyiségeket tudjuk nyilvánvalóan értékesíteni.

Azonban ez Magyarország gazdaságára nem hogy pozitív hatással nem volt, hanem rendkívül negatív hatással, amelyet nekünk valahogy azóta is folyamatosan meg kell próbálni orvosolni. Nyilvánvaló, hogyha az ipar fejlődik, akkor az mindig szén-dioxid-kibocsátásnövekedéssel jár, sajnos ennek ilyen a természete. De ezt meg lehet úgy oldani, hogy a klímavédelem terén is megtegyük a megfelelő intézkedéseket, és ettől függetlenül a gazdaság is fejlődjön. Tehát a szén-dioxid-kibocsátásunkat, szén-dioxid-kibocsátáscsökkenésünket nagyjából ennek köszönhetjük, és a jövőbe nézve is meg kell hogy állapítsuk, hogy ahhoz, hogy ezt a szintet tartani tudjuk vagy akár tovább csökkentjük, olyan intézkedéseket kell hozni, amelyek a szén-dioxid-kibocsátás terén egy klímabarátabb ipar- vagy gazdaságszerkezetet vetítenek előre.

Jelen pillanatban még ennek nem nagyon mutatkoznak a jelei, de az is aggályos nyilvánvalóan, hogy a kiotói jegyzőkönyvhöz nem csatlakozott országok teszik ki a kibocsátások jelentős részét. Tehát Magyarország és az Európai Unió minden erőfeszítése sem elegendő ahhoz, hogy jelentős mértékben csökkenjen a világ, a Föld szén-dioxid-kibocsátása. Tényleg az utolsó utáni pillanatban vagyunk az éghajlatváltozást illetően, illetve nem is tudjuk egyáltalán, hogy van-e még arra esélyünk, hogy ezeken a folyamatokon mi változtatni tudjunk.

De természetesen mindent meg kell tenni annak érdekében egyrészt, hogy a hatásokat kiküszöböljük, amik máris jelentkeztek, hiszen Magyarországon is azt láthatjuk, hogy egyrészt az évszakok már elég rendszeresen eltolódtak, másrészt pedig azt is láthatjuk, hogy a csapadékeloszlás meglehetősen rapszodikus lett, tehát az éves csapadékmennyiség néhány hónap alatt hullik le, van, amikor pedig utána hónapokig vagy fél évig semmiféle csapadékot nem tapasztalunk. Ez is már nyilvánvalóan egyfajta átrendeződésnek vagy klímaváltozásnak a hatása. Ez ellen meg kell hozni minden olyan intézkedést, amivel a jövőben ezt a lehető legnagyobb mértékben ki tudjuk védeni.

Tehát ha például vízgazdálkodásra gondolunk, az egyenlőtlené váló csapadékeloszlást nyilvánvaló, hogy a víz tározásával lehet kiküszöbölni. Eddig - ahogy már sokszor elmondtam itt parlamenti felszólalásomban is - a vízgazdálkodás inkább az árvízvédelemre korlátozódott, ami egy nagyon fontos dolog, különösen mostanában, hogy egyre nagyobb árhullámok vonulnak le a Dunán, illetve a Tiszán. Viszont a másik oldala, a vizek megtartása érdekében ugyan történtek némi erőfeszítések, árvízi tározók képében főleg, de érdemi eredményt nem lehet

felmutatni. Magyarország, a magyar gazdaság szempontjából jelentős és a mezőgazdaság szempontjából különösen jelentős volna, hogyha mi jelentősebb víztározó-kapacitással rendelkeznénk, hiszen akár az öntözést, mezőgazdasági öntözést nézzük, akár más célú vízhasznosítást, ez rendkívül fontos az ország számára.

Tehát rendkívül sok aspektusa van egy ilyen klímavédelmi jogszabálytervezetnek, hogyha egy kicsit távolabbról nézzük. Azt gondolom, hogy minden olyan pártnak itt a parlamentben, minden frakciónak és a független képviselőknek is van egy minimális célkitűzésrendszere, amiben egyet kell értenünk, és félre kell tennünk a pártpolitikát. Ez pedig az, hogy a klímaváltozás hatásai ellen összpárlamenti szinten mindent meg kell tennünk, a törvényalkotás szintjén, hogy kiküszöböljük egyrészt a már jelentkező hatásokat, másrészt pedig hogy megpróbáljuk, amit mi meg tudunk tenni; mi, Magyarország elég kicsi kibocsátók vagyunk itt a világ nagy szén-dioxid-tengerében, de mégiscsak tisztá legyen a lelkiismeretünk, és a lehető legkisebb éghajlatváltozást idézzük elő.

Ez ügyben, e tekintetben a Jobbik Magyarorszáért Mozgalom eddig is mindenféle intézkedést és törvényjavaslatot támogatott, és ez a jövőben is így lesz, és ez talán az egyike azoknak az ügyeknek, amikor a jövőben sem szeretnénk aktuálpolitikai vagy pártpolitikai kérdéseket előhozni vagy ilyen csatározások színterévé tenni a parlamentet.

Úgyhogy jelen törvénymódosítást is, ami a nemzeti jogba való átültetése az európai jognak, támogatni fogjuk. Arra kérjük a kormányt, hogy az előbb, az imént általam elmondottak fényében tegyen meg mindent a jövőben is a klímavédelem és a fenntarthatóság jegyében, vagy az eddigieknél jóval többet. Azért ennyi aktuálpolitikát hadd csempésszek bele vagy ennyi pártpolitikát, hogy azért bőven volna még itt mit tenni, akár a korábban már elhangzott energiahatékonysági beruházásokra, fejlesztésekre gondolunk, akár a környezetvédelem mint ágazat gyengülésére.

Építő jelleggel meg fogjuk tenni ezzel kapcsolatos javaslatainkat a jövőben is, és bízunk benne, hogy a kormány támogatni fogja azokat. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Soron következik Sallai R. Benedek képviselő úr, az LMP képviselőcsoportja vezérszónoka. Parancsoljon!

SALLAI R. BENEDEK, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! A magam részéről örömmel láttam az előterjesztést, habár végül is átolvasva az egészet olyan sok örömem nem volt, hiszen gyakorlatilag olyan jogharmonizációs technikai megoldásokat valósít meg, ami a keretegyezményből adódóan kötelezettségünk. Mindemellett láttam jó néhány

olyan pontot benne, ami a Nemzetgazdasági Minisztériumtól való áthelyezést, illetve az ehhez való áthelyezést az NFM-től kívánja az egész... Ebből adódóan ezek a technikai módosítások minden bizonnyal a hatékonyságot, a megvalósítást és az eredményességet szolgálhatják az egyezmény végrehajtásának.

Viszont csakúgy, mint képviselőtársaim, az előttem szólók, engedjék meg, hogy én is kitekintsek egy kicsit távolabbra. Ugyanis teljes mértékben szakítva azzal a szemlélettel, amit a Magyar Szocialista Párt képviselt akár kormányzó pártként, akár ami elhangzott, arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy a globális környezetvédelmi célokhoz nem az kell, hogy eladjunk egy kibocsátási lehetőséget, hanem az kell, hogy ne bocsássunk ki, az kell, hogy megtartsunk, és lehetőség szerint minél kevesebbet értékesítsünk ebből, és a fejlesztési forrásaink jelentős részét ne ebből akarjuk finanszírozni.

Ez egy nagyon-nagyon fontos szemléletbeli különbség, mert nyilvánvalóan egy zöldpártnak a képviselőjeként engem nem pusztán az érdekel, hogy a nemzeti fejlesztési források hogyan állnak rendelkezésre és miként, hanem az is érdekel, hogy mindennek mi az ára. Márpedig a szén-dioxid-kereskedelemnek nagyon nagy az ára, mert azok az országok, amelyeknek értékesíteni akarjuk, amelyeknek módjuk van ezt megvenni, azok súlyosan hozzájárulnak ahhoz, hogy a globális klímaváltozásnak a negatív hatásaiból mi is részesüljünk. Tehát itt azt mondom, ebben a tekintetben, hogy egy környezettudatosan gondolkozó kormányzat lehetőség szerint igyekszik nem értékesíteni, csak annyit, amennyit feltétlenül szüksége van, és az összes többit pedig próbálja elérni, hogy ne legyen belőle globális szén-dioxid-kibocsátás.

Annyit hadd mondjak még el, ami örömmre szolgált - két nappal ezelőtti hír -, hogy a világ két legnagyobb szén-dioxid-kibocsátójának számító Kína és az Egyesült Államok kiadtak egy közleményt, amelyben határozottan állást foglaltak abban, hogy 2015-ben szülessen meg végre a globális klímapolitikai megegyezés az ENSZ égisze alatt, és mindkét állam azt ígérte, hogy tevékenyen részt vállalna a klímaváltozás elleni harcban. Az Egyesült Államok bejelentése szerint mégiscsak vállalja most már, hogy 2025-re 28 százalékkal csökkenti az üvegházhatású gázok kibocsátását a 2005-ös szinthez.

Nagyon-nagyon fontos az, hogy mikortól, a klímapolitikának egy nagyon fontos szempontja az, hogy mikortól számítjuk a kibocsátási mérték csökkenését, hiszen - mint azt Keppli képviselő úr is elmondta - egy erős szocialista iparhoz képest vagy a megörököltöz képest nem nagy eredmény az, amit elértünk. A nagy eredmény most következik, hogyha a gazdaságunkat úgy tudjuk fejleszteni, hogy a szén-dioxid-kibocsátásunk ne növekedjen, és ez nagyon-nagyon fontos gazdaságpolitikai kérdés. Ugyanis itt vagyunk az európai uniós költségvetési ciklusnak az elején, most kezdődnek el azoknak a fejlesztési forrá-

soknak a beruházásai, amelyeket a kormányzat ígért a magyar társadalomnak, amiket megígért a magyar kis- és középvállalkozásoknak, és létkérdés lenne az, hogy ezek a kis- és középvállalkozások fejlesztéspolitikai céljaik megvalósításához olyan ipari tevékenységeket valósítsanak meg, amelyek összességében környezetszennyezéssel és ezzel együtt szén-dioxid-kibocsátással nem járnak.

Egy elhibázott és rendkívül idejétmúlt szemlélet az, amikor húsz évvel ezelőtt a legtöbb fejlett ország azt gondolta, hogy a gazdasági növekedés és a szén-dioxid-kibocsátás kéz a kézben jár egymással, és csak úgy tud az ipar növekedni, csak úgy tud a gazdaság fejlődni, hogyha ezzel a szén-dioxid-kibocsátásunk is nő.

(8.40)

Nagyon sokáig analógiában azt láttuk, hogy ahol a legfejlettebb a gazdaság és a legfejlettebb az ipar, ott a legmagasabb a kibocsátás, és azt feltételeztük, hogy ez az út előttünk is áll, és ahhoz, hogy a gazdaságunkat fejlesszük, sajnos az ipari fejlesztések sokaságát kell megvalósítanunk, amelyek előbb-utóbb klímapolitikai negatív tendenciákat fognak magukkal hozni, tehát a szén-dioxid-kibocsátást növelik. Hála a jó istennek, most már elmondhatjuk, hogy rendelkezésünkre áll minden olyan technológia ahhoz, hogy ne kelljen az ipart a szén-dioxid-kibocsátástól függővé tenni. Rendelkezésre áll az az út, amiről a kormány sokszor beszél, csak az elmúlt négy évben még valami finánciális vagy más okokból nem lépett erre az útra, hogy olyan helyi gazdaságfejlesztési megvalósításokkal próbálja segíteni a helyi gazdaságot, a helyi élelmiszer-feldolgozó ipart, a mezőgazdasághoz kapcsolódó eszközháttér igényét, amelyek lehetőség szerint nemcsak helyi megoldásokat kínálnak munkahelyteremtésre, hanem lehetőség szerint hozzájárulnak ahhoz, hogy a szén-dioxid-kibocsátás csökkenjen. Ez ügyben létkérdés lenne az, hogy a mobilizációs igény is csökkenjen az országban, és ne kelljen olyan gazdaságot építenünk, amely alapvetően kamionforgalomra épül, amely alapvetően közúti infrastruktúrára épül, hanem hogy lehessen megteremteni ennek a háttérét, hogy az emberek lehetőség szerint helyben tudjanak munkához jutni és helyi ipar álljon rendelkezésükre a foglalkoztatáshoz. Azt gondolom, hogy ez a legfontosabb üzenetem e napi-rendi pont kapcsán, és a legfontosabb kérésem a magyar kormányhoz, hogy lehetőség szerint olyan gazdaságfejlesztést valósítson meg, amely lehetővé teszi azt, hogy a szén-dioxid kibocsátásának a növekedése nélkül növekedjen a foglalkoztatás és erősödjön a gazdaság.

A másik rész, amire reflektálni akartam a jogszabály kapcsán, nyilvánvalóan a már szintén említett globális klímaváltozáshoz való felkészülés lehetőségére akart reflektálni, ugyanis sajnos a legtöbbször, főleg ilyen célkitűzések esetében csak a szavak és a jogszabályi szint kevés. Ennél sokkal többre van

szükség. Tettekre van szükség, és a tettekhez források kellene. Ezúton szeretném államtitkár úr figyelmébe ajánlani azon költségvetési módosítási javaslatomat, amely érdemi összegeket biztosítana a nemzeti adaptációs vagy alkalmazkodási stratégia megvalósítására, mert mindaddig normális klímapolitikát, mindaddig hathatós alkalmazkodást a klímaváltozáshoz nem tudunk megvalósítani, míg egyébként a Fidesz-kormány által is támogatott alkalmazkodási stratégia megvalósítására nem lesznek források. Tettekre van szükség, arra van szükség, hogy a lehető leginkább alkalmazkodjunk a megváltozott körülményekhez, alkalmazkodjunk a forrásokhoz, alkalmazkodjunk ahhoz, amiről Kepli képviselő úr is beszélt, hogy legtöbb esetben szélsőséges időjárási körülménynek között a csapadékunk nagyon nagy százalékban úgy eltolódott, hogy akár képes néhány nap alatt leesni az éves mennyiség fele egy-egy területen. Az alföldi területen, ahol élek, 500 milliméter lenne az átlagos, és ebből idén nyáron is gyakorlatilag két hét alatt 350 milliméter leesett. Ebből adódóan nemcsak arra kell felkészülnünk, hogy hogyan teremtsük meg a gazdaságunk alapvető motorja, a magyar agrárium és mezőgazdaság számára azokat a környezeti feltételeket, amelyek a leginkább a legjobb gazdasági feltételeket tudják megteremteni, hanem arra is fel kell készülnünk, hogy mik azok a lépések, amelyekkel ezért tehetünk.

Szintén hadd hívjam fel a figyelmet egy korábbi fideszes ígéretre, ez pedig az öntözési és meliorációs fejlesztések fontossága. Czerván államtitkár úr több alkalommal hangsúlyozta a kampány, az országgyűlési választások során, hogy a magyar mezőgazdaság számára érdemi forrásokat fognak biztosítani a most bekövetkező európai uniós költségvetési ciklusban, hogy a gazdálkodók fel tudjanak készülni, és nyugat-európai, akár holland mértékben teremtsenek meg öntözési feltételekhez szükséges infrastruktúrát. Nyilvánvalóan érdemes elgondolkozni arról, hogy mennyire legyen intenzív a mezőgazdasági kultúránk, mennyire legyen ilyen jellegű infrastruktúra-függő, ugyanakkor látni kell, hogy Magyarország termőterülete, hála a jó égnek, magasabb annál, mint ami a magyarországi élelmiszer-ellátáshoz szükséges, tehát egy nagyon fontos külgazdasági lehetőség van az agráriumban, aminek a lehetőségeit kár lenne veszni hagyni.

Ugyanígy elmondhatnám, bár kevésbé szembe-sülök napi szinten a fővárosi feladatokkal, hogy a Fővárosi Önkormányzatnak azon mulasztása, hogy a közkefolyók létrehozásában - szintén az adaptációs stratégia része - nem történt lépés, hogy az árnyékolt tömegközlekedési, közösségi közlekedési várók megépítésére nem történt érdemi forrásfelhasználás az elmúlt időszakban, ez a feladat most előttünk áll. Milliárdos nagyságrendben javasoltam a költségvetési törvényben átcsoportosítani ilyen feladatok végrehajtására forrásokat. Tisztelettel ajánlanám figyelmébe államtitkár úrnak és a kormánynak, hogy

bizony-bizony, mint mondtam, a szavak nem elegendők, tettekre van szükség, és a tettekhez források kellene.

Lezárva a felszólalásomat, elmondhatom, hogy nyilvánvalóan egy környezetvédelmi nemzetközi egyezmény végrehajtását ökopártként a Lehet Más a Politika támogatni fogja, viszont a legfontosabb támogatás nem az, ha a jogszabályi kereteit megteremtjük, hanem az, ha a lehető leginkább gondoskodunk arról, hogy az ebben foglalt célok megvalósulhassanak. Tehát a kormánynak ahhoz kívánunk megfelelő szándékot és forrást, hogy az ebben foglaltak ne pusztán egy legyen a sok más nemzetközi egyezményünkben vállaltakból. Bocssáznak meg, hogy megint visszautalok a költségvetési törvényre, hiszen azokra is tettem több módosító javaslatot, hogy akár a biológiai sokféleség egyezmény, akár a veszélyeztetett fajokról szóló nemzetközi egyezmény, akár a vonuló fajok védelmére tett egyezmény, akár a nemzetközi vizes élőhelyek védelmére tett egyezmény végrehajtására szükség van forrásokra.

Ezeknek a nemzetközi kötelezettségvállalásoknak a végrehajtása áldozatokkal jár, és ezeket meg kell teremtenünk, és nem hivatkozhatunk folyamatosan arra, hogy majd később, majd ha erősödik a gazdaság, vagy ha forrásunk lesz. Azoknak a klímapolitikai céloknak, amelyeknek ebben a században be kell következnie, hogy semmiképpen ne érjük el azt a 2 Celsius-fokos vagy 3 Celsius-fokos emelkedést, amely globális összeomlást eredményezhet, ennek érdekében mindenkinek ki kell vennie a részét ezen feladatokból.

Ez az egyezmény erről szól, és akármilyen kicsinek tűnik az ország, én igenis azt mondom, hogy a világ jelentős részéhez képest a gazdaságunk van annyira fejlett, hogy kivegyük a részünket e feladatokból, és ezért arra kérem a kormányt, hogy a keretegyezmény végrehajtásával kapcsolatos lehető legtöbb EU-forrást bocssássa az intézmények és az intézményi háttér rendelkezésére. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Én is köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Mivel független képviselő nem jelentkezett szólásra, kétperces hozzászólásokra van, illetve lenne mód, de két percre nem kér szót senki más, mint Kepli Lajos képviselő úr, úgyhogy őneki adom meg a szót. Parancsoljon!

KEPLI LAJOS (Jobbik): Ha más nem, akkor majd én, köszönöm szépen. Szeretném továbbfűzni a Sallai Benedek képviselőtársam által elmondottakat. Abban tudunk az LMP-vel maximálisan egyetérteni, hogy az energiahatékonyság terén igencsak volna mit tennünk, és talán ez az az út, ami a jövőre nézve Magyarország energiafüggségét a leginkább csökkentheti. Talán ebben van a legnagyobb potenciál, mert most, hogy az erőműparkunk nagyrészt a következő

egy-két évtizedben kiöregedik és kivonásra kerül a forgalomból, el kell gondolkodnunk azon, hogy mivel fogjuk ezt pótolni, ugyanis az új két paksi blokk csak a másik négy paksi blokk teljesítményét fogja hosszú távon pótolni, a másik 4-5 ezer megawatt - ami kiesik középtávon - pótlásáról bizony már most el kell kezdeni gondolkodni. Ennek egy része kiváltható azzal, ha az energiahatékonyságot komolyan vesszük, és az épületszigetelésekre, az épületgépészeti megoldásokra a jelenleginél sokkal nagyobb forrásokat fordítunk.

Itt a kvótakereskedelemben is van egy ilyen európai uniós szabályozás, hogy az ebből származó bevételek 50 százalékát ilyen célra kell kötelezően fordítani. Ezt kellene ésszerűen felhasználni, illetve még további forrásokat erre a területre csoportosítani, hogy ne kerüljön energiaéhségbe Magyarország a következő évtizedekben, és ne kerüljünk energiaimport-függőségbe sem annál nagyobb mértékben, mint ahogy már most is vagyunk. Hiszen harmincegynéhány százalékát importból fedezzük most is az elektromos áramszükségletünknek, ami nyilvánvalóan nem jó az országnak, mert hiába vannak egyébként gázmotoros és egyéb erőműveink, amelyek viszonylag modernnek és hatékonyan tudnának villamos áramot termelni, ha állnak, mivel az importáram jelen pillanatban gazdaságilag jobban megéri, tehát importálni az áramot.

Ezen kell hosszú távon elgondolkodnunk úgy, hogy az ország energiabiztonsága szempontjából is jó legyen és fenntarthatósági, klímavédelmi szempontokból is. Köszönöm. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most további képviselői felszólalások következnek. Ezek sorában elsőként megadom a szót Schmuck Erzsébet képviselő asszonynak, LMP.

Parancsoljon!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Sallai Róbert Benedek képviselőtársam, mint ahogyan azt ígérte is, a vezérszónokijában gyakorlatilag kitekintett a törvényből, így én most megtehetem azt, hogy magára a törvényjavaslatra koncentrálok, nevezetesen, hogy konkrétan abból mi olvasható ki. A tárgyalásra kerülő törvény nem könnyű olvasmány. Az indoklás pedig szerény útmutatást ad a döntéshozók számára azzal kapcsolatban, hogy miért is kell a törvényt módosítani.

(8.50)

Valójában ennek egyetlen magyarázatát az uniós joggal való harmonizáció jelenti az indoklás szerint, de nem tudjuk meg belőle, hogy mik is azok a fluor-tartalmú üvegházgázok, a továbbiakban csak F-gázoknak nevezem majd, mi lehet a szerepük a

globális felmelegedésben, és kik a felelősek ezek kibocsátásáért.

Az F-gázokat a hűtő- és klímaberendezésekben, hőszivattyúkban, a kereskedelemben, az iparban és a háztartásokban, habosítóknak, tűzvédelemben, aeroszolos palackokban és oldószerekben találhatjuk meg. A leggyakoribb F-gázok a hidrofluorkarbonok, HFC-k - a továbbiakban így fogom használni -, amelyek a még ennyire sem kívánatos klórozott és fluorozott szénhidrogének generációját követték. Mint ismert, az 1988-ban elfogadott montreali protokoll vezette ki a klór- és fluortartalmú szénhidrogéneket az ipari alkalmazásból, miután azok ózonkárosító hatása bizonyítottá vált. Ugyan e formában megszüadültünk az ózont károsító anyagok legveszélyesebb formájától, de a helyettesítésre használt F-gázok nem oldották meg az éghajlatot módosító üvegházgázok problémáját.

Az F-gázok globális felmelegítési potenciálja ugyanis fajtájuktól függően több százszoros, akár tízezerszerese is lehet a szén-dioxid felmelegítési tulajdonságánál, és néhányukat a hosszú, akár ezeréves légköri tartózkodási időtartam is jellemzi. Ugyan csekély a légköri koncentrációjuk, de a nagy felmelegítési potenciál miatt ebben a csekély mértékben is jelentősek tudnak lenni. Kibocsátásuk korlátozását indokolja, hogy az utóbbi időben légköri koncentrációjuk éves növekedése meghaladja a 10 százalékot.

Nagymértékű használatuk miatt 2050-re az F-gázok ugyanolyan mértékben járulhatnak hozzá az éghajlatváltozáshoz, mint a világ összes személyautója együttvéve, és hamarosan ellensúlyoznak minden olyan javulást, ami a kiotói egyezmény után bekövetkezett. Talán érdemes itt felhívni a figyelmet arra, hogy használatuk nagymértékű növekedéséhez maga az éghajlatváltozás is hozzájárul, különösen a hűtőkapacitásuk iránti növekvő kereslet miatt. Tanulságos ez azért is, mert láthatjuk, hogyan lehet az egyik környezeti problémáról egy másikra váltani, a bajt bajjal tetézni.

Tisztelt Országgyűlés! A jelenlegi törvény hátterében az 517/2014. számú EU rendelet áll, amely szerint 2030-ra az F-gázkibocsátás mennyiségét a jelenlegi egyharmadára kell csökkenteni. Továbbá megtiltáná az F-gázok használatát új hűtő- és klímaberendezésekben azokban az esetekben, ha már hozzáférhető az éghajlatot kevésbé károsító megoldások.

Néhány intézkedés a teljesség igénye nélkül. HFC-t tartalmazó új házi hűtőszekrények és fagyasztók nem kerülhetnek 2015. január 1-jétől európai piacra, ha a hűtőközegük globális felmelegedési potenciálja - a későbbiekben GWP - a szén-dioxidéhoz képest 150 vagy nagyobb; új kereskedelmi célú hűtőket és fagyasztókat 2500 vagy magasabb GWP-tartalmú HFC-hűtőközeggel nem szabad forgalmazni 2020. január 1-jétől, 2022. január 1-jétől pedig már 150 globális felmelegedési potenciál esetén sem; beépített hűtőberendezések, amelyek működtetésé-

hez 2500 vagy annál magasabb felmelegedési potenciálú HFC-közeg alkalmaznak, ugyancsak 2020. január 1-jétől betiltásra kerülnek; új mozgatható szobaklimák 150 vagy magasabb felmelegedési potenciálú HFC-közeggel nem forgalmazhatók 2020. január 1-je után; 150 vagy magasabb felmelegedési potenciálú HFC-tartalmú habok közül az extrudált polisztrént 2020. január 1-jétől, a többi habot 2023. január 1-jétől tiltják ki. Az új rendelet szabályokat állít fel a gázok tárolására, használatára, visszaforgatására, megsemmisítésére, valamint mennyiségi korlátokat állít fel az F-gázok piacra kerülésére is.

Ezekhez a feladatokhoz képest az előttünk lévő törvény az adminisztratív keretek meghatározásán kívül nem nyújt támpontokat. Nem foglalkozik a fogyasztói tudatosság szerepével, amely pedig már ma is képes lenne arra, hogy jelentősen csökkentse a problémát.

A Német Szövetségi Környezetvédelmi Ügynökség kimutatta, hogy több mint húsz különböző iparágban minden egyes F-gáz alkalmazására van megfelelő alternatív megoldás, kivéve néhány ipari rovarirtó szert és önvédelmi gázsprayt. A HFC-gázokat helyettesítő legfőbb alternatív hűtőgázt a szénhidrogének jelentik. Ilyen hűtőberendezéseket vásárolhatunk, főleg, ha tudatában lennénk annak, hogy ez segíthet környezetünk állapotán.

Ezzel szemben a törvény inkább keres kibúvókat a gyártói felelősség alól, hogyan kerülhető el, vagy minimalizálható az éghajlatvédelmi bírság, vagy éppen a bírságon keresztül hogyan vehető meg a szennyezés joga. A kismértékű szennyezéstűlés politikája azonban itt nem felelősségteljes a jövővel szemben, hiszen az a kicsi, amit kibocsátunk, az évtizedeken, évszázadokon keresztül egy tényezője lesz a jövő nemzedékeket érintő környezeti feltételeknek. Ilyen távon terhelni a jövőt, a jövő nemzedékekre feladatokat róni, nem tekinthető erkölcsösnek.

Tisztelt Országgyűlés! A tárgyalta törvény az éghajlatot érintő partikuláris kérdéseket érint, mint ahogyan tárgyalhattunk már hasonló részletkérdéseket is. Az Európai Unió 40 százalékos ühgcsoökkentési célkitűzése Kiotó óta először Magyarországot is tényleges kibocsátáscsoökkentési feladatok elé állítja. Nem szerencsés, hogy az éghajlatvédelmi ügyeknek nincs egy kerettörvénye, amely rendszerbe foglalná az éghajlatváltozást előidéző hajtóerőket, és megregulálná azokat. Volt már erre kísérlet, és a legjobb tudomásom szerint a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanácsnak jelenleg is van ilyen felhatalmazása.

Felszólalásomban ezért szeretném sürgetni a tisztelt Házat, hogy ne halogassa egy ilyen törvény megalkotását. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az LMP soraiból.)*

ELNÖK: Én is köszönöm szépen. Most soron következik Turi-Kovács Béla képviselő úr, Fidesz. Parancsoljon, képviselő úr.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Elnök úr, engedje meg, hogy egy rövid kitérőt tegyek, mielőtt a törvényről beszélnék. Én őszinte sajnálattal látom, hogy ezt a törvényt, amely meggyőződésem szerint egy szélesebb kitekintésre ad lehetőség, úgy, ahogy ezt Keppli képviselő úr, Sallai képviselő úr is megtette, még ha minden részlettel nem is értek egyet, amiket elmondtak, de annak egy jelentős részével igen, ezt egyfajta illegalitásban kell hogy tárgyalja a Ház.

A magam részéről teljesen elfogadhatatlannak tartom, hogy általános vita a jövőben úgy folyjon le a Házban, hogy itt a magyar köztelevízió, amelybe nem kevés pénzt önt a magyar állam, rajtuk keresztül az adófizetők, egészen egyszerűen nem közvetít. Ezért kérdezem én, mi az a fontos műsor, amit ma délelőtt vajon ezeken a televíziókon közvetítenek, ami fontosabb, mint az, amit ma éppen a Ház tárgyal. Mi az, ami - kérdezem én - jobban kell, hogy érdekelje a nézőket, mint azok a környezeti tényezők, amikről, itt nem fogunk mindenben egyetérteni, vitatkozni fogunk reményeim szerint, vagy már vitatkozunk, de amelyekről rajtunk kívül nagyjából egészében senki nem fog tájékozódni. Abban ne reménykedjünk, hogy a sajtóban ez lesz holnap a fő hír.

Azért tartottam szükségesnek ezt elmondani, mert meggyőződésem, hogy a magyar parlament szerepének tisztességes művelése és helyreállítása akkor lehetséges, ha ezt a köz látja, érti, és innen szűri le a tapasztalatokat. Akkor nem lesznek olyan félreértések, mint amilyen félreértések az elmúlt időszakban számos esetben - ezt hadd mondjam ki kormánypárti képviselőként - éppen a kormánypártok számára igen hátrányosak voltak.

Ezért meggyőződésem szerint e tekintetben változásra van szükség. Na már most érdemben: én is azzal értek egyet, hogy itt ennek a törvénynek azok a részletszabályai, amelyeket egyébként nagy szakszerűséggel Schmuck Erzsébet régi, kedves ismerősöm itt igen jól és pontosan elmondott, azok a részletszabályok kevésbé fontosak, mint mindennek a törvénynek a háttere és mindennek a törvénynek a történeti háttere is. Én még jól emlékszem, hogy Kiotó után valóságos euforikus hangulat volt. Itt bizonyos zöldkörökben úgy gondolták, hogy most aztán elindul valami olyasfajta változás, amiben hát itt nem lehet, hogy ne értsen egyet a nagy nemzetközi társadalom, a nagy államok is, a kis államok is, és elérünk valami olyasmit, mint ami az éghajlatváltozás területén egy jelentős eredményt fog hozni.

(9.00)

Ha most visszapillantunk erre a nem kevés időre, akkor az eredmények, azt kell mondanom, hogy több mint szerények. Akkor az eredmények, amit el lehetett eddig érni, az én meggyőződésem szerint messze nincsenek a nagy hanggal szemben, mint amiket sokszor egy-egy konferencián hallhattunk.

Konferenciák. A konferenciák sora már Kiotó után elindult; lehetőleg valahol távol, egzotikus helyen, lehetőleg úgy, hogy amit ott tárgyalgatnak, annak tulajdonképpen semmiféle következménye ne legyen. És elindult úgy is, hogy azok a nagyhatalmak, amelyeknek ténylegesen a kibocsátása jelentős lehet, érdektelennek mutatkoztak. Az, hogy most az utóbbi időben van ebben egy kis fordulat, tisztelt hölgyeim és uraim, azt nagyjából, egészéből annak tudjuk be, hogy ma már tisztában vannak azzal, hogy ennek nincs olyan súlya a politikai világban, mint amilyennek mi szeretnénk volna, ha lenne. Ezért ma már lehet bizonyos szóbeli engedményeket tenni. De azért ott, ahol most éppen szó volt arról, hogy majd miféle nagy csökkentések fognak bekövetkezni a kibocsátásban 2020-ig, ott azért az egész nagy hazai energiaiparukat a palagázra fogják alapítani, mint mondják - már ha sikerül.

Én azt gondolom, tisztelt Ház tehát, hogy érdemes ezt a kérdést másként, még így itt, ebben az illegalitásban is megvitatni úgy, hogy vajon mik azok, amelyekre számíthatunk, mik azok a területek, ahol meggyőződésem szerint közösen, akár politikamentesen is előre kell lépni. Én a legnagyobb hibának azt tartom, hogy kezdettől fogva tudományos kérdéseket, és pedig eldöntetlen tudományos kérdéseket a tabu szintjére sikerült emelni; hogy olyan megállapítások következtek be, amelyeknek vitatott részei voltak, vannak, maradtak, és nem eldöntöttek.

Én azt tudom a történelemből, amit nemcsak szeretek, hanem hitem, reményeim szerint elég régen vizsgálhatok is, hogy nem szerencsés, amikor tudományos kérdésben hatalmi szóval történik döntés, mert lehet, hogy századokkal később, de majdnem biztos, reparációra lesz szükség. És én itt most valami hasonlót látok. Azt a tényt, hogy éghajlatváltozás van, ezt a világon senki nem tagadta, tagadja. Nem is lehet tagadni, a földtörténet azt mutatja, hogy ezek az éghajlatváltozások törvényszerűen bekövetkeznek. Értem én, hogy a kibocsátásnak mekkora szerepe van, és el is fogadom, hogy ezt csökkenteni kell, de nem pusztán azért - és ezt nagyon fontosnak tartom -, mert a kibocsátások következtében majd miféle éghajlatváltozás következik be. Én úgy gondolom, hogy ha mondjuk, egyszerre Izlandon, mondjuk valahol a dél-ázsiai térségben és ne adj' isten, valahol az Afrika-térségben kitör egy vulkán, attól tartok, hogy sokkal nagyobb szén-dioxid-kibocsátás következik be, mint amire gondolni merünk.

Azok az újabb fajta előadások, amelyek ugye, szegény teheneket teszik sok mindenért felelőssé, azok meg különösen elgondolkodtattak, mert hovatovább azt kell mondanom, hogy az okok keresésében már elfelejtjük, hogy valahol a természet rendjébe történő beavatkozásunk egésze az, amely valamilyen olyan változást hoz létre, amely változásoknak vannak pozitív részei, és sajnálatosan vannak keményen negatív részei.

Szeretném leszögezni, hogy az én álláspontom szerint ez nem pusztán, sőt messze nem csak energiakérdés. Ha ezt leszűkítjük az energiakérdésre - és itt értek egyet Keppli képviselő úrral -, akkor tévúton járunk. Az a helyzet ugyanis, hogy ha az éghajlatváltozást tudomásul vesszük, hogy létezik, törekszünk rá, hogy mi ne növeljük az éghajlatváltozással járó kedvezőtlen hatásokat, azzal mélyen egyetértek, és ehhez meg kell hozni a törvényeket, többek közt ezt a törvényt is érdemes elfogadni. Nem fog csodákat művelni, de érdemes elfogadni, mert talán majd valamilyen lépés lesz előre.

De az igazi megoldásokat ott kell keresni, amelyek a saját lehetőségeinkben rejlenek: a vízgazdálkodásban például. Egy olyan vízgazdálkodásban, amely az én hitem szerint egy egységes irányítás mellett Magyarországnak hatalmas lehetőségeket és hasznokat hozhat. Különösen akkor, ha - akár tesszik, akár nem - az éghajlatváltozás tényét tudomásul vesszük. Tudomásul vesszük, hogy törekszünk arra, hogy ez kedvező legyen, de ugyanakkor azt is, hogy ez létezik. És mint létező éghajlatváltozásokhoz az én meggyőződésem szerint kétféle felkészülés van. Az egyik az, amiről most beszélgetünk a törvény alapján, az a kibocsátáscsökkentés lehetősége. A másik az, hogy megkeressük azokat a módokat és lehetőségeket, amelyek nekünk, magyaroknak, Magyarországnak nem a hátrányokat, hanem a kedvezőbb lehetőségeket helyezik előtérbe, amelyek azokat a lehetőségeket helyezik előtérbe éppen az esetleges felmelegedési tendenciák folytatódása esetén, amire föl kell készülni, és amire, ha mi vagyunk a legjobban fölkészülve itt a térségben, Európában vagy akár a világon, akkor ez számunkra hatalmas előnyt is jelenthet.

Még egyszer szeretném nyomatékkal mondani, senki félre ne értse, én minden olyan lehetőséget, amely a káros kibocsátásokat csökkenti, messzemenően jónak és támogatandónak tartok. De már akkor, amikor 2001-ben valamelyes szavam volt ezen a területen, értetlenül álltam az előtt, hogy hogy van ez, hogy most adunk-veszünk kvótákat úgy, hogy a szegényebb országok majd lehetővé teszik, hogy az ezt megfizetni tudó gazdagabb országok kibocsátása nőjön, ezáltal az egyébként az ipar területén lévő előnyüket tovább növeljük. Ez a képlet, ami tulajdonképpen megjelenik. És kézzel-lábbal tiltakoznak, hogy - megmondom, lehet, hogy most itt sokan azt fogják mondani - micsoda disznóság, hogy a bevételeket csökkentettem netán. Ami rajtam múlt, azon az álláspontom voltam, hogy Magyarországnak iparilag fejlődnie kell, Magyarországnak még nagyon sokáig ebben az ipari világban kell élnie, ezért a kibocsátások területén semmiképpen nem az lehet a célunk, hogy önmagunk alatt fölszámoljunk valamit, amire egyébként szükségünk lehet.

Tisztelt Ház! Azt gondolom, hogy az alapkérdésekben, és merem remélni, hogy a mélyzöldek, kevésbé zöldek meg az egyáltalán nem zöldek egyetér-

tünk, nevezetesen abban, hogy az éghajlatváltozás ténye egy olyan tény, amellyel az emberiségnek valószínűleg még nagyon sokáig, egészen addig, míg itt van a Földön, együtt kell élnie. Következésképpen itt a legjobb megoldásokat mindig egyrészt a saját tevékenységünk okos és ésszerű megszervezésében, másrészt pedig az ahhoz való alkalmazkodásban lelhetjük meg.

Ezért a magam részéről támogatom a törvény elfogadását annak reményében is, hogy ezekről a témákról talán még itt a Házban egyszer, nem így, hanem szélesebb kör előtt is szót és eszmét válthattunk. Köszönöm szépen. *(Taps.)*

ELNÖK: Én is köszönöm. Most megadom a szót Sallai R. Benedek képviselő úrnak, LMP. Tessék!

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagy szerencsém van, hogy rögtön Turi-Kovács Béla miniszter úr, alelnök úr, képviselő úr után szólhatok. Ugyanis a magam részéről nagyon örülök neki, hogy van olyan téma is, amiben konstruktív vita folyhat a parlamentben, és nem politikai szempontok vagy pártpolitikai szempontok érvényesülnek, hanem nézetkülönbségek, ideológiai különbségek, de ezeket meg lehet vitatni. A magam részéről örülök ennek a szakmai hangulatnak, és annak külön örülök, hogy a Fenntartható Fejlődés Bizottságának fele itt van a plenáris teremben és részt vesz ebben a vitában. Tehát a magam részéről ez is egy külön öröm, hogy a bizottsághoz olyan emberek, szakemberek tartoznak, akiket érdekel ez a téma.

Néhány dologban szeretnék reflektálni az előttem elhangzottakra. A kiotói egyezmény után átélt euforikus hangulatról beszélt Turi-Kovács Béla képviselő úr, miniszter úr, és szerénynek nevezte az eredményeket. A magam részéről el kell mondjam, sőt továbbmegyek: elkeserítőek az eredmények, és tegyük hozzá, hogy erről nem Magyarország Kormánya vagy Magyarország mindenkori Kormánya tehet, hanem a globális gazdaság. Éppen ezért fontos az, hogy milyen szemlélettel és miként is alkalmazkodunk ehhez.

Szintén elhangzott a vitában az, hogy a globális klímaváltozás egy olyan globális jelenség, amely földrajzi, geológiai tényekből következően így is, úgy is bekövetkezik az emberi tevékenység nélkül, de nyilvánvalóan nem mindegy, hogy milyen sebességgel, hogyan, mikor és hol jelentkeznek a káros hatásai, annak milyen hatása lesz a társadalomra és az ország gazdaságára. Emiatt szeretném azt, hogy szemléletileg, ha már vitáról van szó, akkor megkülönböztessem a megelőzhető és a meg nem előzhető káros kibocsátásokat. Mert egy vulkánkitörést, amit tetszett volt említeni példaként, tudomásul kell vennünk, hogy a Föld működéséből adódóan nem megelőzhetőnek minősíthetünk, míg azért jó néhány olyan van, amit az emberi tevékenység úgy bocsát ki káros anyagként vagy szén-dioxidként, vagy bármilyen

más üvegházhatású gázként, amit meg lehetne előzni, és meglenne hozzá a technológia.

(9.10)

Érdekességképpen szeretném elmondani, hogy itt megszámláltam, miközben ment a szónoklat, hogy hány izzó ég jelen pillanatban ebben a teremben. Nem tudom, hogy mennyire meglepő, több mint 600 izzó van a teremben, és 600 izzó ég.

Azt mondta Bibó István, hogy az elitnek a feladata az, hogy a társadalom számára morált és magatartásmintákat mutasson, és nagyon-nagyon fontos az, hogy ezt hogyan tesszük meg, és nagyon-nagyon fontos az, hogy szemléletileg mit mutatunk a társadalom számára.

Hadd mondjam el - és bocsássanak meg, hogy annyi aktuálpolitikát csak visszahozok, hogy a költségvetési törvényről beszélek -, hogy 28 milliárd van egy olyan paksi fejlesztésre, aminek a részleteit nem ismerjük egyáltalán, míg közben Magyarországon a sajtóban már mindenhol „az otthon hidege” programként híresül el az a pályázati rendszer, ami egy napokat meg fél napokat tud nyitva lenni, mert nem tud a háztartásoknak a kommunális kibocsátás terén a megtakarításhoz elegendő forrást biztosítani. Ha valamire, egy károsanyag-kibocsátási tevékenységre sok-sok milliárdot fordítunk, és egy-kettőben jelképes összegben határozzuk meg azt, amivel meg akarjuk spórolni a károsanyag-kibocsátásokat, akkor nincs egyenes arányban a törekvésünkkel meg a céljainkkal.

Szavak tekintetében - mint mondtam -, egyetértünk, és én nem vitatom ezeket. Viszont nem 1 milliárdra, nem 2 milliárdra és nem 4-re, hanem sok tíz milliárdra meg akár százmilliárdos nagyságra lenne ahhoz szükség, hogy átalakítsuk Magyarországnak az energiafüggőségét, amiről Kepli képviselő úr beszélt. Ugyanis nemcsak azt kell vitatnunk vagy azt kell vizsgálnunk, hogy most mennyi energiára van szükség, hanem azt, hogy egy normálisan felépített országban mennyire lenne szükség.

S mindaddig ezt nem tudjuk megvizsgálni, míg az összes magyarországi közintézménynek nem szigeteltük le a falait, nem alakítottuk át az épületgépészetét, nem alakítottuk át a nyílászáróit, nem tettük energiahatékonyrá, nem tettük a tetejére napkollektort, és nem néztük meg azt, hogy valóban mire van szüksége.

Minderről addig nem beszélhetünk, míg Magyarország közvilágításának a rendszerét nem cseréltük le mindenütt ledesre, és nem néztük meg, hogy mi az a valós energiaigény, amire szükség van. Minderről addig nem beszélhetünk, míg Magyarország vidéki térségeinek a családiház-rendszerében - szép kis kockaház, mindenki számára ismerős, aki a magyar vidéken jár - nem szigeteltük le mindent, és nem néztük meg, hogy a nyílászárócserekkal mit lehet elérni energiaigény tekintetében.

Mindezen törekvések - amiket tulajdonképpen a paksi vitában is végig képviseltünk - azok, amik lehetőséget teremtenének arra, hogy hogyan csökkentjük a kibocsátást, mert addig, míg a vulkánkitörés nem megelőzhető és nem megspórolható, addig a lakossági, kommunális, ipari, önkormányzati és közszolgálati kibocsátás, illetve energiafelhasználási igény is megelőzhető, addig azon lehet spórolni.

Hadd mondjam el még azt is - miután az a megítéltetés érte a Fidesz-frakciót és a KDNP-frakciót, hogy a magyar társadalom túlnyomó többsége egyéni választókerületekben önmagát választotta meg képviselőjének, és önmagát képviselik a magyar társadalom túlnyomó többségét, a vidéki térségeket -, hogy milyen gazdasági haszon lenne még abból, ha nem központosítottan egy-egy gyár, egy-egy helyen százfős munkahely, hanem mindenütt szerte az országban kis tüzepek és építőipari vállalkozások kapának lehetőséget, hogy ezeket az átalakításokat megtehessek, hogy milyen vidékfejlesztési hatása lenne, milyen helyi foglalkoztatási hatása lenne annak, ha mindazokat a forrásokat - ami nem 1 milliárd meg 2 milliárd, hanem sok-sok milliárd - rendelkezésre bocsátanánk a magyar kommunális szektornak, hogy ennek milyen lehetőségei lennének szerte vidéken.

Tehát arra szerettem volna reflektálni, hogy mikor arról beszélünk, hogy a kibocsátás mértékét hogyan lehet csökkenteni, akkor nyilvánvalóan az alapvíz az, hogy a felhasználás mértékét hogyan lehet csökkenteni. Ez egy nagyon-nagyon fontos üzenet a magyar kormányoknak, hiszen több európai uniós tárgyaláson próbálta a klímapolitika és az energiapolitika kérdését különválasztani. Márpedig véleményem és legjobb meggyőződésem szerint nem lehet különválasztani a klímapolitikát és az energiapolitikát azért, mert nincs olyan energia-előállító rendszer - és erre Kepli képviselő úr utalt is - még a megújuló energiaforrások esetében sem, amelynek a globális, a teljes életciklus-analízisében vizsgált kibocsátása ne lenne jelentős, mert az infrastruktúrát, az üzemeltetést meg a háttérrel lehet már kis kibocsátással csinálni, hiszen az atomerőműnek is az üzemelése során már ez működik, de míg létrehozzuk, míg 1000 milliárdnyi vasat, betont mozgatunk, míg odaszállítunk mindent, addig ez egy nagyon komoly kibocsátás.

Ezért van annak létjogosultsága, hogy arról vitázzunk, hogy mindaz a klímapolitikai cél, ami most jelen pillanatban előttünk van egy jogszabálymódosító javaslatként, hogyan függ össze Magyarország energiapolitikájával, mert gyakorlatilag nem lehet azt mondani, hogy ameddig Magyarország energiaigényét nem csökkentjük, és nem helyezzük arra az állásra, amiről eredeti felszólalásomban szoltam, hogy hogy lehet a gazdaságnak szén-dioxid-kibocsátástól mentesen iparilag fejlődni, addig nem tudunk arról beszélni, hogy hogy fog a kibocsátás csökkenni. Az energiaigény és a klímapolitika kéz a kézben jár, és nekünk a gazdaságfejlesztés során azt

kell megvizsgálnunk, hogy hogyan tudjuk csökkenteni az energiaigényünket is.

Ehhez azokra a kormányzati törekvésekre van szükség, amelyeket elkezdett ugyan a kormány, de az, hogy a régi Saratov hűtőszekrényeket hogy tudjuk lecserélni háromcsillagos, AAA-jelű, energiahatékony hűtőszekrényekre, az, hogy hogyan tudjuk a fűtési rendszereket átalakítani, ez forrásokat igényel, és ennek jelentkeznie kellene Magyarország költségvetésében, ha ezeknek a céloknak a megvalósítását komolyan gondolná.

Ezért kérem arra a kormányt, hogy támogasson minden olyan előterjesztést, illetve módosítást a költségvetési vitában, amelyeket a mai nap folyamán előttünk lévő törvényjavaslatban célként fogalmaz meg. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Én is köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Most kétpérfesz felszólalások következnek. Ezek sorában elsőként Schmuck Erzsébet képviselő asszonyé a szó. Parancsoljon!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Én Turi-Kovács Béla képviselőtársam miatt kértem szót. Nagyon örülök, hogy elhangzott, amiket ön mondott, több szempontból.

Az egyik: én május óta vagyok országgyűlési képviselő, azt tapasztalom itt a parlamentben, hogy állandóan rohanunk, törvények keresztülfutnak, és arra nincs idő, hogy az összefüggésekbe belegondoljunk, de nemcsak a törvények közötti koherenciában, hanem abban is, hogy Magyarország hogyan függ a globális folyamatoktól. Nagyon kevés szó esik az ökológiai feltételekről, hogyan viszonyulunk a természethez. Én is nagyon komoly problémának tartom, hogy a médiában mindenről esik szó, de olyan alapvető kérdésekről, amelyek valóban a jövőnk meghatározzák, nagyon kevés. Az emberek az elmúlt 25 évben állandóan csak azt hallották, hogy az anyagi értékek a fontosak, fogyassz többet, szaladjunk, fogyassz, fogyassz, fogyassz, gazdaság, gazdasági növekedés, és arról nagyon kevés szó esett, hogy milyen értékek igazán a fontosak ahhoz, hogy a jövő nemzedéknek is legyenek erőforrások, és fenntartható módon tudjanak élni.

Én nagyon-nagyon örülök, amikor a parlamentben sor kerülhet olyan beszélgetésekre, amikor az összefüggéseket nézzük. Turi-Kovács Béla ennek kapcsán most elsősorban a vízgazdálkodást említette, de azt gondolom, hogy nagyon fontos lenne egyszer az ökológiai feltételek mögé is nézni. A parlamentben alig esik arról szó, hogy például a biológiai sokféleség megőrzése mennyire fontos, márpedig, ha most a klímáról beszélünk, akkor a Föld és Magyarország felszíni borítottságának a kérdése is alapvetően fontos az alkalmazkodás kérdésében.

Egy tény: ön azt mondotta, hogy kétkednek a tudósok is, hogy a szén-dioxid-kibocsátás okozza a globális felmelegedést, én az elővigyázatosságra mindenképpen

felhívom a figyelmet, hogy számolnunk kell azzal, hogy amiben nem vagyunk biztosak, ott sokkal inkább elővigyázatosak legyünk, és próbáljuk meg csökkenteni a szén-dioxid-kibocsátást. Köszönöm.

ELNÖK: Én is köszönöm. A párbeszéd mindjárt folytatódhat, ugyanis Turi-Kovács Béla képviselő úr következik, két percben.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Én ismételtelen szeretném leszögezni, hogy annak vagyok a híve, hogy a hitbéli kérdéseket meg a tudományos kérdéseket összekavarni nem szerencsés. Az a helyzet ugyanis, hogy a teljességgel el nem döntött tudományos kérdések, ha azokat hitbéli kérdéssé és dogmává tesszük, akkor az mindig zsákutcába vezet.

Ezért egyetértek azzal, hogy az óvatosság minden tekintetben érvényes, arra is, aki azt mondja, hogy igen, ez az, ami döntően befolyásolja az éghajlatváltozást, meg arra is, aki azt mondja, hogy ez talán mégse annyira. És valahol azt kell megmondanom, hogy a döntéshozóknak ennek a realitáson belüli útját kell megtalálni.

Sallai képviselő úrnak szeretném mondani, hogy azt, hogy itt égnek a lámpák, én nem kifogásolom, mert ha már ilyen körülmények között, ennyien, tévé nélkül folytatunk egy vitát, akkor adjuk meg legalább a méltóságát annak a Háznak, amiben vagyunk, mert ez az ország első Háza. De otthon én is az általam egyébként nem kedvelt Thatcher asszony példáját követem, meg kell önnek mondani, nem az éghajlatváltozás miatt, hanem nagyon racionális okok miatt: ahányszor a feleségem égve hagyja a villanyt, fölkapcsolva hagyja a lámpát, elmegyek és lekapcsolom. És valahol itt van köztünk egyfajta, azt kell mondanom, gondolkodásbeli különbség. Én nem várom el a magyar paraszttól kiscigányként sem, hogy ő ne a racionalitás mentén döntsön ebben a kérdésben, nem fog azon gondolkodni, hogy ha ő itt vagy ott például a termelése során megtakarít bizonyos energiafajtát, akkor ezzel az éghajlatváltozással mi lesz. Racionálisan gondolkodik.

Ezért azt gondolom, hogy a döntéshozó akkor jár el helyesen, ha ő maga látja a nagyobb célokat, a nagyobb célok irányába törekszik, ugyanakkor úgy határozza meg azokat a célokat, hogy azoknak, akik ezt végrehajtják, racionális is legyen, észérvek mellett is amellet tudjon dönteni.

(9.20)

ELNÖK: Keppli Lajos képviselő úr következik, két percben, Jobbik. Tessék!

KEPLI LAJOS (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon örülök neki én is, hogy Turi-Kovács képviselő úr is behozott egy ilyen vonalat. A klímaszkeptikusok táborával abban tudok egyetérteni,

hogyan valóban nem egyértelmű és tudományosan nem bizonyított, hogy mi okozza magát a klímaváltozást, illetve mennyiben járul hozzá az emberi tevékenység, az ember jelenléte. Az tény, hogy valamennyire mindenképpen hozzájárul, hiszen most már 7 milliárd ember nem tudja olyan szinten kifejezni tevékenységét, élni mindennapi életét, hogy az ne legyen hatással a bolygóra. De nem is ez a lényeg.

Itt abban Sallai képviselő úrral egyetérttek, illetve az LMP-frakcióval, hogy valóban szerepük van a megújuló energiáknak a jövőben az energiaforrások között, azonban, amint azt a vezérszónoki felszólalásomban is jeleztem, nem szabad ennek a kizárólagosságát vagy mindenhatóságát hirdetni. Ha csak azt nézzük meg, hogy ha mondjuk, szélenergiával akarnánk a Paksi Atomerőmű teljesítményét kiváltani, ami olyan példa, amit gyakran hozunk fel itt a parlamentben is, akkor például mennyi betonra van szükség a szélkerekek talapzatának megalapozásához. Hát ha valami, akkor, mondjuk, a cementgyártás igen energiazabáló iparág, és kevésbé környezetkímélő.

Természetesen egy atomerőmű is rengeteg bont és rengeteg egyéb más anyagot igényel, de itt, még egyszer mondom, egy életciklus-szemléletnek kellene lennie, hogy teljes egészében vizsgáljuk meg ezeket a lehetőségeket. A megújuló energiák szerepét valóban inkább ott látom, hogy amikor az energiahatékonysági beruházásokat elvégezzük, akkor egy napelemet vagy napkollektort szerelünk fel bizony arra az épületre, hogy ennyivel is hozzájáruljunk helyben az energia- és fűtési célok teljesüléséhez, és ennyivel is kevesebb energiát kelljen külső függésből beszerezni, de nem nagy erőművek formájában. Köszönöm.

ELNÖK: Schmuck Erzsébet képviselő asszonyé a szó. Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy egy teljes kör kétperces hozzászólás megtörtént, így aztán a képviselő asszonynak úgy adok szót, hogy egyébként normál szót kérőnek tekintem, így akár két percnél hosszabb időben is beszélhet. De ha befejezi, be tudja fejezni két percben, akkor gyorsabban tudunk továbbmenni. Tehát öné a lehetőség. Parancsoljon!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Azért kértem szót, és azért éreztem kényszert a szókérsésre, mert Kepli úr megszólította az LMP-t gyakorlatilag Pakssal kapcsolatosan. Ugye, Paksot, az atomenergiát egy picikét szembeállítja a szén-dioxid-kibocsátással, mint a szén-dioxid-csökkentés alternatíváját. Azt gondolom, hogy ezt így nem lehet egymás mellé helyezni, mert Pakssal kapcsolatosan csak egy nagyon-nagyon szűk keresztmetszetről beszélnek, és önök nagyon-nagyon kevés érvet sorolnak fel amellest, hogy miért.

Elfeledkezünk arról, hogy Paksnak, ha egyrészt az atomenergia árát nézzük, akkor az elejétől a végé-

ig kellene a költségeket nézni, vagyis a bekerülési költségtől a legeslegvégéig. És a legeslegvége nemcsak az, amikor magát az atomerőművet fogjuk szánálni, amiről fogalmunk sincs, hogy majd mennyibe fog kerülni, hanem a legvégén még ott van a kis és közepes aktivitású hulladékok elhelyezésének költségei mellett a nagy aktivitású hulladékok elhelyezésének kérdése, amit egyelőre anyagilag sem lehet felbecsülni. De nemcsak anyagilag nem lehet felbecsülni, hanem ami sokkal súlyosabb, a jövő nemzedék szempontjából nem lehet a veszélyeket felbecsülni.

Mert ki mondja azt ma a klímaváltozás közepette, hogy az a nagy aktivitású hulladék, aminek biztonságos elhelyezésére nincs megfelelő technológia, néhány száz év múlva milyen időjárási viszonyok lesznek, lesz-e netalántán földrengés vagy nem lesz, vagy egyáltalán milyen más viszonyok lesznek, és akkor az annak környékén élő nemzedéket miként fogja az életében veszélyeztetni. Azt gondolom, hogy pláne itt, az ország Házában a honatyáknak és a honanyáknak nagyon komoly felelősségük van abban, hogy mit hártanak át a jövő nemzedékre. És merjük-e azt megtenni, hogy inkább azt mondjuk ma magunknak, hogy szerényebben éljünk, nem a szegényekre gondolok, hanem a gazdagokra, mert a világ szétszakadt, összességében egy igazságosabb társadalmat éljünk, és akár kisebb gazdasági növekedés nélkül.

Itt utalok - és köszönöm szépen, hogy két percnél tovább beszélhetek - a GDP mérésére. Ugye, ma lassan azt sem tudjuk, hogy mit mér, mert egy csomó dologtól, ha minél több ember hal meg, vagy árvíz lesz, akkor a GDP növekedni fog, tehát már azt sem tudjuk, hogy mit mér, hanem azt mondjuk, hogy sokkal szerényebben, más értékek szerint éljünk. És ebbe nagyon belefér az, hogy végiggondoljuk az atomenergia kérdését, hogy mit hártunk a jövő nemzedékre, mit teszünk a jövő nemzedék nyakába. Ezeket összefüggésében kell végiggondolni.

Nincs más alternatívája az emberiségnek, csak az, hogy végiggondolja azt, hogy van a Földnek egy eltartóképessége, egy limit, véges világban nem lehet végtelenül növekedni, és tiszteletben tartjuk ezeket a korlátokat. Kérem és javaslom jobbikos képviselőtársaimnak is, hogy az atomenergia kérdéséhez, az atomenergiához való viszonyukat gondolják újra. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Minthogy képviselő asszony felszólalását normál szót kérő felszólalásnak tekintettük, most akkor kétperces kör kezdődik, kezdődhet. Kepli Lajos képviselő úr, parancsoljon!

KEPLI LAJOS (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Igazán nem akarok atomenergiával kapcsolatos vitát generálni ebből, mert nagyon messze vinne az eredeti témától, egyébként már csak azért sem, mert annak nagy részével egyetérttek, amit képviselő asszony elmondott. Én magam is úgy gondolom,

hogy valóban meg kell fontolnunk, hogy milyen módon élünk, és hogyan tudunk minél kisebb káoszhatást gyakorolni a környezetünkre, és eszerint kell átalakítanunk az életünket. Ezt nem valamiféle visszafelé haladásként értékelem, hanem a modern technika és tudomány eredményeit felhasználva kell egyre hatékonyabban és környezetbarátabb vagy fenntarthatóbb módon, ha úgy tetszik, élnünk.

Az atomenergiát a Jobbik támogatja egyébként, mióta párttá alakult, és ebben konzekvensen soha nem változott az álláspontunk. Nem azért, mert ne látnánk a reális veszélyeit, hanem támogatja, mert felelősen gondolkodó politikusként jelen pillanatban nem látjuk reális alternatíváját. És valahányszor ilyen vitákban megkértem akár Szél Bernadett képviselő asszonyt vagy önöket, hogy mutassanak egy olyan tanulmányt, ami azt mutatja be részleteiben, hogy hogyan lehet, mondjuk, a Paksi Atomerőmű 2400 megawattját, amit most a két új blokk jelent, kiváltani megújuló energiákkal vagy bármilyen más módon, akkor soha nem jutottunk el addig, hogy én erre bizonyítékot kapjak. Mindig csak valamiféle ködös elméleti fejtegetést hallottam, hogy a napenergiával, szélenergiával energiahatékonysági behurázásokkal ezt hogyan lehetne megtenni.

Tény, ami tény, jelen pillanatban szükség van Magyarországon megbízhatóan és stabilan, nagy teljesítményben előállított villamos energiára, egy ilyen erőműre, mint a Paksi Atomerőmű. Remélem, hogy mire majd az új blokkok elérik élettartamuk végét, addigra már nem lesz gond. A radioaktív hulladékok kezelésével kapcsolatban pedig valamennyire én is osztom az aggályukat, de a reprocessálás, a fűtőelemek újrahasznosítása ezen valamilyen mértékben segít. Az ideális megoldást meg kell találnunk.

ELNÖK: Sallai képviselő úr, LMP!

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen. Elnézést kérek a tisztelt Háztól, tényleg nem akarnám ezzel az időt húzni, de reflektálni szeretnék. Szerintem nincs ilyen, hogy zöld meg méregzöld, meg nem zöld. Nincs ilyen, hogy megújuló meg nem megújuló.

Egyvalamiről beszélünk, olyan irányt látunk, ami elpusztítja a jövőt, vagy ami nem pusztítja el a jövőt. Az utóbbi mellett teszi le az LMP a voksot, az összes többit, amiben kockázat van, ahol az elővigyázatosság vagy a megelőzés elvét kellene használni, azt elveti - ilyen egyszerű.

Kepi képviselő úrnak igyekeztem már több alkalommal, de most ígérem, hogy azonnal átadom... - itt van például a fenntartható energiagazdálkodás felé vezető út. Semmi köze nincs az LMP-hez, gyakorlatilag az ELTE egy kutatói műhelye hozta létre. Ez a kutatás Munkácsy Béla vezetésével arról szól, hogy hogyan lehet kiváltani teljes mértékben a Paksi Atomerőművet. Van erre több tanulmány, amiket nagyon szívesen rendelkezésére bocsátok

bármelyik jobbikosnak, mert gyakorlatilag megvan az alternatíva.

Senki nem beszélt arról, legalábbis mi biztosan nem beszéltünk arról, hogy a szélerőmű lenne a megoldás. Nem! Legfontosabbnak mindig az energiaigény csökkentéséről és az energiahatékonyságról beszéltünk, ez a legfontosabb. És amikor ezen túlléptünk, és meglátjuk azt, hogy milyen energiaigényre van szükségünk, vagy mi az, amire valóban szüksége van a kommunális szektornak meg az iparnak, akkor ezt követően beszélhetünk arról, hogy az milyen forrásból származzon. Azt gondoljuk, és legjobb meggyőződésünk szerint ez a követendő irány, hogy diverzifikált, helyi tájadosztásokhoz alkalmazkodó, nem pedig globális rendszerekre van szükség.

(9.30)

Az energia tárolása, szállítása energiaigényes dolog, ezért a lehető legtöbb szinten helyi megoldásokra van szükség. Meg kell vizsgálni azt, hogy a geotermális lehetőségekben mik vannak. Meg kell vizsgálni, hogy hol van az, ahol a szélnek van létjogosultsága. Meg kell nézni Magyarország déli megyéiben, ahol 2 ezer fölött van garantáltan a napsütéses órák száma, ami lényegesen több, mint jó néhány bajor vagy osztrák gazdaságban, ahol a napenergiát már most életvitelszerűen használják, hogy ott milyen lehetőség van a napenergia hasznosítására. Meg kell nézni azt, hogy az ezek előállításához szükséges infrastruktúrát hogy lehet környezetszennyezés nélkül előállítani. De ehhez arra van szükség, hogy innovációs források és kutatási források álljanak rendelkezésre. Köszönöm szépen. *(Schmuck Erzsébet tapsol.)*

ELNÖK: Normál szót kérő felszólalásra jelentkezett Szilágyi György képviselő úr, Jobbik.

Parancsoljon!

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Sallai R. Benedeknek mondom: ugyanezt mondjuk szinte, mint önök, ön is elmondta. Valóban, meg kell vizsgálni, meg kell nézni, hogy milyen alternatív megoldások vannak. A probléma, amin vitatkozunk egymással, az az, hogy önök jelen pillanatban a Paksi Atomerőmű megépítését és fejlesztését ellenzik, mi pedig azt mondjuk, hogy most nincs más lehetőség. Vizsgáljuk meg ezeket, amiket ön mondott!

Őn azt mondja, hogy a megoldás az, hogy például csökkentjük az áramfogyasztást és hasonlókat. Valóban, ha önök azt támogatják, hogy Paksot ne építsük meg, annak az lesz a következménye, hogy amikor be kell zárni és meg kell szüntetni a jelenleg működő reaktorokat, akkor el kell mondani az embereknek, hogy a megújuló energiákból körülbelül anynyi áramot tudnak elfogyasztani, hogy naponta olyan

10-14 órát ne használjunk elektromos áramot, sem az ipar, sem az emberek, sem senki. Tehát mi most például akkor csökkentünk itt bent a parlamentben ez alatt a felszólalás alatt, sötétben kellene ülni, az ön hangját nem hallanák, mert nincs kihangosítás és hasonló. Így lehetne, de jelen pillanatban nem tartunk ott.

A cél valóban az lehetne, amit ön mond: próbáljuk meg kiváltani az atomenergiát, erre fordítsunk forrásokat, és próbáljuk meg megtalálni azokat az alternatív megoldásokat, amivel ki lehet váltani az atomenergiát. De addig, amíg nem tudjuk kiváltani az atomenergiát, felelősen kell gondolkozni, én úgy érzem magyar politikusként, és azt kell mondani, hogy az elsődleges cél az, hogy ebben az országban az ellátást tudjuk biztosítani, és most jelen pillanatban itt tartunk. *(Képli Lajos tapsol.)*

ELNÖK: Szépen belelendültek. Így aztán az újabb lendület részvevőiként Sallai képviselő úr kétpercese következik elsőként. Parancsoljon!

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Ígérem, elnök úr, hogy nagyon rövid leszek, és köszönöm szépen a szót. Mindössze annyit szeretnék Szilágyi képviselő úrnak reagálni, hogy mi csak azt mondjuk, hogy rendelkezésünkre áll a technológia, rendelkezésünkre áll a tudás. Nincs két irány. Ebben nincs olyan irány, ahol 3000 milliárdot vagy 5000 milliárdot az egyikre teszünk és a másikra is rendelkezésre áll. Meg kell nézni az irányt. A költségvetésünket meg kell nézni, mire akarunk ezermilliárdokat fordítani, miközben energiahatékonyságból - államtitkár úr biztosan tud pontos számokat mondani - 1 milliárd, 2 milliárdos volt a keret, 4 milliárd az, amit erre fordítunk. Nincs mind a kettőre forrás.

Mindamellet az energiaszállítási és -raktározási rendszerek technológiája tök más, nem lehet mind a kettőt kiépíteni, és nem lehet átállni egyik pillanatról a másikra. Tehát ha itt az atomenergia mellett letette a voksát az állam, illetve a kormányzat, akkor az egy hosszú távú stratégiai célt jelent. A hosszú táv alatt értem itt azt, hogy százéves nagyságrend. És nincs más irány, és az a gond, hogy mindaddig, míg a technológia rendelkezésünkre áll, a tudás rendelkezésünkre áll, ezzel élni nem kívánunk. Mi ezt kifogásoljuk.

Ígérem, hogy rövid leszek. Annyit hangsúlyozok továbbra is, szerintünk az energiapolitika és a klímapolitika témája nem elválasztható, és nyilvánvalóan egy klímapolitikai egyezmény magyarországi implementálásának témája esetében ezért merül fel ez a kérdés. Köszönöm szépen. *(Schmuck Erzsébet tapsol.)*

ELNÖK: Gógös Zoltán képviselő úr, MSZP, két-percben.

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nagy érdeklődéssel hallgatom azt a

vitát, ami nyilván már nem a kiotói egyezményről szól alapvetően.

Pakssal kapcsolatban ott vitatkoznék jobbikos képviselőtársaimmal, hogy nem azt mondjuk mi se például, hogy a Paksi Atomerőműre most per pillanat nincs szükség, hanem azt mondjuk, hogy miért kell 10 évvel előrehozni egy beruházást, amikor fogalmunk nincs, hogy 10 év múlva, mondjuk, milyen technológia lesz a világon. Csak szeretném jelezni, hogy 20 évvel ezelőtt én nemzetközi sürgősre szoktam meghívni a cégtől a kerületeinket, aztán délután 4-kor bejött, ha reggel meghívtam, most meg itt nézegetjük az internetet a telefonunkon. Tehát 10 évvel megelőzni egy aktuális problémát, ennek semmi értelme. Ennek egy értelme van, hogy ezzel valakik nagyon-nagyon jól fognak járni. Ez erről szól; semmi Paks, semmi másról nem szól.

Tehát én azt gondolom, hogy azon kellene elgondolkodni, hogy ha valóban ez a képlet, akkor mondjuk, miért fognak lelépni bennünket például Németország tejtermelői jövőre, amikor megszűnik a tejkvóta. Azért, mert minden egyes farm tetején államilag támogatott vagy majdnem hogy ingyen odarakott napelemes rendszerek vannak, és azzal együtt, hogy neki szinte ingyen biztosítja az egyébként nem kis energiaköltségű ágazathoz az áramot, meg még a felesleget el is tudja adni. Tehát van olyan ország, amely úgy gondolkodik, hogy vidékfejlesztést úgy csinál, hogy mondjuk, szétteríti ezt az igényt és mondjuk, mindenkét segít, nagy tömegeket segít, mi meg úgy akarunk hosszú távon energiabázist kialakítani, hogy majd lesz 900 embernek munkája. Addig lesz, amíg épül, de utána az nem fog semmiféle vidékfejlesztési többletet hozni. Vidékfejlesztési többletet az hoz, hogyha a technológiai fejlesztéseket figyelembe véve szépen szétterítjük az energia-előállítás, és én azt gondolom, hogy ennek reális esélye lehet. Tehát mi is csak azt vitatjuk, hogy miért most.

A hosszabbítással senki nem vitatkozott, hogy annak az erőműnek még nagyon sokáig működnie kell, és most is ég a villany és most is van kihangosítás, tehát most ebbe belehozni még egy plusz erőművet ilyen kapacitással *(Az elnök csenget.)* 10 évvel előbb, nem tudom, mi értelme van.

ELNÖK: Kedves Képviselők! Nem akarom a gondolataikat korlátozni, a felszólalásaikat sem, de elnökként kötelességem fölhívni a figyelmet, hogy a napirendi ponthoz szorosan kapcsolódó mondataikat, gondolataikat mondják el, és hogy egy kétperces körben egy frakcióból csak egy képviselőnek tudok szót adni.

Most két percre szót kérők következnek ismét. Varju László képviselő úr, független, következik szó-lásra. Parancsoljon!

VARJU LÁSZLÓ (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Bár a figyelemfelhívást most meghallottam, de értelemszerűen, ha Paks

itt szóba kerül, akkor muszáj két mondatban azért erre kitérni, különösen azért, mert Gógös képviselő úr a gondolatot nem vitte végig teljesen, hiszen teljesen nyilvánvaló az, hogy ha 10 év múlva lesz esedékes az, hogy az adott paksi blokkot le kell állítani, befejezi a működését, akkor totálisan felesleges most döntést hozni és az egyébként azt követő, 2035-re szükséges beálló új erőműről most dönteni.

Éppen ezért teljesen indokolt az az érvelés, amit elmondott, miszerint azt a technológiai fejlődést, ami most tulajdonképpen a következő években számunkra rendelkezésre állhat, éppen kidobja az állam, kidobja a kormány a javaslatával, az elfogadott törvénnyel és annak következményeként a beruházással, ezt a lehetőséget kidobja az ablakon, és ez komoly hátrány a magyar gazdaságra nézve is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is köszönöm. A kétperces sorban Kepli képviselő úr, Jobbik.

KEPLI LAJOS (Jobbik): Köszönöm szépen. Minden reményem szerint az utolsó kettőperces felszólalásom. Jobbikusként és felelős politikusként abszolút nem értek egyet azzal a Pató Pál-i gondolkodással, hogy ráérünk még arról dönteni, hiszen igaz, hogy 80-100 évre kiható döntést hozunk, de a döntést ma kell meghozni, és nem tudjuk azt valóban, hogy 10 év múlva milyen lesz a technológiai fejlettség, vagy 20 év múlva vagy 50 év múlva, és lehet, hogy meglesz a reális alternatívája mondjuk, 50 év múlva. De nekünk a döntést ma kell meghoznunk.

A Sallai képviselő úr által elmondottakra visszatulva pedig azt mondom, hogy valóban, gyakorlatilag nincs is vita közöttünk. Azt mondja, hogy 100 éves időtávlatban kell előre gondolkodnunk. Igen, így van, és a 100 év pont az az időtartam, amikor majd az újonnan megépülő blokkok élettartama lejár, és nagyon bízunk benne, és szinte biztos vagyunk benne, hogy addigra már meglesz az az alternatíva, amivel már ki tudjuk váltani az atomenergia használatát teljes egészében. Azonban nem akarunk elébe menni az időnek, és nem akarjuk azt, hogy rákényszerítsünk egy olyan megoldást az országra, ami által egyrészt bizonytalanává válik az energiaellátás, ne adj' isten, függővé kerülünk még nagyobb arányban az importenergiától, másrészt pedig drágábban tudunk villamos áramot termelni. Nyilvánvalóan egyik se lehet cél, ezért támogatjuk az atomenergiát.

Ha már a megújulókról van szó, akkor segítse az LMP pedig azzal a megújuló rendszerbe integrálását, hogy nem ellenez olyan, a Jobbik által egyébként támogatott energiatárolási formákat, mint mondjuk, a szivattyús tározós erőmű vagy mint a vízerőművek, amelyek léte a rendszerben igencsak jogosult volna. Ha ezeket meg tudnánk valósítani, akkor a megújuló energiák is nagyon szépen elférnének a rendszerben, és szerintem nagyon jól össze lehet hangolni a ket-

tőnk által elképzelteteket. Köszönöm szépen. *(Szilágyi György tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm. Normál felszólalásra kért szót Szilágyi György képviselő úr. Öné a szó, parancsoljon!

(9.40)

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Megígérem én is, hogy az utolsó ezzel kapcsolatos felszólalásom lesz, de muszáj reagálnom Gógös képviselő úr mondataira. Igaza van persze, nem kellene tíz évvel előtte foglalkozni, mondjuk, adott esetben Paks II. megépítésével, csak akkor azt kérdezem meg öntől, hogy miért volt ennyire fontos 16 évvel ezelőtt foglalkozni Paks II. megépítésével *(Gógös Zoltán: Nem döntöttünk semmiben!)*, hiszen a szocialista kormányok ideje alatt önök igenis foglalkoztak Paks II. megépítésével.

Azzal is egyetérték, képviselő úr, hogy azt mondja, ön azt feltételezi, valószínűleg azért, hogy itt bizonyos embereknek nyeresége származzon ebből. Mi igenis azt szeretnénk, hogy nyeresége mindenféle energiabóvításból, mindenféle energiával kapcsolatos dologból csak a magyar embereknek származzon, csak akkor... - és beszélt a napelemekről és hasonlókról. Akkor azt kérdezem meg - mi azt se szeretnénk egyébként, hogy másoknak származzon ebből nyeresége -, hogy az elmúlt időszakban önöknek mennyi nyereségük származott, mondjuk, Paksból.

Gondolom, az önök képviselője 6 milliárd forintért adott tanácsokat a Paksi Atomerőműnek a napelemekkel kapcsolatosan, hogy hogy lehetne kiváltani, mondjuk, a Paksi Atomerőmű energiáját napelemekkel, mert az elmúlt időszakban az önök egyik képviselője a cégen keresztül 6 milliárd forintot kapott a Paksi Atomerőműtől tanácsadásra, és még sorolhatnánk ezeket.

De ígérem, befejeztem az ezzel kapcsolatos vitát. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik és a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Most újabb kétperces kör. Szeretném felhívni a figyelmüket, hogy egy körben egy ugyanazon frakcióból ketten nem kaphatnak szót. Elsőként Heringes Anita, MSZP, kért szót két percben. Öné a lehetőség, parancsoljon!

HERINGES ANITA (MSZP): Igen, mindenképpen szerettem volna erre reagálni. A felkészítésre adta meg a felhatalmazást az MSZP *(Gógös Zoltán: Így van!)*, és egyébként a teljes többség, hiszen 98 százalékkal szavaztuk meg.

Ez az a felelőtlenség, amit a Fidesz-kormány most megtesz, hogy nem készíti fel sem a vállalkozót, sem a térséget erre a kérdésre. Pedig ez nem egy csavargár, én ezt nagyon sokszor elmondtam. Én

paksi lány vagyok, nekem ez nem kérdés, hogy ezt a felkészítést el kellett volna komolyan kezdeni. Először nem a döntést hozzuk meg, hanem felkészülünk erre a feladatra.

A másik pedig: tanácsadás, ahogy Józsa Istvánt megszólította. Tudja, minősített hegesztéssel foglalkozik az ő cége. Olyan szakmai munkát végzett el Pakson, amit paksiként, fiatal lányként is tudtam, hogy olyan dolgokat csinál meg, amit senki más nem tudott megcsinálni. Szakemberként én tisztelem ezt az embert, ezért azt gondolom, hogy nem tanácsadást, hanem szakmai munkát végzett Józsa István. *(Közbeszólások a kormánypártok soraiból. - Az elnök megkocogtatja a csengőt.)* Köszönöm.

A másik apróság pedig: a panelprogramra és az épülethatékonysági beruházásokra kéne több pénzt adni a költségvetésre is, és akkor talán az a rezsisökkentés tudna megvalósulni, ami, ha nem kell az embereknek kifizetni a számlát... - hanem egyszerűen nem költenek annyit, mert nincs akkora számlájuk, mert sokkal hatékonyabb épületekben lakhatnak, és ez a közintézményekre is igaz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is köszönöm. Sallai R. Benedek képviselő úr két percben, parancsoljon!

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Én is megígérem, elnök úr, megköszönve a szót, hogy utoljára veszek részt vagy utolsó mondatokkal veszek részt a vitában, és elnézést kérek az államtitkár úrtól, hogy itt ilyen jól elbeszélgetünk. De jobbikos képviselőtársaimnak szeretnék reagálni két dologra. Az egyik a vízi erőmű, ami elhangzott. Azt kell tudomásul venni, hogy ezt át kell gondolni. Tehát ha lenne egy Niagara-vízesésünk, akkor lehetne vízi erőműben gondolkodni, de egy alvízi ország, ahol lassú a víz és árvízhozam alacsony, nem alkalmas arra, hogy vízi erőműre helyezünk lehetőség szerint hosszú távú energetikai stratégiát.

A másik pedig az, amit vissza szeretnék utasítani, az „elhallgat a mikrofon” meg „besötétedik a dolog”, ez tipikusan ilyen, tényleg elnézést kérek, de nagyon leegyszerűsítése a problémának. Szó nincs erről. Tehát nem akartam a demagóg szót mondani. Mert arról beszélünk: mennyire van szükség, és csak azt használjuk föl, amire szükség van, és az miből származzon. Nem arról van szó, hogy valaki sötétben ücsörögjön a hideg szobában, és ez tényleg félrehordása a vitának. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps az LMP és a függetlenek soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Én megjegyzem, hogy az ígéreteiket be is tartásuk, mert most már többen megtették, nagyon szép dolog. Kétperces felszólalásra pedig Keppli Lajos képviselő úr kért szót. Parancsoljon!

KEPLI LAJOS (Jobbik): Csakis azért, mert Sallai képviselő úr... *(Boldog István: Aki nem szólalt még*

föl ebben a vitában! - Derültség.) Sallai képviselő úr megszólított...

ELNÖK: Kedves Képviselőtársak! Az ülést én vezetem. Örülök, hogy segítenek, nagyon rendben van - a képviselő úr meg folytassa!

KEPLI LAJOS (Jobbik): Kettő mondat vízenenergia-területen, és nem is fogom a kettő percet kihasználni. A vízenenergia-termelésnél alapfeltevés vagy az egyik része az esésmagasság, a másik pedig a vízhozam. Tehát a Dunán a vízhozam egyébként rendelkezésre áll. Nyilvánvaló, hogy nem véletlenül az, hogy húsz évvel a beruházás után a bősieknek, a szlovákoknak megtérült a bőszi erőmű-beruházás, és innentől kezdve rendkívül olcsón termeli az áramot. Tehát lehetne ezen hosszan vitatkozni. Tény, hogy megújuló energiáról van szó, és tény, hogy ugyanúgy rendszerbe illeszthető, és ugyanúgy segítené más megújulóknak az elterjedését, és ezért támogatjuk továbbra is. És itt befejeztem. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Na kérem, több jelentkezőt nem látok, de kötelességem megkérdezni, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Senki sem jelentkezik.)* Egymásnak tett fogadalmaik miatt sem.

Így aztán megkérdezem az előterjesztőt, államtitkár urat, hogy kíván-e reagálni. *(Dr. Fónagy János jelzésére:)* Mielőtt ennek a lehetőségét megadom, az általános vitát lezárom, a szó pedig az államtitkár úré. Parancsoljon!

DR. FÓNAGY JÁNOS nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Tényleg nagyon jó dolognak tartom, hogy gyakorlatilag egy jogharmonizációs célú előterjesztés kapcsán számos olyan kérdés felmerült a Házban és a képviselőtársak közötti polémiákban, ami meggyőződésem szerint a jelenünk, közeljövünk és a távoli jövőnknek is egyformán fontos eleme. Ezért köszönöm mindenkinek, aki hozzászólásának egy részével támogatta a javaslatot, azt a javaslatot, amely azért alapvetően a fluor-tartalmú üvegházhatású gázoknak a szabályozási körbe bevonásával, valamint a légi közlekedésnek az emissziókereskedelmi körbe való bevonásával foglalkozik.

Köszönöm mindenkinek, aki ezt támogatta, és én tisztelettel kérem a szocialista frakciót is, hogy gondolja át még egyszer a törvény támogatásának lehetőségét. Mert azt, hogy egyébként, egyéb aktuálpolitikai okokból nem támogat egy kormány-előterjesztést, azt megértem, de tekintettel arra, hogy ennek a törvénynek a célja - és az elhangzott másfél órás vita ezt támasztotta alá - szakmai szempontokból megalapozott, hiszen ezt senki nem vitatta, én kérem önöket is, hogy ezt a tartózkodó álláspontjukra vonatkozó döntésüket vizsgálják fölül. Annál is

inkább, és azért, ha megengedik, néhány kérdésre reflektálok, néhány felmerült témára reflektálok, már csak azért is, hogy ne maradjanak a levegőben megválaszolatlanok.

Elsősorban Heringes Anita képviselőtársam fölvetése, és tulajdonképpen, azt hiszem, a tartózkodás indokaként felhozva a kvótavagyonnal kapcsolatos polémiákat említette. Az egyik, amit mindnyájan ismerünk, hogy '90-hez képest Magyarország mintegy 36 százalékos kvótakibocsátás-csökkenést ért el, amit mindnyájan tudunk, hogy nem biztos, hogy minden szempontból jó, hiszen ezt nem az energia-gazdálkodásunk, hanem a gazdaságnak a visszaszorulása okozta. Tehát nem biztos, hogy az ilyen mértékű kvótacsökkenés, ami a kibocsátás szempontjából természetesen egy jó szám, és aztán mindenfajta bázisszámítási vitáknak alapot adott, az ország egésze számára jó.

Azt is gondolom, a jelenlévőknek nem kell különösebben indokolni és érvelni vele, hogy a kiotói kvótavagyon a gazdasági válság miatt a nemzetközi szerződések ideje alatt teljesen elértéktelenedett. Tehát nem arról van szó, hogy korábban zseniális emberek jól adták el, utána pedig, hogy mondjam, mulya emberek rosszul adták el, hanem egyszerűen jött egy gazdasági válság, és élő, futó szerződések időtartama alatt ez a kvótavagyon gyakorlatilag elértéktelenedett. Ugyanakkor ez a megmaradt kvótavagyon a 2013-2020-as időszakra gyakorlatilag áttevődött; tehát nem vészett el, hanem a következő időszakra áttevődött.

Nagyon egyetérték Sallai képviselő úrnak azzal a valamikor az elején mondott álláspontjával, hogy mi mindig a következményekkel vitatkozunk, sok tekintetben azért, mert azok bekövetkeznek. Valóban, és ezt több képviselőtársam is megerősítette, magát a kibocsátást és ezen keresztül alapvetően az energiafelhasználást kell mérsékelnünk, és akkor a problémák gyökeréhez megyünk vissza.

(9.50)

Természetesen ez más egyéb olyan eredendő bűnök vagy olyan anomáliák felszámolását is igényli, amelyek logikailag itt a felszólalások során azért egymásnak ütközve jelentek meg. Csak példaképpen mondom, és nem kívánok reflektálni a Pakssal kapcsolatos polémiára, de arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy ma az energiafelhasználás jelentős része a közösségi közlekedésben van, ennek következtében a károsanyag-kibocsátás és a szén-dioxid-kibocsátás jelentős része a motorizációban megjelenő egyéni közlekedésnek van. A megoldás mi lenne? Egy villamosított közösségi közlekedés, magyarul, egy még nagyobb arányban villamosított vasúti rendszer, egy villamosított vasúti rendszernek viszont egy folyamatos, megbízható és olcsó energiaellátásra van szüksége, ez pedig a dolgok és a tudomány mai állása mellett az atomerőmű, amit egyéb-

ként más okból kifogásolnak. Ezért mondom, hogy vannak itt az elhangzottakban egysíkú vagy logikailag nem mindig igazolt állítások.

Továbbá önök az elhangzott hozzászólások során a most előkészítés alatt álló blokkokat új erőműként, új kapacitásként említik - nem, ezek nem új kapacitások, hanem a most működő kapacitásoknak egy előrelátó tervezési idővel történő kiváltása. Azon képviselőtársaimnak mondom, akik talán nem járatosak az atomerőmű-építésekben, hogy a világon ma gyakorlatilag három helyen építenek, vagy képesek nagy atomerőmű-berendezéseket előállítani, és a rendelési idő 10-12 év, 10-12 évre vannak előre lekötve ezek a kapacitások. Mondta valaki, hogy miért kell 10-15 évre előre gondolkodni - azért, mert a 10-15 év múlva szükséges kapacitásokat ma kell lekötöni.

Schmuck képviselő asszonynak mondom, megköszönve a szakmailag nagyon részletes és rendkívül korrekt hozzájárulását, hogy az az EU-s tárgyalások során bebizonyosodott, hogy Magyarország egyébként igen jó helyet foglal el a klímaváltozással kapcsolatos szabályozással foglalkozó országok sorában, és ezt a fluorgázok kibocsátásával kapcsolatban a mostani javaslatban foglalt passzusok csak erősítik.

Még egy általánosítható megjegyzést engedjenek meg: a különböző energiaforrásoknak a szembeállításánál azzal, úgy gondolom, mindnyájan egyetértünk, hogy egy mindenütt valamifajta realitást is tükröző arányosítást kell biztosítani. Nem véletlen, hogy majdnem mindenki használta az energiamix kifejezést, és nem véletlen, hogy a 2011-ben elfogadott energiatörvény egy, a mai realitásoknak megfelelő és a most rendelkezésre álló tudományos kitekintés által lehetővé tett energiamixben gondolkodik, tehát ebben benne van a hagyományos, az atomenergia, az alternatív források és ezeknek az elegye. Nyilvánvaló, hogy ami folyamatos, és egy új erőmű esetében is relatíve a többinél olcsóbb, az az energia; nyilvánvaló, hogy ami a kibocsátás és a klímavédelem - az atom mellett, hiszen az atomnak gyakorlatilag nulla a kibocsátása -, azok az alternatívok, mely alternatívokat alapvetően és döntően, és itt tökéletesen egyetérték Sallai képviselő úrral, ahol a helyi előállítást és a helyi felhasználást a világ valamely részén megvalósították, ott ezt számos példa bizonyítja. Tehát ebben nincs közöttünk vita. Ebbe természetesen beletartozik az általam már előbb említett mobilizációs igény is, ami nemcsak az energia utaztatására, hanem általában az egész világ mobilizációs igényének a mérséklésére irányul.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Elnök Úr! A vitában elhangzottakkal kapcsolatos megjegyzéseim mellett ismételen köszönöm a törvényjavaslatot szakmailag támogató frakciónyilatkozatokat, ismét kérem a szocialista frakciót, hogy épp a vita során elhangzottak alapján az álláspontját vizsgálja még egyszer meg, és kérem, hogy a szavazás során támogassák a javaslatunkat. Köszönöm, elnök úr, a lehetőségért. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **dohánytermék-kiskereskedelem integrált ellátásához szükséges egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája** a lezárásig. Az előterjesztés T/2081. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Tájékoztatom önöket továbbá, hogy az előterjesztés részletes vitáját kijelölt bizottságként a Gazdasági bizottság folytatja el.

Elsőként megadom a szót Hegmanné Nemes Sára asszonynak, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár asszony, parancsoljon!

HEGMANNÉ NEMES SÁRA nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló törvény hatálybalépése óta eltelt időszak tapasztalatai igazolták a jogalkotói szándékot.

A szabályozás alkalmasnak bizonyult fő feladata: eredményesen szorította vissza a dohányzást általában, és a fokozottan védendő fiatalok körében is. A 2012. évhez képest a naponta dohányzók aránya 10 százalékkal csökkent, és a fiatalok között közel 5 százalékkal csökkent a dohányzással valamilyen formában érintettek aránya.

Az alapvetően kedvező folyamatok mellett olyan, elsősorban a dohánytermék-nagykereskedők magatartására visszavezethető káros folyamatok is elindultak a hazai dohánypiacon, amelyekre megfelelő választ kell adni a jogi szabályozás eszközeivel.

A dohánytermék-nagykereskedők által alkalmazott kereskedelmi kényszerítő eszközök miatt a dohánytermék-kiskereskedők nem tudják a beszerzési tevékenységüket befolyástól mentesen, valóban a piaci és a fogyasztói érdekeknek megfelelően gyakorolni, ezért azt szabályozott keretek közé szükséges szorítani. A dohánytermék-nagykereskedők negatív, gyakran erőfölénnyel visszaélő piaci magatartásainak a törvényjavaslat úgy kíván gátat szabni, hogy megszüntetné a kiskereskedők közvetlen kitétségét a dohánytermék-nagykereskedők irányába.

A törvényt módosítási javaslat előírja, hogy a dohánytermék-kiskereskedő csak állami vagy koncessziós szerződéssel feljogosított dohány-kiskereskedelmi ellátó társaságtól vásárolhat dohányterméket. A dohány-kiskereskedelmi ellátó társaság koordinálja a kiskereskedelmi beszerzési tevékenységet. A dohánytermék-nagykereskedők tevékenységüket, így különösen a dohánytermékek gyártását vagy magyarországi szabad forgalomba helyezését változatlan formában folytathatják, a dohánytermékek megrendelésekor a kiskereskedőknek javaslatot tehetnek, ugyanakkor a jövőben dohányterméket közvetlenül csak a kiske-

reskedelmi ellátó társaságnak értékesíthetnek. Számos garanciális szabály biztosítja, hogy a dohány-kiskereskedelmi ellátó versenysemlegesen végezze ezt a tevékenységét a kiskereskedők folyamatos, a piaci igényeknek megfelelő ellátása mellett, és ne függjön például attól, hogy az úgynevezett polcképre vonatkozó előírások be nem tartása miatt vagy éppen a dohány-nagykereskedők önkényes elhatározása alapján egyes dohányboltok nem kaphatnak dohányárut.

A kormány törvényjavaslata, figyelemmel a piaci változásokra, kisebb korrekciókat is javasol a dohánytermékek jövedéki adója kapcsán annak érdekében, hogy az államháztartási bevételek kevésbé függjenek a gyártók árpolitikájától.

(10.00)

Tisztelt Országgyűlés! A javaslat egyértelműsíti, hogy a dohánytermék-kiskereskedelem szabályozása körében az állam jogosult annak meghatározására, hogy a kiskereskedők milyen módon szerzik be a dohánytermékeiket. A szabályozás nem eredményezi a dohánytermék-nagykereskedelem monopolizálását, a nagykereskedők, azaz a gyártók, importőrök, jövedéki engedélyes kereskedők továbbra is végezhetik a dohánytermékek hazai szabad forgalomba hozására irányuló tevékenységüket. A beszerzési, ellátási feladatokat a javaslat szerint vagy az állam, vagy az állam által koncessziós szerződéssel erre feljogosított társaság gyakorolhatja a jövőben.

A törvényjavaslat rögzíti, hogy a dohánytermék-kiskereskedő dohánytermék kiskereskedelmi értékesítési célból Magyarországon szabad forgalomba bocsátott dohányterméket kizárólag a dohány-kiskereskedelmi ellátótól vásárolhat, szerezhethet be, az ezzel ellentétes jogügylet semmis. A javaslat a dohánytermék-nagykereskedő kötelezettségévé teszi azt, hogy mindenkor megfelelő készletet biztosítson az ellátó részére, így nem fordulhat elő olyan eset, hogy a beszerzési források nem megfelelő kezelésével az ellátó társaság korlátozhatná a versenyt.

Az eladási oldalon a dohány-kiskereskedelmi ellátó feladata mindenkor pontosan azon árucsoport rendszeres kiszállítása a kiskereskedők felé, amelyet a kiskereskedők megrendelnek. Így megszűnik az árukapcsolás kötelezettsége, amelyet a dohánytermék-nagykereskedők esetenként előírtak.

A javaslat pontosan szabályozza a felelősségi és tulajdonviszonyokat, a felek közötti szerződéses rendszert, a fizetési kötelezettségeket a nagy- és kiskereskedők irányába is. A dohánytermék-nagykereskedő a dohányterméket kizárólag a dohánytermék-kiskereskedelmi ellátó részére értékesítheti a kiskereskedelmi forgalomban. Ezért a kiskereskedelmi árrést is neki kell fizetnie. A kiskereskedelmi árrést kismértékben és differenciáltan növeli a javaslat, a növekedés ugyanakkor figyelemmel van a mostani gyakorlatra és arra, hogy a jövőben a dohány-

termék-nagykereskedők költségei jelentősen csökkenni fognak.

A javaslat szerint a törvény új szabályokkal egészül ki. Így, ha a dohánytermék-nagykereskedő a dohány-kiskereskedelmi ellátó felé a törvény által előírt kötelezettségének nem tesz eleget, vagy a dohánytermék-kiskereskedőnek közvetlenül dohányterméket értékesít, úgy a vámhatóság jelentős mértékű bírsággal sújtja. Ha a dohánytermék-kiskereskedő a dohányterméket nem a törvényjavaslatban előírt módon szerzi be, a vámhatóság 5 milliótól 500 millió forintig terjedő bírságot szabhat ki.

Tisztelt Országgyűlés! A hatályos dohánytörvény megalkotásának célja alapvetően a fiatalok dohányzásának visszaszorítása és gyermekeink egészségének védelme volt. E célkitűzések következetesen érvényre juttatása mellett szükséges a hazai dohánypiacon jelentkező káros piaci magatartásokkal szembeni fellépés.

Mindezekre tekintettel kérem önöket, hogy az elmondottak megfontolása mellett a dohánytermék-kiskereskedelem integrált ellátásához szükséges egyes törvények módosításáról szóló T/2081. számú törvényjavaslatot megvitatni és a kormány törekvéseit támogatni szíveskedjenek. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalások következnek, ezek első körében vezérszónoki felszólalásokra kerül sor.

Elsőként megadom a szót Völner Pálnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

Parancsoljon!

DR. VÖLNER PÁL, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A mai napon több, a dohányzással kapcsolatos törvényt is tárgyal a Ház. Azt gondolom, a dohányzás veszélyeiről, az ellene való küzdelemtől nem lehet eleget beszélni. Az előttünk fekvő javaslatban foglalt rendelkezések korábban már nagy visszhangot keltettek a sajtóban, ezért különösen fontos, hogy most nyugodt körülmények között, kulturáltan, a hangulatkeltés szándékától mentesen vitassuk meg ezt a kérdést.

Sokan megkérdőjelezik a dohánykereskedelem átalakításának értelmét, a trafikrendszert, s közben hajlamosak arra, hogy elmenjenek a már elmúlt másfél évben is tapasztalható, kézzelfogható eredmények mellett. Ezért engedjék meg, hogy néhány, a dohányzással kapcsolatos tényről tájékoztassam önöket.

Az új dohánykereskedelmi értékesítési módszer elsődleges célja a fiatalok védelme volt. Míg korábban a fiatalok 58 százaléka juthatott dohánytermékhez, a Fogyasztóvédelmi Hatóság adatai szerint mára ez az arány 12 százalékra csökkent, a szigorú és folyamatos ellenőrzéseknek is köszönhe-

tően. 2013. október 21-e és november 27-e között végeztek egy felmérést, 103 magyar oktatási intézmény 4018 tanulója töltötte ki a kérdőívet. Ebben a dohányzási gyakoriságot, a hozzáférést, a média és a reklámok hatását vizsgálták.

A 2012-es és '13-as adatokat összehasonlítva látjuk, hogy 57 százalékról 45 százalékra csökkent azok aránya, akik kipróbáltak valamilyen dohányterméket, és 64,5 százalékról 69,5 százalékra nőtt a nemdohányzók aránya. A fiatalabb generációnál tehát egyértelműen javuló tendencia figyelhető meg, a 39 év alattiak esetében azonban mindkét nemnél nagymértékű a javulás, kevesebben dohányoznak, mint korábban.

Természetesen hátra nem dőlhetünk, a folyamatnak még csak az elején vagyunk, különösen a nők érintettsége miatt. A KSH szerint hazánkban a 40 év feletti korosztályban egyre magasabb a dohányzó nők aránya, és míg a férfiak közül az utóbbi 13 évben egyre többen letették a cigarettát, a nőkről ugyanez nem mondható el. A férfi népesség fele, a nők harmada nikotinfüggő.

Az elmúlt 12 évben közel 10 százalékkal csökkent a dohányzás okozta megbetegedésben elhunyt férfiak száma, miközben a nők hasonló halálozási mutatója a másfélszeresére nőtt. Szakemberek mindezt a nők megváltozott szerepével, a rájuk rakódó egyre nagyobb terhekkal magyarázzák.

*(Móring József Attilát a jegyzői székben
Földi László váltja fel.)*

Felvázolnám a törvényjavaslat főbb elemeit, lényeges pontjait. Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján egyes nemkívánatos piaci jelenségek miatt szükséges a dohánytermék-kiskereskedők beszerzési tevékenységét szabályozott keretek közé szorítani. Nemkívánatos piaci jelenségek alatt azt értem, hogy például nagykereskedők az úgynevezett polcképre vonatkozó előírások be nem tartása miatt vagy éppen dohánytermék-nagykereskedők önkényes elhatárolása alapján egyes dohányboltok nem kaphattak dohányárut.

A javaslat egyértelműsíti, hogy a dohánytermék-kiskereskedelem szabályozása körében az állam jogosult annak meghatározására, hogy a koncessziós kiskereskedők milyen módon szerzik be a dohányterméket. Ez a szabályozás kifejezetten nem eredményezi a dohánytermék-nagykereskedelem monopolizálását. A nagykereskedők továbbra is végezhetik azon alapvető tevékenységüket, amelynek célja a dohánytermékek hazai szabad forgalomba bocsátása.

A javaslat rögzíti, hogy a dohánytermék-kiskereskedő dohánytermék-kiskereskedelmi értékesítési célból Magyarországon szabad forgalomba bocsátott dohányterméket kizárólag a dohány-kiskereskedelmi ellátótól vásárolhat, és az ezzel ellentétes jogügylet semmis. Ezen a ponton azonban érdemes tisztáznunk néhány félreértést. A szabályozás

nem monopolizálja a dohánytermék-nagykereskedelmet, és tevékenységük érdemét sem korlátozza. Továbbra is ők végzik Magyarországon a termékeik gyártását vagy szabad forgalomba bocsátását, az árak meghatározását. Kereskedelmi politikájukat a törvény keretei között továbbra is szabadon határozhatják meg, dohánytermék-kiskereskedők felé tett javaslatokkal, ajánlatokkal élhetnek. Ugyanakkor a dohánytermék-beszerezési rendszerrel függetlenné válik a dohányellátás a dohánytermék-kiskereskedők és a nagykereskedők közötti egyéb, például polcképre vonatkozó megállapodásaitól.

A javaslat a dohánytermék-nagykereskedő kötelezettségévé teszi azt, hogy mindenkor megfelelő készletet biztosítson az ellátó részére, és így nem fordulhat elő olyan eset, hogy a beszerzési források nem megfelelő kezelésével az ellátó társaság korlátozná a versenyt. A másik, eladási oldalon pedig a dohány-kiskereskedelmi ellátó feladata mindenkor pontosan azon árucsoport rendszeres kiszállítása a kiskereskedők felé, amelyet a kiskereskedők megrendelnek. Fontos, hogy megszűnik az árukapcsolás kötelezettsége, amelyet a dohánytermék-nagykereskedők korábban előírtak.

A javaslat a fentiekén túl pontosan szabályozza, hogy a dohánytermék-nagykereskedők a kiskereskedőkkel milyen keretek között köthetnek megállapodásokat. Ez azonban független marad az áruellátástól, és így valóban partneri és nem pedig függelmi viszonyban állapodhatnak meg a felek a kereskedelmi kapcsolatokban. Számos garanciális szabály biztosítja tehát, hogy a dohány-kiskereskedelmi ellátó versenysemlegesen végezze tevékenységét, ugyanakkor biztosítsa azt, hogy a kiskereskedők dohánytermékkel való ellátása valóban folyamatos, a piaci igényeknek megfelelő legyen.

A törvényjavaslat kapcsán sokan felvetik a feketekereskedelem növekedését a dohánypiacon. Ezt a problémát mi is látjuk, nem akarjuk homokba dugni a fejünket. A NAV, valamint a hazai dohányipar szereplői az elmúlt hetekben országos kampányt indítottak a dohány feketekereskedelme ellen. A kampányban plakátok, rádióreklámok, újságcikkek útján hívják fel a figyelmet az illegális dohánykereskedelem káros hatásaira.

(10.10)

A dohánytermékkel kapcsolatos illegális tevékenység kiszorítása ugyanis az adóhivatal feladata, és elsősorban arra törekednek, hogy az illegális termékek be se jussanak az országba. Eredményeik is vannak. A NAV idén szeptember végéig 85 millió szál cigarettát foglalt le 3,4 milliárd forint értékben, ami meghaladja a tavalyi egész évit. A GfK kutatása szerint az illegális cigarettaforgalom Magyarországon 2012-ben 5,8 százalék volt, a tavalyi év végére 11,8 százalékra ugrott, az idén pedig 12,1 százalékot ért el.

A cigaretta feketekereskedelme területileg eltérő, leginkább az ország keleti részére jellemző.

Ne tegyünk azonban úgy, mintha a probléma csak magyar lenne. A NAV adatai szerint az illegális cigaretta nemcsak Magyarországon, hanem az EU más tagállamaiban is problémát jelent. Az Unióban 2013-ban 10 elszívott cigarettából egy illegális termék volt, és a csempészett és hamisított cigaretta aránya összességében 10,5 százalékra tehető. A teljes fogyasztásból számított csempész- és hamiscigaretta-fogyasztási részesedés tekintetében Magyarország a középmezőnyben van, többek között Ausztriával, Olaszországgal, Belgiummal, Spanyolországgal együtt.

Ahogy ezt később el fogom mondani, a feketekereskedelem ellen nem úgy kell küzdeni, hogy kifehéritjük a feketetevékenységet. Volt egy cél, hogy szűkítsük a dohány elérését, és ez valamilyen szinten mozgósította a feketekereskedelmet. De azt állítani, hogy a régi rendszer jobb volt, amikor még minden utcasarkon kiszolgáltak akár 16 éves gyerekeket cigarettával, hibás érvelés, mert ezzel az erővel minden, nem ok nélkül az illegális szférában kapható termék elérését a kemény drogoktól a fegyverekig tágíthatnánk. A feketekereskedelem ellen hatósági eszközökkel kell küzdeni, valamint felhívni a feketepiacon megjelenő fogyasztó figyelmét, hogy az illegálisan forgalmazott cigarettába gyakorlatilag bármit beletekerhetnek, az állati ürülektől kezdve a fűrészporig. Ezt fontosnak tartottam elmondani, mivel ez a problémakör nagyban érinti a dohánykereskedelmet.

Tisztelt Képviselőtársaim! Sokat lehet persze vitatkozni a trafikokról és a dohánypiac alakításáról. Ám az adatok világosan mutatják, hogy az új rendszer bevezetése óta kevesebbet dohányoznak a fiatalok. Saját környezetünkben is lépten-nyomon tapasztalhatjuk, hogy már csak a dohányzás káros hatásainak politikai napirenden tartása következményeként is sokan döntenek el, hogy leteszik a cigarettát. Azt látom, hogy a trafikokban ellenőrzötten és jól szervezeten zajlik a dohány-kiskereskedelem, a trafikba nem juthat be 18 év alatti személy, és a trafikok tulajdonosai magyar kisvállalkozók.

Véleményem szerint fontos, hogy a trafikok ne legyenek kiszolgáltatva a dohány-nagykereskedők erőfölényének, ezért a dohányzás visszaszorítása érdekében kérem, hogy támogassák a javaslatot. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a Fidesz soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen a képviselő úrnak. Most megadom a szót Józsa István képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Képviselő úr, felhívom a figyelmét, hogy maximum 15 perc áll rendelkezésére. Parancsoljon!

DR. JÓZSA ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr, a lehetőséget. Tisztelt Képviselőtársaim! Nem akarom azzal kezdeni, amivel be fogom fejezni, hogy a trafikmutyi újabb fordulójának lehetünk szenvedő tanúi, mert alapve-

tően a közönség az, aki ezt elszenvedi, a parlament képviselői legfeljebb rosszallásukat és a képviselt ellenvéleményt tudják elmondani a parlamentben, az viszont van, ellenvélemény van. Tehát nagyon szép az, amire önök itt hivatkoznak, hogy a fiatalok dohányzását visszaszorítják, de úgy tűnik, hogy ez az egyébként nemes cél itt csak ürügyül szolgál, hogy bizonyos üzleti érdekeket, Fidesz közeli csoportok üzleti érdekeit újra reflektorfénybe állítsák és kedvezőbb helyzetbe hozzák őket.

A jelen törvényjavaslat értelmében a trafiktörvény bevezetése óta eltelt időszak tapasztalataira hivatkozva vezetnek be újabb szigorításokat a dohánytermék-kereskedők beszerzési tevékenységében is. Ennek megfelelően az elmúlt időszak tapasztalatai alapján egyes nemkívánatos piaci jelenségek miatt szükségesnek látják a dohánytermék-kiskereskedők beszerzési tevékenységét szabályozott keretek közé szorítani. Lehet, hogy ez egy nemes cél, általában vannak ilyen tervgazdaságok, a piacgazdasággal nem kompatibilis, de egyébként önök szerint jól működő, jól fejlődő, még a dohánytermékeket is jól elosztó, direkt tervutasításos gazdálkodások, kérdés, hogy ezen a területen miért célja ez a kormánynak, hogy általában a piacgazdaságtól való távolodás vezérli, vagy konkrétan valamelyik dohány-nagykereskedő helyzetbe juttatása a nem kimondott céljuk.

Az előterjesztés szerint megszüntetnék a kiskereskedők közvetlen kitétségét a dohánytermék-nagykereskedők irányába. A kitétség közvetlenül a Fidesz felé nyilvánul meg, ami önök szerint kívánatos, az érintettek szerint viszont kevésbé. A jövőben a dohánytermék-kiskereskedő csak meghatározott dohány-kiskereskedelmi ellátó társaságtól vásárolhatna dohányterméket, ahogy az a nemzeti együttműködés rendszerében a kijelölt termékpályáknak megfelelően, ezt még ugyan nem foglalták írásba, de látni látható, hogy kijelölt termékpályák vannak, önök kívánatosnak tartják, ez szintén idegen a piaci verseny feltételeitől.

Számos garanciális szabályt is be kívánnak vezetni, hogy a dohány-kiskereskedelmi ellátó versenysemlegesen végezze tevékenységét, annyira versenysemlegesen, hogy kizárólag a saját hasznára az összes többivel a versenyt ki lehet küszöbölni, ugyanakkor biztosítsa az ellátó azt, hogy a kiskereskedők dohánytermékekkel való ellátása valóban folyamatos, a piaci igényeknek megfelelő legyen, ha nem, akkor majd írhat önöknek egy levelet a minisztériumba, mert más versenytárs nem lesz, akitől esetleg nem megfelelő szolgáltatás esetén is megrendelhetné.

Kisebbségi korrekciókat javasol az előterjesztő a dohánytermékek jövedéki adója kapcsán annak érdekében, hogy az államháztartási bevételek kevésbé fűgjenek a gyártók árpolitikájától. Ez is egy nagyon szép törekvés, stabil költségvetés, biztos tervgazdálkodás. Részletesen meghatározza azt, hogy milyen társaság, állami tulajdonú vagy koncessziós szerződéssel feljogosított társaság végezheti a dohány-

kiskereskedelem ellátási feladatait. A javaslat beemeli, hogy a dohánytermék-kiskereskedők e tevékenységével közvetlen összefüggésben ajándékot, árengedményt, kedvezményt, térítést vagy egyéb juttatást csak akkor fogadhatnak el, ha azt ez a törvény kifejezetten lehetővé teszi. Hát ez nagyon szép! Azt mondják, hogy semmiféle egyéb juttatás nem adható, ez teljesen helyénvaló, a piac egyébként tiszta piaci működés esetén ezeket csak szabályozott keretek és marketingeszközök keretében biztosítja, személyesen soha nem ad erre lehetőséget semmilyen törvény, mondjuk, a polgári törvénykönyv sem.

Szabályozni kívánja az előterjesztés, hogy a dohánytermék-nagykereskedők a kiskereskedőkkel milyen keretek között köthetnek megállapodásokat. Hát ez is nagyon szép! A piacgazdasági keretek között védeni kell természetesen a szerződő feleket, érdekes, hogy az önök szájíze szerinti módon. Ha a dohánytermék-kiskereskedő a dohányterméket nem az e törvényben előírt módon szerzi be, a vámhatóság 5 milliótól 500 millió forintig terjedő bírságot szab ki, ami teljesen helyénvaló, ugyanis nem érdeke a piacszerű működésnek sem, hogy a feketegazdaság, tehát adózatlan termékek kerüljenek forgalomba. Módosítani javasolja az előterjesztés a dohánytermékek jövedéki adóját is, természetesen a dohányzás visszaszorításának megfelelően növelni kívánja az egészet.

A kritikai észrevételeim közül az első és talán legkevésbé releváns az, hogy nincs mihez hasonlítani, nincsenek nemzetközi tapasztalatok erre vonatkozó intézkedéssel, szervezéssel kapcsolatban. Ahogy elmondtam, piacgazdasági keretek között ilyen konstrukció sehol a világon nem működik; ahol működik, az nem piacgazdaság, tehát ilyen értelemben nincsenek összehasonlító tapasztalatok egy ilyen lépésre vonatkozóan.

A javaslatban nincsen vállalt szolgáltatási színvonallal, a kiszállítások gyakoriságával kapcsolatban összefüggő szabály, tehát garanciális elemek hiányoznak. Például nem tudható előre, hogy hány napi készletet kell valakinek rendelnie, mert nem tudja, hogy milyen gyakorisággal számíthat egy-egy következő kiszállításra. Erről nem rendelkezik a törvény.

(10.20)

Azt leszabályozza, hogy csak egy nagyon szűk kör végezheti ezt az ellátási tevékenységet, ugyanakkor a garanciális része hiányzik. Érdekes módon a trafikkoncessziók nyertesei támogatják ezt az előterjesztést, a nagykereskedők és a dohánygyárak viszont ellenzik a törvényjavaslatot, amely ismét alapjaiban szervezi át a hazai dohánykereskedelmet, jelen esetben a nagykereskedelmet.

A jelen szabályozás dobozonként várhatóan átlagosan 130 forintos áremelkedést eredményez, tehát kérdéses egy törvénynek a célszerűsége, aminek már a benyújtásakor kalkulálható, hogy jelentős,

dobozonkénti 130 forintos áremelkedést eredményez. Most 13 százalékra ugrik a korábban 3 százaléknak mondott árrés, így 60-70 forintos drágulás várható ezen az ágon. Ez hatással lesz az inflációra is, és a legális piac további zsugorodása miatt pedig 700-800 további munkahely szűnhet meg.

Ez a javaslat nem segíti a feketekereskedelem eleni harcot, holott kutatások szerint, amit Völner képviselő úr is pontosan ismertetett, felfutóban van sajnálatos módon az elmúlt években a dohánynak a feketekereskedelme, egyes becslések szerint bizonyos városokban már az 50 százalékot is eléri a dohány-feketekereskedelem aránya, vagy meghaladja azt.

Számítások szerint az átlagosan 15 százalékos illegális piac az állami bevételek, költségvetési bevételek kiesése oldalán... - 2014 végéig mintegy 45 milliárd forintos bevételkiesést jelent ez az intézkedés, úgyhogy elég jelentős költségvetési elmaradást okoz ez a feketekereskedelmi vonzata a szabályozásnak vagy a szabályozás hiányosságainak.

A kiskereskedők a dohány-kiskereskedelmi ellátó társaság létrehozását támogatják, mert azt remélik tőle, hogy ez segít ellensúlyozni a nagykereskedők erőpozícióját. Úgy látják a kiskereskedők, hogy az elmúlt egy év tapasztalatai alapján már régen itt volt az ideje annak, hogy a törvény fellépjen egyes piaci szereplők tisztességtelen üzleti magatartása, gyakorlata ellen. Szerintük az ellátónak állami vállalatnak kellene lennie, mert így lehetne garantálni a versenysemlegességet. Ez egy érdekes elképzelés, és valószínűleg igazuk is van a kiskereskedelmi szereplőknek, ugyanakkor többféle lehetőség van arra, hogy az ő biztonságukat törvényi garanciákkal támasszuk alá. Ez az előterjesztés inkább egy célirányos piaci átstrukturizációt céloz.

A Dohányipari Befektetők Magyarországi Szövetsége elfogadhatatlannak tartja, hogy a kormány előzetes szakmai konzultáció nélkül egy kézbe adja a dohánytermék-nagykereskedelmet. Felesleges és költséget intézkedés az ellátó létrehozása, amely bonyolulttá teszi a kiskereskedelmi ellátást, valamint sérti a szabad verseny és a vállalkozás szabadságának a jogát. Tehát mint említettem, piacidegen ez a megoldás.

A törvényjavaslat jól körbeírja, hogy milyen cégek jöhetnek szóba mint megbízható elosztó szervezetek. Ebből az látszik, hogy ismét csak a baráti cégek helyzetbe hozása és évi többmilliárdos haszonhoz juttatása a cél, ezt az egyet garantálja a törvényjavaslat.

Mindezeket figyelembe véve, tekintve, hogy az egész dohánykereskedelmi ügyletet a homály és az irányított haszonhoz juttatásnak a szándéka lengi át, az MSZP a törvényjavaslat elfogadását nem támogatja, és óvja a kormányt, hogy ilyen módon próbálja a dohány-nagykereskedelmet átrajzolni. Ezzel azt a kockázatot hordozza magában, hogy tovább nő a feketekereskedelem, és tovább erősödik az a korrup-

ciós gyanú, ami általában a fideszes gazdasági törvényhozás mögött felsejlik.

Köszönöm, elnök úr, a figyelmet. *(Taps az MSZP soraiból. - Dr. Schiffer András tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Soron következik Szilágyi György képviselő úr, a Jobbik vezérszónoka. Parancsoljon!

SZILÁGYI GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Hölgyeim és Uraim! Egy csodálatos, fantasztikus törvényjavaslat fekszik most előttünk, ez a törvényjavaslat kifejezi bölcs vezetőinknek a népert aggódó gondoskodását és bölcsességét, amivel ezt az egész törvényjavaslatot megalkották. Az előttünk fekvő törvényjavaslat, illetve az abban foglalt törvényt módosítások jelentősége elvitathatatlan. A problémakör, a szabályozási mód, ahogyan a kormánypártok a problémakört megközelíteni és rendezni kívánják, páratlan, a törvényjavaslat jelentőségét azonban nem a tématerület fontossága vagy a társadalomra gyakorolt hatása adja meg, hanem az a tény, hogy a rendszerváltozás után 25 évvel ismét betekintést nyerhettünk Magyarország '50-es és '60-as éveinek a gondolkodásába, a létező szocializmus világába.

Érdekes időutazás volt végigolvasni a normaszöveget és annak indoklását. Az állam mindenhatósága által átítatott, a gazdaság szereplőit, ezzel az ország népét érdekei érvényesítésére alkalmatlan kiskorú gyermeknek tekintő, atyáskodó szemlélet nemcsak túlhaladott napjainkban, de úgy gondolom, hogy kifejezetten káros.

A törvényjavaslatban található ötlet, miszerint a dohánytermékpiacon hozunk létre egy szereplőt, aki mindenki felett állva befolyásolja az áruk áramlását, a kifizetések rendjét, valamint a forgalomba hozott termékek körét, egyszerűen elképesztő. A központi, állam által irányított és felügyelt kereskedelmi rendszerrel jelenleg Kubában és az Észak-Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban találkozhatunk.

Uraim, egyszerűen: ez a törvényjavaslat vállalhatatlan! Úgyhogy én arra is kérném önöket, hogy ezt a törvényjavaslatot a lehető leggyorsabban vonják vissza, és legyenek oly kedvesek, ne hozzák vissza az '50-es, '60-as évek szellemiségét a Magyar Országgyűlésbe.

A dohánykereskedelem rendszerének két évvel ezelőtti nagyívű és ambiciózus reformja újabb mérföldkőhöz érkezett ezzel a törvényjavaslattal, a sajtó és a köznyelv csak trafikmutyi néven emlegeti azt a botrányos végrehajtási gyakorlatot, amit a két évvel ezelőtti trafikpályázatokkal kapcsolatosan az állami adminisztráció művelt. A botrányokra fittyet hányó, nyíltan az emberek és a megkárosított régi trafikosok szemébe belehazudó, a haverok zsebet elvtelenül tömő kormányzat láttán azt gondolhattuk, hogy ennél nincs lejjebb. Sajnos, az előttünk fekvő törvény-

javaslat az ékes példa arra, hogy rosszul gondoltuk: bizony mindig van még lejjebb.

A törvényjavaslat általános indoklása többször hivatkozik a piaci versenyre, a kereslet-kínálat által átalakított piacra, valamint a versenysemlegességre. Az érvrendszerben megjelenik továbbá az, hogy meg kívánják szüntetni a kiskereskedők kitéttőségét a nagykereskedőknek, illetve garantálni szeretnék az ellátás zavartalanságát és biztonságát. Ezek az érvek egyszerűen nevetségesek. Olyan piacról beszélünk, ami a gyártóktól a kereskedőig, a termelőktől, az importőröktől a nagykereskedőig szigorúan szabályozott, az állam által jogi eszközökkel közvetlenül befolyásolt, illetve a kormánypártok által informálisan még szigorúbban befolyásolt terület. Ilyen területen a verseny szabadságát hirdetni azoknak, akik ezt a helyzetet teremtették, mérhetetlen cinizmusra vall.

A cinizmus netovábbja azonban az, hogy a piac és a szabad verseny védelme érdekében a törvényjavaslat egy központi állami szereplőt kíván az értékesítési láncolatba iktatni, akinek a feladata ténylegesen az, hogy a valós versenyt korlátozza, torzítsa. A törvényjavaslat indoklásából egyetlen fontos dolog nem derül ki: miért van szükség erre az új szereplőre? Az indoklás úgy fogalmaz, idézem, hogy az elmúlt időszakban egyes nemkívánatos piaci jelenségek ütötték fel a fejüket, illetve a dohánytermék-nagykereskedők által alkalmazott kereskedelmi kényszerítő eszközök szabályozott keretek közé szorítása szükséges.

(10.30)

Említés történik még a dohánytermék-nagykereskedők káros piaci magatartásairól, aminek a törvényjavaslat gátat kíván szabni. Egyetlen konkrétum sem kerül említésre. Egyetlen káros vagy törvénytelen, vagy tisztességtelen cselekmény sem kerül leírásra, csak ködös utalgatásokkal találkozhatunk a szövegben.

Tisztelt Ház! Ez a retorika kísértetiesen hasonlít a kulákok állami szintű demonizálására. Ellenségképet gyárt a törvényjavaslat a cél és értelem nélküli világukban. A dohánytermék-nagykereskedők vonatkozásában üldözendőnek minősíti az indoklás az önkényes elhatározásokat, ami alapján egyes dohányboltok nem jutottak áruhoz. Felháborító, hogy éppen az az állam mondja ki az önkényes döntések üldözését, aki maga csak és kizárólag önkényes döntéseket hozott a dohány-kiskereskedelem piacának újraosztása során. Anakronisztikus azt olvasni, hogy a szabad verseny védelme érdekében éppen az állam kíván olyan eszközöket bevezetni, ami a tényleges versenyt, a kereslet-kínálat szabályozó hatását rontja le. Ha egy kiskereskedő nem kap árut egy adott nagykereskedőtől, úgy vásároljon másiktól. Ha nem tud másiktól vásárolni, akkor az adott terméket vagy termékeket nem forgalmazza, aminek hatása van a

vásárlói szokásokra és ezzel a piac egészére. Mindez nem ördögtől való.

Érdekes kérdés továbbá annak boncolgatása, hogy a dohánytermék-kiskereskedelem forradalmi felforgatását azzal indokolta a kormány két évvel ezelőtt, hogy a dohányzás visszaszorítása, ezen belül a fiatalok dohányzás elleni védelme a fő cél, amit elsősorban azzal kívánnak elérni, hogy nehezen elérhetővé teszik a dohánytermékeket, korlátozzák – mintegy tizedére csökkentve – a dohányértékesítési helyeket. A kiskereskedelem megcsonkítása megtörtént. A dohánytermékekhez való legális hozzáférés valóban sokkal korlátozottabb, mint a trafikmutyi előtt.

Az is tény, hogy a forgalmi adatok alapján a dohánykereskedelem tortája jelentősen zsugorodott. Amint a jelen törvényjavaslatban is olvashatjuk, már az egyes kiskereskedelmi egységekben is csökkent a kínálat, bizonyos dohánytermékekhez való hozzáférés tovább nehezedett. Kérdezem én: hol itt a baj? Nem pontosan ez volt az önök célja? Nem ez volt a cél, amit megfogalmaztak annak idején? A kérdés természetesen költői, mivel mindannyian tudjuk, hogy mi volt a valós cél: a haverok elvtelen és gátlástalan kiszolgálása. Ha mindez így volt, akkor vajon most mi a valós célja az újabb szokatlan piaci megoldás bevezetésének? Ne legyenek kétségeink afelől, hogy a valódi cél most is ugyanolyan gyalorló és profán: a haverok pillanatnyi anyagi érdekeinek elvtelen és gátlástalan kiszolgálása mindannyiunk kárára.

Nem érdekli önöket, mint ahogy nem érdekelte önöket ezelőtt bő egy, másfél évvel sem, hogy milyen hatásai lesznek ennek a törvénynek. Itt munkahelyek száza vagy ezrei fognak ismét megszűnni. Nem érdekelte önöket annak idején sem, hogy családok veszíthetik el a megélhetésüket. Nem érdekelte önöket az sem, hiszen felhívtuk annak idején a figyelmet arra is, hogy mekkora feketepiaci növekedés megy végbe az országban. Völner Pál most már elmondja, hogy igen, valós tény, hogy növekedett a feketepiac. Azt is elmondja, hogy Európában a középmezőnyben vagyunk jelen pillanatban a feketepiacot érintően. Garantálom önöknek, hogy ezen a területen is Magyarország jobban fog teljesíteni. Ha ez a céljuk, akkor Magyarország biztosan jobban fog teljesíteni, mert erre az intézkedésre ismét nőni fog a feketepiac.

A törvényjavaslatban módosítani tervezett egyes törvényekkel és konkrét rendelkezésekkel kapcsolatosan az észrevételeim az alábbiak. A törvényjavaslat új paragrafusként iktatja be a fiatalok dohányzás elleni védelméről szóló törvénybe azt a lehetőséget, hogy az állam előírhatja azt, hogy a kiskereskedő dohányterméket csak az állam által kijelölt szereplőtől vásárolhat. A hangsúly azon van, hogy a rendelkezési javaslat feltételes módban fogalmaz. Nem egyértelmű, hogy lesz ilyen piaci szereplő vagy sem. Miként írhatja elő az állam ezen új szereplőtől való vásárlást? Hogyan szereznek erről tudomást az érintett szereplők? Ezek olyan nyitott kérdések, amelyek

megválaszolása nélkül a rendelkezés gyakorlati alkalmazhatósága kérdéses.

A dohánykiskereskedelem-ellátó, az új piaci szereplő személyéről a törvényjavaslat szintén nem fogalmaz egyértelműen, hiszen az Fdvtv. 3. § új 11. pontja szerint az állam maga is elláthatja ezt a funkciót, vagy a feladat ellátására koncessziós szerződést is köthet. Ki fogja eldönteni, hogy a feladatot az állam maga látja el és hoz rá létre egy százszázalékos tulajdonú gazdasági társaságot, vagy sem? Ha koncessziós szerződés kerül megkötésre, akkor ki fogja meghatározni a kiválasztás feltételeit? Ugyanaz fog történni, mint a trafikok koncessziós szerződéseinek megkötésénél, hogy csak a haverok kerülnek kiválasztásra egy-egy igen titkos eljárás során?

Erre utal egyébként az a kiegészítés, amit szintén ezen törvényjavaslat tartalmaz a koncesszióról szóló törvény vonatkozásában, miszerint „Az ágazatért felelős miniszter mellőzheti a nyilvános pályázat kiírását.” A trafikpályázatok esetében legalább színtételekre sor került. Itt már erre sem ügyel a kormány, a haverok háttérben való mutyizását törvényi szintre kívánják emelni.

Az új funkció, a dohány-kiskereskedelmi ellátás szintén nagyon problémás. A beiktatandó új definíció szerint a dohány-kiskereskedelmi ellátási tevékenység során az ellátó megvásárolja az árut, készleten tartja és értékesíti. Ezzel egy olyan szereplő kerül beiktatásra a kereskedelmi láncolatba, akinek költségei merülnek fel. Ezért ezek finanszírozására a dohánytermék árában meglévő árrésből részesedésre tart igényt. Ez csökkenti a meglévő szereplők profitját, destabilizálja a piaci helyzetüket, végső esetben pedig akár fogyasztói árak növekedését is eredményezheti.

Az új szabályozás igen részletes, és mélyen érinti a konkrét jogügyletek megkötésének leendő gyakorlatát is. Kiemelést érdemel, hogy az ellátó 60 napra köteles fizetni a nagykereskedőnek, míg a kiskereskedő az ellátó számára 15 napon belül köteles kifizetni a kiszállított árut. Ennek alapján, figyelembe véve a megrendelés és a kiszállítás időigényét, legalább 30, de ez lehet akár 60-70 nap is, az ellátó a hozzá befolyt vételárral rendelkezik. Azt a pénzt használja, ezért kamatot nem fizet. Különösen igaz ez azokra az esetekre, amikor a kiskereskedő készpénzért, azonnali fizetés mellett maga szállítja el a speciálisan erre a célra kialakított ellátóegységből az árut.

Emlékeznék még arra, tisztelt képviselőtársaim, amikor a Fidesz padosaiban zúgott a felháborodás, amikor a nagy élelmiszerláncok hasonló fizetési konstrukciói kerültek napirendre. Akkor azt mondták, hogy a kereskedő a beszállítókkal finanszíroztatja az árukészletet, ezzel a működésének jelentős részét. És valóban, igazuk volt, és ez a lehető legteljesebb mértékben elfogadhatatlan. Lám, most ugyanezek a derék emberek törvényben kívánnak garantálni hasonló kiváltságos helyzetet valakinek.

Az új, monopolhelyzetben lévő szereplő megélhetését és profitját biztosítandó, a törvényjavaslat részletesen rendelkezik az árképzésről, valamint az egyes szereplők közötti garantált árrésről. A nagykereskedő a cigaretta kivételével legalább 15 százalékos árrést köteles biztosítani az ellátó részére a kiskereskedelmi árréshez képest. Az ellátó ugyanezen termékre vonatkozóan a kiskereskedő számára legalább 13 százalékos árrést köteles biztosítani, 10-13 százalék között. Megállapítható tehát, hogy az ellátót megillető árrés legalább 2 százalék, legfeljebb 5 százalék a kiskereskedelmi árhoz képest. A piac egészét tekintve ez tetemes és garantált üzleti eredmény, különös tekintettel arra, hogy az ellátó gyakorlatilag monopóliummal fog rendelkezni.

A törvényjavaslat szellemisége és a bevezetni tervezett megoldások ellentétesek a tisztességes piaci magatartással, valamint ellentétesek a piacgazdasággal, illetve sértik a jogbiztonságot is. Ha az állam ilyen módon és ilyen mértékben kíván beavatkozni a piaci viszonyokba, akkor hogyan várható el a piaci szereplőktől a tisztességes magatartás?

A tárgyalott törvényjavaslat ékes példája az állami erőfölénnyel való durva visszaélésnek, és az állami érdekek pillanatnyi, az egyéni anyagi érdekeknek való alárendelésének. A törvényjavaslat mind szellemiségében, mint célját illetően romboló hatású, erkölcsileg elfogadhatatlan, a társadalom egészére nézve káros. Ezért annak módosítások nélküli elutasítását tartom szükségesnek. Kérem önöket még egyszer, vonják vissza ezt a törvényjavaslatot, ne kényszerítsék arra a saját képviselőiket sem, hogy egy ilyen törvényjavaslatot megszavazzanak a pártfegyelem jegyében.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiban. - Dr. Schiffer András tapsol.)*

(10.40)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Soron következik az LMP vezérszónoka, Schiffer András képviselő úr. Parancsoljon!

DR. SCHIFFER ANDRÁS, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A lex Continental nem más, mint a trafikmutyi folytatása. Én annyiban kénytelen vagyok vitatkozni Józsa és Szilágyi képviselőtársaimmal, hogy itt nincsen szó semmiféle szocialisztikus intézkedésről, nincsen szó semmiféle atyáskodásról, mert ha igaz lenne, amit itt önök mondtak, akkor az lenne, hogy ez egy olyan törvény, ahol a jogalkotót valami jó szándék vezeti, valami félreértett jó szándék vezeti, hogy gondoskodjon az alattvalóiról, és ennek érdekében alkot meg valamilyen szocialisztikus vagy egyszerűen csak atyáskodó törvényt. Itt semmi ilyesmiről nincs szó.

Ennek a törvényjavaslatnak az indokolása az első szótól az utolsóig szemenszedett hazugság, ezt pontosan tudják, és én államtitkár asszonyt nem értem, hogy hogy tud idejönni és érvelni egy ilyen törvényjavaslat mellett, amiről pontosan tudja, hogy nem egyéb, mint hogy egy meghatározott gazdasági érdekcsoport rendelt egy törvényt, és a Habony-műveknél legyártották hozzá a kommunikációs paneleket.

Még valamit nem értek: hogy tudja ezt jó lelkiismerettel a tárca, illetve államtitkár asszony főlvállalni akkor, amikor ugyanez a kétharmados többség elfogadott 2010 őszén egy jogalkotási törvényt, amelyik előírta azt, hogy a kormányzati előterjesztéseknél le kell folytatni a társadalmi egyeztetéseket? Tudjuk, hogy a nemzeti cinizmus rendszerében a társadalmi egyeztetés azt jelenti, hogy a fideszes oligarchákkal megbeszéljük azt, hogy most éppen ki fog piachoz jutni.

De ezenkívül ez a törvény azt is előírja, hogy be kell mutatni a Háznak, be kell mutatni a szakbizottságoknak, hogy a tárca előzetesen milyen hatástanulmányokat készített. Ezeket a kommunikációs patronokat itt nagyon szépen el lehet durrantani, de az a helyzet, hogy egy kormányzati előterjesztéssel állunk szemben, önöknek kutya kötelességük lett volna letenni az asztalra, hogy pontosan milyen egészségügyi hatásokat várnak, milyen alapon, mit várnak a dohánypiacon, mit várnak a kiskereskedők helyzetében, és mit várnak a munkahelyek alakulása tekintetében ettől a törvényjavaslattól. Semmiféle ilyen hatástanulmány nem készült, mert önök cinikusan magasról tesznek arra, hogy mi lesz az emberekkel, nem érdekli önöket, hogy mi lesz az egyes piaci szereplőkkel, akik nem az önök kegyeltjei, leginkább nem érdekli önöket, hogy milyen munkaerőpiaci és egyéb hatása van a hazai kis- és középvállalkozói szektorra egy törvényjavaslatnak.

Ez a törvény illeszkedik abba a sorba, ahol önök törvénnyel végeznek el állami piacrablást, és a haveroknak alkotnak személyre szabott törvényeket. Igazából én csak azt nem értem, hogy miért nincs itt például Horváth István, a volt szekszárdi polgármester, aki nagy tapasztalatokra tett szert a trafikpályázatok elbírálása kapcsán. Én azt gondolom, hogy az ő szakmai tapasztalata egy ilyen törvényjavaslat megvitatásánál múlhatatlanul szükséges lenne a Fidesz-frakció számára.

Természetesen egy szemenszedett hazugság az is, amit itt önök eldörögtek ma is azzal kapcsolatban, hogy ennek a törvénynek a fiatalok dohányzásról való leszoktatása vagy egyéb egészségvédelmi cél lenne a célja. Én azt gondolom, hogy nálam jobban magát a dohányzást talán ebben a teremben is kevesen utálják, életemben egy szál cigarettát nem szívtam el, tehát természetesen, ha bármiféle egészségvédelmi célzata lenne ennek a javaslatnak, én biztos, hogy megszavaznám. Csak éppen, ha egészségvédelmi célok vezetnék a kormányt ennél a törvényja-

vaslatnál, akkor nem lehetne szabadon rabolni, nem húzhatnának hasznot az önök oligarchái.

Nem azért van ez a törvény, mert önöket a fiatalok dohányzása vagy a dohányzás egészségkárosító hatásai zavarnák. Amit Szilágyi képviselőtársunk is elmondott az előbb: egyetlenegy ténnyel nem támasztották alá, hogy egyébként ennek a törvényjavaslatnak milyen pozitív hatásai lennének egyébként a fiatalok dohányzási szokásai vagy egyáltalán a népesség egészség tekintetében.

Egyszerűen arról van szó, amit én már a hétfői napirend előtti felszólalásomban is említettem: önök egy olyan piacot szántanak be, amiről pontosan tudják, hogy a megítélése miatt senki nem fog védelmébe venni, és aminek a lenyúlását a Habony-művek szépen, hézagmentesen be tudja csomagolni. Ez abba a folyamatba illeszkedik, hogy az ilyen típusú, ha úgy tetszik, kedvezőtlen megítélésű piacok lenyúlásával megkezdődött a Simicska utáni korszakban a nemzeti burzsoázia kijelölése, az önök házi oligarcháinak a kijelölése. A korábbi és a mostani törvényekből is az látszik, hogy itt nem az a fontos, hogy ne dohányozzanak az emberek, hanem az, hogy egyesek nagy vagyona tudjanak szert tenni.

A másik, hogy teljesen világos az önök úgynevezett munkahelyvédelmi politikája. A Fideszt csak azok a munkahelyek érdeklik, amik felett közvetlenül vagy közvetve önök rendelkeznek. Ha ki kell rúgni 800 embert, hogy létrejöjjön 400 olyan munkahely, ahol sakkban tudják tartani az embereket, akkor gondolkodás nélkül megteszik. Ezért számolták fel a kis boltokat, és csináltak helyükre trafikokat, és most ezért számolják fel a dohány-nagykereskedőket is.

Ez a törvényjavaslat nem tesz mást, mint tovább építi azt az új vazallusi rendszert, ahol önök állami eszközökkel kiépítik a Fidesz által irányított állami kapitalizmusnak a nyerteseit. Ezért állítottam azt, hogy szemben azzal, amit itt ellenzéki képviselőtársaim mondtak, valójában itt szó nincs Kubáról meg Észak-Koreáról, önöknek egyáltalán nem fáj egyébként a kapitalizmus mint olyan, egyszerűen arról van szó, hogy önök egy kézben akarják tartani a gazdaság szereplőit, és azoknak a piacoknak esnek neki, amelyeknek a megítélése rossz, és amit könnyen be lehet kommunikációs csomagolópapírokba csomagolni. Erről van csak szó.

A dohánypiac feldúlásán keresztül önök ki tudnak jelölni egy szereplőt, amikor a szerencsejátékpiacon belenyúltak, kijelöltek egy másik szereplőt, és folyamatosan teszik le azokat a bábukat a sakktáblára, akiken keresztül nem egyszerűen a gazdaságot, hanem a magyar emberek millióinak az egzisztenciáját tudják felügyelet alá helyezni. Erre megy ki a játék!

Folyamatosan szántják be a piacokat, jelölik ki a narancsos oligarchákat, miniszterelnöki pátensek kijelölik azt, hogy kik lesznek a fideszes módra megszervezett piacgazdaság nyertesei, ezeken az embereken keresztül kiskereskedők, családok egzisztenciáját tartják kézben, aki pedig ezeken a piacon nem

tud megélhetéshez jutni, azoknak ott van a közfoglalkoztatás, és a közfoglalkoztatáson keresztül szintén önök tartják láncon az embereket. Erről szól a nemzeti cinizmus rendszere: mindenkinek az egzisztenciája egyetlenegy központtól függjön.

Ami az állami piacablásban egyébként még meglehetősen aggasztó és félelmetes, az pedig az, hogy a gazdaság működésében egy dolgot biztosan felszámol, és ez a kiszámíthatóság. Egy olyan gazdaság, ahol nincsen kiszámíthatóság, nem csak a multinacionális cégeket zavarja, félreértés ne essék. Egy olyan gazdaságban, ahol nincsen kiszámíthatóság, azok az emberek, akiknek van valami tudás a fejükben, van valami tehetségük, van valami, amit tanultak az őseiktől, nem mernek kockáztatni, nem mernek befektetni, mert nem tudhatják azt, hogy mikor jön az állam, és egyetlen tollvonással elvesz mindent, amit összekuporgattak ők, összekuporgattak az eleik. Egy olyan gazdaság, ahol megölik a kreativitást, folyamatosan pangani fog, nem fog tudni eredményt termelni. Egy ilyen gazdaságban, amit önök kézben akarnak tartani néhány kinevezett oligarchán keresztül, a bérek a bűdös életben nem fogják megközelíteni az európai színvonalat.

Természetesen egy jókora hazugság az is, amit a feketegazdaság visszaszorításáról állítanak, hiszen pontosan látjuk, hogy ennek az ellenkezője volt az igaz az utóbbi időben is. Az eddigi intézkedések nyomán az adóalapként bejelentett dohánykereskedelem igen jelentősen a korábbi adóalap fele körüli értékre szorult vissza, ami nem csupán tényleges fogyasztáscsökkenés, hanem a fekete piac bővülését is mutatja. Ennek megosztására pontos adatokat önök nem ismertettek, de tény, hogy még a nemdohányzó lakosság is rendszeresen találkozhat akár közterületen is feketeárusokkal, illetve nyilvánvalóan nem adózott termékek eldobott csomagolásaival. Erről önök nem számoltak el ma sem, és így terjesztették be ezt a törvényt.

Újra egy olyan törvény fekszik előttünk, ahol -homlokegyenest ellentmondva a miniszterelnök 2010-es bemutatkozó beszédének - a magánérdek vastagon előzi a közérdeket. Ennél a törvényjavaslatnál az ellátónak - ha ezt a törvényjavaslatot nem vonják haladéktalanul vissza, és a szavazógépek megnyomják az igen gombot - annyi dolga lesz, hogy minden megyében létre kell hozni egy raktárt és egy elektronikus rendszert a rendelések miatt. A tervezet szerint a raktárak feltöltése már nem az ő feladata lesz, hanem a gyáraké, nagykereskedőké.

A fizetési határidőket törvényben rögzítenék, így ebből a szempontból is kényelmes lesz a központi ellátónak. A trafikoknak 15 napon belül fizetniük kell az átvett dohányáruért, az ellátó viszont két-három hónap is eltelhet, mire fizet a gyáraknak, nagykereskedőknek.

Az árrést is rögzíti a törvény: az ellátó a cigaretta a kiskereskedelmi ár 87 százalékáért, a többi árut pedig 85 százalékért köteles átvenni.

(10.50)

A trafik pedig a cigi 88,5-90 százalék közti áron, a többi - vágott dohány, szivar, szivarka - pedig 87-90 százalék közötti áron adhatja el. Ha csak a cigarettán kereshető 3 százalékot vesszük 400 milliárdos piaccal számolva, akkor ez 12 milliárdos bevételt jelenthet. Ha ebből levonjuk az ellátó költségeit, így is 5-6 milliárdos haszna lehet.

Tisztelt Országgyűlés! Az előttünk fekvő törvényjavaslat valakiknek valóságos bombaüzlet. A lényeg a 3. § 11. és 12. pontjainak bevezetésében áll: a dohány-kiskereskedelmi ellátó, amely elválasztja a gyártókat és a nagykereskedőket a dohányboltoktól, nemcsak állami tulajdonban állhat, hanem koncessziós magánvállalkozás is lehet. Az biztos, hogy egy olyan tökéletesen felesleges logisztikai vállalkozást iktatnak be a gyártók, nagykereskedők és dohányboltok közé, amely a piac és a piaci szereplők érdekalapú befolyásolása mellett a haszon teljes lefőlözésére alkalmas. És ha ez koncesszió alapján magánzsebbe mehet, hát akkor annál jobb. Az, hogy ki lesz ez a kedvezményezett favorit, nem tűnik túl nagy titoknak, hiszen a 3. § új 13. pontja elég pontosan körülírja.

A lényeg nemcsak abban van, hogy a köztartozások mértékéről és rendezéséről mit mondanak, bár ez is kijelöl bizonyos nyerteseket, hanem a d) alpont: a kiválasztott szerencsés nyertes a törvény elfogadásakor már 15 éve engedélyes a dohánytermékek nagykereskedelme tárgyában mint gyártó vagy importáló, vagy kereskedő, vagy jövedéki engedélyes kereskedő. Hát ez a szabály minden, csak nem a hazai kis- és középvállalkozói szektor élénkítése!

Fontos még a 15. §, hiszen ebben lefektetik a fix árréseket, azaz gyakorlatilag számítható, hogy a dohány-kiskereskedelmi ellátó országosan mekkora árréstömegre tehet szert. Ez az igazi buli! Törvény, nem a piac szabályozza a garantált jövedelmet egy olyan koncessziós magáncégnek, amit előre jól kiválasztottak, és a feltételrendszert rá törvényben kiírták.

Tehát ami ebben a történetben lényeg, az az, hogy nem lesznek nyílt pályázatok, zárt pályázatok lesznek, nem követik el még egyszer azt az idézőjelbe tett hibát, amit a trafikpályázatoknál, itt aztán végképp nem lehet nyomon követni, hogy kik milyen alapon nyertek el koncessziókat. És ne feledjük el, a trafikpályázatok a mai napig önök rejtegetik. Itt semmit nem bíznak a véletlenre, nem lesznek nyílt pályázatok, meghívásos alapú pályázaton próbálják majd a haverokat meghívni. Az állam zárt eljárásban, jogállamban elfogadhatatlan módon, nem átlátható szempontrendszer alapján választ ki egy olyan koncessziós jogosultat, amely évente jelentős extraprofitot érhet el minimális üzleti kockázattal, magyarul: a hazai kiskereskedők megrablásával. Ezért egy tökéletesen megszervezett állami piacablás az, amit itt önök művelnek!

Természetesen önöket az sem érdekli, hogy a törvényjavaslat elfogadásával 700-800 munkahely

szűnik meg, hiszen terem pár száz olyan munkahely, amit az önök haverjai ellenőriznek, és akinek még így sem jut munkahely, az majd elmegy közfoglalkoztatásra.

Az sem érdeklí önöket, hogy a dohány-kiskereskedők számára ez hátrányos. Nincsen vállalt szolgáltatási színvonal, a kiszállítások gyakorisága és a kiszállítási határidő sincs meghatározva, ezért nem tudhatja előre a kiskereskedő, hány napi készletet kell megrendelnie. Mindez a kiskereskedők készletezését nagyon nehezen tervezhetővé teszi, miközben övelük finanszírozzák az ellátó árukészletét, profitját, ahogy Szilágyi képviselőtársam már az előbb elmondta.

Tehát félreértés ne essék, az önök gazdaságpolitikája sok mindenkinek az érdekét szolgálja, de hogy a hazai kis- és középvállalkozásokat, a hazai kiskereskedőket nem, az egészen biztos.

Külön érdekes az, hogy egy ilyen törvényjavaslatnál miért nem látjuk a Gazdasági Versenyhivatal, illetve az Állami Számvevőszék véleményét, hiszen egy olyan javaslatnál, ami egy durva beavatkozás egy piacba, egy piaci újrafelosztás, állami piacrablás; egy olyan törvényjavaslatnál, ahol állami jogokat átláthatatlanul osztanak szét, mind a két állami szervnek élnie kellene a jogával - ez törvény adta joga a Számvevőszéknek is és a GVH-nak is -, hogy véleményezze ezt a törvényjavaslatot.

*(A jegyzői székben Hegedűs Lorántné
Mirkóczki Ádám
váltja fel.)*

Alapos döntést akkor tudnánk hozni, hogy ha a Számvevőszék is és a Versenyhivatal elnöke is itt állna és elmondaná a véleményét, szemünkbe nézne, az emberek szemébe nézne, és elmondaná azt, hogy ez a tisztességes piaci magatartással és a közpénzek, a közjavak átlátható elosztásával mennyire van köszönő viszonyban.

Az LMP benyújtott egy antikorrupciós törvény-csomagot, aminek része a gazdasági érdekérvényesítés nyilvánossága. Holnap fog az Igazságügyi bizottság ennek a javaslatnak a tárgysorozatba vételéről tárgyalni - nincsenek illúzióim. Az vizsgolt egészen biztos, hogy ha önök nemet mondanak egy olyan javaslatra, aminek az elfogadása esetén nem fordulhat elő, hogy egy cégnek, történetesen, mondjuk, a Continental ügyvezetőjének a laptopjáról mondanak tollba törvényjavaslatokat, mint ezt már láttuk néhány évvel ezelőtt, ha önök egy ilyen törvényjavaslatra nemet mondanak, az egyet jelent azzal, hogy ez a törvényalkotás még csak nem is atyáskodás a magyar emberek felett, egész egyszerűen közönséges, államilag megszervezett piacrablás. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most az elsőként jelentkezett független képviselő szólhat.

Megadom a szót Varju László képviselő úrnak, aki előzetesen írásban jelentkezett. Képviselő úr, maximum 15 perc áll rendelkezésére. Parancsoljon!

VARJU LÁSZLÓ (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Elérkeztünk egy olyan pillanathoz ismét, amikor a Ház falai között olyan témáról kell szót ejtenünk, ami nemcsak hogy Magyarországon, de világbotránnyá dagadt, és teljesen egyértelmű, hogy az a törvény, amit önök itt benyújtottak, egyértelműen vállalhatatlan. Ezt nemcsak az a 30 ezer oldalnyi anyag bizonyítja, amit önöktől bírósági úton kellett kikényszeríteni, hogy a trafikmutyi első szakaszában elkövetett bűneiket lehessen nyomon követni, ahol nyilvánvaló volt, hogy semmiféle bírálatra érdemben nem került sor, hanem tulajdonképpen politikai érdekek alapján osztogatott gazdasági előnyökhöz kezelték önmagában a kiskereskedelmi hálózatban való részvétel lehetőségét; ettől most eljutottunk oda, hogy önmagában a nagykereskedelmi részt is felosztják, és ilyen értelemben a kedvezményezettet vélhetően már kijelölték ehhez. Ma még nehéz eldönteni, hogy itt majd Sánta János úr vagy pedig a CBA illetékesei lesznek azok, akik ezt a feladatot ellátják.

Ha Turi-Kovács Béla úr itt lenne most a teremben, akkor nem csodálkozna azon, hogy ma miért nincs tévéközvetítés. Éppen azért, mert ezt a témát nem szükséges a nagyközönség előtt, az emberek előtt tárgyalni, hanem arról szól a történet, hogy ezt szeretnék minél inkább eldugni. Holott valamikor maga a Ház elnöke ígerte önmagában a széles körű közvetítést, nemcsak a plenáris ülésekről, hanem a bizottsági ülésekről is.

E kis kitérő után: mi az, amit önök igazából benyújtottak? És valóban érdemes rácsodálkozni arra, hogy államtitkár asszony a fizetésén kívül miért adja nevét egy ilyen történethez, amikor teljesen egyértelmű nemcsak a parlamentben, hanem a nyilvánosság előtt is teljesen egyértelmű, hogy mindaz, amit önök itt előterjesztenek, az annak a maffiaállamnak az egyik megoldása, az egyik ága, amit önök itt most éppen menthetetlenül, de védeni igyekeznek.

Az, ami itt most előkerült, tehát a dohánykereskedelem keretében, annak az ellátónak a kijelölését célozták meg, aki lehetne egyébként állami szereplő is, de önök módszeresen kijelölték és felsorolták, hogy milyen paraméterrel lehet az a szereplő, aki egyébként nem állami tulajdonú. Így a kereskedelemről érkező viszonylag kisszámú lehetőség közül keresik önök azt a megbízható dohánykereskedőt, aki majd ellátóként szerepel a kiskereskedők felé.

Ha példával kell érzékeltetni, hogy önök mit tesznek a nagykereskedők és a kiskereskedők közé beépített céggel, akkor az tulajdonképpen nagyon hasonlíthatna ahhoz, hogy ha az amúgy egyébként beszállító, mondjuk, a nagybani piacra érkező áru-

mennyiségnek nemcsak helyet biztosítanak ott, hanem azt át is vennék, és ott valaki megveszi, és ezt utána továbbértékesíti, kellő haszonnal.

(11.00)

Ez bizonyára komoly lehetőséget jelent annak, akit önök kijelölnek, és jobban járhatna például akár Kósa Lajos úr, hogyha nemcsak a dohánykereskedelemben, hanem a repülőjegy-értékesítésben is lenne egy ilyen központi cég. Akkor sokkal könnyebb lenne a Dubajba induló repülőjegyet megvásárolni, és utána időben visszaérkezni ide, és Halász János úr, aki tegnap itt napbarnítottan előadta nekünk a műemlékvédelem kapcsán, hogy mit kell tenni, sokkal egyszerűbb érkeztetett volna ide.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Ezért tisztelettel javaslom, fontolják meg, hogy a dohány-nagykereskedelem után keressenek újabb ágazatokat, ahol ennek a bevezetésére okot találhatnak maguknak.

Ezzel együtt, azt gondolom, hogy mindarra, amit tettek vagy tesznek ennek keretében, semmi szükség, önmagában a törvény benyújtásának semmilyen értelme nincs, és ezért nem nagy tisztelettel azt javaslom, hogy ezt nyugodtan vonják vissza, és felejtsék el.

Éppen ezért érdekes az is, hogy mi az oka annak, hogy Völner Pál úr is beszáll ebbe a történetbe, és nevét adja ehhez a történethez, mert tulajdonképpen az ilyen mértékű arcátlanság, amit elkövetnek, az lényegében a közhatalmi erőszak megjelenése az önök nevével fémjelvezve, amit, én azt gondolom, személyesen nem lenne szabad önöknek felvállalni.

Akkor, amikor tulajdonképpen a felvezetőikben - mondhatnám azt, hogy eléggé el nem ítéhető módon - fiatalokra hivatkoznak, és az ő egészségvédelmükben szólva teszik meg hozzászólásaikat, miközben sem ennek a törvénynek, sem a másiknak a címén kívül ehhez semmi, de semmi köze sincsen, és kizárólag a Fidesz környezetében meglévő kedvezményezett társaságoknak az újabb lehetőségeit teremtik meg, akkor önök is ebben a formában csatlakoznak ahhoz, mint például Csiba doktor úr, akinek családja 12 trafikkal rendelkezik, és egyébként pedig megyei főorvosként, kórházigazgatóként mindent megtesz az egészség védelme érdekében. Azt gondolom, hogy ezzel az arcátlansággal szembesülve is nem tehetnek önök mást, mint hogy ezt a törvényt visszavonják, ezt semmilyen körülmények között nem lehet támogatni.

Ezt jól mutatja az is egyébként, hogy a Fidesz padsorai teljesen üresek, hiszen önmagában a Fidesz képviselői számára is vállalhatatlan ez a törvénytervezet. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Dr. Schiffer András és Fodor Gábor tapsol.)*

ELNÖK: Kétperces felszólalások következnek. Köszöntöm képviselőtársaimat. Schiffer András frakcióvezető úrnak adok szót. Parancsoljon!

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Köszönöm szépen. Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Engem megdöbbsentett, amit Varju képviselőtársunk mondott, hogy itt nincs tévéközvetítés - szóval, azért ez már tényleg a pofátlanság netovábbja! Az, hogy önök behoznak egy ilyen javaslatot, gondosan úgy - akár éjszakai órára is tehetné volna, hogy még véletlenül se lássák az emberek, hogy milyen disznóságot művelnek.

Szatmáry képviselőtársunk most megjelent - ugye itt három dohánytörvényről van szó, ő az egyiknek az előterjesztője -, hogy még véletlenül se lehessen számon kérni a társadalmi egyeztetés elmaradását, részt sem vesz a vitában, itt sem volt a vezérszónoknál.

De ami igazán érdekes, hogy önök egészségvédelemre hivatkoznak, a Fidesz-KDNP padsorai gyakorlatilag csontüresek, egészségpolitikus a kormánypartoktól egy darab nincs bent az ülésteremben. Tehát ha semmi más, ez önmagában bizonyítja azt, hogy az, amivel indokolják ezeket a javaslatokat, ez közönséges hazugság.

A másik pedig, hogy miféle egészségvédelmi célokra hivatkoznak itt a trafikmutyinál, amikor folyamatosan bővítik - már két évvel ezelőtt is ezt tették - ezeknek az üzleteknek a termékkörét. Hogyha valóban az lenne a cél, hogy minél kevesebben vásároljanak dohányárut, főleg fiatalok, akkor miért tették lehetővé, hogy például jégkrémeket lehessen kapni? Nem azért, hogy esetleg mégis nőjön ezeknek a boltoknak a forgalma? Tehát a haverok, az önök családjából meg a continentalosokhoz köthető kisvállalkozások még nagyobb extraprofitra tehessenek szert? Ha valóban az lenne a cél, hogy a fiatalok véletlenül se menjenek be ezekbe az üzletekbe, akkor nem kellene olyan termékköröket engedélyezni, amiről pontosan tudjuk, hogy kifejezetten, mondjuk, fiatalok keresik föl vagy gyerekes szülők keresik fel emiatt az üzleteket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csak a pontosítás érdekében szeretném Szilágyi György képviselő urat megkérdezni, hogy kétperces vagy rendes felszólalásra jelentkezett. *(Szilágyi György: Normál!)* Normál felszólalásra. Jó, akkor Józsa István következik kétperces felszólalásra.

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretném elosztani azt a téves értelmezést, amivel Schiffer András képviselőtársam úgy értelmezte, mintha én valami szocialisztikus intézkedést látnék ebben az előterjesztésben, pusztán arra hivatkoztam, hogy piacidegen. Tehát ami paternalista ebben az intézkedésben, az kizárólag az, hogy a haverokat helyzetbe hozzák,

másutt viszont munkahelyeket szüntetnek meg vele. Szakács László képviselőtársam tájékoztatott, hogy Pécsen, a Pécsi Dohánygyárban ennek a törvénynek a hatására mintegy 150 fő veszíti el a munkáját, mert erőszakkal elrakják onnan a terítési lehetőséget. Annál egyszerűbb nem volt, mint hogy a dohánygyár a saját dolgozóival, saját eszközeivel eljuttatja a kiskereskedőkhöz a termékeit. Ezt most önök lehetlenné teszik, nem tud mást csinálni az üzem, mint felszámolja ezt a tevékenységet. Ezáltal Pécsen 150 embernek megszűnik a munkája. Tehát ennyit az önök gondoskodásáról, ami kifejezetten a haverok helyzetbe hozását jelenti, és a közvélemény méltán háborodik fel ezen.

Tehát semmiféle racionalizálás, semmi költségcsökkentés nincs benne, pusztán azt jelenti, hogy akik az önök számára kedvesek, azok helyzetbe kerülnek; és a piaci versenyelőzettségeket, ami alapvetően az árak csökkentését eredményezné, önök kiküszöbölik, beépítve az áremelést, amely mintegy 100-130 forint lesz dobozonként. Lehet, hogy ez is a dohányzás visszaszorítását szolgálja, csak nem mindegy, hogy munkahelyek megszűnése mellett vagy esetleg munkahelybővítő feltételekkel.

Köszönöm, elnök úr. (Dr. Schiffer András tapsol.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Akkor rendes felszólalásra a Jobbik képviselőcsoportjából Szilágyi György képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Az elején néhány dologra reagálnék. Az egyik az, hogy Schiffer képviselő úr előző kétperces felszólalásában érintett olyan dolgokat és kérdésköröket, ami nem ehhez a törvényhez tartozik, hanem majd a következőhöz, mert önök a mai nap folyamán három olyan törvényjavaslatot nyújtottak be, amely a dohánytermékek értékesítéséről szól. Természetesen mind a háromnak nagyjából ugyanaz lesz a célja, hogy a fiatalokat óvjuk meg és védjük meg, és pont mind a három teljesen másról szól.

A másik, hogy esetleg tényleg belevehették volna, ha már ennyire a termékkör-szélesítés és más ágazatok bevonása is zajlik, hogy tényleg, fejleszthetnék a szerencsejáték-ipart is, legyen egy olyan fogadási rendszer Magyarországon, mint Angliában, lehessen mindenre fogadni. Akkor most jelen pillanatban kétesélyes lenne az egész rendszer, bemehetnének az emberek, és fogadhatnának arra, hogy vajon ki lesz ez az állam által támogatott kiválasztott, aki majd el fogja nyerni erre az egész koncessziót. És akkor lehetne fogadni a Continentalra vagy a CBA-ra, ahogy itt már elhangzott. Én saját magam a Continentalra tennék egyébként, és valószínűleg ő lesz ebben az egészben a befutó.

A másik, ami nekem furcsa, hogy megint azzal találkozunk, hogy önök itt ülnek benn páran a Fidesz képviselői közül, de államtitkár asszony sem válaszol

semmilyen kérdésre, nem vesznek részt a vitában, majd elmondjuk a dolgainkat, ön, gondolom, föláll, és amikor már nem tudunk rá válaszolni, amikor nem tudunk még kérdezni, akkor el fogja mondani újra azokat a mondatokat, amik a demagógia határát fogják súrolni, hogy ez mennyire fontos a fiatalok védelmében, hogy ezt az egész kereskedelmi részt odaadjuk a Continentalnak. Ezt nem fogja kimondani, csak majd utal rá, hogy ez mennyire fontos lesz nekünk.

Én azt szeretném, hogy vegyünk részt a vitában. Mi lehet az oka, hogy önök nem szólnak hozzá? Három dolog lehet. Az egyik az, hogy önök is pontosan tudják, hogy teljes mértékben igazunk van, és szégyellik magukat, és inkább azt mondják, hogy nem vesznek részt ebben a vitában, mert nem szeretnének. A másik az, hogy nem is tudják, hogy miről van szó. Kiadták, mondjuk, az egészet parancsba, és önök végrehajtják és teljesítik ezt a feladatot. Vagy esetleg a harmadikra gondolni sem merek, hogy esetleg valaki nem olvasta el a törvényt, csak bent ül esetleg, és nem is tudja, hogy ez az egész dolog miről szól.

(11.10)

Szeretnék válaszokat kapni a kérdéseimre még a zárszó előtt.

Az egyik ilyen kérdés az lenne, hogy önök azt mondják, azért van szükség erre az új szabályozásra, mert a dohány-nagykereskedők eddigi magatartása indokolja ezt. Feltennem a kérdést, hogy mondják már meg, milyen negatívumot tudnak említeni az előző dohány-nagykereskedők működésével szemben, ami a mostani rendszer bevezetését indokolja. Mondják meg, hogy mi volt ez! Lehet, hogy egyébként önöknek vannak olyan információik, amelyek nekünk nincsenek, és valóban tudnak olyan indokot mondani, amivel meggyőzik az ellenzékét, hogy valóban akkor ezt szüntessük meg így, ahogy van, és jöjjön a Continental. Akkor ezt mondják meg!

A másik kérdés... - tényleg nem akarom elvinni erre, mert még azt hiszik, hogy én Continental-ellenes vagyok, pedig nekem semmi kapcsolatomban nincs a Continentallal, gondolom, önöknek sincs (*Derültség az LMP soraiban.*), amikor írták az előző törvényeket, akkor csak véletlenül jött egy bizonyos számítógépről, tehát én nem akarok erre elmenni, de ha önök átalakítják ezt a dohány-kiskereskedelmi ellátóval kapcsolatos rendszert, és a kritériumokat meghatározzák, akkor itt azért lesznek problémák.

Az egyik, amit szeretnék itt is megkérdezni önöktől, az, hogy ez hogyan lesz, tehát folytattak-e hatástanulmányt vagy bármi egyebet, hogy a törvényben előírt fizetési feltételek szerint a kiskereskedelmi ellátók a hozzájuk szállított termékek ellenértékét, ahogy mondtam a vezérszónokimban is, 70-

90 nap múlva kötelesek kiegyenlíteni - attól függően, hogy éppen milyenek lesznek a szállítási határidők, vagy éppen hogyan vásárol a kiskereskedő, tehát megveszi-e, vagy kiszállítással és hasonló, de azok közül is csak azon termékek után, amelyek értékesítettek is valójában. Így a beszállítók a termék előállítási költségein túl az 50-80 százalékot kitevő jövedéki adóra is 70-90 nap hitelt lesznek kénytelenek nyújtani, sőt a beszállító a kétheti átlag eladásának megfelelő mennyiségű készletet köteles a kiskereskedelmi ellátónál előre elhelyezni és ezt szintén meghitelezni. Tehát ezt az elvárást majd minden valószínűség szerint csak nagy cégek fogják tudni ellátni, és ez a kiskereskedelmi ellátó, vagy amit önök akarnak. Tehát ezt hogyan gondolták? Volt-e erre valami hatástanulmány? Milyen pénzmozgások lesznek? Mekkora tőkével kell valakinek rendelkeznie ahhoz, hogy egyáltalán el tudja látni ezt a tevékenységet a beszállítók részéről? És egyáltalán lesz-e olyan beszállító, aki ilyen feltételek mellett adott esetben még vállalni fogja ezeket a dolgokat?

A másik kérdés, hogy a kisebb importőrök és az általuk forgalmazott jelentős számú termék - ha volt hatástanulmány, akkor tudni fogják, hogy lesz-e ilyen - el fognak tűnni a magyar piacról. És mi történik majd ezekkel a termékekkel, amelyek eltűnnek a magyar piacról? Az illegális csatornákon keresztül szépen be fognak jönni az országba, mert attól függetlenül az igény meg fog maradni rájuk, csak egyszerűen nem lehet majd őket kapni. Valószínűleg nem lesz kapható például vízpipadohány és a legnépszerűbb pipadohányok nagy része, de ugyanerre a sorsra juthatnak a prémiumszivarok is.

Államtitkár asszony, gondoljon bele abba, hogy egy 70-90 napos hitelen túl minden kockázatot a beszállító fog majd viselni, hiszen a beszállított, de el nem adott termékre a tulajdonjog a beszállítónál marad. Felmerül itt a kérdés, pont az említett termékkel kapcsolatban, hogy mi lesz itt a dohánytermékek szavatossági idejével. Mi lesz a minőségromlással? Hiszen mind a prémiumszivaroknál, mind a vízpipadohányoknál ezek fennállhatnak. Ott marad tulajdonjogban, szavatossági idővel és minőségromlással, és azt mondják majd, hogy nem tudtuk eladni, tessék, a te tulajdonod, vidd el. Ki fogja ezeket a dolgokat bevállalni önök szerint?

A rendszer lényege az, ahogy mondtam, hogy a kiskereskedelmi ellátók nulla kockázat mellett garantáltan minimum 3-5 százalék nyereséggel kalkulálhatnak. Tehát minden kockázatot a beszállítók viselnek, és szépen nekik meg 3-5 százalék hasznuk lesz ebből az egészből garantáltan - tehát megint garantálunk valamilyen nyereséget. Egyszer garantáljunk már a magyar kis- és közepes vállalkozásoknak valamilyen nyereséget! Mondjuk már azt neki, hogy kezdjél el vállalkozni, teljesen mindegy, hogy hogyan fog működni neked ez az egész, de garantáljuk neked ezt a nyereséget. A kisebb cégek megszűnésével, én ki merem jelenteni, akár az ezres számot

is elérheti majd a munkahelyek megszűnése. Akár ezer családot sodorhatnak olyan veszélybe, hogy azon kell gondolkodni, hogy miből fogok megélni. Persze erre, tudom, megint megvan a válaszuk: menjen el közmunkára, hiszen az is foglalkoztatottság, abból is meg lehet élni; önök megteremtették ezt a lehetőséget, hogy Magyarországon az emberek dolgozni tudjanak a közmunkaprogram keretében.

Van még egy kérdésem. Amikor tárgyaltuk itt először a dohánytörvényt, akkor önök olyan büszkén mondták, hogy az előző törvényi szabályozásban - helyesen - eltörölték az úgynevezett polcpénzrendszert. Tehát megszüntették ezzel azt a gyakorlatot, hogy a dohányboltba belépve néhány multinacionális cég kirakatával szembesült a vásárló. Ezt önök itt többször hangoztatták: kizsákmányoló volt, mennyire rossz volt ez a rendszer, megszüntetjük a polcrendszert. Akkor mondják már meg nekem, hogy mit jelent az, hogy a javasolt polcképszerződéssel újra visszahozzák ezt az egészet, újra visszahozzák ezt az erőfölényen alapuló rendszert, amelynek a hasznélvezői a mutyitrafikok tulajdonosai lesznek. Miért hozzák vissza ezt a rendszert? Ha önök egyszer azt mondták, hogy ez egy rossz rendszer volt, akkor most eltelik egy kis idő, és már nem rossz rendszer? Tehát ugyanúgy, mint ahogy mondtam, hogy a nagy bevásárlóközpontoknál a polcpénzrendszer rossz volt, meg különben is az, hogy milyen határidőkre fizették ki, azt mondták, hogy itt csak a beszállítók viselik a terheket, ez morálisan, erkölcsileg, anyagilag, mindenhogy mennyire elfogadhatatlan, ezt mondták önök, és most ugyanezt csinálják meg ezzel a törvénnyel. Szeretnék ezekre válaszokat kapni önöktől.

Valóban komolyan érdekelne, hogy mi erről az önök elképzelése. Például az államtitkár asszony meg tudja-e nekem azt mondani, hogy a fent nevezett termékekkel kapcsolatban önök hogyan próbálják azt garantálni, hogy ne a beszállítók terhe legyen, hogy az árut nem fogják tudni eladni, és akkor milyen károkat szenvedhetnek ezzel kapcsolatban? Lesz-e az országban vízpipadohány, lesz-e például az országban prémiumszivar-termék, vagy pedig legálisan nem lehet majd kapni, a feketegazdaság meg folyamatosan virágozni fog? Mert azért azt ne felejtjük el, hogy azzal, hogy önök elismerik, hogy nőtt eddig is, pedig akkor még azt mondták, hogy nem fog nőni a feketegazdaság, mert önök felkészültek arra, most is hallhattuk egyébként, Völner Pál mondta, hogy már megvan a terv előre, hogy milyen kampányokat fognak folytatni, akár óriásplakátokkal, hirdetésekkel meg minden... - szerintem nagy hatás lesz.

Tehát én azt is javaslom: írjuk ki, hogy ne csempéssz cigarettát, mert avval a magyar államnak bevételkiesést jelentesz. És szerintem a cigarettacsempészek ezen el fognak gondolkodni, hogy tényleg akkor ők nem fognak cigarettát csempészni. *(Derültég az LMP soraiban.)*

(Földi Lászlót a jegyzői székben
Móring József Attila váltja fel.)

Egyébként azért elsődlegesen a keleti régiókban virágzik a cigarettacsempészség, mert arrafelé olcsóbb a cigaretta. Ausztriából senki nem fog becsempészni Magyarországra cigarettát, gondolom, hogy utána azt Ukrajnában próbálja értékesíteni. Tehát ezek óriási problémák, és önök ezzel nem foglalkoznak.

De akkor legalább azzal foglalkoznának, hogy az államháztartásból mekkora kiesést fog ez jelenteni, a bevételeknél mekkora kiesést fog jelenteni az, hogy a feketepiac folyamatosan nő. Folyamatosan nő, és önök nem tudnak mit tenni ellene, mert az, hogy pár százalékat ezeknek a csempészeknek elkapják, az, hogy pár százaléka ezeknek a csempészeknek rendőrkezdre kerül, lefoglalnak bizonyos termékeket; én örülnék neki, hogy egyébként azok a statisztikák, amelyeket Völner Pál itt mondott, azt mutatnák valóban, hogy ezen intézkedések során ennyi ember szokott le a dohányzásról, de sajnos ezek a statisztikák nem ezt mutatják. Ezek a statisztikák azt mutatják, hogy ezen intézkedések során mennyi ember nem legálisan vásárolja meg a dohánytermékeket, mennyi ember sodorja a cigarettákat, mennyi ember természetesen, mert zugtermesztések lehetnek a dohánylevéllel kapcsolatban, és mennyi feketecigaretta érkezik be ebbe az országba. Ez nagyrészt ezt jelenti, higgye el nekem, de ezeket a statisztikákat fel lehet úgy is fogni, hogy óriási eredményeket értünk el a dohányzásról való leszokással kapcsolatban. Bár így lenne! Én örülnék neki, mondom ezt úgy is egyébként, mint dohányos.

Nagyon szívesen leszoknék én is a dohányzásról. Azt is vegyék figyelembe, hogy lehet a dohányosokat ellenségképként és ellenségként kezelni ebben az országban, de higgyék el, hogy a dohányosok nagy része, amikor már elért egy bizonyos kort, és itt számítana valóban a fiatalok védelme, akkor már le szeretne szokni a dohányzásról, csak ez azért nem olyan egyszerű. Aki dohányzott, az pontosan tudja, hogy ennek vannak különböző akadályai.

Tehát higgyék el nekem, hogy ez a törvény, amit önök ide benyújtottak, vagy aki ezt a törvényt megírta, higgyék el, olvassák el pontosan és részletesen, nem az ország érdekeit szolgálja, ez a törvény nem a fiatalok védelmét szolgálja, és ez a törvény nem szolgálja ennek az országnak az érdekét. Kérem ezért, hogy fontolják meg, vagy vonják vissza, vagy találjanak ki valami mást, amit be akarnak nyújtani. Köszönöm. *(Taps a Jobbik és az LMP soraiban.)*

(11.20)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló az LMP képviselőcsoportjából Schiffer András frakcióvezető úr.

Parancsoljon!

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Köszönöm szépen. Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Túl azon, hogy önök nagyon ügyesen úgy oldották meg ezt a mai, törvényileg szabályozott állami piacraállást, hogy lehetőleg tévékamerák ne közvetítsék az ülést, megint azt látjuk, hogy érdemi vitába nem bocsátkoznak.

Én előre szólok, hogy ha az államtitkár asszony megint azt játssza el, amit az államtitkárok többsége, hogy a vita lezárása után felolvassa a Habony-művekben előkészített szöveget, én biztos, hogy nem leszek itt az ülésteremben, mert erre nem vagyok kíváncsi. A parlamenti vita arra van, hogy a kormány, illetve a kormánypárti képviselők egymással adott esetben vagy az ellenzéki képviselőkkel megvitassák. Vannak államtitkárok, akik egyébként ezt megteszik. Én azt gondolom, hogy még ha nem is értünk egyet, ez egy korrekt magatartás. Azt, hogy végighallgatja, végigtelefonálja a kormány képviselője a parlamenti vitát, majd utána az előre legyártott szöveget felolvassa, mintha mi sem történt volna, ezt a játékot nem játsszuk - illetve lehet játszani, de én biztos, hogy nem leszek itt az ülésteremben.

Nekem nagyon tetszik Szilágyi képviselőtársam ötlete, hogy fogadást kellene kiírni arra, hogy mely cég vagy cégek lehetnek nyertesei ennek a törvényjavaslatnak. Én azt javasolnám, hogy ezt a fogadást úgy írja ki a parlament - törvényileg szabályozott módon -, hogy lehetőleg Andy Vajna vállalkozásainál lehessen a fogadásokat megkötni, hiszen így lenne kerek egész a történet. *(Dr. Józsa István: Profitmaximalizálás!)* Így van.

Az a helyzet, hogy az a feltételrendszer, amit ebben a törvényjavaslatban, a T/2081-esben rögzítettek, hogy 2000 óta nem lehetett megbüntetni adott jogsértést 20 millió forintnál nagyobb összegre, 2005 óta nem volt félmillió forintnál nagyobb 90 napon túli lejárt köztartozása és a többi, nyilvánvalóan kizárja a BAT-t, a pécsi dohánygyárat, amire Józsa képviselőtársam már utalt, illetve a Philip Morris. Nekem ez egyáltalán nem fáj. A helyzet viszont az, hogy van egy harmadik pont is: az, hogy 15 éve dohány-nagykereskedelemmel foglalkozik. A kép összeállt. Önök egyetlen céget, a Continentalt akarják megint helyzetbe hozni, úgy látszik, az eddigi nem volt elég, ez egy lex Continental. Szépen a törvényjavaslatban körbelőnek egy céget vagy egy cégcsoportot. Miért nem lenne egyszerűbb, államtitkár asszony, kimondani azt például egy ilyen törvényben, hogy ezt a jogot egy bizonyos cégnek adják oda? Megspórol magának is, nekünk is kellemetlen perceket, megspórol fölös munkaórát a kommunikációs guruknak, nem kellene ezt a tömény hazugságot legyártani, hogy a fiatalok egészsége, a fiatalok leszoktatása a dohányzásról az önök célja; szépen lenne írva az, ami emögött van. Az a hármas feltételrendszer ugyanis, amit a törvényben leírtak, egy irányba mutat, és ez nem az első ilyen eset. Sokkal jobban járna mindenki, ha nyílt lapokkal játszaná-

nak, és leírnák azt, hogy melyik törvény az, amelyben a Continental-csoportnak kívánnak kedvezni, esetleg a szerzői jogok tiszteletben tartása mellett feltüntetnék azt is, hogy ki az, aki lediktálta ezt a törvényjavaslatot, ki az, aki tulajdonképpen megírta önöknek (*Derűltség a Jobbik soraiban.*), ne idegen tollakkal ékeskedjen már a minisztérium, és ugyanígy szépen le kellene írni azt is, amikor Andy Vajnáknak kívánnak pluszjogokat biztosítani. Azt gondolom, ez lenne a korrekt játék.

Az pedig, amit itt hallottunk a fideszes vezérszónoklatban, hogy a feketekereskedelem ellen majd kampányokat fognak szervezni – na, ettől félttem. Tudniillik ez a következő haszonnal biztosan jár: ha önök kampányokat terveznek a feketekereskedelem ellen, amire Szilágyi képviselőtársam is utalt, nyilván nagyon sok cigarettacsempész lesz az, aki majd a homlokára csap egy óriásplakát láttán, hogy talán mégsem kéne cigarettát csempészni. Nem tudom, hogy hány nyelven kívánják ezeket a plakátokat megfogalmazni, mindenesetre egyvalaki biztosan jól jár: nem az államkassza, hanem azok a marketingkommunikációs cégek, amelyeknek majd ezeket a megrendeléseket ki fogják adni.

Tehát rendkívül ügyes ez a javaslat, mert ugyan van egy fő kedvezményezett, a Continental-csoport, de máris elrejtik azokat a kis bonbonokat ebben a javaslatban, amiket odaadnak majd a haveri marketingkommunikációs cégeknek. Ezeknek a felvilágosító kampányoknak nyilvánvalóan semmilyen hasznuk nincsen, egyetlen hasznuk van: további pénzeket lehet törvényben garantált módon kitolni haveroknak. Lesznek kommunikációs cégek, lesznek különböző marketing-, reklámügynökségek, amelyeknek majd oda lehet adni a busás megbízásokat, hogy mondjuk, az ukrán cigarettacsempészeket hogyan szoktassuk le erről a csúnya dologról, hogy feketén cigarettát akarnak behozni ebbe az országba.

Én azt gondolom, hogy hagyjuk ezeket a hülyeségeket; pontosan tudjuk, hogy ezek a kampányok nem érnek semmit. A feketegazdaság ellen nem óriásplakátkampányokkal kell fellépni, hanem tisztázott, tiszta, átlátható piaci viszonyokkal. Addig, amíg önök zárt pályázatokon kívánnak haveri cégeket kedvezményezni, addig, amíg önök olyan törvényeket hoznak, amelyekkel a törvényesen működő kiskereskedőket agyonvágják, addig igen, a feketekereskedelem nőni fog ebben az országban.

Még valamit vegyünk tudomásul: ez a törvény nem pusztán két multicég ellen szól. Ez hadüzenet minden tisztességes hazai kis- és középvállalkozóval szemben. Azt jelenti, hogy Magyarországon az állam bármikor törvényi eszközökkel bármelyik piacot újraoszthatja, és kijelölheti ennek a sajátosan működő állami kapitalizmusnak a nyerteseit. Ez a törvényjavaslat erről szól. Arról szól, hogy ha a haveri cégek, a narancsos oligarchák nem adnak elég munkahelyet, és ennél a törvényjavaslatnál több munkahely szűnik meg például a Pécsi Dohánygyár Kft.-nél,

mint ahány új munkahelyet, mondjuk, a Continental létesít, akkor el lehet menni közmunkára.

Becsületesen kellene beszélni, és el kellene mondani azt, hogy egy olyan országban, ahol van néhány haveri oligarcha, akik havonta felavatnak néhány összeszerelő üzemet, amiket természetesen multik hoznak létre, és azok, akiknek egyiknél sem, sem a haveri oligarcháknál, sem az összeszerelő csarnokokban nem osztanak lapot, elmehetnek közmunkára, egy ilyen országban az emberek mindig éhbéért fognak dolgozni. A közmunka nem alternatíva. Az alternatíva lenne, ha lennének olyan magyar vállalkozások, amelyeknek megadnák az, hogy kockáztassanak; ha lennének olyan magyar kereskedők, olyan vállalkozók, akik mernének kockáztatni, mert tudják azt, hogy az állam nem lopja el a pénzüket. Ha ebben az országban a gazdaság attól növekedne, hogy a hazai kis- és középvállalkozások egyre-másra újításokkal állnának elő, és jó minőségű hazai terméket állítanának elő, akkor lenne hozzáadott érték, és lenne bérnövekedés.

Az a rablókapitalizmus, amit a Fidesz művel, természetesen törvényileg szabályozott keretek között, nemcsak azért rossz, mert kevesek pofátlanul nagy haszonra tesznek szert, és törvényesen működő kiskereskedőket tönkretesznek, hanem azért is rossz, mert befagyaszt egy olyan gazdasági szerkezetet, ahol a gazdaság nagyon alacsony határfokkal, kevés hozzáadott értékkel termel, és a bérek tartósan alacsonyan fognak maradni. Nyíltan kell arról beszélni, hogy ha kiépül ez a rablókapitalizmus, amit önök folyamatosan, hétről hétre ácsolnak, akkor a magyar bérek soha nem fogják megközelíteni az európai uniós átlagot. Ez az összes ilyen állami piacrablásnak a következménye.

Ebben az országban, ahol bármikor az állam pofátlan módon, még csak nem is érvelve érdemben, ráteheti a kezét piacokra, tönkretehet tisztességesen működő hazai kis- és középvállalkozásokat, egy ilyen gazdaságban senki nem mer kockáztatni. Nem csak a multik, azok a multik, amelyek éppen nem kötnek önökkel kiemelt stratégiai partnerségi megállapodást, ki tudja, milyen haszon reményében, hiszen ezt sem hajlandók nyilvánosságra hozni; a tisztességes vállalkozások sem fognak kockáztatni, mert soha nem lehetnek biztosak abban, hogy nem jön-e egy fideszes oligarcha, aki rá akarja tenni a kezét az ő piacára, és egy tollvonással önök a feltételeket megváltoztatják tisztességtelenül, majd adott esetben le is nyúlják azt a boltot, amiért egyébként évtizedeken keresztül valaki megdolgozott.

Ez a helyzet, és ez a disznóság ebben az egész törvénycsomagban, ami nemcsak ebből a most tárgyalt törvényjavaslatból áll, hanem szépen kiegészíti a másik kettőt, amelyek közül az egyiknek szintén a tárca az előterjesztője, a másiknak meg Szatmáry képviselőtársam, aki, nem tudom, hogyan fogja megvédeni a védhetetlent. Tudniillik ez a törvényjavaslat nagyon sok mindenről szól, szól a haveri

kommunikációs cégekről, szól a Continentalról, de egy dologról biztosan nem szól, mégpedig az emberek egészségéről. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető úr. Kettőperces felszólalásra Varju László képviselő úr következik. Parancsoljon!

(11.30)

VARJU LÁSZLÓ (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Azt hiszem, hogy éppen a tegnapi napon elhangzott kijelentések miatt érdemes rávilágítani még egyszer és hangsúlyozni azt, hogy micsoda farizeus magatartást gyakorol önmagában a kormány, illetve a kormánypártok akkor, amikor ilyen előterjesztéssel élnek.

Tegnap itt az energiaszektort ostromozták azért, mert egyébként az ország egyik legfontosabb gazdasági területén, igen, a korábbi törvény biztosított olyan feltételt, amely egyébként egy nagyon nagy befektetéssel hosszú időn keresztül megtérülő helyzetben a gazdasági szereplő számára lehetőséget biztosított. Tegnap önök ez ellen érveltek. Erre arcátlanul idejönnek, előterjesztenek egy olyan törvényt, amelyben egy közbenső szereplő, akinek igazából semmilyen szerepe nincs a kereskedelemben, hiszen a dohány-nagykereskedők ugyanúgy megmaradnak, a kiskereskedők ugyanúgy megmaradnak, egy szereplőt középre beillesztenek, és számára 3-5 százalékos biztos hasznot határoznak meg, törvénnyel elfogadva.

Az ismert számokat már emlegettük is, hogy ha 400, de korábban egyébként 500 milliárd forintos forgalom mellett az ebből származó eredmény 12 milliárd forint legalább, ha ennek a fele elmegy költségre, akkor a másik fele tiszta eredmény. Onnantól kezdve már valóban az történik, amire a képviselőtársam utalt, hogy másoknak is nyugodtan lehet, mondhatnám azt, törvényesen osztogatni, Simicska úr óriásplakátjai megtelnek értelmetlen reklámokkal, amelyek majd *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.)* arról szólnak, hogy önök milyen hihetetlen egészségvédő politikát folytatnak. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Schiffer András frakcióvezető úr kétpercese következik.

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Szóval, tényleg elég nehéz úgy vitát folytatni egy olyan törvényjavaslatról, hogy semmilyen érdemi reflexió nincsen a kormányoldal részéről. Azt már korábban megállapítottuk, hogy egy ilyen szenzációs egészségvédő törvényjavaslat vitájánál egy darab egészségpolitikus nincsen a Fidesz padsoraiban.

Viszont még egyszer, arra én várnék választ, hogy a működést, köztartozás- és bírságmentességet

semleges előfeltételként előírni, de éppen 15 évet, éppen félmillió, illetve 20 millió forintot nyilvánvalóan csak piacismerettel ír vagy írat valaki. Nagyon kíváncsi lennék, hogy ezeket a feltételeket milyen előzetes piaci számítások alapján fogalmazta meg a Nemzetgazdasági Minisztérium. Államtitkár asszony, nyugodjon meg, arra nem vagyok kíváncsi, hogy kinek a laptopjáról érkezett a Nemzetgazdasági Minisztériumba ez a javaslat. Vannak feltételezéseim.

Az érdekelne, hogy a nemzetgazdasági tárca, amit kőkemény adóforintokért tartunk fenn, megvannak a megfelelő törvény-előkészítő főosztályai, milyen előzetes számítások alapján kalkulálta ki pont ezeket a feltételeket. Természetesen arra is kíváncsi lennék, hogy egyébként milyen munkaerő-piaci hatásokat vizsgáltak akkor, amikor ezt a törvényjavaslatot előkészítették és benyújtották. Erre feltétlenül szeretnék választ kapni, lehetőleg még a vitában. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Szilágyi György képviselő úr következik kettő percre.

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Államtitkár asszony, szeretném felhívni az ön figyelmét arra, hogy lehetőség van egyébként arra, hogy ne várja meg a zárszót. Ha ön gombot nyom, akkor azonnal megkapja elnök úrtól azt a lehetőséget, hogy elmondja a véleményét az eddig felmerült kérdésekben. Ugyanúgy 15 percben, mint ha zárszót mondana, elmondja a véleményét, és akkor megadná a lehetőséget az ellenzéknek arra, legalább ezzel megtszelné az ellenzék, hogy az ön úgynevezett zárszava alatt felmerült kérdésekre még kérdezhetnénk, és akkor önnek megint lehetne lehetősége arra, hogy válaszoljon.

De mivel nincs vita, mert ez általános vita, jelen pillanatban így szól a házszabály szerinti rendelkezés, ezért nincs más lehetőségem, mint hogy azzal vitatkozom, aki felszólalt. Schiffer képviselő úrral próbálok meg vitatkozni arról, hogy ne kicsinyelje le ennyire ennek a reklámlehetőségnek a jelentőségét. Szeretném felhívni a figyelmét egy dologra: voltak olyan reklámok az elmúlt években, idős korban, emlékezzen csak, az első Orbán-kormány ideje alatt, amikor egy nagyon ambiciózus sportminisztere volt ennek az országnak, aki 1 milliárd forintért egy, a szurkolóknak szóló hadjáratot indított, reklámhadjáratot, ami úgy szólt, hogy „Szurkolj, ne háborúzz!” - Deutsch Tamás volt -, hogy minél több néző jöjjön be a stadionokba.

Lám-lám, most már elértünk oda 2014-ben, hogy egy teljes bajnoki fordulót akár 19 ezer ember is megnéz, ha az összes meccset összeadjuk. Valamilyik új stadionba - még nem töltenék meg teljesen - már beférnének ezek az emberek, tehát lehet ezeknek a reklámkampányoknak pozitív hatása egyébként a társadalomra, úgyhogy emlékezzen erre,

hogyan volt már. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Schiffer frakcióvezető úr, sajnos nincs lehetőségem önnek kétperces felszólalásra lehetőséget adni, mert a házszabályi előírás szerint erre van lehetőségem, de a házszabály is úgy szól, hogy ismételt felszólalásra az elnök ad lehetőséget, úgyhogy adok önnek lehetőséget, csak arra kérem, hogy ebből ne az a rendszer jöjjön ki, hogy kétperceseket rendes felszólalásban mond el. Tessék parancsolni, frakcióvezető úr!

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Köszönöm szépen, nagyon kedves, elnök úr. Én csak reagálni szeretnék Szilágyi képviselő úr felszólalására. Még egy szektort ne felejtsünk ki, túl azon, hogy ki kell adni megrendeléseket különböző kommunikációs ügynökségeknek. Amire Varju László is utalt, azért azok a reklámhordozók, azok az outdoor eszközök, amikre ezeket ki lehet helyezni, azok is valakinek a tulajdonában vannak, és lehet, hogy van olyan vállalkozás, nem feltételezem, hogy ezt már most tudják a Fidesz-frakcióban, lehet, hogy van olyan cégcsoport, amely az utóbbi hónapokban nem járt annyira jól, és egy ilyen cégcsoport igényei kielégítésére is esetleg gondolni kell.

A viccet félretéve én tényleg nem tudom, hogy mit gondolnak. Az elmúlt hetekben, hónapokban a három kétharmados győzelem dacára azért volt néhány figyelmeztető jel, hogy az embereknek kezd elégük lenni. Minden mohóságnak és minden pofátlanságnak van határa. Én csak azt szeretném mondani, hogy lehet itt kevélyen vigyorogni, lehet laptopba merülni meg telefonálgatni, lehet ignorálni a parlamenti vitát, lehet azt gondolni, hogy nincsen tévéközvetítés és bármit meg tudnak tenni, de szeretném jelezni, hogy ezekkel a törvényekkel hetente húzzák ki a gyufát.

Ennek nagyon nem lesz jó vége, és nyugodjanak meg, szerintem valamennyi ellenzéki képviselőtársammal gondoskodni fogunk arról, hogy ez a mai vita vagy ez a mai vitának csúfolt valami, amivel le akarják tudni az újabb állami piacrablast, ezt a lex Continentalt, el fog jutni a választókhöz akkor is, ha önök mindent megtettek annak érdekében, hogy a választók erről az újabb állami pofátlanságról ne értesüljenek.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető úr. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki felszólalni. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok.

Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Hegmanné Nemes Sára államtitkár asszonyt, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Kíván. Parancsoljon, államtitkár asszony!

HEGMANNÉ NEMES SÁRA nemzeti fejlesztési miniszteriumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Valóban sajnálom, hogy Schiffer képviselő úr elmegy, mert én cinikusan nem azzal kezdeném a válaszomat, hogy a dohányzás káros az egészségre, bár egyébként ez nagyon fontos, és Szilágyi képviselő úrnak is felhívom erre a figyelmét, hiszen valóban a kormány célja az egészség védelme és a fiatalok védelme volt.

Röviden a parlamenti közvetítésről néhány szót, bár nem az én tisztem ezt meghatározni. Tudomásom szerint erről megállapodás van, hogy mikor közvetíti az állami televízió a parlamenti közvetítéseket, ez a nap nem került bele. Jómagam körülbelül négyszer kaptam más időpontot, hogy mikor tárgyaljuk a trafiktörvény vitáját, tehát nem igazodtunk egyébként ahhoz, hogy mikor közvetíti a parlament, mikor nem, de a Parlament TV most is közvetíti ezt a vitát. Úgy gondolom, hogy most épp ez a nap van. Erre gyakorlatilag nem tudtunk ráhatással lenni, még az utolsó tudomásom az volt, hogy a jövő héten tárgyaljuk egyébként a trafiktörvényt.

A képviselő urak kérdéseire, elsőként hogy mi az az input, és mi az az információhalmaz, ami miatt úgy döntöttünk, hogy a kiskereskedők védelme érdekében törvénymódosító javaslatot teszünk be. A kezembem van a Magyar Dohány Kiskereskedők Egyesülete vezetőjének levele, amelyben konkrétan és pontokba szedve felsorolja, hogy a dohány-nagykereskedőkkel kapcsolatban milyen problémáik és kifogásaik voltak. Jelenleg néhány megszámlálható, de nem sok dohány-nagykereskedő van az országban, ellenben van 6329 trafikos, kiskereskedő trafikos, akinek az érdekeit tartottuk szem előtt. *(Korózs Lajos: Mind fideszes!)*

A Dohány Kiskereskedők Egyesülete pont ezeket a problémákat fogalmazta meg, amelyeket elmondtunk a parlament vitája során és elmondtam az expozícióban, tehát gyakorlatilag a dohány-nagykereskedők visszaélnék erőfölényükkel, egyoldalúan igyekeznek módosítani a szerződéseket nagyon sok esetben. Gyakorlatilag ezeket az általános szerződési feltételeket sok esetben még a kiskereskedő aláírása nélkül is képesek lennének egyoldalúan módosítani, illetve még azt is leírták egyébként ebben a levélben, hogy a koncessziós szerződések megszegésére biztatják a képviselőket, és nincs versenysemlegesség.

(11.40)

Ezért a dohány-kiskereskedők javaslatai alapján kezdtük meg a törvényjavaslat módosítását. Még egyre szeretném felhívni a tisztelt képviselő urak és hölgyek figyelmét, hogy maga a dohány kereskedelme nem szabadpiac. A baloldali képviselőknek a szocializmus rendszere nem tetszett ebben az elosztási rendszerben, a liberálisoknak meg a kapitalizmus rendszere nem tetszett ebben a rendszerben. El kellett volna dönteni, hogy melyiket szeretik. Viszont

számomra érdekes volt, hogy szocializmust, illetve kapitalizmust kerestek benne, holott nem erről szól az egész. Ez egy koncessziós termék, amely jövedékiadó-köteles. Ennek a forgalmazására és szabályozására az állam köteles és jogosult is, és bizony megmondja az állam, hogy milyen módon, milyen feltételek mellett lehet ezeket a termékeket forgalmazni. Az olyan termék esetében, mint például az ásványvíz, amely szintén forgalmazható lenne egy trafikban, az elosztás és a beszerzés feltételeit az állam nem szabályozza.

Hogy nincs versenyszellem és nincs itt szabadpiac, ahogy elmondtam, erre is vannak nemzetközi példák, hiszen éppen a nemzetközi példák alapján indítottuk el a dohánytörvényt az elmúlt években, illetve Ausztria esetében szintén példa van arra, hogy az állam szabályozza a dohánytermékek nagy- és kiskereskedelmét. Hogy mely cég fog beépülni ebbe a közbenső rendszerbe, ezt még nagyon korai lenne megmondani. Erre egyébként a törvényi szabályozás szerint az ágazati miniszter, a nemzeti fejlesztési miniszter jogosult, de én nem azokra a cégekre szavaznék, amelyeket a képviselők mondtak, hiszen egyébként az említett cégek maguk is dohány-nagykereskedők, akik jelenleg tiltakoznak a dohánytörvény e módosítása ellen, a kiskereskedők pedig támogatják.

Szeretném felhívni a figyelmet, hogy van egy Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt. vállalat, amely százszázalékos állami tulajdonként a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium tulajdonosjog-gyakorlása alatt működik. Ez a cég mind kapacitásában, mind nyilvántartásaiban, mind rendszerében alkalmas arra egyébként, hogy ezt a feladatot ellássa, illetve részt vegyen egy ilyen állami tulajdonú gazdasági társaság megalapításában.

Én nem vizionálnék többeszes munkahelycsökkenést emiatt, hiszen a dohánykereskedők, dohány-nagykereskedők és -termelők munkahelyeinek szűkülését éppen a dohánypiac fogyasztásának csökkenése idézi elő, és nem ez a törvény, nem ez a jogszabály, amely csak átlátható, strikt keretek közé teszi azt, hogy a dohány-nagykereskedők milyen módon fognak értékesíteni a dohány-kiskereskedők részére.

Bocsánat, nézem, hogy még milyen kérdés volt, mert én valóban felírtam a kérdéseket, és szeretnék minden kérdésre válaszolni.

A tények makacs dolgok. Ahogy Völner képviselő úr elmondta, a tényleges dohányfogyasztás csökkenő tendenciát mutat. Jelenleg azok a nemzetközi hatástanulmányok állnak számunkra rendelkezésre, amelyek azt mutatják egyébként, hogy a szabályozott piac és az állami ellenőrzött elosztás az, ami jelentősen csökkenti a dohányfogyasztást.

Én tudok olyan országról egyébként, ahol tervbe van véve, hogy az egész országból kitiltják a dohányfogyasztást. Tehát nem arról fognak vitatkozni, hogy milyen szabályozott, ellenőrzött módon lehet majd dohányhoz jutni az országban, tök mindegy, hogy

vízpipadohányhoz vagy szivarkához, semmilyen dohányzás nem lehet abban az országban. *(Szilágyi György: Melyik az?)* Igaz, hogy elég távoli országról van szó, viszont én úgy gondolom, az, hogy a dohányhoz való hozzáférést szabályozza, csökkenti, szűkíti az állam, éppen ez segíti azt elő, hogy a fiatalok minél kevesebb számban kezdjenek el dohányozni, és aki pedig dohányzik, annak erősen javaslom, hogy hagyja abba a dohányzást. Jómagam nem dohányzom, nincs trafikom, nem ismerek még trafikosokat sem, én még új trafikba nem tettem be a lábam, de a trafikok adatait ismerem, és azt azért elmondhatom, hogy itt nem extraprofitához és rendkívüli bevételekhez jutnak a trafikosok.

Nagyon sok trafikos már menet közben visszahagyja a koncesszióját, éppen amiatt kerül sor a következő törvénymódosítási javaslatban arra, hogy felemeljük 3 ezer főre egy településen a koncesszióhoz juthatóság létszámhatárát, tekintettel arra, hogy településrészekben sem tudnak megélni a trafikosok. Az pedig, hogy egyéb termékeket árusíthat, éppen azt szolgálja, segíti, hogy valamilyen minimális pluszjövedelemhez vagy -forgalomhoz juthassanak. Ezek hazai kiskereskedők minden esetben, hazai kiskereskedők, akiknek a támogatásáról szólva valóban ez a törvény nem a dohány-nagykereskedelemnek és nem a multiknak kedvez, hanem éppen hogy a hazai és a nemzeti kereskedőknek kedvez.

A feketekereskedelemmel kapcsolatban úgy gondolom, hogy a NAV és az erre hivatott szervek egyre eredményesebb küzdelmet folytatnak. Most már én úgy látom, hogy felnőnek a feladathoz. Való igaz, hogy a feketekereskedelem visszaszorítása nagy kihívás a NAV, a vámhatóság részére, de azt hiszem, hogy miután nem szabad versenyről van szó - mindenki kifogásolta, hogy a szabad verseny hiányzik, ez nem arról szól -, ez pont arról szól, hogy korlátozzuk a hozzáférést, de aki árusít, annak versenysemleges legyen egyébként a forgalma és a kereskedelme, tehát gyakorlatilag a feketekereskedelem visszaszorítására a NAV hivatott. Én azt hiszem, hogy a kiskereskedők esetében ezzel kapcsolatban nem is volt probléma, és nem is volt kifogás.

A közbenső cég esetében pedig megint túlzás azt állítani, hiszen szabályozott árrésről van szó, hogy az rendkívüli bevételhez jut, hiszen a közbenső cégnek komoly feladatai is lesznek, hiszen az elosztó és ellenőrző hálózatot is meg kell szerveznie ennek a közbenső cégnek, amely - ahogy hangsúlyozom - mindenképpen a Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt. segítségével vagy kötelékébe tartozó cég lehet csak első körben. Jelenleg korai lenne vizionálni azt, hogy ki más kaphat ilyet, hiszen nincs tervbe véve, és nincs erről szó.

A Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt. egyébként rendkívül jó nyilvántartási rendszerrel dolgozik, hiszen nagyon sok ellenőrzést, hatósági, ügyészségi és egyéb feljelentésből adódó ellenőrzést volt szíves a cég elszenvedni az elmúlt években, amelynek kap-

csán azt mindig megállapították, hogy precíz, pontos nyilvántartások vannak, és maga a koncessziós szerződés pedig szabad verseny volt, a koncessziós szerződések kiírása szabad verseny volt. Való igaz, hogy a következő törvényjavaslatban benyújtani kívánt módosítások esetében a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak nagyobb mozgásteret fog adni, illetve a nemzeti fejlesztési miniszternek, de éppen amiatt, hogy látjuk, hogy szűkül a piac, a meglévő kereskedők nagy része is inkább visszaadja a koncesszióját, ehhez adunk nekik lehetőséget egy könnyítettebb formában.

A társaság látja a forgalmi adatokat is, nincsenek milliárdos, sőt százezeres, tízezeres extraprofitok sem a kiskereskedőknél egyébként a dohányforgalom visszaesése következtében, ami - ahogy elmondtam - a kormány célja volt.

Végszóként újra azt tudom mondani, amit az elején elmondtam, hogy a dohányzás káros az egészségre; a célunk az volt, hogy mindenkit visszaszorítsunk abban a lehetőségben, hogy dohányozzon; aki pedig le akar szokni, annak a kormány minden segítséget meg fog adni az egészségügyi tárca által, hogy le tudjon szokni.

Köszönöm szépen. *(Taps a Fidesz soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Tájékoztatom önöket, hogy a módosító javaslatok benyújtására holnap 16 óráig van lehetőség, tehát csütörtökön 16 óráig.

Most soron következik a **fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája** a lezárásig. Az előterjesztés T/2080. számon az informatikai hálózaton mindenki számára elérhető. Tájékoztatom önöket, hogy az előterjesztés részletes vitájára kijelölt bizottság a Gazdasági bizottság, a vitát ott folytatjuk le.

Elsőként megadom a szót Hegmanné Nemes Sára államtitkár asszonynak, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkárának, 30 perces időkeretben. Parancsoljon, államtitkár asszony!

HEGMANNÉ NEMES SÁRA nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Rövidebb leszek, és úgy gondolom, hogy ezt a hozzászólásomat az előző vita folytatásával és még néhány reagálással kezdeném, hiszen a T/2080. számú törvényjavaslat gyakorlatilag válasz azokra a további felvetett kérdésekre, amelyeket itt hallottunk a képviselőuraktól.

(11.50)

A fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló tör-

vény hatálybalépését követően elindult társadalmi igények és elvárások miatt vált szükségessé a jogszabály módosítása, illetve amiatt, ahogy elmondtam, amit a kiskereskedők, a dohánytermék-kiskereskedők nyújtottak be a nemzeti fejlesztési miniszter felé írásos formában, továbbá az elmúlt időszak tapasztalatai, gyakorlati tapasztalatai, amelyek időnként problémássá és nehezebbé tették maguknak a koncessziós szerződéseknek a megkötését, illetve a koncesszorokkal való együttműködést.

A törvényjavaslat ezért a hatályos törvény egyes rendelkezéseinek további pontosítását és finomhangolását célozza. Az egyes intézményeknél bevezetni kívánt diszpozitív szabályozás és a mérlegelési jogosítványok alkalmasak arra, hogy az eddigi gyakorlati tapasztalatok alapján a problémákat kezelni tudjuk. Egyrészt a törvényjavaslat a dohányboltokban forgalmazható termékkör minimális bővítését kezdeményezi; a korábbi 2 ezer fő után kiírandó jogosultság mértékét 3 ezer főre emeli, ezzel tovább csökkentve a dohányterméket árusító üzletek számát - ez való igaz. Mindkét módosítás azonban azt a célt szolgálja, hogy a dohány-kiskereskedelmi piac működése gazdaságilag kiegyensúlyozottabb legyen.

A javaslat az információs társadalom igényeihez alkalmazkodva lehetővé teszi a koncessziós pályázatok elektronikus úton történő beadását is.

A módosítás felhatalmazza a koncessziós szerződés megkötésére jogosult minisztert vagy a nevében eljáró személyt, hogy azokon a területeken, azokon a koncessziós területeken, ahol a dohányboltok száma és a vásárlóerő hiánya indokoltá teszi, lehetőség legyen a koncessziós szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetésére. Valóban, olyan tíz és húsz közöttre tehető már azoknak a száma, akik a koncesszió visszaadását jelentették be az elmúlt időszakban a nemzeti fejlesztési miniszternek.

További fontos módosítás, hogy a javaslat kifejezetten lehetővé teszi az öröklés jogintézményének érvényesülését a koncessziós jogviszonyban. Ezt sajnos megint a való élet hozta, hogy sok esetben történt már halálozás koncessziós jogosult esetében, és gyakorlatilag ennek a törvényi felhatalmazását adja meg a nemzeti fejlesztési miniszter számára, hogy amennyiben a társaság, illetve a család alkalmas, képes és szeretne a megélhetése érdekében továbbvinni koncessziót, akkor erre lehetősége legyen.

A törvényjavaslat az új pályázat kiírására biztosított 120 napos kiírási határidővel, a 3 ezer fő lakosságszám alatti településeken engedélyezett, szabványos dohánybolttól eltérő üzletben, elkülönített helyen engedélyezett árusítással és a mozgóbolt szabályaival lehetővé teszi, hogy a kiíró rugalmasan reagáljon a helyi piac sajátosságaira.

A módosítási kezdeményezés széles lehetőséget kíván biztosítani a Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. számára az egészségvédelmi feladatokban való közreműködésre. Erre természetesen a megelőző kampányok során nemcsak nyilván rek-

lámszerződésekre és kommunikációs szerződésekre kell vizionálni, hanem olyan széles körű egészségmegőrző kampányokra és oktatóprogramokra, amire a Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt.-nek komoly stratégiája van.

Én egyébként tényleg várom a képviselő urak javaslatát arra, hogy mi mást tudna még a kormány tenni azon kívül, hogy *(Korózs Lajos: El kell venni a fideszesektől a trafikokat.)* gyakorlatilag az egész országban kitiltja a dohány vásárlását a fiatalok számára, hiszen gyakorlatilag ezek a megelőző kampányok lehetnek a legjobbak és legfontosabbak arra, hogy minél kevesebben váljanak állandó dohányosok egy időszakos dohányosból. Hiszen a fiatalok sok esetben a kipróbálás után, a könnyű kipróbálási lehetőségek után kezdenek el dohányozni. Mindenképpen meg kell előznie ezt. A módosítási kezdeményezés ezért, ahogy mondtam, a Dohánykereskedelmi Zrt. részére lehetőséget ad ezekre a feladatokra, erre az illetékes tárcával dolgozunk ki komoly együttműködést és stratégiai programot. Továbbá a törvényjavaslat pontosításokat is tartalmaz a jogszabálysértés esetén kiszabható bírság, az engedély visszavonásának szabályaiban.

Tisztelt Országgyűlés! Úgy látjuk, hogy fiatalokriák dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló törvény hatálybalépése óta eltelt több mint egyéves időszak tapasztalatai igazolták a jogalkotó azon törekvésének helyességét, hogy egy újabb eszközzel: a beszerzési csatornák szigorú korlátozásával és ellenőrzésével a dohányzás visszaszorítható. A forgalmi adatok alapján az szűrhető le, hogy a dohányboltok törvény által lehetővé tett száma meghaladja a piaci igényeket jelenleg. A jövőben ennek fokozatos csökkentése indokolhatóvá és indokolttá válik.

Érdemes ugyanakkor felhívni a figyelmet arra is, hogy a közelmúlt európai uniós jogalkotása, a dohánytermékek gyártására és értékesítésére vonatkozó szabályokat összegző új uniós irányelv további lehetőséget biztosít majd arra, hogy Magyarország még előrébb lépjen a dohányzás elleni küzdelemben.

A hatályos dohánytörvény megalkotásának célja alapvetően a fiatalokriák dohányzásának visszaszorítása, gyermekeink egészségének védelme volt, és továbbra is ezeket határozzuk meg elsődleges feladatként. Mindezek alapján kérem önöket, hogy a fiatalokriák dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló T/2080. számú törvénymódosító javaslatot megvitatni és támogatni szíveskedjenek.

Remélem, hogy válaszzal eloszlatam néhány dohányfüstöt. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalások következnek. Ezek első körében a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, majd azt követően az első független képviselőnek is lehetősége lesz felszólalás-

ra, és a nemzetiségi szószólók nem fognak hozzászólni, akkor lesz lehetőség kettőperces felszólalásra.

Megadom a szót a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának, Völner Pál képviselő úrnak. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. VÖLNER PÁL, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Bizonyára önök is emlékeznek a 90-es évekre és a Horn-kormány időszakára, amikor addig terjedt a dohányzás káros hatásairól szóló tájékoztatás, hogy az óriásplakáton lévő, szimpatikus cowboyt ábrázoló dohányreklámok alján alig láthatóan szerepelt a mondat, hogy „a dohányzás káros az egészségre”.

A korabeli baloldali politikai vezetésnek sem akkor, sem később nem volt elég bátorsága ahhoz, hogy érdemben felvegye a harcot az erős dohánylobbival. A folyamat általában úgy nézett ki, hogy beterveztettek egy viszonylag szigorú törvényt, majd a dohánygyárok addig lobbiztak, amíg az eredeti tervezetre már rá sem lehetett ismerni.

Az első érdemi lépések a nemdohányzók, és tegyük hozzá, a dohányosok védelmében az Orbán-kormányhoz köthetők. A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló '99. évi XLII. törvény az, amely egyensúlyt teremtett a passzív dohányosok védelme, különös tekintettel az életkoruk vagy egészségi állapotuk következtében fokozott mértékben veszélyeztetettek, illetve a dohányzók jogainak tiszteletben tartása között. Ma, 15 évvel később szerencsére azért ennél jóval előrébb járunk ezen a területen. Az Országgyűlés még 2011 őszén fogadta el a fiatalokriák dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló CXXXIV. törvényt, amely célul tűzte ki a 18 év alattiak védelmét, valamint a multicégek helyett a magyar vállalkozások kezébe kívánta adni a dohány-kiskereskedelmet.

Az elmúlt több mint egyéves időszak tapasztalatai alapvetően igazolták ennek az elképzelésnek a helyességét, miszerint egy újabb eszközzel, a dohánytermékek beszerzési csatornáinak szigorúbb korlátozásával kell a dohánykereskedelmet általában, a fiatalokriák dohányzását pedig hangsúlyosan visszaszorítani.

A jogszabályon kisebb módosításokat hajtott végre a 2012. december 11-én elfogadott módosító jogszabály, amelyben pontosították a dohányboltok külső megjelenésére vonatkozó és a koncessziós pályázatról szóló szabályokat, és bővítették a forgalmazható termékek körét a szerencsejáték- és a dohánykiegészítő termékek tekintetében.

A 2013. évi I. törvény további módosításként lehetővé tette, hogy a dohány-kiskereskedelmi tevékenység fedezetének biztosítása érdekében szeszes italt, kávé, energiatalt, újságot, ásványvizet és üdítőt is forgalmazhassanak a dohányboltok. Egy

2013. májusi módosítás 10 százalékban állapította meg az árrést, valamint pontosította a dohánykereskedelmi koncesszió pályáztatásának szabályait, és rendelkezett arról, hogy az első sikertelen, majd legalább egy megismételt eljárást követően legkésőbb 36 hónapon belül új pályázatot kell kiírni.

(12.00)

Az előttünk fekvő módosítást hasonló szempontok magyarázzák, mint a korábbiakat. Mivel folyamatosan kapcsolatban vagyunk, és egyeztetéseket folytatunk a dohány-kiskereskedőkkel, ezért reagálni szeretnék az általuk felvetett problémákra. A javaslat tehát mindössze a törvény egyes rendelkezéseinek további pontosítását, illetve finomhangolását szolgálja annak érdekében, hogy a hazai dohány-kiskereskedelmi piac stabil maradjon.

Mielőtt ismertetem önökkel a javaslat lényegét, engedjék meg, hogy emlékeztessem önöket néhány szempontra, amelyekre tekintettel voltunk, amikor három éve elhatároztuk, hogy érdemben vesszük fel a harcot a kétségkívül erős dohánylobbival. Azt gondolom, a dohány veszélyeiről nem lehet eleget beszélni, és az ilyen törvények tárgyalása mindig jó alkalom, hogy a közvéleményben is tudatosítsuk ennek a káros szenvedélynek a veszélyeit.

Az amerikai kontinensről származó dohányzás az elmúlt ötszáz évben terjedt el a világon. Jelenleg a Földön körülbelül egymilliárd ember dohányzik, és évente ötmillióan bele is halnak ebbe a szenvedélybe. A dohányzást a XX. század első harmadáig nem tartották ártalmasnak az egészségre, az 50-es években jelent meg az első tanulmány, amely összefüggésbe hozta a tüdőrák kialakulásával. A szenvedély a rákhalálozás tekintetében az összes halálozás 15 százalékában szerepet játszik, és a világon a második vezető halálok. A dohányosok átlagosan 8 évvel rövidebb életűek a nemdohányzóknál, és közülük minden második a dohányzás következtében hal meg. Kultusza a fejlődő országokban különösen a férfiak körében nagyobb, itt 48 százalék, míg a fejlett társadalmakban az átlag kétszer magasabb, a dohányos nők aránya 24 százalék. Számuk a fejlett világban, főleg a képzett, iskolázott populációban csökken, a fejlődő országokban viszont több mint évi 3 százalékkal emelkedik.

Az uniós területek mindössze 0,1 százalékán termelnek dohányt, és becslések szerint a közösség dohánygyáraiban sodorják a világ cigarettatermelésének negyedét. A dohányzás visszaszorítására a nemzetközi szervezetek a 80-as évek közepétől, végétől tettek lépéseket dohánytermékekre kiszabott adókkal, reklámozás betiltásával, munkahelyek füstmentessé nyilvánításával. De még mindig a férfinepesség fele, a nők harmada nikotinfüggő az országban.

Hogy a mostani biztató folyamatok ellenére mennyire nem dőlhetünk hátra, az is mutatja, hogy a

nemzetközi összehasonlításban Kelet-Közép-Európában Bulgária után a magyar társadalomban a legnagyobb gond a dohányzás.

A dohányosok aránya hazánkban a 15 év feletti népesség körében 31,4 százalék, ami a második legrosszabb mutató a régióban. Magyarország a dohányzással összefüggő halálozás tekintetében az Unióban Litvánia, Lettország és Románia után a negyedik. Tüdőrák-halandságban az első, míg a dohányzással hasonlóan szorosan összefüggő kerin-gési betegségek okozta halálozásban Románia, Lettország, Litvánia és Szlovákia mögött az ötödik. A dohányzás ellen tehát továbbra is lépéseket kell tenni, és azzal, hogy ma már a limitált számú trafikok miatt sokkal nehezebb kiskorú fiatalnak cigarettához jutni, közelebb kerültünk a célhoz.

Természetesen nem szabad elmennünk amellett, hogy mivel nehezebb hozzájutni legálisan a dohányhoz, így kreatívabbá és intenzívebbé válnak az illegális útvonalak. Senki nem vitatja, hogy ez ellen küzdeni kell.

Ezúton is szeretném felhívni mindenki, főleg a fiatalok figyelmét, hogy ha csempészett cigarettát szívnak, akkor nem lehetnek biztosak benne, hogy nem növényi darabokat, füvet, bogármaradványokat, akár madárürüléket tüdőznek le. De abba is gondoljunk bele, hogy aki olcsóbban akar illegális dohányhoz jutni, biztos a szájába kíván-e venni olyan dohányterméket, ami, ki tudja, milyen körülmények között jutott be az országba.

Tehát lehet azzal megkérdőjelezni a trafikrendszert, hogy növekszik a feketekereskedelem, de ezzel az erővel, ahogy korábban is említettem, legalizálhatnánk más illegális dolgokat, például drogokat, hogy így szűnjön meg a drogkereskedelem.

Komolyra fordítva, a helyes sorrend az, hogy ha valamiről bebizonyosodik egyértelműen, hogy káros az egészségre, akkor annak nehezíteni kell a hozzáférését, le kell szorítani az illegális szférába, majd ezt követően mindent megtenni, hogy az illegális szférából is kiszoruljon. Ezt ajánlom a kritikus ellenzékiek figyelmébe is.

Áttérnék a törvényjavaslat főbb pontjaira. A tervezet célja a dohányboltban forgalmazható termékör ésszerű minimális bővítése, olyan termékekkel, amelyek a trafikok áru kínálatához szervesen kapcsolódnak. A javaslat lehetővé teszi elsősorban a rágó-gumi és mentolos termékek, cukorkák, lapocskák, továbbá tömegközlekedési jegyek árusítását, valamint mobiltelefon-egyenleg feltöltését. Emellett a javaslat pontosítja a törvényi definíciókat is. A javaslat ezenkívül megemeli azt a küszöböt, amelyet követően újabb dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság kiírását a törvény kötelezővé teszi.

Ahogy államtitkár asszony is említette, a korábban 2 ezer fő után kiírt egy jogosultságot a javaslat a felével megemeli, a hatálybalépést követően úgy kell a pályázatokat kiírni, hogy a küszöb 3 ezer fő legyen. Ezen túlmenően, ha azt a forgalmi adatok indokol-

ják, de legalább két jogosultságot az adott településen gyakorolnak, a kiíró dönthet úgy is, hogy nem az összes jogosultságot engedi át, csak ennél kevesebbet. Ezzel biztosítani lehet azt, hogy olyan településeken, ahol a fogyasztók száma ezt nem indokolja, a maximálisnál kevesebb számú dohánybolt működjön. A rugalmas szabályozás lehetőségét egyrészt azért is érdemes biztosítani, mivel egész európai trendnek mondható az, hogy a dohányzás visszaszorul, és hazánkban ez még inkább jellemző folyamat. Másrészt, ha a további intézkedések továbbcsökkentik majd a dohányosok számát Magyarországon, akkor a dohányboltba látogató fogyasztók száma is fokozatosan csökkenni fog.

Ahogy korábban említésre került, a koncessziós pályázatokat elektronikus úton is be lehet majd nyújtani. Lehetővé teszi, hogy azokon a területeken, ahol a dohányboltok számának csökkentése indokolt lehet, a jogosulttal a koncessziós szerződés megszűnéséről megállapodás születhessen.

A javaslat 45 napról 120 napra módosítja azt az időközt, amelynek eltelte után az új pályázatot a koncessziós szerződés megszűnését követően ki kell írni.

Külön kiemelném, hogy a törvényjavaslat a Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. feladatává teszi, hogy intenzíven működjön közre a dohányzás visszaszorításában és az egészségvédelmet érintő feladatokban. Ennek megfelelően a szervezetnek médiakampányokat kell szervezni, lebonyolítani és szakmailag támogatni. Biztosítani kell az egészségvédelmi szempontok közösségi megjelenését, például sportrendezvényeken történő megjelenést. Továbbá együtt kell működni a leszokást elősegítő szervezetekkel, egészségügyi intézményekkel, és részt kell venni az egészségvédelmi programokban. A dohány-kiskereskedelmet koordináló szervezetnek ezért különösen indokolt foglalkozni ezekkel a szempontokkal is, mert ő rendelkezik azokkal az információkkal, amelyek alkalmassá teszik őt ezen feladatok ellátására.

A jogszabálytervezet a korábbi törvénnyel összhangban ismét lehetővé tenné, hogy az egyéni vállalkozó kiskereskedelmi jogosult - ahogy államtitkár asszony is említette - halála esetén a családi vállalkozás fennmaradhasson.

Tisztelt Képviselőtársaim! Azt kérem önöktől, hogy azért támogassák ezt a javaslatot, mert a dohányzás elleni küzdelem ma már pártpolitikai hovatartozástól függetlenül vitán felül áll, és ez a javaslat ezt a célt szolgálja, és ennek hatékonyságát kívánja növelni.

Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Szórványos taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Józsa István képviselő úr.

Parancsoljon, képviselő úr!

DR. JÓZSA ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Kicsit különös a számunkra, hogy most több törvényi előterjesztésre bontották azt a csomagot, ami eredetileg a fiatalok dohányzásának visszaszorítása címet viselte a dohánytermékek kiskereskedelmének szabályozásában. Tehát a trafikmutyinak a lánykori neve a fiatalok dohányzása visszaszorításának a nemes célját nevesítette. Ilyen értelemben lehet, hogy igaza van Schiffer András képviselőtársamnak, miszerint ez az egész tényleg a Habony-művekben készült, hogy kitalálnak egy, tényleg mindenki által támogatható, jól hangzó címet, aztán ennek az örve alatt szépen átrendeznek egy piaci szegmenst a saját érdekeltségi viszonyaiknak megfelelően. Hát, most itt ebbe azért bizonyos jövedékiadó-emelést is beleraktak, amiről a tüntetőknak az a táblája jut eszembe, hogy „Nem tudunk annyit adózni, amennyit loptok”. Tehát itt a kettő nagyon összekapcsolódik, mert közvetlenül a fideszesekhez megy ez az árbevétel, ugyanakkor még a jövedékiadó-emelés is besorol a nagyon nemes cél mögé, amit természetesen az MSZP is támogat, hogy a fiatalok dohányzása minél inkább vissza legyen szorítva.

Ami a halálozási statisztika meglepő javulását jelenti, lehet, hogy ebben is van szerepe a Fidesz trafikmutyijának, mert meglepő módon javultak az elmúlt két évben a magyar halálozási statisztikák, és semmi más okot nem lehet találni, mert hát az életszínvonal nem javult, a fogyasztás nem növekedett, az egészségügyi ellátás színvonala kifejezetten csökkent. Hát egyedül ez az egy van, a dohányzás visszaesése, ami talán összefüggésbe hozható. Sajnos a születési ráta még nem javult, tehát valami negatív hatása még a dohányzás visszaszorításának, úgy látszik, bizonyos területeken van, de hát ez természetesen a rossz szokásoknak tulajdonítható.

Azaz igazság, hogy vannak nagy területei a világnak, különösen a fejlett világnak, ahol valóban érzékelhető módon visszaszorult a dohányzás, szerencsés módon, és kifejezetten a társadalmi elítélés tárgya.

(12.10)

A múlt héten volt szerencsém az Interparlamentaris Unió magyar delegációja tagjaként az ENSZ tanácskozásán részt venni New Yorkban, és tényleg ott már nem látható az sem, mint Magyarországon, hogy az irodák mellett összegyűlnek, vagy esetleg stikában dohányoznak. Lényegében megszűnt, New Yorkban nem látni dohányzó embert. Tehát el lehet érni nemcsak adminisztratív eszközökkel, hanem egy olyan társadalmi tudatformálással vagy a közvélemény megfordításával, ami azt eredményezi, hogy nem élnek az emberek ezzel az élvezeti cikkel. Természetesen nem mindenkire érvényes ez, mert van,

aki azért, ha kisebb mértékben is, de szeretne dohánytermékekkel élni.

A jelen előterjesztés a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló törvény hatálybalépése óta eltelt időszak tapasztalatait igyekszik felhasználni, azt felhasználva pontosítani a vonatkozó jogszabályokat. Ezek a tapasztalatok azt is mutatják, hogy a dohányboltok száma meghaladta bizonyos területeken a piaci igényeket, ezért a jövőben ennek fokozatos csökkentését kívánják elérni. Nem 2 ezer fő lakos után lesz lehetőség kiadni egy koncessziós jogot, hanem felemelik 3 ezer lakosra, ami valószínűleg egy helyes tendencia, bár a megközelítés, hogy ilyen kategorikus az egész, nem biztos, hogy helyes, mert lehet olyan településszerkezet, ahol a 2 ezer is kevés, mert olyan szétszórt területen él az a 2 ezer fő lakos; másutt viszont, sűrűbb, intenzívebb településszerkezet esetén a 3 ezer is kevés, tehát annál kevesebb is dohánybolt is elegendő lenne. Tehát kicsit merev ez a megközelítés, de mindenesetre a tapasztalatokat értékelni, és egyfajta kísérlet ennek a korrigálására, korrekciójára.

A kormány számításai szerint érzékelhető mértékben visszaszorították a dohányzást Magyarországon, ami valószínűleg igaz, a már említett halálzási statisztika is ezt támasztja alá, meg nem akarom leértékelni, az egészségügyi világszövetség, szintén egy ENSZ-szervezet kitüntetését vehette át a magyar miniszterelnök a dohányzás elleni küzdelemben elért *(Dr. Szakács László tapsol.)* lankadatlan küzdelme elismeréseként. Valószínűleg az Egészségügyi Világszervezet nem nézi azt, hogy közben a fideszes haverok zsebét tömik meg. *(Derültég a Fidesz soriban.)* Bár úgy tűnik, hogy valaki azt is észrevette, mert mintha korrupciós okokból néhány személy nem kaphatna beutazási engedélyt az Egyesült Államokba. Tehát ha más felállásban is, de azért észrevették, úgy tűnik, ennek az árnyoldalát is.

Az Európai Unió 2014/40-es irányelve további lépéseket kíván bevezetni a dohányzás elleni küzdelemben, és nagyon helyesen ez a törvényjavaslat is meghivatkozta ezt a jogforrást. Ez azt mutatja, hogy szélesebb megalapozottságra kíván építeni az előterjesztő.

Az ehhez kapcsolódó termékkörbővítés, hogy a törvény lehetővé teszi a rágógumi és a mentolos termékek, továbbá tömegközlekedési jegyek árusítását, ez nagyon helyes, mert tömegközlekedési jegyhez jutni, az külön művészet, Budapesten legalábbis. Tehát nagyon helyes, hogy hozzá lehet jutni, viszont ez a dohányáru-terjedést is azt hiszem, kicsit bővíteni fogja; valamint a mobiltelefonnyelg-feltöltést is, itt az a kettősség merül fel, hogy míg egyik oldalon tényleg minél jobban el kell zárni a dohánytermékeket minél több fogyasztó elől, tehát minél kevesebb kapcsolt fogyasztás járuljon a dohánytermék-értékesítéshez, hogy minél kevesebb ember találkozjon úgymond véletlenszerűen a dohánytermékkel, ezt a kört most itt a tömegközlekedési jegyekkel meg

a telefonfeltöltéssel egyértelműen bővíti. Majd meglátjuk, hogy milyen hatása lesz a forgalomra.

Az előterjesztés megteremti annak a lehetőségét is, hogy a koncessziós pályázatokat korszerű, elektronikus úton be lehessen nyújtani. Szerencsére ez olyan kicsi adatterjedelem, hogy a bevezetni kívánt vagy szándékozott internetadó ezt az adatmennyiséget számottevően nem drágította volna meg. Ez azért egy, a korszerűség irányába tett lépés, hogy már elektronikus úton is be lehet adni. Csak az nem biztos, hogy akkor mindenki fogja tudni, hogy melyik gombot kell megnyomni, hogy egy narancsos gombot kell megnyomni vagy egy „dohány” gombot kell megnyomni, vagy hogyan lesz ez így egyértelmű, hogy sikeres legyen az adott pályázat.

Az előterjesztés annak lehetőségét is megteremti, hogy azokon a területeken, ahol a dohányboltok számának csökkentése egyébként indokolt, a koncessziós szerződés megszüntetéséről megállapodás születhessen. Ez megint egyfajta rugalmasság, hogy veszteséges dohányboltot nem kell ezután a szerződés erejénél fogva fenntartani, tehát egyfajta menekülési pálya azoknak, akik mellényúltak, bár ezt mi annak idején mondtuk, amikor úgy volt lehetőség koncessziós pályázatot benyújtani, hogy nem kellett mellé az értékesítési helyet rögzíteni. Ezáltal a pályázat elbírálója nem tudta mérlegelni, hogy milyen túlélési esélye van az adott ügyletnek. Persze, mondhatnánk azt is, hogy ebben a kis szegmensben érvényesült a piaci hatás, tehát a piac kiostálta a fölösleget. Ilyen értelemben az támogatandó, hogy a törvény utánamegy ennek, hogy korrigálni lehessen a fölöslegesen nagy számú trafikok működését, és be lehessen zárni.

Ezzel függ össze, hogy a korábbi 2 ezer lakosról 3 ezer lakos lesz a küszöb. Ezzel kapcsolatban már kifejtettem a véleményemet, hogy egy kicsit merevnek tűnik. Nehéz persze ezt jogszabályban leírni, hogy mi alapján történjen, de egyáltalán a megközelítésből következik, hogy egyik helyen nagyon kevés, nagyon nehéz egyenletes ellátásról beszélni, a másik helyen meg túl sok van. De az a szemlélet, hogy egyáltalán kevesebb dohánytermék fogyjon, az természetesen támogatható.

Az a pontja, hogy 45 napról 120 napra módosítja az előterjesztés azt az időközt, amelynek eltelte után új pályázatot a koncessziós szerződés megszűnését követően ki kell írni, ezt megint helyeselni lehet, mert feltehetően ott szűnik meg a koncessziós pályázat, ahol kisebb igény van a termékértékesítésre. Így a kiírónak több lehetősége lesz, hogy alaposabban megvizsgálja a kiírási feltételeket.

Az előterjesztés bővíti azon esetek körét, amikor a kiíró nem köteles a dohánytermékek kiskereskedelmi jogosultságát újra meg újra meghirdetni. Szintén egy piaci visszajelzés alapján tehető meg ez a mérlegelés, ez életszerűnek tűnik.

Az előterjesztés rendezi az egyéni vállalkozó kiskereskedelmi jogosult halála esetén a családi vállal-

kozás fenntartását, annak fennmaradási lehetőségét. Ez a korábbi trafikműködtetéssel, -működéssel inkább összhangban van.

(12.20)

Tehát erre lehet azt mondani, hogy a családok megélhetési biztonságát ez szolgálja, amikor bevezették a koncessziós megközelítést, az viszont kifejezetten nem szolgálta. Tehát egy picit visszakorrigálnak abból az egzisztenciális kiettségéből, bizonytalanságból, amit a trafiktvörvény bevezetésével sajnos elkövettek.

Az előterjesztés pontosítja a kiszabható bírságok mértékét, illetve az engedély visszavonásával kapcsolatos rendelkezéseket; ez hiányzott az eddigiekből. Rendelkezik arról is, hogy a törvény hatálya alá tartozó ügyekben ne az egyfokú speciális eljárás, hanem a továbbiakban a kétfokú általános közigazgatási hatósági eljárás szabályai legyenek irányadóak - ez alapvető jognorma -, hogy mindennek legyen egy másodfokú elbírálási lehetősége.

Sajnos, nem tisztázott a törvény alapján, hogy mi dönti el, hogy két veszteséges trafik közül melyiket kell majd bezárni egy településen. Nincs magyarázat továbbá arra sem, hogy a korábban megszüntetett árucikkek közül miért pont a mentolos cukorkával kell bővíteni a termékkört. Nem rendezi azt az esetet sem, hogy mikor és milyen feltételek mellett kezdeményezhető a koncessziós szerződés közös megegyezéssel történő felmondása.

A javaslatban felsorolt termékektől egyértelműen a forgalom növekedését remélik, de a jövőben további bővítésért fognak várhatóan lobbizni a trafikosok, tehát ha ez így megy tovább, akkor ennek sose lesz vége. Nincsenek olyan háttérszámítások, amelyek arra vonatkoznának, hogy az adóemelések következtében milyen pályán fog futni a dohánytermékek ára. A központi elosztásból adódóan látszik, hogy 100-130 forinttal, de a jövedéki adóval feltehetően még drágábban. Egy korrekt előterjesztés véleményünk szerint (*Az elnök csenget.*) erről is rendelkezett volna. Köszönöm, elnök úr. (*Szórványos taps az MSZP soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Szilágyi György képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr.

SZILÁGYI GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Először is elnézést szeretnék kérni - mert itt most majdnem ugyanarról beszélünk, a dohánykereskedelemtől és annak céljairól -, ha esetleg véletlenül összekeverem a zárszónál és a mostani törvényjavaslatnál elmondottakat, de igyekszem ehhez hozzászólni.

Az első - azt hiszem, egyébként most mondta Völner Pál -, és távol álljon tőlem, higgyék el, hogy én megvédjem a szocialistákat, legfőképpen távol

álljon tőlem, hogy én a Horn-kormányt valamikor is megvédjem, Völner Pál azt mondta, hogy a Horn-kormány nem volt bátorsága, hogy felvegye a harcot az erős dohánylobbival. Ebben lehet, hogy igaza is van, éppen ezért szeretném megdicsérni önöket, hogy önöknek van erejük fölvenni a dohánylobbival a harcot. Örülök neki, hogy annak idején, amikor a dohányzás visszaszorításáról a fiatalok védelmében és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló törvényről 2012-ben először tárgyaltunk, én örülök neki, hogy akkor nem a Continental vállalat cégvezetőjének, Sánta Jánosnak a laptopjáról érkeztek meg azok a végleges dolgok, amik voltak.

Én örülök neki, hogy önök ellen tudtak állni akkor is a Continental lobbijának, tehát a dohányterméklobbinak, amikor a koncessziós szerződések kiosztásánál a cégcsoporthoz tartozó emberek több száz trafik üzemeltetési jogát nyerték el. Annak végképp örülök, hogy napjainkban is ellen tudnak állni ennek a lobbinak, hiszen, ahogy államtitkár asszony mondta, hogy a dohány-kiskereskedők szövetsége írt önök egy levelet, amelyben nem kifogásolták az előző módosítást sem. Gondolom, most is egyeztettek a dohány-kiskereskedők szövetségével, hogy milyen dolgokra lenne szükségük a dohány-kiskereskedőknek, és örülök neki, hogy a dohány-kiskereskedők szövetségének az elnöke még véletlenül sem a Continental vállalat egyik dohánydepó-vezetője (*Dr. Schiffer András: Á, dehogyt!*), mint vállalkozó, úgy hívják, hogy Lengyel Antal. Örülök neki, hogy itt is ellen tudtak állni a Continentalnak, az erős dohánylobbinak; ezek annyira megnyugtató dolgok!

Még egy utolsó ilyen megjegyzés: mondta államtitkár asszony, hogy még soha nem járt trafikban - ha ezt a kérdést most éppen itt boncolgatjuk, azért menjen be egybe, nézze meg, hogy néz ki -, de most lehetősége nyílik rá, mert igaz, hogy ön nem dohányzik, de képzelje el, mekkora lehetőséget nyitnak most ki arra, hogy ön is betévedjen egy trafikba. Ha egyszer véletlenül nem jön, mondjuk, az állami autó, ön BKV-val kívánna menni, viszont nincs BKV-jegy, és rögtön ott lesz a lehetőség, hogy bemenjen egy trafikba, és vásároljon BKV-jegyet, sőt amikor be fog lépni ebbe a trafikba, akkor látni fogja a dohánytermékeket is ott, ebben az üzletben.

Tehát el kell döntenem, hogy mi a cél, hiszen önök megfogalmazták, hogy mi a cél. Mi a cél? Az a cél, hogy itt minél kevesebb ember dohányozzon, minél egészségesebb legyen a társadalom. Akkor ez mit jelent? Hogy a dohányboltoknak minél kisebb legyen a forgalma. Ez nem erről szól, nem arról szól, hogy minél kisebb legyen a forgalma. Akkor ezt el kellene viselni! Örülünk neki, minél kisebb forgalma van a dohányboltoknak, minél kevesebb ember jár be, minél kevesebb ember vásárolja ezeket a termékeket, de ez most nem erről szól.

És akkor térjünk rá a T/2080-as törvényre, hogy itt mit is terjesztettek önök be. A betervezett tör-

vénnyajavaslat újabb szomorú epizódja a sajtóban és a köznyelvben csak trafikmutyi néven elhíresült jelenségnek, amely jelenség jellemzi az elmúlt immár öt év törvényhozását és kormányzási gyakorlatát. Tehát önök sarkalatos törvényekkel szabályoznak olyan kérdéseket, amelyek kizárólagosan egy szűk kedvezményezett csoport rövid távú anyagi érdekeit szolgálják, ugyanakkor a biztosított anyagi előnyökkel össze nem mérhető, annak mértékét jelentősen meghaladó közvetlen anyagi kárt okoznak a széles rétegeknek. A sarkalatos törvény mint kiemelt jogalkotási eszköz ilyen - mondhatjuk bátran - alantas célok szolgálatába állítása a jogalkotásba és az Országgyűlésbe vetett társadalmi bizalmat rengeti meg, ezáltal anyagiakban ki nem fejezhető óriási károkat okoz.

Csodálkozom egyébként azon, hogy Kövér László házelnök úr, aki más esetekben a tisztelt Ház tekintélyére oly kényes, most, amikor a haverok piti anyagi érdekeinek kiszolgálójává silányítják a kormánypártok a törvényalkotást, néma marad, és nem emeli fel a szavát. Az előttünk fekvő törvénymódosítási javaslat a törvény megszületése óta immár 8., ami azt jelenti, hogy a sarkalatos törvényünk szövege hatálybalépése óta átlagosan két és fél havonta módosult, ez a 8. módosítása, éppen úgy, két és fél havonta, ahogy a trafikos haverok pillanatnyi érdeke azt diktálta. Ez önmagában is elgondolkodtató. Vajon az aktuális módosítások, amiket most kívánnak elfogadtatni a tisztelt Házzal, meddig maradnak hatályban? Vajon mennyire lesznek ezen új szabályok maradandóak és állandóak?

A módosítás általános indoklása szerint a tárgyban a pontosításokat és finomhangolásokat az indokolja, hogy a hazai dohány-kiskereskedelmi piac tovább erősödjön. Most akkor mi van? Erősödjön tovább az a piac, amelyiknél az lenne a cél, hogy minél kevesebb forgalma legyen? Ez az indoklás nagyon hangzatos, de sajnos nem egykönnyen értelmezhető véleményem szerint. A törvény egészének célja, mint mondom, a dohányzás visszaszorítása, különösen a fiatalok körében. A törvény ezen kitűzött célt a dohány-kiskereskedelmi ellátóhelyek számának radikális csökkentésével, jelen módosítás pedig további szűkítésével kívánta, illetve kívánja elérni. Az értékesítési...

ELNÖK: Bocsánat! Bocsánatot kérek, képviselő úr, a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi törvénynek nincs sarkalatosági fejezete. Ne haragudjon, nem tudom, miről beszél. *(Dr. Schiffer András: Lényegtelen, hadd beszéljen!)* Frakcióvezető úr, lényeges, mert vagy erről beszélünk, vagy nem erről beszélünk. *(Dr. Szakács László: Majd válaszol a kormány.)*

SZILÁGYI GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Mondhatom, elnök úr?

ELNÖK: Persze, csak fölhívom a figyelmét.

SZILÁGYI GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Messze-messze tartózkodva attól, hogy az ülésvezetést bíráljam, hiszen nem is tehetem meg...

ELNÖK: Ne is tegye, ne is tegye!

SZILÁGYI GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Nem is teszem. Úgy érzem egyébként, ha én esetleg olyan dolgokat mondok, amivel elnök úr nem ért egyet vagy a kormány nem ért egyet, vagy a jelen lévő képviselők nem értenek egyet, akkor fölállnak és válaszolnak rá, de én úgy érzem, hogy az eddig elmondottak alapján egyértelműen erről a törvényről beszélek. Tehát engedje meg nekem, hogy elmondjam azt, amit én gondolok erről a törvényről.

ELNÖK: Képviselő úr, bocsánat, csak én megkérdezem, már ne haragudjon, hogy mivel nincs sarkalatosági fejezete, akkor miről beszél.

SZILÁGYI GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Elnök úr, ön most pontosan tartalmilag kritizálja az én felszólalásomat. Tartalmilag kritizálja az én felszólalásomat, semmi mást nem csinál, ne haragudjon! Ne haragudjon!

(12.30)

Bár tudom, valószínűleg megint a szurkolói mi-voltomra fogja visszavezetni ezt a pofátlanságomat, hogy ezt most meg mertem kérdezni öntől.

Folytathatom, elnök úr, tisztelettel?

ELNÖK: Már csak azért, mert az előző törvénynek van, ennek nincs.

SZILÁGYI GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm. Esetleg az időmet is, ha kérhetem, majd számolja be.

ELNÖK: Folytassa!

SZILÁGYI GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, hogy egyáltalán meg szólalhatok a tisztelt Házban.

Tehát ott tartottunk - hogy visszatérjek arra, amit mondtam -, hogy ezen törvény a kitűzött célt a dohány-kiskereskedelmi ellátóhelyek számának radikális csökkentésével, jelen módosítás pedig további szűkítésével kívánta, illetve kívánja elérni. Ez benne van a törvényben, hiszen a paragrafusok alapján ez kiolvasható belőle.

Ha az értékesítési helyeket vissza kívánjuk szorítani, akkor miért célunk a hazai dohány-kiskereskedelmi piac további erősödése? Vagy esetleg az indoklás ezen mondata alatt azt kell értenünk,

hogy a cél a kiváltságosok körének további elvtelen és vállalhatatlanul opportunistá kizsgálása? Vagy - hogy egyértelműen fogalmazzak - a cél a kiskereskedők között még itt-ott felbukkanó, becsületes vállalkozó kiszorítása annak érdekében, hogy a dohány-kiskereskedelem egyre zsugorodó tortájából a haverok része lehetőleg ne csökkenjen?

Az általános indoklás nagy általánosságban hivatkozik bizonyos felmérésekre, azonban azokat nem nevezi meg. Ezen úgynevezett felmérések alapján jutott arra a következtetésre a törvényt előkészítő csapat, hogy a drasztikusan csökkenő forgalmi adatok oka egyértelműen a dohányzásról történő tömeges leszokás. Ki kell azonban ábrándítsam önöket - elmondtam az előző vita során is -, a forgalom visszaesését sajnos nagy valószínűséggel nem a tömeges leszokás okozza, hanem az, hogy a dohányosok egyre jelentősebb része szerzi be a dohányzáshoz szükséges termékeket olyan forrásból, amely források a hatóság számára láthatatlanok.

Ha valóban a dohányzás globális csökkenése okozza a forgalom visszaesését, akkor hol van a felmérés vagy tanulmány vagy kutatási eredmény, ami ezt a vélelmet alátámasztja? Ha valóban volt erre vonatkozóan felmérés, akkor kérem, tárják elének, hadd ismerjük meg mi is, ki végezte azt, milyen módszerrel történt a felmérés, mekkora és milyen mintát vizsgáltak. Ha valóban sikerült visszaszorítani ilyen mértékben a dohányzást - ami egyébként tényleg súlyos népegészségügyi kockázati tényező -, akkor méltán lehetnének büszkéek az elért eredményre. Miért titkolják hát azokat? Szeretnénk mi is megismerni. Vagy esetleg nincsenek ilyen kutatások, és csak a dohánykereskedők rohamosan csökkenő forgalma okozza azt, hogy tovább kívánják csökkenteni a dohány-kiskereskedelmi helyek számát, és növelni kívánják a forgalmazható termékek körét annak érdekében, hogy az egyes kereskedelmi egységek profitját növeljék? Ez egy eldöntendő kérdés lenne.

A módosítási javaslat 1. §-a kibővíti a dohányboltban forgalmazható termékek körét. Olyan termékek is bekerültek a forgalmazható termékek közé, amely termékek sokkal szélesebb kör által vásárolt, illetve fogyasztott termékek, mint a dohánytermékek. Ilyen termékek dohányboltokban történő forgalmazása a törvény szellemiségével teljesen ellentétes, mivel olyan vásárlókat vonz be a dohányboltba, akik nem dohányoznak, mint ahogy a példában is az előbb említettem, például államtitkár asszonyt. De különösen igaz ez az előrefizetett díjú mobiltelefonok feltöltésére, és itt fölhívnám a figyelmet, hogy általában a feltöltőkártyás mobiltelefonok a fiatalok körében elterjedtek elsődlegesen, azok körében, akiket önök meg akarnak óvni attól, hogy dohánytermékekkel találkozzanak. Ők használják ezeket a feltöltőkártyákat nagy részben, ráadásul a fiatalok nagy része szerencsére még nem dohányzik, és önök bevonzák őket a dohányboltokba, hadd találkozzanak ezekkel a dohánytermékekkel!

Ha a törvénynek az a célja, hogy a dohányzást visszaszorítsa és a dohánytermékekhez való hozzáférést megnehezítse, illetve a dohánytermékeket a nemdohányzók számára láthatatlanná tegye, akkor miért akarják azt lehetővé tenni, hogy olyan termékek kerüljenek forgalmazásra a dohányboltokban, amely termékek bevonzák a nemdohányzókat? Én már így gondoltam egyébként a jégkrémnél is meg a fagyaltnál is. Kisgyerekek be se mehetnek a dohányboltba, általában ők fogyasztják, és mégis lehet árulni jégkrémet? Egyszerűen érthetetlen számomra!

Hasonló a helyzet egyébként a tömegközlekedési eszközök vonaljegyének fogalmazásával is. A vonaljegy is olyan termék, amit sokkal többen használnak, mint ahányan dohányoznak, így a dohányboltba bevonzák a nemdohányzókat is. A termékkör bővítése alapján arra tudok következtetni, hogy a módosítás csupán azt a célt szolgálja, hogy a kiváltságos trafikosok üzleteinek forgalma növekedjen, ezzel számukra a profit biztosított legyen. Ez mind a törvény céljával és szellemiségével ellentétes, mind erkölcsileg elítélendő törekvés. Mindkét termékkör forgalmazásával kapcsolatosan benyújtottam módosító javaslatot, az egyikben csak a vonaljegy vesztük ki és a mobiltelefon-feltöltés lehetőségét, a másikonál bátorkodtam ennél tovább menni, és még kivettem belőle a jégkrémárúsítást is. Nem hiszem, hogy dohányboltokba való termékek lennének ezek. Ha dohányboltról beszélünk, legyen dohánybolt! Kérem, hogy majd támogassák ezen módosító javaslatunkat.

A tervezet módosítaná a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet folytató értékesítési helyek számát azzal, hogy a jelenleg hatályos 2 ezer lakosonként egy engedélyezhető trafik helyett már csak 3 ezer lakosonként lehetne egy trafikot nyitni, vagy kevesebbet. Ezen törekvést az indoklás szerint az támasztja alá, hogy az elmúlt évek forgalmi adatai szerint bizonyos településeken a 2 ezer lakosonkénti elárúsítóhelyek nem indokoltak. Ha jól értem, akkor ez azt jelenti, hogy bizonyos helyeken a trafikok nem tudtak megélni, nem tudtak nyereségesen működni. Ezzel kapcsolatosan több információ is napvilágot látott már a sajtóban, tehát feltételezhető, hogy a jogszabály-előkészítő csapat jól érzékelt a problémát.

Ismerve a trafikpályázatok botrányos történetét, azonban ezen módosítási javaslat mögött is csak azt a szándékot kell feltételeznem, hogy a gondosan kiválogatott kedvezményezettek számára a verseny szűkítésével piacot kívánnak garantálni. Ez véleményem szerint elfogadhatatlan.

A módosítás szerint azokon a településeken, ahol legalább két dohánybolt már működik, a lakosság számától függetlenül a kiíró dönthet úgy, hogy nem engedélyez több trafikot, bár azt a lakosságszám lehetővé tenné. Emlékezzünk arra az esetre, amikor férj és feleség egy ingatlanon nyitott két dohányboltot egy településen. Vajon hány ilyen esettel fogunk még találkozni a jövőben?

A dohányboltok számának további csökkentésére vonatkozó javaslat a Jobbik számára elfogadhatatlan, azt támogatni nem tudjuk ezen visszaélési lehetőségek miatt elsősorban.

A módosítás szerint beiktatásra kerülő új 7. § (8) bekezdése lehetővé tenné a kiíró számára az elektronikus pályáztatást. Ismerve a pályáztatás és értékelés gyakorlatát, valamint a kiválasztással kapcsolatos botrányokat, az elektronikus pályáztatás lehetőségének biztosítása megfelelő garanciák előírása nélkül további visszaélések melegágyát jelenti. A korábbi években papír alapon benyújtott pályázatokkal kapcsolatos titkolózás után joggal következtethetünk arra, hogy az elektronikus pályáztatás lehetőségével pusztán arra kívánnak törekedni, hogy a jövőbeni kiválasztási eljárások még kevésbé legyenek ellenőrizhetőek, még kevésbé lehessen azokat utólag nyomon követni. Ezt a módosítást a Jobbik szintén nem tudja támogatni.

Szomorú az a tény, hogy a botrányos pályáztatás és átláthatatlan kiválasztás után jelen módosítás érinti ugyan a pályázati eljárást, azonban nem a tiszta versenyt segíti elő, hanem tovább erősíti a kiválasztás befolyásolásának lehetőségét.

Köszönöm szépen, hogy megkaptam a lehetőséget, hogy befejezzem a mondatot. Majd még, amennyiben lehetőséget kapok rá elnök úrtól, folytatni fogom a felszólalásomat.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiban. - Dr. Schiffer András tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Schiffer András frakcióvezető úr kért ügyrendben szót. Parancsoljon!

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az a helyzet, hogy Szilágyi György képviselőtársunk valóban tévedett akkor, amikor azt állította, hogy az előttünk fekvő T/2080. számú törvényjavaslat sarkalatosági záradékot tartalmaz, sarkalatos törvény lenne. Az a helyzet, hogy miközben tudjuk jól, hogy a kormány tévedhetetlen, mi, ellenzéki képviselők szoktunk időnként tévedni. Én azt gondolom, hogy tanácsos megadni a lehetőséget viszont a kormánypárti képviselőknél, hogy amikor egy ellenzéki képviselő téved, ami, ugye, elő szokott fordulni, akkor erre lecsapjanak, és próbálják bebizonyítani, hogy mennyire felkészületlen az ellenzéki képviselő.

Nagy tisztelettel az lenne az ügyrendi javaslatom elnök úrnak, hogy amennyiben egy ellenzéki képviselő téved, pontosan annak érdekében, hogy a kormánypárti képviselők ki tudják teljesíteni a vitakultúrájukat, ne szakítsa félbe, ne javítsa ki, hanem adjon lehetőséget arra, hogy az államtitkár asszony, illetve a rendkívül fölkészült és tévedhetetlen kormánypárti képviselők rámutassanak az ellenzék súlyos tévedéseire.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető úr. Nem haragszik, ugye, de ezt nem minősítem ügyrendinek. Ez egy javaslat volt az ön részéről, ilyen értelemben javaslatnak tekintem.

Viszont megadom önnek a szót rendes felszólalásra. Parancsoljon!

(12.40)

DR. SCHIFFER ANDRÁS, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Abból is látszik, hogy mennyire mélyen érinti a kormánypártokat az az egészségvédelmi célkitűzés, aminek jegyében fogant ez a törvényjavaslat, hogy egy pillanatra megjelent az ülésteremben Bene Ildikó képviselő asszony, hogy azért legyen egy egészségpolitikus is a kormánypárti padsorokban, de ahogyan jött, úgy el is távozott. Tehát újra úgy tárgyalunk egy nagy horderejű egészségvédelmi törvényt, hogy egy darab egészségpolitikus nincs jelenleg fizikai valójában a kormánypárti padsorokban.

Ráadásul én azt gondoltam, hogy ha egy ilyen nagy horderejű, a felnövekvő generációk egészségét féltő törvényjavaslat terítékre kerül, akkor talán a Kereszténydemokrata Néppárt szakít azzal a most már néhány hónapja tartó szokásával, hogy bár állítólag önálló parlamenti párt önálló parlamenti frakcióval, mégsem szokott vezérszónokot állítani a különböző törvényjavaslatokhoz. Most megint az van, hogy a KDNP padsorai üresek, a KDNP megint nem él azzal a lehetőséggel, hogy egy törvényjavaslat kapcsán - főleg, ami oly nagyon fontos a KDNP számára - legalább kifejtse a frakció álláspontját.

No de, ha további önellenmondásokat keresünk ebben a törvényjavaslatban, nem kell messzire menni, részben Szilágyi képviselőtársam már említette, hogy maga a törvényjavaslat indokolása valószínűleg silány kommunikációs technikát tükröz, hiszen egyszerre beszél a dohányzás visszaszorításáról, néhány gondolattal odébb pedig megfogalmazni a piacerősítés óhaját, hát, azért ne viccelődjünk már! Pontosan tudjuk, hogy ha a dohányzást visszaszorítjuk, akkor a dohánykereskedelmi piacot nem lehet erősíteni, és fordítva: ha a dohánykereskedelmi piac erősödik, akkor sok mindenről lehet beszélni, de hogy a dohányzás visszaszorításáról nem, ez egészen biztos.

Úgyhogy én azt tanácsolnám államtitkár asszonynak - úgyse fog a vitába bekapcsolódni -, hogy a kommunikációs szakembereinek vagy a Fidesz kommunikációs guruinak jelezze már, hogy legközelebb, ha egy ilyen álságos törvényjavaslat bejön, akkor ne írjanak olyan indokolást, ahol két érv kölcsönösen logikailag kizárja egymást. Nem lehet egyszerre a dohányzást visszaszorítani, közben pedig a dohánykereskedelmi piacot erősíteni. Az más kérdés, hogy egyes piaci szereplőket mások kárára lehet erősíteni - csak akkor ne tessék beszélni egészségvédelemről meg a dohányzás visszaszorításáról!

Tisztelt Országgyűlés! Nagy vonalakban, amit el lehet mondani a T/2080. számú törvényjavaslatról, hogy a kormány csökkenteni akarja a boltok számát, de azért kibővíti az ott árulható termékek körét. Teljes ellentmondás ez is már egy törvényen belül. A kormány a csökkentés belengetésével csak szigorúbban akarja fogni a trafiktulajdonosokat, de közben azt is akarja, hogy a haverok többet tudjanak keresni a trafikjaikkal. Ezt erősíti, hogy a kormány megszüntethet trafikokat ott, ahol feleslegesnek érzi, és erről saját maga dönthet, nincs odaírva, mi alapján, teljes egészében diszkrecionális jogkörben, önkényesen dönthet így a miniszter.

A javaslat megteremti annak lehetőségét, kifejezetten felhatalmazva a koncessziós szerződés megkötésére jogosult minisztert, illetve a nevében eljáró személyt arra, hogy azokon a területeken, ahol a dohányboltok számának csökkentése indokolt lehet, a jogosulttal a koncessziós szerződés megszüntetésére megállapodás születhessen.

Kifejezett kuriózum ebben a javaslatban, teljesen meglepő, hogy a Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt. médiakampányokat is csinálhat, és sportrendezvényeken fog megjelenni. Ez pontosan tudjuk, hogy mit jelent. Ez megint csak azt jelenti, hogy a háttérben ott sorakoznak azok a fideszes megfajtók, akiknek még nem talicskáztak ki elég pénzt az elmúlt négy évben.

Miért akar a Dohánykereskedelmi Zrt. médiakampányokat csinálni? Ha van kommunikációs büdzsé a kormányzatnál - márpedig tudjuk, hogy van -, akkor olyan nemes célok, mint például a dohányzás visszaszorítása érdekében, akár maga a minisztérium csinálhatna ilyen kampányokat. A Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt.-nek nem médiakampányok szervezése a feladata, ezt pontosan tudjuk. Más kérdés, hogy nyilván ott is vannak csókosok, ott is vannak haveri médiaügynökségek, akiknek az éhes száját be kell tömni.

A törvényjavaslatot nagyjából föloszthatjuk két részre, két csoportra úgy, hogy egyes részei a dohányzás visszaszorítását célzó lépések, más részei pedig a dohányzás visszaszorítását nem segítő lépések. A kevesebb dohánybolt úgy néz ki, hogy eddig kétezer fő után írták ki a pályázatokat, ezt módosítják háromezer főre. Továbbá, ha legalább két jogosultságot egy településen gyakorolnak, de a forgalmi adatok ezt indokolják, a kiíró dönthet úgy is, hogy nem az összes jogosultságot engedi át, csak ennél kevesebbet, vagyis a maximumnál kevesebb dohánybolt is működhet majd a településeken.

Bővül azon lehetőségek köre is, amikor a kiíró nem köteles érdeklődés hiányában a jogosultságot újra és újra meghirdetni. Ez valóban alkalmas lehet a dohányzás, legalábbis a legális cigarettavásárlás visszaszorítására, ha a jövőben kevesebb dohánybolt fog működni. Az indokolás szerint az elmúlt években értékelhető mértékben visszaszorult a dohányzás Magyarországon az intézkedés hatására, de hogy mi

van a feketekereskedelemmel, arról nem írnak semmit, talán nem véletlenül.

Korábbi hír volt, hogy a legális fogyasztás közel 40 százalékot zuhant itthon a NAV statisztikái szerint. 2013 júniusában valamivel több mint egymilliárd szál cigaretta fogyott, júliusban, amikor a trafik-törvény szabályai kötelezővé váltak, már csak 623 millió. Hogy mennyi fogyott a feketekereskedelemben, erről megint nem tudunk semmit. A korábbi évvel összehasonlítva a jövedékiadó-bevétel is a 2012. júliusi 34 milliárdról 2013 júniusára 28 milliárdra csökkent.

A Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. egészségvédelmi szerepvállalása egészen abszurd. Egészen abszurd az, ami a 10/B.§-ban szerepel. Képzeljük el: ha a Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. a c) pontnak megfelelően megjelenik egy sportrendezvényen, annak milyen egészségvédelmi kihatása van?

Ezeknek az egészségvédelmi feladatoknak az el látását valóban erősíteni kell, amikre a törvény utal, de talán nem a Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt. szerepvállalása által. Pontosán ez hiányzik Magyarországon, a prevenció vagy a leszokás segítése, pláne a fiatalok számára.

A Fidesz által sokat halogatott, végül 2013 júliusában csak kihirdetett nemzeti drogellenes stratégia nem foglalkozik a dohányzással, itt-ott említi csak mint problémát, de a visszaszorítása érdekében semmit nem tesz. Mondjuk, a 2009-es országgyűlési határozat, a kábítószer-probléma kezelése érdekében készített nemzeti stratégiai program sem foglalkozott bővebben a kérdéssel. Ha ez valóban fontos cél lenne, akkor foglalkoznának vele, költenének rá. Nem az. Ez itt egy olcsó hazugság, amivel próbálják betetni az embereket. De gyakorlatilag az ilyen preventív, leszokást segítő feladatokra, vallják be őszintén, semmilyen forrás nincs, a 2015-ös költségvetésben sincsen semmilyen forrás. A lopott pénzből próbálnak tessék-lássék módon ilyen kasszákat elkülöníteni, ami persze megint csak nem a prevenciót fogja szolgálni, hanem azt, hogy haveri médiaügynökségeknek lehessen megrendeléseket adni.

Lássuk a dohányzás visszaszorítását nem segítő lépéseket! Ilyen például, hogy már a hatályos jogszabály is rendelkezik arról, amit már többen említettünk, hogy a dohánybolt már most sem csak dohányterméket árulhat. Ezekre ráadásként most mi jön hozzá? A kávéitalhoz értik már a helyben fogyasztáshoz szükséges kiegészítő termékeket - cukor, tejpor -, szerintem ezen most lendülünk túl. Lehet dohányboltban kapni rágógumit, mentolos cukorkát és lapocskát is. Na most, ha valóban a kiskorúak megóvása, a prevenció lenne a cél, miért akarnak árulni dohányboltban olyan terméket, amiről pontosan tudják azt, hogy gyermekek nagy élvezettel fogyasztják azokat?

Tömegközlekedési eszközök vonaljegye, gyűjtőjegye - hogy esetleg az az állampolgár, aki egyébként

nem térne be egy dohányboltba, mint államtitkár asszony, mert nem nikotinfüggő, az is azért látogassa meg, hátha kedvet kap a dohányzáshoz. És ezek után van pofájuk azt mondani, hogy ez a javaslat a dohányzás visszaszorításáról szól?! Tényleg nem süli ki a szemük?! Egy ilyen javaslat mellett?

Azt mondják, hogy majd itt lehet kapni előrefizetett díjú, előfizetői mobil rádiótelefon-szolgáltatások egyenlegének feltöltésére irányuló szolgáltatást. Viccelnek? Megint csak: kik azok, akik nagy tömegben szoktak ilyen mobilfeltöltőt igénybe venni? Fiatalok. Olyanok, akik közül sokan egyébként nem dohányoznak. És utána lehetővé teszik, hogy ezek a dohányboltok áruljanak olyan terméket, szolgáltatást, amit pont ez a fiatal célcsoport vesz nagy kedvvel igénybe. És ezek után képesek azt leírni - mert, ugye, a nyomdafesték sok mindent elbír -, hogy ennek a törvényjavaslatnak egészségvédelmi prevenció célja van.

Ezek a trafikok teljesen olyanok lesznek, mint a korábbiak, a termékek széles körét kínálják a vásárlóknak. Továbbá ott van az is, hogy a dohánykereskedelem nem csak trafikokban folytatható, erre a mostani trafiktörvény 11. §-a is lehetőséget ad. Most itt a lakosságszámra vonatkozó plafont emelik háromezer főre. Ez szembe megy azzal, hogy kevesebb helyen forgalmazzák a dohányt akár trafikban, akár azon kívül. Mostantól tehát még több település esetén engedik meg a trafikon kívüli forgalmazást, és így tovább.

(12.50)

Tehát ez a törvényjavaslat tele van olyan elemmel, amely éppenséggel növeli az elárúsítói helyek lehetőségét, másrészt pedig a termékkört bővíti tovább, és olyan célcsoportokra célozva, akiket éppenséggel a zengzetes kommunikációs blöffökkel meg kívánnak védeni.

Nem a Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt.-nek kell pluszforrást biztosítani arra, hogy médiakampányt folytasson sportrendezvényeken a dohányzástól való leszokás érdekében! Talán nem kéne például a dohányboltokat bővíteni olyan termékekkel, amiket tipikusan és elsődlegesen kiskorúak vesznek igénybe.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat további szakaszait is bőven lehetne még taglalni. Azt gondolom, hogy érdemes lenne viszont arra néhány szót vesztegetni, hogy ha egyáltalán szükség van a dohánykereskedelmi szabályok további szigorítására, a dohányzástól való leszokás, a prevenció, a dohányzás visszaszorítása érdekében, akkor milyen lépéseket kellene vagy kellett volna megtenni.

Például rendes tervezés, ami feladata lehetne a fejlesztési tárcának, annak felmérése, hogy mennyi árusítóhely kell az ellátáshoz. Mert ha sok terület marad ki, értelemszerűen megugrik a feketekereskedelem. Sem erről a tervezésről, sem a becsült fekete-

kereskedelem, tehát ha úgy tetszik, az adóbevételkiesés hányadáról semmiféle tájékoztatást itt az expozében, előzetesen kormányzati hatástanulmányban nem kaptunk.

Kettő. Olyan elosztási rendszer, amelyik a területi koncentrációt megakadályozza - igaz, hogy ehhez is hatástanulmány kellene. Olyan rendszer, ahol tényleg a megváltozott munkaképességűek jutnak munkához. Mire gondolok? Más országokban, például Spanyolországban a lottót csak leszázalékoltak árulhatják, de a trafikosok között is sok ilyen van. Ez nekik sok munkalehetőség, a társadalomnak pedig jó, hogy találkoznak velük, megbecsülik őket, egyáltalán értelmes munkalehetőséghez, vállalkozási lehetőséghez jutnak.

Vagy például a börtönézés, azaz a beláthatatlanság kikötésének eltörlése, hogy egy homályos lyukban kell ülniük az alkalmazottaknak. Vagy az esti alkoholtilalom vonatkozzon rájuk is, ezekre az üzletekre is, ne legyen versenyelőnyük a kisboltokkal szemben.

Egy tulajdonosnak, egy érdekcsoportnak három vagy éppen egy, de mindenképpen maximált számú boltja lehessen. Jelenleg a Continental-csoportnak, érdekeltségeinek ötszáz boltja van. Innentől kezdve talán nem kérdés az, hogy az egész trafiktörvényalkotás kinek jó. Nem az embereknek jó, nem a fiataloknak jó, nem a hazai tulajdonú kis- és középvállalkozásoknak jó - egyetlenegy célcsoportnak jó. És holnap majd kibújik a szög a zsákból, amikor a gazdasági érdekérvényesítés nyilvánosságáról szóló LMP-s javaslatot tárgyalja az Igazságügyi bizottság, és ezt önök nyilvánvalóan le fogják söpörni az asztalról. Teljesen világos, hogy önök itt egy olyan világot szeretnének, ahol bizonyos oligarcháknak nemcsak kedveznek, de ezek a gazdasági érdekcsoportok tollba is mondják a kormánynak, hogy milyen szabályozást szeretnének saját maguknak.

Nyilvánvaló, ha olyan gazdasági környezetet szeretne a fejlesztési tárca, ahol a hazai kis- és középvállalkozások fejlődjenek, akkor kiszámítható jogszabályi környezetet teremtene, kiszámítható viszonyokat teremtene, hiszen a kiszámíthatatlanság árát pontosan elsősorban a hazai kkv-k fizetik meg, és elkerülne minden olyan helyzetet, amelyik néhány nagyoknak kedvez. Most pontosan nem erről van szó.

Sem az előző törvényjavaslatban, amikor a nagy elosztókról volt szó, sem ennél a törvényjavaslatnál nem abba az irányba mennek, hogy sok kiskereskedés boldogan meg tudjon élni ebben az országban. Egyetlenegy céljuk van, hogy legyen néhány kormány közeli oligarcha, aki kézből eteti a többieket, hogy minél több egzisztenciát ebben az országban önök kézben tudjanak tartani.

És igen, hetedrész pedig az lenne egy tisztességes újraszabályozása a dohánykereskedelemnek, ha az elosztás, a pályázatú újraindítandó, előre lefektetett világos feltételekkel és pontozással, ahol felmerül a politikai befolyásolás, ott pedig azonnal felfüg-

gesztenék a pályázatokat. Ahhoz, hogy tisztességes, kiszámítható viszonyok legyenek a dohánykereskedelemben, pontosan a pályázatok nyilvánosságát kéne garantálni, és olyan szabályokat kéne beültetni a koncessziós törvénybe, illetve a különböző dohánykereskedelmi törvényekbe, amik elejét veszik a politikai befolyásolásnak, viszont biztosítják azt, hogy már a pályázati határidők elteltét követően valamennyi versengő ajánlat a nyilvánosság számára hozzáférhető és összehasonlítható legyen.

De önök (*Az elnök a csengője megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*), ha valamitől nagyon félnek, az a nyilvánosság, az, hogy fény derül a piszkos üzleteikre. Köszönöm szépen. (*Taps az MSZP soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most volna lehetőség független képviselői felszólalásra. (*Jelzésre:*) Látom, Varju képviselő úr jelentkezik is. Parancsoljon, képviselő úr!

VARJU LÁSZLÓ (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Mivel itt az előző törvényjavaslat és a jelen törvényjavaslat tartalmát, a törvény által megfogalmazott módszereket oly sok kritika érte, ezért most egy olyan területet választok, ami, azt gondolom, hogy idáig még kevésbé került szóba, és ezen keresztül szeretném bizonyítani és egyértelműen mutatni, hogy ha a kormány a dohánynagykereskedelem mellett a kiskereskedelmet is továbbfinomítani és az ő szóhasználatukban továbbpontosítani szeretné, akkor az mennyire indokolatlan, hiszen olyan alapokra épül, ami tulajdonképpen a korábbi csalásokkal homokra építve egy lehetetlen helyzetet teremtett az országban. Éppen ezért önmagában kisboltokat, kisvállalkozásokat lehetetlenítettek el, azért, hogy a trafikok kedvezményezettjei vagy azok többszörös kedvezményezettjei útján politikai, mondjuk úgy, hogy érdemeket jutalmazzanak ezekkel a gazdasági előnyökkel.

Mielőtt azonban erre rátérnék, azt gondolom, hogy az is egy igen komoly felelőtlenség, ami a jelen törvénytervezetnek a hátránya, de ezzel sem tudják orvosolni, hogy tulajdonképpen ma legalább nyolcszáz településen ellátatlanság van, miközben a korábbi szándékaikat ezzel ellentétben fogalmazták meg, és itt bárhányszor is írtak ki pályázatokat, ennyi településen szolgáltatást önök nem tudnak biztosítani. Tulajdonképpen magukra hagyták az embereket, csinálnak, amit akarnak, történik velük az, ami történik, ezek az emberek keressék meg, oldják meg a maguk problémáját, ha ők dohányterméket keresnek.

De miért mondom azt, hogy botrányos a pályázat, amit önök korábban lefolytattak, és ennek következménye sem lehet más, illetve folytatása sem lehet más? Mint tudják, a Demokratikus Koalíció képviselőiként több ízben bírósághoz fordulva kellett eredményt elérni vagy csak ebben a formában lehe-

tett eredményt elérni, hogy az amúgy normálisnak tekinthető nyilvános pályázati rendszer működtetése helyett egy zárt körben, tulajdonképpen előre egyeztetett módon - ez a következtetés levonható - és irányított eredménnyel juttassanak nyerteseket lehetőségekhez.

Ezt, mondhatom azt, hogy tulajdonképpen mintegy 30 ezer oldalnyi önök által lefénymásolt elektronikus formában többször kértük, és nem voltak hajlandók elektronikus formában ezt a rendelkezésünkre bocsátani, annak ellenére, hogy egyébként erre a bírósági ítélet lehetőséget adott volna. Ezt nem tették meg, és ehhez képest ekkora papírmennyiséget kell tanulmányoznia annak, aki eredményre szeretne jutni, eredményt szeretne megismerni.

Én most azt mondom önöknek, hogy ebből a mennyiségből tulajdonképpen hét, találmára kiválasztott település eredményeit és bírálati jegyzőkönyveit vizsgálva jutottunk a következő eredményre. És egyértelműen bizonyítható, hogy csalás történt.

Az összesítő jegyzőkönyvek, amelyek rendelkezésre állnak, elfedik azt a valóságot, ami az egyes pályázókra vonatkozóan megvan, hogy lényegében két szempontcsoport alapján bírálták el, s így az objektív eredményekre 60 pontot és a szubjektív szempontokra is 60 pontot kaphattak. Elvileg anonim bírálat volt a bírálók által, de ha a győzteseket városról városra megvizsgáljuk, akkor pontosan látjuk, hogy a szubjektív, azaz az üzleti terveket tartalmazó részekben amennyi koncessziót, ahány dohányértékesítő trafikot helyben ki lehetett jelölni, annyian kaptak 50 pont felett, és a vesztesek pedig 25 pont alatti bírálatot, illetve pontot kaptak.

(13.00)

Ez önmagában, véletlenül nem jöhet létre. Ez, azt gondolom, hogy matematikai alapon is bizonyítható és bizonyított is, hogy csalás történt, és még egyszer hangsúlyozom: mindenütt pontosan annyi 50 pont feletti bírálat és győztes született, amennyi dohánykoncessziós trafik kiosztható volt.

Így azt gondolom, hogy kockázatmentesen lehet azt állítani, hogy egy előbírálat is történt, mint ahogy ezt egyébként Szekszárdon a bejelentés alapján is lehetett hallani. Azt gondolom, hogy itt a parlament nyilvánossága előtt, és bármennyire is korlátozzák önök, letiltották a mai tévéközvetítés lehetőségét, önök a vitában nem vesznek részt (*Korózs Lajos közbeszól.*), ez mind azt szolgálja, hogy megpróbálják eltussolni azt, amit korábban elkövettek, és a mai törvényi előterjesztésükkel csak ezt tetézik, hogy azt a gazdasági helyzetet, amit önök előállítottak, megpróbálják valamilyen módon finomítani.

Ahogy említettem, minden vesztes 25 pont alatti bírálatot kapott. Meg lehet nézni nyugodtan: 30-40 pontos eredmény elvéve található. Így, mivel sok esetben az objektív pontokban egyébként azért nem tűnik fel ez az egyértelmű helyzet, mert mikor az

összegzésre sor kerül, és a vesztesek az objektív részben jobban teljesítettek sok esetben, mint az egyébként nyertesek, így az összeadódó pontszámok alapján a különbség eltűnik, eltűnhet, és ennek eredményeként áll elő az a helyzet, hogy nem tűnik fel az egyértelmű csalás helyzete.

Ilyen eredmény - még egyszer hangsúlyozom - nem jöhetett volna létre abban az esetben, ha önök ezt nem irányítják. Ebből a szempontból tehát, mivel az első trafiktörvény következményeként kialakított pályázati rendszerük is elfogadhatatlan és egyértelmű csalás, ennek minden további módosítása csak annak következménye vagy annak folytatása, és így ugyanúgy elfogadhatatlan és támogathatatlan.

Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kettőperces hozzászólásra Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak adok szót. Parancsoljon, képviselő asszony!

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A tapasztalatok azt mutatják, indokolják a törvényben, hogy a dohányboltok száma, 2 ezer fő lakos után egy bolt meghaladta a piaci igényeket, ezért a jövőben ennek fokozatos csökkentését kívánják elérni. A korábbi 2 ezer lakos után kiírt jogosultság helyett a küszöb 3 ezer lakos lesz.

Egy helyi példát hadd hozzak már fel önöknek, hogy hogyan játszanak a fideszes politikusok a trafikokkal ott helyben, minálunk Hajdú-Bihar megyében.

6 ezer fős településen - éppen csak meghaladta a 6 ezer főt Kaba lakossága 2009-ben; 6087 fő volt -, amikor a trafikpályázatokat kiírták, három trafik nyílt Kabán. Az jól látható volt, hogy Kaba lakossága sem tud istenigazából fenntartani három trafikot, működik a három trafik; és az idén valami csoda folytán, azt tudjuk nagyon jól, hogy a 2014-es januári adatok már azt jelezték, hogy Kaba lakossága lecsökkent 6 ezer fő alá: 5946 fő volt a januári elérhető adatok alapján.

A választások után döbbenet láttuk, hogy a paccal szemben egy újabb trafik fog nyílni. Én akkor elkezdtem - Kaba kicsi település - utánaérdeklődni, hogy ki mit mond erről, és a helyi pletykák arról szóltak, hogy a polgármester asszony, aki fideszes, nagyon gyorsan, valamilyen oknál fogva újra 6 ezer fölé tudta tornáztatni Kaba lakosságát, és ennek alapján sikerült egy negyedik trafikot is megnyitni.

Csak arra hívnám fel a figyelmet, hogy amikor törvényeket alkotnak, akkor beszéljenek már a saját politikusaikkal is, hogy akkor ők is tartsák be a törvényeket, és ne játszadozzanak (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*) a helyi lakosokkal.

Köszönöm. (*Taps az MSZP padsorai-ban. - Korózs Lajos közbeszól.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Rendes felszólalások következnek. Elsőként Szakács László képviselő úrnak adok szót, az MSZP képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Asszony! Először azon gondolkodtam, hogy miért tárgyaljuk külön ezt a három törvényt; annyira összefügg egymással, egyébként az egyik módosítja a másikat is. Valójában nem lehet tudni, hogy ennek mi az oka.

Én azért bátorítanám államtitkár asszonyt, hogy vegyen részt a vitában. Tehát ilyenkor, ha tudjuk, hogy mi a kormány álláspontja, mit gondol arról a kormány, akkor nemcsak a saját érveinket tudjuk szajkózni, hanem valódi vita van; ugye, úgy hívják ezt a műfajt.

Azt tetszett mondani, államtitkár asszony, hogy sikeresen szorították vissza a dohányzást Magyarországon, hiszen 10 százalékkal kevesebben dohányoznak. Én pedig úgy gondolom és a Szocialista Párt frakciója is, illetve a szakma, az iparág nagy része is úgy gondolja, hogy önök a legális kereskedelmet szorították vissza 10 százalékkal, és egyébként ez a feketepiacon meg is látszik.

Amit önök tesznek, amit önök tettek az elmúlt időszakban, az azt eredményezte, hogy 14-15 százalékra nőtt a feketekereskedelem a dohánypiacon, ezzel mintegy 40-45 milliárd forintos költségvetési kiesést, ha úgy tetszik, akkor kárt okozva a költségvetésnek.

Nincs olyan ország, ahol nincs feketekereskedelem. Európában egészen biztosan nincsen. 4-5 százalék környéki feketekereskedelem mindenhol megjelenik, de 14-15 százalék elfogadhatatlan. Ez elfogadhatatlan, és valójában költségvetési kárt okoz az az adó, amit önök ezáltal nem szednek be. Nagy valószínűség szerint a fiatalok dohányzásának visszaszorítása, vagy amire állandóan hivatkoznak, a szív- és érrendszeri megbetegedések, s a többi, s a többi szempontjából a nem ellenőrzött termékek piacra jutása sokkal károsabb egyébként. Sokkal károsabb, mint az ellenőrzött termékek piacra kerülése.

Amire önök nincsenek fölkészülve, és amit én látok, az az, hogy mennyi munkahelyet fog érinteni megint, amit önök tesznek. Önök mindig ad hoc változtatnak dolgokat, ezt a törvényt is most már nyolcadszor változtatjuk. Amikor ad hoc változnak dolgok, akkor az ember persze néha végiggondolja azt, hogy változik-e a körülöttünk lévő világ, és vajon helyes válaszokat adunk-e erre, vagy egész egyszerűen csak arról van szó, hogy a kormány kapkod. De amikor a kormány kapkod, akkor egy dolgot mindig elfelejtenek önök: a reálgazdaság erre egészen biztosan reagálni fog. A reálgazdaság nem az a Patyomkin-falu, amit itt önök építenek, és elmondják, hogy jobban teljesítünk, és mindenkinek

szép és gyönyörű világa van! Nem, a reálgazdaságban szegény emberek élnek, a reálgazdaságban olyan gazdasági szereplők vannak, amelyek értéket teremtenek. A következő előterjesztésben fogjuk tárgyalni ezt egyébként először, hogy ahol értéktermelő, tehát termelőmunkát folytató cégeket majd különadóval is fogunk sújtani, ezekre reagálni fog a piac. Arra is, ha ezek piacát mindeközben még szűkítik is.

Ha kisarkítok egy példát - ellenzéki képviselőként miért ne tehetnék ilyet? -, és azt mondom, hogy a piacvezető elhagyja az országot, akkor nem csak az ellátási problémák lesznek majd magasabbak. Iszonyatosan fognak csökkenni az önök költségvetési bevételei, a feketepiac pedig be fogja tömni azt a 35-36 százalékos lyukat, amit mondjuk, egy vezető piaci részesedéssel rendelkező, Magyarországon jelen lévő cég ha elmenne, amit akkor ütne.

Ezekkel önök nincsenek tisztában, azért, mert nem ez a törvény célja, mint amit önök ide leírnak. Az egy szép cukormáz, amivel önök ezt leöntik, hogy önök nagyon aggódnak a fiatalok dohányzása miatt. Önök azt sem veszik figyelembe, hogyha ezek a cégek nem tudnak megfelelően termelékenyek, jövedelmezőek lenni; a Magyarországon zajló dohánytermesztésből származó dohányt sem tudják ők felszívni. Ez 27 ezer ember munkája, az 27 ezer család, államtitkár asszony, akiktől ezek a cégek feldolgozásra megveszik azt, amit ők megtermelnek.

(13.10)

Én úgy gondolom, hogy a törvény valódi célja, amit önök ellepleznek, az az, hogy kimazsolázzák, kiszedegessék azokat a trafikokat, amelyek jövedelmezőek, és bezárják azokat, amelyek nem jövedelmezőek, vagy esetleg a jövedelmező trafikokat még barátoknak is oda lehet juttatni.

Hogyan kerülhet bele egy törvényjavaslatba az, államtitkár asszony, hogy közös megegyezéssel fel lehet bontani? Már csak azért is, mert a magyar jogrendszerben már a Ptk. szerint is, már az egészséges jogérzetünk szerint is közös megegyezéssel a felek ma Magyarországon polgári jogi jogviszonyban azt tesznek egy megállapodással, amit akarnak. Az, hogy az elszámolás kötelezettsége mellett az állam visszavonhatja a koncessziót, mert valójában ez ezt jelenti, amit önök oda leírtak, hogy önök 20 évre odaadtak valakinek egy koncessziót, hagyták, hogy beruházzon, még adtak neki egy 139 oldalas kézikönyvet is, amelyben a saját arcukat meg kellett terveznie a trafikjának, hagyták, hogy beruházzon, majd 20 év helyett másfél év múlva egész egyszerűen elveszik, és ezt most úgy fogják önök elnevezni, hogy közös megegyezéssel. Kíváncsi vagyok, hogy ebben mennyi lesz majd a közös megegyezés. Nem tudom, írt-e erről önöknek a Continental raktárvezetője mint a szövetség elnöke, hogy hogyan és miképpen kelljen elszámolni.

A koncesszió és a jogrend biztonsága. A koncesszió általában egyébként hosszú távú jogviszonyt jelent. A hosszú távú jogviszony nem másfél év. A hosszú távú jogviszony, amikor a törvényalkotó is, illetve a szerződő felek akarata is azt fejezi ki, hogy hosszú távra és egyébként a szerződésben is megjelenített módon 20 évre valaki megszerzi ezt a koncessziót, akkor, gondolom, az úgy is történik, hogy ő 20 éven keresztül szeretné ezt a fajta tevékenységet folytatni, és lehet, hogy az első egy-két év talán nem is volt jövedelmező, talán éppen azért, mert egy hipermarket mellől tavaly júliusban elűzték önök őket egy módosítással, ha nem is volt ez teljes mértékben jövedelmező, attól még lehet, hogy az elkövetkező időszakban jövedelmező lett. Nem, önök ki akarják válogatni a jókat. Ki akarják válogatni a jókat, 120 napon belül pedig majd ki fogják írni az új koncessziókat azokra a helyekre, ahol még megéri. Lehet, hogy önök majd olyannal is szerződést bontanak, akinek éppen megérte ezt megcsinálni, csak önök nincsenek megelégedve az ő személyével. Én ettől tartok.

Hogyan lehet tényleg egy mondatban vagy éppen egy törvénytervezetben azt mondani, hogy leszorítjuk a forgalmukat, egyébként pedig megtömjük őket többlettáruval? Lassan ezek a trafikok úgy fognak kinézni, mint azok a trafikok, amelyeket önök megszüntettek, akiktől önök elvették azokat a trafikokat, ahol lehetett buszjegyet venni, ahol lehetett újságot venni, ahol lehetett rágógumit venni, ahol lehetett cigarettát venni, lehetett öngyújtót venni, és nem tudom én, még meggyaszt. Egy-két dolog még hiányzik egyébként ebből. Ebből is látszik az, hogy önök teljes egészében átláthatatlanul át akartak rendezni egy piacot.

Ami ebből még látszik, az az, hogy önöknek teljes rálátásuk van akár trafikokként is arra, hogy melyik milyen időszakban mennyire jövedelmező. Voltak erről korábban városi pletykák akkor, amikor az első trafikkoncessziót kiírták. Voltak erről városi pletykák, hogy mintha lennének olyanok, akik egy picit azért mindig fölkészültebbek, mint akár maga a nagykereskedő, mindig fölkészültebbek, mindig tudják, hogy miből mennyi fogyott. Én azt mondtam, hogy hát, ezek biztos csak valami városi pletykák, hát ilyen nem történhet ilyen átláthatóan működő kormányznál - bocsánat a cinizmusért. De látszik egyébként, hogy ez teljes egészében megtörtént. Önök most is rálátanak, és önök ezt most újra fogják osztani, azoknak, akiktől hűséget fognak utána kérni, én úgy gondolom.

Azt hiszem, hogy nem sikerült önöknek elleplezniük, és nem is fog ez sikerülni akkor sem, ha úgy csinálnak, mint az előző törvénynél, hogy azt mondják, hogy nem monopolizálnak, nem monopolizálnak - ezt akárhányszor elmondhatják, akkor is monopolizálnak, ez nem olyan, hogy aki tízszer elmondta, az nyert -, egész egyszerűen lesznek majd reálgazdasági folyamatok, amelyekkel majd önök nem

fognak tudni megbirkózni, és majd megint tömegekkel találják magukat szemben.

Itt a valódi cél egész biztosan nem az, hogy önök aggódnának. Önök nem aggódnak a fiatalok dohányzásáért. Attól, hogy 2 ezer vagy 3 ezer főnként lesz egy trafik, én úgy gondolom, az néha jó, néha rossz. Tényleg azt lehet látni, hogy egy 4 ezer fős település egészen biztosan nem tart el kettő trafikot. Mondjuk, egy 5 ezer fősnél már nem gondolnám, hogy nem így van ez a dolog; nagytelepülésen, főleg ott, ahol nagy távolságok vannak, egy lakótelep lehet 6 ezer fős is, az miért ne bírna el három trafikot ezekben a dolgokban.

Önök a gombhoz varrták a kabátot. Egész egyszerűen ennek a törvénytervezetnek nem az a lényege, hogy 2 ezer vagy 3 ezer, nem az a lényege ennek, hogy a fiatalok kevesebbet dohányozzanak, de buszjegyért azért természetesen odamenjenek, de a telefonjukat azért természetesen ott töltsék föl. Önök létre akarnak hozni egy új társadalmi csoportot, amelyik öönhöz hűséges, nekik többletforrásokat szeretnének biztosítani, és nem utolsósorban - nagyon-nagyon kevés ilyen üzlet van - garantált hasznot. 10 százalékról most 13 százalékra emelték, az előző törvényjavaslat vitájában ez el is hangozhatott. Nagyon kevés olyan ágazat van ma Magyarországon, ahol maga a kormány, maga az állam az, amely garantálja, hogy márpedig ezen az üzleten ennyit fogsz keresni. Ezért önök kérni is fognak valamit, én ebben majdnem biztos vagyok.

Ha ezt így akarják átstrukturálni, és ezt leöntik ezzel a cukormázzal, hogy önök aggódnak a fiatalokért, aggódnak a fiatalok dohányzásáért, úgy gondolom, hogy akkor önök alábecsülik a magyar embereket, alábecsülik azokat, akik ezen gondolkodnak, és higgyék el, hogy mindenki átlát a szitán. Önök egyoldalúan el akarnak venni valamit, és másnak pedig oda akarják adni, és majd lesz egy-kettő kirívó példa is, ami egyébként a törvény eredeti céljának fog megfelelni, és biztos vagyok benne, hogy azt ki is fogják majd plakátolni mindenhova.

Én úgy gondolom, hogy ez a törvény, ez a javaslat így nem elfogadható, mert ez nincs előkészítve. Nincs előkészítve megfelelően, és az a fajta cinikus magatartás pedig, amely miatt önök versenyképeségre, fiatalok dohányzástól való minél messzebb tolására hivatkoznak, én úgy gondolom, hogy túlságosan átlátszó. Itt önök egy iparágat most szeretnének lenyúlni, mind a három törvénytervezet egyébként, amit ma tárgyalunk, ezt fogja alátámasztani, csak önök elfelejtik, hogy emögött emberek vannak, olyan emberek vannak, akik ebben az iparágban dolgoznak.

Nagyon kevés olyan munkahely van Pécs városában, ahonnan én is jövök, ahol én képviselő vagyok, ahol még normális, versenyképes bért tudnak fizetni. Önök odateszik most is, Pécs városában is több száz ember feje fölé Damoklész kardját, hogy lehet, hogy elveszíted a munkahelyedet. Ott már nincs hova

menni, onnan már önök elűzték az Elcoteget, most elűzték a kesztyűgyárat, elmegy a pezsgőgyár, hát akkor most még menjen el természetesen majd a dohánygyár is. Azért fontos, mert ha már az sem lesz, akkor szépen lassan az országnak azon a vidékén már semmi se lesz, csak a közmunka, amelyre önök egyre többet szeretnének áldozni.

Ne csak a holdudvart szolgálják ki! Ne csak azokat szolgálják ki, akik önöknek kedvesek! Én ezt már nem olyan régen mondtam, akár az adórendszerrel is. Önök nagyon büszkék arra, hogy egysávos adórendszer van a személyi jövedelemadóban, de a sávos adórendszert önök nagyon szívesen alkalmazták akkor, amikor a holdudvart ki kell szolgálni. Ezzel egy olyan munkaerő-piaci, olyan gazdasági és olyan ipari pályára teszik az országot, ahol az oligarcháknak, a holdudvar tagjainak, az öönhöz hű gazdasági szereplőknek olyan előnyöket juttatnak, amelyeket másoktól elvonnak, átalakítva ezzel a magyar gazdaság teljes szerkezetét, de rossz irányba, olyan pályára helyezik, amelyről nem nagyon van visszatérés. Ez a törvény is valamilyen szinten azért ezt szolgálja.

Köszönöm a figyelmet. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ismételt felszólalásra Szilágyi György képviselő úr következik a Jobbik-képviselőcsoportból.

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Most már négy órája folyik itt elvileg a vita nagyjából ugyanarról a kérdéskörrel, mert mindegyik törvény, az egymás után következő három törvény igazából a dohány-kiskereskedelemről szól. Négy órája az ellenzék próbál föltenni kérdéseket, próbálja önöket tényekkel szembesíteni, azzal, hogy az a cél, amit meghatároztak ezekben a törvényekben, maga a törvényjavaslat és a módosító javaslatok nem erről szólnak, ezt tényekkel próbáljuk alátámasztani, és várjuk önöktől a cáfolatot.

(13.20)

Valóban, mondjuk, én is lassan egy órája mondom az érveimet, és ebben az egy órában egy apró jogértelmezési hibát vétettem valóban, de még most is fönntartom, hogy teljesen mindegy, hogy ez sarkalatos törvény vagy nem, akkor is ilyen alantas célok szolgálatába állítani ezeket a törvényeket a jogalkotásba és az Országgyűlésbe vetett társadalmi bizalmat rengetheti meg.

Megmondom önöknek, hogy sokkal jobban örültem volna annak, hogyha ebben az egy dologban lett volna igazam, tehát ha csak ezt a hibát, amit vétettem, ebben lett volna igazam, és az összes többit önök megcáfolták volna. Megcáfolták volna azt, hogy én hamisan állítom, és nem Sánta János számítógépén írták a 2012-es törvényt; hogy én rosszul tudom, és a Continentalhoz köthető emberek nem nyertek

több száz koncessziót a szerződéseknél; hogy én rosszul tudom, és nem volt mutyi a trafikok koncesszióba adásánál; hogy én rosszul tudom, és egyáltalán nem nőtt a feketekereskedelem az elmúlt időszakban; és hogy azt is rosszul tudom, hogy most ezt a termékkör-szélesítést rosszul látom, és ez valóban azt szolgálja, amit a törvény eleve meghatároz, hogy a fiatalok dohányzásának visszaszorítását érjük el. Én ennek örülnék, ha folyamatosan csak ilyen dolgokat mondtam volna, amik nem fedték volna a valóságot, és önök megcáfoltak volna ebben, de hát sajnos nem ez történt.

Még egy dolgról szeretnék beszélni a törvénnyel kapcsolatosan, ez pedig az, hogy a módosító javaslat 10. § (5) bekezdésébe egy új rendelkezést kívánnak beiktatni. Az új rendelkezés szerint lehetősége nyílik az államnak, illetve az állam nevében eljáró, pályázatokat kiíró részvénytársaságnak arra, hogy 36 hónapig ne írjon ki pályázatot olyan területeken, ahol korábban legalább két ízben két éven belül meghíúsult a koncessziós szerződés megkötése. A közismert tények szerint különösen az apróbb településeken fordult elő, hogy eredménytelen vagy sikertelen volt a pályáztatás, azokon a helyeken, ahol a fizetőképes kereslet nem volt képes eltartani egy üzletet, nem akadtak pályázók. Ezeken a helyeken valóban indokolt lehet az, hogy a pályáztatás helyett egyedi megállapodás kerül megkötésre a dohánytermék értékesítésére vonatkozóan. Erre lehetőséget biztosít a jelenleg hatályos törvény is.

Okulva azonban a korábbi évek eseményeiből, kénytelen vagyok feltételezni azt, hogy nemcsak olyan esetekben lehet eredménytelen a pályáztatás, amikor nincs elég jelentkező, hanem olyan esetekben is, amikor a bírálók nem találják érvényesnek a beérkezett pályázatokat. A kiválasztási eljárás nem nyilvános, nincs biztosítva a jogorvoslat, a kiválasztást végzők semmitől sem riadnak vissza, eddig sem riadtak vissza tőle, ezt tapasztalhattuk. Ezek alapján elképzelhető, tehát mondom még egyszer, elképzelhető, hogy a most beépítendő rendelkezés, miszerint 36 hónapig mellőzhető a pályáztatás, szintén csak azt szolgálja, hogy a koncessziós szerződések kedvezményezettjeinek kiválasztása a döntéshozók kénye-kedve szerint korlátok és gátlások nélkül történhesen a jövőben is. Ezt a módosítást nem tudja a Jobbik Magyarországért Mozgalom támogatni.

*(A jegyzői székben Mirkóczki Ádámot
Hegedűs Lorántné váltja fel.)*

Tehát megállapítható, hogy a módosító indítvány így egészében tovább korlátozza a versenyt az adott területen, tovább szélesíti a dohánykiskereskedők kiválasztásával kapcsolatos önkényes döntéshozatal lehetőségét. Cinikus ez a mód, ahogyan a sorozatos botrányok után a javaslatot előterjesztő kormány tovább folytatja a kereskedelem ezen területének kisajátítását, és mit sem törődik azzal a

ténnyel, hogy a piac ilyen módon történő kisajátítása mekkora költségvetési kiesést eredményezett eddig is a legális dohánytermék-forgalom csökkenése miatt, és milyen kiesést fog eredményezni a jövőben, hiszen ennek a három törvénynek minden valószínűség szerint az lesz a hatása, hogy még inkább nőni fog a feketekereskedelem.

Tehát kérem önöket, hogy vegyék figyelembe észrevételeinket, még akkor is, ha nem cáfolták meg őket. Kérem önöket, hogy vegyék figyelembe azokat a módosító javaslatokat, amiket benyújtottunk, és ezzel a termékkör-szélesítéssel ne járuljanak ahhoz hozzá, hogy a céltől eltérjünk, és hogy olyan embereket vonzzunk be a dohányboltokba, akik egyébként nem mennének be, mert nem dohányoznak, de ezek miatt a termékek miatt elképzelhető, hogy bemennek.

Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik padsoraiból. - Dr. Schiffer András tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Schiffer András képviselő úr következik. Parancsoljon! Ugyancsak ismételt felszólalás.

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tulajdonképpen az, amit Szakács képviselőtársunk elmondott, egy eléggé helytálló megvilágítása annak, hogy az egészségvédelmi cél hogyan valósul meg ezeknél a törvényeknél, mert hát azt láttuk, most már itt több ellenzéki hozzászólás ezt körülírta, hogy ez a javaslat és az előző is valójában éppen hogy nem az emberek egészségének, a fiatalok egészségének védelmét szolgálja, hiszen hogy ha a fiatalok dohányzástól való távoltartása lenne a cél, nem csempészniük folyamatosan a dohányboltokba olyan árukat, amik tipikusan a kiskorúakat vonzhatják oda.

Viszont helytálló az a megállapítás, hogy miközben a törvényjavaslat célja nem egyéb, mint újra ki akarnak stafirungozni haveri vállalkozásokat, állami piacrablást szolgál egy ilyen törvényjavaslat, a másik oldalról ott van a kiskapu, hogy az egészségvédelmi célokat szintén haveroknak kiosztott kommunikációs kampányokon keresztül óriásplakátokon, ahol az outdoor hirdetési felületeket szintén Fideszhez közel álló cégek fogják biztosítani, mint tudjuk, lehessen hirdetni. Egészségvédelem nem a törvényjavaslatban van, hanem a törvényjavaslatban megelőlegezett médiakampányok felületein lesz megfogalmazva egészségvédelmi cél. Ez a nagy trükk ebben a javaslatban.

Azt gondolom, hogy néhány szakaszt érdemes tüzetesebben még szemügyre venni. A 4. § a koncessziós szerződések idő előtti megszüntetéséről is azt a gyanút erősíti, hogy többen csalódtak a haverok közül a forgalmi adatokban, nem jött be a nagy biznisz, így most állami segítséggel szeretnének kiszállni a buliból.

Az 5. § a 45 helyett 120 napos kiírási határidővel szintén az aktív piaci szereplőként megmaradó do-

hányboltosokat segíti azzal, hogy csak hosszú idő elteltével lép be a konkurencia.

A 6. § szerintem a színtizta mutyi esete. Lényegében arról szól, hogy akik kamupályázatokat nyújtanak be, azok nyernek is, majd nem folytatnak tevékenységet, így a piacon csak azok a kedvezményezett boltok maradnak, amelyek az elsőkörös trafikmutyikban jutottak koncesszióhoz, és mindenki náluk kénytelen vásárolni.

A 10. §-ban a bírság értékhatárát az eddigi 200 ezerről 10 millióig terjedő sávra 10 ezerről 20 millióig terjedő sávra kívánják módosítani. Ezen nevetségesen alacsony összeg bevezetésével komolytalanná és visszaélések melegágyává teheti az intézményt. Éppen ezért az alsó határ csökkentése külön indokolásra szorul, hiszen ha önök valóban egészségvédelmi és piactisztítási célokat szolgálnának, akkor éppenséggel nem a bírságok alsó határát csökkentenék tovább, mint ahogy egyéb esetekben ilyen eszközökhöz nem is szoktak folyamodni.

Tehát én azt gondolom, tisztelt Országgyűlés, hogy továbbra is az várna magyarázatra, hogy meddig kívánják folytatni azt, hogy gyakorlatilag oligarchacsoportok mondanak tollba törvényjavaslatokat. Az, ami itt zajlik a szemünk előtt, nem más, mint a foglyul ejtett állam tipikus esete. Jól meghatározható gazdasági érdekkörök - de majd Szatmáry volt államtitkár úr ezt nyilván pontosan kifejti -, jól meghatározható gazdasági érdekkörök rángatják a törvényhozást Magyarországon. Erről szól az állami piacrablás.

Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mivel kétperces fel szólalásra senki nem jelentkezett, rendes felszólalásra Korózs Lajos képviselő úrnak adok szót, az MSZP képviselőcsoportjából.

Parancsoljon, képviselő úr!

KORÓZS LAJOS (MSZP): Tisztelt Ház! Ha csak rángatnák a törvényhozást az oligarchák, akkor még ki is lehetne vele békülni! Sokkal többről van itt szó. Ha a korrupció állam szociológiáját az ember elkezd vizsgálni, akkor bizony nagyon súlyos következtetésekre jut.

Kedves Barátaim! Ez az állam és annak egyes szervei, nézzük rögtön a NAV-ot, úgy néznek ki, mint egy korrupciós menedzsmen, már középszinten is. Szent meggyőződése, hogy ha holnap leváltanák Vida Ildikót az elnöki posztról, és azt mondanák, hogy 15-16 középvezetőt el kellene távolítani az intézmény éléről, nem tudnák megcsinálni. Nem tudnák megcsinálni, elsősorban nem azért, mert ne lenne nagyon sok tisztességes, felkészült ember, aki a NAV-nál dolgozik, hanem azért nem tudnák megcsinálni, mert nem tudnának olyan embereket a helyükbe állítani vagy ültetni, akik ezt a rendszert tudnák működtetni, merthogy korrupciós menedzsmenként működik az egész.

(13.30)

Hölgyeim és Uraim! Kezembem van egy tudósítás, nemrég nyomtattam ki. „Magyarország a legkorruptabb állam” - írja a cím. „Magyarország a legkorruptabb állam jelenleg az Európai Unióban belül” - állítja a montreali Concordia Egyetem politológia tanszékének professzora, egy szociológus, Göllner András. Szerinte „az autoriter rendszer csak is az oligarcháknak, a hatalom közeli tényezőknak kedvez, miközben az életszínvonal stagnál, ráadásul az adókkal és az európai uniós pénzek elsikkasztásával eltulajdonítják a jövedelmeket.”

Kedves Képviselőtársaim! Szeretném a figyelmüket fölhívni, hogy néhány héttel ezelőtt Jávor István, az ELTE professzora egy tanulmányában rávilágított ennek a korrupció államnak a szociológiai karakterére, és más országban kitüntetést kapott a tanár úr ezért a tanulmányért.

Aztán itt van a második kötete *(Felmutatja.)*, de tudnám mutatni az első kötetét is a Magyar Bálint szerkesztette „Magyar polip - A posztkommunista maffiaállam természetéről” című könyvnek. Kedves Képviselőtársaim! Itt szó nincs arról, hogy a gyerekek egészségét szeretnék védeni. Nincs az a város, ahol ne tudnák, hogy ki az a család, akinek a tulajdonába a trafikokat oda kellett juttatni. Kívülről ismerjük azokat a gazembereket, akik a Fidesz pénzcsináló emberei, és nyúlják le ezt a piacot! Azt mondja államtitkár asszony az első napirend kapcsán, hogy a kiskereskedelem érdekében hozták meg az előző napirendnél - melleleg ideteszem: nem is értem, hogy miért kellett külön tárgyalni ezeket a napirendeket, de ha már így is van -, hogy a kiskereskedelem érdekében, a francot a kiskereskedelem; a Fidesz érdekében hozzák meg ezeket a módosításokat!

Azt is állította államtitkár asszony, hogy a kiegyensúlyozott dohánypiacot szeretnék megteremteni. Dehogyan szeretnék megteremteni! A kiegyensúlyozott helyi Fidesz-politikát akarják megteremteni, kijelölni azokat a helyi kiskirályokat és oligarchákat, akik majd finanszírozzák a kisközösségeket ott a településeken akkor, amikor esetleg nem lesznek kormányon.

A maffiaállam koncessziókat adományoz, kedves barátaim; ahogy Schiffer úr is mondta, nincs itt szó az ifjúsági egészségvédelméről. Itt arról van szó, hogy majd meg fognak hirdetni egy médiakampányt, és a médiakampányba jó sok pénzt bele fognak tenni, és az oligarchák ezt a jó sok pénzt le fogják megint nyúlni.

Tévedés ne essék, régebben is voltak korrupciós ügyek ebben az országban. Volt még az előző társadalmi rendszerben, a szocializmusban is. Csak itt arról van szó, hogy a rendszerváltással nagyságrendileg más lett, mivel a tulajdonviszonyok is átalakultak, ennek következtében a korrupciós lehetőségek is átalakultak a rendszerváltás után, és azt szokták mondani, hogy ilyen szabadverseny korrupció

alakult ki az országban. De akkor, eleddig, 2010-ig, ha jelen volt is a korrupció, az nem hatotta át az állam teljes működését úgy, mint a Fidesz-kormány idején.

Ismét a Magyar Bálint publikálta könyvet citálom ide néhány idézet erejéig. Azt állítja, és igaza van, hogy minőségileg újdonságot hozott a korrupcióba, ugyanis ő úgy fogalmaz: „Ha a korrupció mégoly elterjedt is volt a korábbi rendszerekben, magának a politikának közvetlen tartalmát és célját nem határozta meg, tehát a rendszer fogyatékosága és nem meghatározója volt. A maffiaállam lényege azonban, hogy a hatalmi és családi vagyoni koncentráció egybeesik, egymást erősíti, így alakítja ki azokat a függelmi viszonyokat, amelyek szisztematikusan maguk alá hajtják a társadalom egyre szélesebb rétegeit.”

Hölgyeim és Uraim! A maffiaállam véleményem szerint...

ELNÖK: Képviselő úr, meg szeretném kérdezni - nem szívesen állítom meg, de meg kell -, mikor tér már rá a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról szóló törvényjavaslatához, mert úgy érzem, amit elmondott, az nem erről szól. *(Dr. Schiffer András közbeszólása.)*

KORÓZS LAJOS (MSZP): Én pontosan tudom, hogy miről szól, elnök úr.

ELNÖK: Akkor én meg azt kérem, hogy arról beszéljen.

KORÓZS LAJOS (MSZP): Én azt is tudom, hogy ön szeretné elérni, hogy én ne mondjam el, hogy a maffiaállamnak mi a szociológiai karaktere, és államtitkár asszony...

ELNÖK: Képviselő úr, ha énnekem az a szándékom, hogy...

KORÓZS LAJOS (MSZP): ...ne pofákat vágjon itt énnekem, hanem akkor nyomjon gombot... *(Az elnök kikapcsolja a képviselő mikrofonját.)*

ELNÖK: Képviselő úr, ennyiből áll, hogy ön ne tudja folytatni, hogy én megnyomom azt a gombot, amivel az ön mikrofonját kikapcsolom. Értse meg, itt most a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról szóló törvényről folyik a vita. A levezető elnöknek, függetlenül attól, hogy melyik padsorban ül, az a feladata, hogy arra figyeljen, hogy arról is folyjék a vita. *(Korózs Lajos leül.)* Több mint öt percig hagytam, hogy ön beszéljen, erről egy szót nem szolt. *(Dr. Józsa István: De. Kettőt.)*

Amennyiben folytatni akarja... *(Zaj, közbeszólások.)* Mondom, amennyiben folytatni akarja, de akkor a törvényről beszéljen, akkor öné a szó. *(Korózs Lajos: Köszönöm, nem kívánok élni a lehetőséggel.)* Nem kíván.

Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki még szólni. *(Jelzésre:)* Józsa István kettő percben, parancsoljon!

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Szóval, én megértem, hogy elnök úr szigorú kordában akarja tartani a vita menetét, de amikor Korózs képviselőtársam azzal kezdi, hogy az előterjesztés címében szereplő célmeghatározás, a fiatalok dohányzásának visszaszorítása csak egy álca, ezt szépen kifejti, és utána beszél ennek a korrupciós összefüggéseiről, akkor nehéz azt állítani, hogy nem az előterjesztésről beszél. Én figyeltem, három-négy mondatonként mindig visszatért a fiatalok dohányzásának visszaszorítására mint hangzatos célra, és mindig kifejtette mellé, hogy ez nem érvényesül igazából a törvényjavaslatban, mert a törvényjavaslat valójában egy piaci újraosztásról szól. Arról szól, hogy közös megegyezéssel oda lehet valaki elé tenni egy papírt, hogy ugye, közös megegyezéssel lemondasz a jól menő üzletről. Miért? Hát, az rád nem tartozik, de mi másnak akarjuk odaadni.

Tehát amikor ő a maffiaállamról beszél, ennek a szociológiájáról, akkor igenis szorosan kapcsolódik a fiatalok dohányzásának visszaszorításaként elnevezett törvényhez, ami csak nevében szól arról, valójában olyan összefüggések, olyan motivációk állnak mögötte, sok feltételezés és rengeteg gyakorlati tapasztalat szerint, mint amiről Korózs Lajos képviselőtársam beszélt.

Úgyhogy általános vita keretei között, noha pontosan tudom a házzabályt, hogy a levezető elnök munkáját nem szabad bírálni, mindenesetre csodálkozásomnak azért hangot szeretnék adni, hogy miközben képviselőtársam ezeket az összefüggéseket fejtette ki, elnök úr leállította az ő beszédét. *(Dr. Schiffer András tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Én csak megállítottam, nem állítottam le. Megállítottam, és mondtam, hogy amennyiben folytatni akarja, folytathatja.

Ügyrendben Schiffer András frakcióvezető úr kért szót. Parancsoljon!

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Egy általános vitában vagyunk. Az általános vitának az a jellegzetessége, hogy itt szóba kerül egy törvényjavaslatnak a jogpolitikai célja. Erről hallottuk az exozét államtitkár asszonytól. A törvényjavaslatok általános indokolása is tipikusan egyébként a törvényjavaslat jogpolitikai céljával foglalkozik.

Ebben a vitában az ellenzéki képviselők - többek között Korózs képviselő is - eléggé mélyen, behatóan foglalkoztunk a törvény vélelmezett és leírt jogpolitikai célja közötti feszültséggel. Korózs képviselőtársunk nem tett mást, mint a maffiaállam építésében sok

tapasztalatot szerzett szerzőtől idézett mondatokat. *(Derültség.)* Azt gondolom, hogy egy ilyen vitában ennek helye van, és arra szeretném kérni nagy tisztelettel elnök urat, hogy biztosítson lehetőséget államtitkár asszonynak és a kormánypárti képviselőknek, hogy megcáfolják egy ilyen tapasztalt szerzőnek, mint Magyar Bálintnak az írásait maffiaállam kapcsán.

Köszönöm szépen. *(Dr. Józsa István tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tökéletesen igaza van frakcióvezető úrnak, én mindenkinek biztosítok felszólaláshoz lehetőséget, amennyiben megnyomja a gombot. *(Dr. Schiffer András: Meg kell hallgatni.)*

Kérdem tisztelettel képviselőtársaimat, kíván-e még valaki a vitában felszólalni. *(Nincs jelzés.)* Jelenkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megkérdem államtitkár asszonyt, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen, kíván. Parancsoljon, államtitkár asszony!

HEGMANNÉ NEMES SÁRA nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Miután könyvreklámtól kezdve az én utazási szokásaimon keresztül mindenről volt szó, térjünk vissza a lényeghez, a meglévő dohánytörvény jobbításáról szóló, kormány által benyújtott módosító javaslatokra.

Azért szeretnék néhány pontosítást tenni az elhangzottakkal kapcsolatban. Elsőként azt, hogy nem tiltottuk le a tévéközvetítést, meg sem tudjuk ezt tenni egyébként, tehát technikailag a folyamatban most kerül sor ennek a törvénynek a vitájára.

(13.40)

Ahogy elmondtam az előző napirendnél is, mi magunk is folyamatosan igazodtunk ahhoz, hogy időben mikor kerülhet erre sor. Tudomásom szerint ennek semmilyen egyéb oka nem volt.

A másik. A törvényjavaslat egyes pontjaival kapcsolatos hozzászólásokra talán azt tudom mondani, hogy az anyag elolvasása sokat segít annak megértésében. Tehát ami a módosító javaslat egyes pontjaiban szerepel, lehet, hogy komoly matematikai feladvány egyeseknek *(Korózs Lajos: Nincs abban a helyzetben, hogy kioktassa a képviselőket ebben a teremben.)*, de amikor a módosító 2. §-ában az van, hogy a pályázatokat úgy kell kiírni, hogy a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység minden magyarországi településen folytatható legyen azzal, hogy dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet folytató olyan településen, ahol az állandó lakosok száma a 3 ezer főt nem haladja meg - ami korábban 2 ezer volt -, legfeljebb egy lehet, ez azt jelenti, hogy kevesebb településen lehet koncesszió, és nem többen. Tehát ez valami félreértés lehetett Schiffer képviselő úr hozzászólásában.

A másik a közös megegyezés kérdése. A koncesszió szerzett jog. A koncessziót az állam csak akkor mondhatja fel, amennyiben törvénysértést követ el az illető koncesszióba vevő. Tehát az állam nem mondhatja fel a szerződést, és nem is kezdeményezhet közös megegyezést. Az a paragrafus, amit benyújtottunk, konkrétan arról szól, hogy az (1) bekezdésben meghatározott személy jogosult arra, hogy a forgalmi adatok függvényében vagy a dohánytermék-kiskereskedő előterjesztésére a koncessziós szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetését kezdeményezze, illetve erről jogosulttal megállapodást kössön.

Tehát ez a „jogosulttal” a koncesszióba vevőt védi, az államnak nincs joga ezt a szerződést felmondani. Ez éppen csak arról szól, hogy legyen lehetőség arra, amit egyébként szintén elmondtam az előző napirendnél, hogy elég sokan írtak már a nemzeti fejlesztési miniszternek, hogy szeretnék visszaadni, megszüntetni a koncessziót. És valóban, ahogy valamelyik képviselő úr mondta, a felek elszámolnak egymással, és így nyugodtan visszaadhatja a koncessziót az, aki úgy ítéli meg, hogy a forgalmi adatok alapján nem tudja működtetni a trafikot.

Annak, hogy meghosszabbodott a pályázati kiírás, egyetlenegy oka van, a technikai feltételek. Nagyon rövid volt az a határidő, amíg új koncessziót ki lehetett írni. Ezért javasolta a nemzeti fejlesztési miniszter mint koncessziókiíró, hogy egyébként a kiírás határideje meghosszabbodjon. Jelenleg is van folyamatban koncessziós pályázati kiírás. De ennek elég sok feltétele van, a 45 nap nagyon kevésnek bizonyult ehhez, ezért kértük, illetve javasoltuk ennek meghosszabbítását.

A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása most is előny, és ahogy az Európai Unióban mindenütt, a trafikkoncessziónál előnyt élvez. Ezzel tehát Schiffer képviselő úr nyitott kapukat döntet, amikor erre tesz javaslatot.

Egy pályázó maximum 5 trafikot üzemeltethet, jelenleg is így van. Tehát nem értem, hogy miről beszélnek, amikor több százás trafikbirodalmakról beszélnek, hiszen ezt a korábbi törvény is így tartalmazta. *(Szilágyi György közbeszól.)*

A további kérdésekkel kapcsolatban. Varju képviselő úr ugyan elment, de hogy őt idézzem, kockázatmentesen tesz felvetéseket, de azt javaslom, hogy amennyiben trafikkoncessziókkal és azok elbírálásával kapcsolatban bűncselekmény gyanúja merül fel, akkor tegye meg a szükséges intézkedéseket, tegyen feljelentést, és tárja fel a bizonyítékait.

A trafikok kiskereskedelmi tevékenységének bővítése kapcsán pedig, ahogy elmondtam, olyan minimális típusú bővítésekről van szó, amelyek gyakorlatilag lehetővé teszik azt, hogy azok a trafikosok, akik ilyen működtetnek, meg tudjanak élni ebből a trafikból. Ugyanezt a célt szolgálja a szűkítés is. Azt látjuk, és aki kistelepüléseken jár, látja, hogy ezek nem milliomos oligarchák, akik trafikot üzemeltet-

nek, hanem éppen kis családi vállalkozásban működő trafikok, akik gyakorlatilag ezzel a tevékenység-bővítéssel szeretnének jövedelemhez jutni. (*Bangóné Borbély Ildikó: Másokat meg tönkretesznek.*) Ha az a tendencia, amely e törvény alapján jó tendenciaként megjelent, hogy csökken a dohányfogyasztók száma, akkor ez azt jelenti, hogy tovább fog szűkülni minden trafikos piaca is.

Azt a korábbi törvény 16. §-a is tartalmazta, és most is tartalmazza, hogy kiskorú nem mehet be a trafikba, tehát a kiskorút ráógumi vagy jégkrém árusításával nem lehet becsábítani a trafikba.

Ezeket a pontosító észrevételeket szerettem volna megtenni. Köszönöm Szilágyi képviselő úr javaslatát, de javaslom, hogy jöjjön velem Budapestre mindennap vonattal, ahogy én szoktam járni, azon sem lehet dohányozni, hál' istennek, már évek óta, és akkor együtt megbeszéljük, hogy hogyan lehet egyébként könnyen leszokni a dohányzásról, amit nekem nem kellett megtennem, mert sosem dohányoztam.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak, elnök úr. (*Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig, azaz holnap 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **dohányipari vállalkozások 2015. évi egészségügyi hozzájárulásáról szóló törvényjavaslat általános vitája** a lezárásig. Szatmáry Kristóf fideszes képviselőtársunk önálló indítványát T/2027. számon ismerhették meg az informatikai hálózaton. Tájékoztatom önöket, hogy az előterjesztés részletes vitájára kijelölt bizottság a Gazdasági bizottság. A vita ott fog lefolyni.

Elsőként megadom a szót Szatmáry Kristóf úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének, aki felszólalását itt az emelvényen fogja elmondani. Az időkerete 30 perc. Parancsoljon, képviselő úr!

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz), a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Ne vegyék cinizmusnak a részemről, de mivel négy órája folyik többé-kevésbé ugyanannak a témának a tárgyalása, nem használnám ki a rendelkezésre álló 30 percet. És ha megengedik, az elején, mivel ablakot nem tudunk nyitni itt a teremben, de egy kicsit könnyedebb áttekintést adnék, mielőtt rátérnék ennek a javaslatnak az érdemi tárgyalására arra vonatkozólag, hogy mit is nevezünk dohányzásnak, és ez a szokás hogyan alakult az elmúlt néhány száz évben.

Ugye, definíció szerint a dohányzás nem más... (*Korózs Lajos közbeszól.*) Ha megengedik, a 30 percet nem használnám ki, de hogy egy kicsit könnyedebben tudjunk fölkeszülni a későbbi tartalmas vitára. Tehát a burgonyafélék családjába tartozó dísnö-

vény leveleinek élvezetét jelenti a dohányzás. Ósidők óta ismert, körülbelül Krisztus előtt 5000-3000 közöttől datálható, hogy vannak olyan növények, amelyeket meggyújtva vagy az izzó növény füstjét beszívva élénkítő vagy kábító hatást érhetünk el. (*Dr. Schiffer András: Csak nem legalizálják a könnyű drogokat?*) Schiffer képviselőtársunk nem volt itt az elején, amikor elmondtam, hogy 3-5 perces könnyedebb bevezetőt terveztem, nem kihasználva a 30 percet.

Tehát valószínűleg Kolumbusz és társai találkoztak először európaiként pipázó indiánokkal, és ők is hozták be ezt a szokást Európába, ahol a XVI. század végére terjedt el tömegesen. Érdekességként: egyébként Portugáliából egy Jean Nicot nevű francia diplomata terjesztette tovább; egyébként ebből ered a nikotin szó is. Akkoriban élvezeti szerként, azonkívül gyógyászati és dísnövényként is használták. Olyannyira, hogy elnevezései között sok esetben isteni fűnek, szent kereszt fűvének nevezték.

A dohánytermesztés és -fogyasztás hazánkban a török hódoltság idején terjedt el, a kezdetektől fogva bírálták ezt a fajta, egyre népszerűbbé váló élvezeti cikket. Először német tudósok, csak hogy napjainkhoz visszakanyarodjak, a dohányzás és a tüdőrák kapcsolatát a 20-as években már kimutatták. A modern történelem első dohányellenes kampánya érdekes módon a náci párt időszakára tevődik a II. világháború alatt. Egyébként részben ennek is tudható be, hogy az 50-es években a dohányellenes kampányok nem voltak népszerűek, a korábbi németországi kampány miatt is.

Előfordult Angliában is, Törökországban is, hogy bizonyos történelmi időszakokban halálbüntetéssel sújtották a dohányzást. Az egyház volt az első között, akik a dohányfogyasztás ellen próbáltak lépni, mindenféle kiátkozással és egyebekkel megakadályozni ennek a bűnös élvezetnek a terjedését.

(13.50)

Az első dohányellenes rendelkezések egyébként érdekes módon hazánkban a XVII. században Erdélyből maradtak fenn, ebben az időben pénzbüntetéssel sújtották. A 80-as évektől vált a világon mindenütt teljesen egyértelművé azoknak a tudományos bizonyítékoknak a száma, amelyek arra ösztönözték a politikát, hogy mindenhol határozottan lépjenek föl a dohányzás ellen. A XX. század utolsó évtizedétől kezdődően a fejlett országokban a fogyasztási arány szerencsésen egyébként mindenütt csökkenni kezdett, mindazonáltal a fejlődő világban ma is nagyon nagy népszerűségnek örvend.

A dohánytermékek fogyasztásának leggyakoribb módja a már említett dohányzás. Sok dohányos kamaszkorban vagy fiatal felnőttként kezd dohányozni. A korai szakaszban a dohányzás általában kellemes

érzést nyújt, pozitív megerősítésként szolgál a fiatalok számára, nagy veszélyt jelentve a tekintetben, hogy a későbbiekben hogyan szokik rá erre. Több éven át tartó dohányzás esetén folyamatosan nő annak a kockázata, hogy valaki nem tud leszokni, a megvonási tünetek és a negatív megerősítés végett is.

Nemzetközi standardok szerint a dohányzás - rátérve most már az előterjesztés komolyabb részére - 15 diagnóziscsoportban okoz bizonyítottan megbetegedéseket. Az alábbiak: légcső és tüdő rosszindulatú daganata, szívbetegség, krónikus tüdőbetegség, felső emésztésrendszeri daganatok, érbetegségek, hasnyálmirigy rosszindulatú daganata, egyéb légúti megbetegedések, rövidebb terhességi időtartammal és alacsonyabb születési súllyal kapcsolatos rendellenességek. Ugyanakkor fontos megemlíteni még a következőket: szürkehályog, fogszuvasodás, csontritkulás, gyomorfekély és termékenységi zavarok írhatók a dohányzás számlájára.

Egészségügyi statisztikák szerint 2010-ben több mint 20 ezer ember közvetlen halálát okozta a dohányzás, az összes halálozás 16 százalékát tette ki. Férfiak esetében az összes halálozás közel egynegyede, 23 százaléka, nőknél ez 9 százalék volt a dohányzás következményében. A korai, vagyis a 65 év előtti elhalálozások tekintetében 30 százalék írható a dohányzás kárára. A dohányzás miatt elhunytak közül minden második 65 évnél fiatalabb.

A dohányzással összefüggő fontosabb népbetegségek közül a tüdőrák okozza a dohányzásnak tulajdonítható halálozások több mint egyharmadát, a szívbetegség a halálozások közel 22 százalékát adja. A dohányzás következtében Magyarországon átlagosan a dohányzó férfiak 16, a nők esetében közel 20 évvel rövidül meg a várható élettartam. A veszteségek kétharmada egyébként - bár az emberéleteket nem illik így mérni -, ha gazdasági szempontból nézzük, akkor a legaktívabb életszakaszra, vagyis a 35-65 év közötti időszakra esik. A két vezető halálok, a tüdőrák és a szívbetegségek okozzák a dohányzásnak tulajdonítható, a várhatóhoz képest elveszített éveknél a 60 százalékát.

Nem szokás, de engedjék meg, hogy egy személyes jellegű észrevételt idehozzak. Azért merem megtenni, mert Szilágyi képviselő úr - bár nincs bent, de - a korábbi vitában említette, hogy egyébként ő támogatja a dohányzásellenes intézkedéseket, bár ő maga is dohányzik. Én magam valamikor 14 évesen kezdtem el dohányozni, 8 évig tartott ez az időszak. Egy dolog segített egyetemista koromban leszokni, hogy sajtóelemzéseket végeztem külső munkatársként - többek között a Philip Morris megbízásából -, ahol is végig kellett olvasnom az összes dohányzással kapcsolatosan megjelent egészségkockázatot, és fiatalemberként ez elég szembeötlő volt - ha ezt egyszer valaki végigolvassa, hogy mit okoz a dohányzás -, segített abban, hogy 8 év után letegyem a cigarettát. Tehát érdemes erről mindenkinek többet olvasnia.

(Móring József Attilát a jegyzői székben
Gelencsér Attila váltja fel.)

A magyarországi dohányzás mint fellépő és egyéni állami összes kiadás, illetve bevétel szaldója az egészségügyi közgazdasági elemzések szerint mintegy 80 milliárd forint. A magyar lakosság dohányzás miatt fellépő közvetlen és közvetett kiadása 2010-ben - lassan mondom - 440 milliárd forint körül volt.

A dohányzás miatt szükségessé vált közvetlen egyéni és állami kiadások összesen 350 milliárd forint összeget tesznek ki, ebből az államra háruló kiadások megközelítik a 300 milliárd forintot, amelynek háromnegyede egyébként az E-Alapot terheli. A dohányzás egészségügyi költségvetését terhelő közvetlen kiadásai elérik annak 15 százalékát s a 2010. évi hiány közel 2,5-szeresére rúgnak.

A dohányzásnak tulajdonítható közvetett, azaz a korai halálozáshoz és megbetegedésekhez kapcsolódó jövedelemvesztést magában foglaló kiadások is meghaladják körülbelül a 80 milliárd forintot nemzetgazdasági szinten.

Ebből a legnagyobb összeget a gyógyszerkiadások, a fekvőbeteg-ellátás, a korai halálozás miatti jövedelemkiesés és a rokkantnyugdíj jelenti; ezek az együttes kiadásoknak közel a 80 százalékát teszik ki.

A dohányzással összefüggésbe hozható betegséggel félmillió embert láttak el a magyar kórházakban 2010-ben. A betegek több mint harmada, a férfibetegek közel fele, a nők több mint negyede dohányzás miatt került a kórházba. A járóbetegszakrendelésben sem sokkal biztatóbbak a számok, ott ugyanis a dohányzással összefüggésbe hozható betegségek miatt 2010-ben mintegy 440 ezer beteg jelent meg, közel 40 százalékuk a dohányzás miatt. Ez az arányszám a férfibetegeknél 45, a nőknél 32 százalék volt.

A dohányzás visszaszorítása érdekében egyébként a kormány nemcsak az úgynevezett dohánykiskereskedelmi piacot rendezte át vagy arra vonatkozólag hozott szabályokat, hanem 2011. április 26-án nagy többséggel döntött a nemdohányzók védelméről szóló törvény 42. módosításáról, amelynek értelmében 2012. január 1-jétől fő szabály szerint a közforgalmú, zárt légterű helyeken, közösségi terekben tilos lett a dohányzás. Emlékszem az akkori parlamenti vitákra, ahol jó néhány képviselőtársam - főleg az ellenzék részéről - a célokat egyébként elfogadva, de némileg kettős mércével mérve, a kiskereskedelmi forgalom és a gazdasági hatások negatív voltára hívta föl elsősorban a figyelmet. Az azóta eltelt időszak bizonyítja azt, hogy ez semmilyen módon nem vetette vissza a vendéglátók és ezeknek az üzleteknek a forgalmát, sőt a saját ismereteim szerint jó néhány helyen amiatt, hogy nem áll a dohányfüst a vendéglátóhelyeken, pozitív vendégzaldóval rendelkeznek.

(Az elnöki széket Sneider Tamás, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A jogszabály módosításával akkor Magyarország csatlakozott azokhoz az országokhoz, amelyek Európa egyik legkorszerűbb dohányzásellenes szabályozását valósították meg, amellyel megfelelnek az Európai Unió és a WHO egészségügyi és szakmai elvárásainak és ajánlásának is. Egyébként csak itt, ezen a területen jelezném, hogy a dohányzás visszaszorítása érdekében tett erőfeszítéseikre tekintettel az Egészségügyi Világszervezet - amelyik nem vádolható feltétlenül egy elfogult szervezetnek - a dohányzásmentes világnapon, 2013. május 31-én Orbán Viktor miniszterelnök úrnak adott át kitüntetést a nemdohányzók védelmére hozott intézkedései miatt.

A fogyasztókkal történő költséghatékony kommunikáció érdekében 2013. január 1-jétől a dohánytermékek túlnyomó része csak képekkel és illusztrációkkal kombinált egészségügyi figyelmeztetéssel, illetve ilyenell ellátott csomagban hozható forgalomba. A dohányzási korlátozással érintett, valamint a dohányzásra kijelölt helyeket, helyiségeket, valamint közterületeket 2014. március 1-jétől egységes, meghatározott tartalmú és formájú felirat és jelzés alkalmazásával, szembetűnő módon kell megjelölni.

(14.00)

Tisztelt Képviselőtársaim! Tény, hogy Magyarországon a dohányzás döntő szerepet játszik a betegségek kialakulásában, illetve a halálozási okok között is kiemelt helyen szerepel. Kétségtelen, hogy a dohányzás elleni küzdelem egyik eszköze a dohánytermékek megfelelő mértékű jövedéki adóztatása, ugyanakkor ez a teher döntően a fogyasztókon csapódik le, ők ennek egy jelentős részét meg is fizetik.

Azonban nem lehet kizárólag az, hogy ők az egyéni, társadalmi költségek viselői legyenek, épp ezért az általam benyújtott törvényjavaslatnak kettős a célja. Egyszerre kíván érvényt szerezni annak az általam igazságosabbnak gondolt közteherviselésnek, hogy ne csak a fogyasztók, hanem maguk a dohánytermékből hasznot húzó, ha lehet mondani, a legnagyobb hasznot húzó cégek is kivegyék a részüket, illetve a bejegyzett kereskedők is e kategóriába kerüljenek. Ugyanakkor a törvényjavaslat garantálja azt, hogy segíteni kívánja az egészségügyi rendszer átalakítására vonatkozó kormányzati elképzeléseket a tekintetben, hogy az ebből befolyó összeg a törvényjavaslat alapján egészségügyi kiadásra kell hogy fordítódjon a következő évben.

Tisztelt Képviselőtársaim! A mai vitában, bár én azt gondolom, hogy az általam beterjesztett törvényjavaslat lényegileg eltér az első két napirendben tárgyalt törvényjavaslatától, én arra kérném képviselőtársaimat, hogy vegyék valóban azt figyelembe, hogy mit okoz Magyarországon a dohányzás, ennek milyen következményei vannak. Talán - vagy saj-

nos - kevés olyan magyar család van Magyarországon, akinek szűkebb vagy tágabb ismeretségi rokonágában ne lenne olyan, akinek akár az életét is a dohányzás elvette. Értelemszerűen ezen a most beterjesztett javaslat már nem tud segíteni, de mindenképpen a tekintetben én kérném képviselőtársaim megértését és támogatását, hogy nincs olyan ügy a dohányzás megadóztatásában, nincs olyan ügy a dohányzás visszaszorításának tekintetében, amely ezeket a tényeket figyelembe véve ne azt szolgálná, hogy minél kevesebben dohányozzanak Magyarországon, a dohányzás okozta terheket a lehető legszéllesebb módon próbálja viselni a társadalom, illetve a gazdasági szféra is, és egyáltalán nincs olyan törvénykezés, amely rossz lenne, ha azt eredményezi, hogy kevesebben dohányoznak Magyarországon.

Ezek figyelembevételével kérném az önök támogatását. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Köszöntöm önöket. Megkérdezem, hogy a kormány nevében Glattfelder Béla államtitkár úr kíván-e válaszolni vagy reagálni az elhangzottakra. *(Glattfelder Béla jelzésére:)* Igen. Öné a szó, államtitkár úr.

GLATTFELDER BÉLA nemzetgazdasági miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. A dohányzással összefüggő egészségügyi kockázatok, illetve a megbetegedésekből fakadó egészségügyi kiadásoknak az óriási mértéke közismert.

A törvényjavaslat a dohányipari vállalkozásokra egy egyszeri egészségügyi hozzájárulás kirovását javasolja a 2015. évre vonatkozóan. A törvényjavaslat szerint a hozzájárulás összege teljes egészében az államháztartás egészségügyi alrendszerének finanszírozására fordítható, és semmi másra, azaz az egészségügyi ellátás színvonalának az emelését szolgálja.

A törvényjavaslat illeszkedik a kormány nép-egészségügyi célkitűzéseire. A törvényjavaslat illeszkedik a kormánynak az adórendszer átalakítására vonatkozó elképzeléseire, vagyis ahhoz, hogy a forgalmi és fogyasztási adók szerepének a növelését kell elérni.

Mivel a törvényjavaslat egyszeri, azaz egy évre vonatkozik, nem várjuk, hogy az áremelkedést okozna a piacon, a cégek között meglévő erős árverseny miatt. Ugyanakkor várható, hogy a hozzájárulásból befolyó bevételeknek a nagysága 11-12 milliárdot fog elérni, amit, még egyszer mondom: kizárólag csak az egészségügy finanszírozására lehet majd fordítani.

A kormány a javaslatot megtárgyalta és a fentiek figyelembevételével az indítvány elfogadását javasolja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalások következnek. Ezek első körében a

vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Völner Pálnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VÖLNER PÁL, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! Magyarországon a dohányzás az Országgyűlés, illetve a kormány által tett jelentős és látható eredményeket felmutató erőfeszítések ellenére továbbra is döntő szerepet játszik a betegségek kialakulásában, illetve a halálozási okok között is kiemelt helyen szerepel.

Több tanulmány is kimutatta, hogy a magyarországi dohányzás miatt fellépő egyéni és állami összes kiadás, illetve bevétel szaldója negatív. Jó intézkedésekkel és korlátozásokkal lehet eredményeket elérni a dohányzás visszaszorítása területén.

A nemdohányzók védelméről szóló törvény értelmében 2012. január 1-jétől nem lehet dohányozni zárt helyen, busz- és villamosmegállóknál, aluljárókban, gyermekintézmények, kórházak és egyéb közforgalmú intézmények 5 méteres körzetében. Az intézkedések hatására jelentősen csökkent a magyarországi cigarettafogyasztás, a dohányzók aránya a felnőtt lakosság körében mintegy 8 százalékkal csökkent, és összességében 4 milliárd szállal kevesebb cigaretta fogyott tavaly. *(Bangóné Borbély Ildikó: Az illegális miatt!)* Csökkent a 13-15 éves korosztályban az alkalmi dohányzók száma is.

Kétségtelen, hogy a dohányzás elleni küzdelem egyik eszköze a dohánytermékek megfelelő mértékű jövedéki adóztatása. Ugyanakkor ez a teher döntően a fogyasztókon csapódik le, miközben nem lehetnek kizárólag ők a dohányzás egyéni-társadalmi költségeinek viselői.

A dohánygyártók a jövedéki adót könnyedén hárítják át a dohányzó népeiségre, amely egészségpolitikailag ugyan döntő részben elfogadható, ugyanakkor a dohánygyártók személyes tehervállalása is feltétlenül indokolt.

E törvényjavaslat egyszeri hozzájárulás-fizetési kötelezettséggel terheli a dohányipari vállalkozásokat a fenti célokhoz kötött módon, így az előterjesztő a célokra, valamint a piaci versenyre tekintettel alappal feltételezheti, hogy e teher döntő része valóban a dohányipari cégeken marad, s a piaci szereplők a terheket a fogyasztókra nem fogják továbbhárítani.

A törvényjavaslat előírja, hogy a törvényben meghatározott dohányipari gazdálkodó szervezetek egyszeri, az egészségügyi alrendszer finanszírozását elősegítő hozzájárulás fizetésére kötelezettek akkor, ha a törvényjavaslat hatálya alá esnek. A törvényjavaslat hatálya alá döntően a magyarországi dohánygyártók, s mindazon, a jövedéki törvényben meghatározott, bejegyzett kereskedők esnek, akik Magyarországon dohányterméket hoznak kereskedelmi forgalomba. Mivel a törvényjavaslat pontosan rögzíti, hogy az adóraktár engedélyese, az importáló, valamint a bejegyzett kereskedő a hozzájárulásra

kötelezett, sem a már szabad forgalomba bocsátott termékekkel kereskedő nagykereskedők, sem pedig a dohánytermék-kiskereskedők nem esnek a törvényjavaslat hatálya alá.

Ahogy államtitkár úr is említette, a hozzájárulásból befolyó összeg a központi költségvetés bevétele, amely kizárólag az államháztartás egészségügyi alrendszerének finanszírozására fordítható. Hozzájárulás fizetésére az a jogi személy köteles, amelyik Magyarországon dohánytermékek gyártására és kereskedelmére irányuló tevékenységet folytat vagy folytatott.

A törvényjavaslat sávosan határozza meg a fizetendő hozzájárulás mértékét, szintén az igazságosabb közteherviselés érdekében. A hozzájárulás mértéke az adóalap 30 milliárd forintot meg nem haladó része után 0,2 százalék, de további legalább 30 millió forint, az adóalap 30 milliárd forintot meghaladó, de 60 milliárd forintot meg nem haladó része után 2,5 százalék, az adóalap 60 milliárd forintot meghaladó része után 4,5 százalék.

A sávós fizetési kötelezettség a piacon arányában nagyobb részesedéssel bíró dohányipari vállalkozásokat arányosan nagyobb teherrel sújtja, de a kisebb vállalkozások is kénytelenek mindenképpen kivenni részüket az egészségügyi kiadások finanszírozásából, ezért kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák a javaslatot. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Józsa Istvánnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. JÓZSA ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Immár a harmadik nagyon hasonló tárgyú törvénynek a tárgyalását kezdjük el a dohányipari vállalkozások 2015. évi egészségügyi hozzájárulásáról, és nagyon tartalmas kultúrtörténeti fejtegetést hallottunk, aminek rezüméjével mindenképpen egyet kell érteni, ami egyszerűen úgy szólt, hogy a dohányzás káros az egészségre. *(Dr. Schiffer András tapsol.)*

(14.10)

Ez tényleg így van, vita nem fér hozzá, mi is támogatjuk ezt a megállapítást, és nagyon helyes az egészség védelme, a dohányzás visszaszorítása. Nem mindegy azonban, hogy hogyan. Mondták, hogy sávosan adóztatják. Kiszakadt belőlem, hogy mondhatni, sármosan, csak azt, akit önök jól meg akarnak adóztatni, azt jól megadóztatják, akit meg nem akarnak megadóztatni, azt nem adóztatják meg. Ezt sármosan, sávosan így szépen el is érik.

Az előterjesztés előzménye, hogy Magyarországon sajnos a dohányzás továbbra is döntő szerepet játszik a megbetegedések kialakulásában, illetve még mindig vezető a halálozási okok között. A magyaror-

szági dohányzás miatt fellépő egyéni és állami összes kiadás, illetve bevétel szaldója kifejezetten negatív, ezt számszerűen is bemutatta Völner képviselő úr. E tekintetben nincs is probléma. Inkább a sármosan kivetett adómegközelítés az, ami problémás számunkra.

Az előterjesztő a törvényben úgy tartja, hogy a dohányzás elleni küzdelem egyik eszköze a dohánytermékek megfelelő mértékű jövedéki adóztatása, de oly módon, hogy az ne a fogyasztókra legyen ráterhelve. Ez nagyon helyes, mert jelen állás szerint - nem magamtól vagyok ilyen tájékozott, hanem Szakács László képviselőtársam említette az imént - a kiskereskedelmi forgalomban jelenleg kapható cigaretta árösszetételének 78 százaléka a jövedéki és az általános forgalmi adó, a többi az, ami az üzletlánc haszna és a legvégén marad a termelési költség. Most önök ezt a részt akarják rendesen megadóztatni még. Tehát azt a megközelítést, hogy az adóztatással akarják visszaszorítani a dohányfogyasztást, úgy gondolom, már eddig is elég hatékonyan érvényesítették, közel sem lenne ilyen drága a cigaretta Magyarországon, ha nem ilyen meglehetősen nagy arányú, 78 százaléknyi adó terhelné.

Összefüggésben azzal, hogy a közelmúltban megkezdődött ugyan önök szerint az egészségügyi rendszer átalakítása, ahogy önök mondják, hatékonyabbá tétele, ebből alapvetően az tapasztalható, hogy pénzt vonnak ki az egészségügyből. Az egészségügyi ellátás színvonalának növelése lenne a cél, amelyhez anyagi forrásokat is biztosítani kell, és a törvény elsődleges célja, hogy a többletbevételekből további forrásokat vonjon be az egészségügy finanszírozásába. Kár, hogy a garanciák nem igazán jelennek meg a törvényben, hogy ez hogyan kerül felhasználásra. Ugyanis a hozzájárulásból befolyó összeg a központi költségvetés bevétele, és a költségvetésben az egészségügy rovaton ezzel összefüggésben vagy akármi mással összefüggésben többletráfordítás nem lelhető fel. Tehát az aggályunk, hogy ez nem az egészségügyi célok finanszírozására fordítódik, elég tényszerűen benne van a költségvetésben.

Önök azt mondják, hogy ez egy egyszeri hozzájárulási fizetési kötelezettséget ír elő a dohányipari vállalkozásoknak. Általában a különadók így szoktak indulni, hogy egyszer kitalálják, egyszer egyszerinek mondják, mint a bankadót, az energiaadót, a kiskereskedelmi adót, aztán előfordult már, többnyire csak ez fordult elő, hogy az egyszerinek szánt adó úgy is maradt - majdnem mint az ideiglenesen állomásozó csapatok.

A törvényjavaslat hatálya alá döntően a magyarországi dohánygyártók és mindazon bejegyzett kereskedők esnek, akik Magyarországon dohányterméket hoznak kereskedelmi forgalomba. A hozzájárulásból befolyó összeg a törvény erejénél fogva a központi költségvetés részét képezi, de hogy melyik részét, mint említettem, elég nehéz lenne ebből az előterjesztésből kideríteni. Szóbeli ígéret van, hogy

feltehetően egészségügyi célokra, de jó lenne azért ehhez írásos garanciát is kapcsolni. Önök azt állítják, hogy kizárólag az államháztartás egészségügyi alrendszerének finanszírozására fordítható, de erre vonatkozó biztosíték nem található az előterjesztésben.

Meghatározza az előterjesztő a fizetendő hozzájárulás alapját, méghozzá úgy, hogy a hozzájárulásra kötelezettnek a 2014. évi adóévben elért nettó árbevételét veszi alapul. Ez mutatja, hogy alapvetően ez egy forgalmi típusú, fogyasztási típusú adó, tehát igazából azt a tendenciát, amit eddig a kormány folytatott, hogy a forgalmat adóztatja, azt radikálisan megemeli ezen a területen is. Ugyanakkor, ha a hozzájárulásra kötelezett a naptári évtől eltérő üzleti évet választott, úgy a 2014. naptári évben beszámolóval lezárt utolsó üzleti évében elért nettó árbevétele lesz a fizetési kötelezettség alapja. A sávosan vagy sármosan meghatározott fizetési hozzájárulás mértéke úgy néz ki, hogy a hozzájárulás mértéke az adóalap 30 milliárd forintot meg nem haladó része után mindössze 0,2 százalék. Azért a 30 milliárd nem tekinthető már kistermelőnek, az már legalábbis középvállalkozás, erős középvállalkozás, ezeket önök még jelentősen kedvezményezik, a 30 milliárd forintot meghaladó, de 60 milliárd forintot meg nem haladó rész után, tehát forgalom után már 2,5 százalék adót kell befizetni, míg efelett, tehát 60 milliárd forintos forgalmat meghaladó része után már 4,5 százalékot. Ezzel gyakorlatilag azt a néhány nagy szereplőjét vágják meg az iparágnak, akik még ez ideig talpon voltak.

Az eljárási szabályokat úgy állapítják meg a hozzájárulás bevallására, illetve annak megfizetésére vonatkozóan, hogy önök szerint az egyértelmű legyen. Ez majd kiderül a gyakorlatban, hogy egyértelmű lesz-e.

Azt is kimondja az előterjesztés, hogy a hozzájárulásra kötelezett a törvényjavaslat alapján meghatározott hozzájárulást az adózás előtti eredménye terhére számolhatja el. Ez nagyon rendes, hogy nem kell még külön társasági adóval terhelni az ilyen forgalmi típusú extra befizetést.

A törvényjavaslat céljával, ami annak az egészségvédelmi részét illeti, egyet lehet érteni. Még azzal is, hogy a többletbevétel - ami véleményünk szerint nem tekinthető közteherviselésnek, mert nem közös teherviselés, hanem eléggé egyirányúan van valakikre ráterhelve - egészségügyi célokra legyen fordítva, ez is egy helyes célkitűzés. A problémánk pont az, hogy nincs biztosíték a törvényben arra, hogy ilyen célirányos felhasználás legyen, hogy valóban kevesebb lesz a szív- és érrendszeri betegség, a tüdőmegbetegedés és a dohányzással összefüggő megbetegedések, hogy ezeknek a kezelésére irányul ez a bevétel.

A véleményünk az, hogy ez az átmeneti különadó a dohánypiac két legnagyobb szereplőjét érinti egyértelműen negatívan. Ezek együtt közel 10 milliárd forintot fizetnek be, ami a becsült 11-12 milliár-

dos adóbevételnek a 80-90 százalékát teszi ki jövőre. Ugyanakkor nem tisztázza a jogszabálytervezet, hogy a hozzájárulás pontosan hogyan fogja segíteni a dohányzás visszaszorítását, illetve pontosan milyen célokra fogja felhasználni a központi költségvetés ezeket a bevételeket.

Mindezek alapján elmondható, hogy az előterjesztés a piac egy erőszakos átrendezését indítja el. Feltehető ugyanis, lehet, hogy ez a két legnagyobb szereplő bedobja a törölközőt, és akkor rögtön sánta lesz mindenféle értelemben a magyar dohánypiac. Sánta azért, hogy nem egyenletes, másrészt Sánta János érdekeltiségei jutnak előbbre. Nem feltételezem, hogy közvetlenül ez volt a dohányzásról már régen leszokott Szatmáry képviselő úr célja, mindenestre mint irányított piacmozgás ebben a nagyon progresszív adóztatásban azért benne van.

Úgyhogy ezeket a sántaságokat figyelembe véve a frakciónk nem tudja támogatni az előterjesztést. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

(14.20)

ELNÖK: Most megadom a szót Lukács László képviselő úrnak, a Jobbik-frakció vezérszónokának.

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Először is szeretném megköszönni a törvényjavaslat előterjesztőjének, Szatmáry képviselő úrnak a tartalmas szavait és felvezetését. Úgy gondolom, hogy biztosan kiemelt helyet fog ez élvezni a mutyiklopédiák mesefejezetében, ugyanis kevés olyan dolgról volt szó, rögtön az elején, ami érdemben a törvényjavaslatról szólt volna, sőt sokkal inkább egy ex cathedra előadásnak tűnt, amit elmondott, illetve jól illett abba a koreográfiába, mert nagyon az az érzése volt az embernek, hogy egy koreografált előadást néz, amelyben ön elmondja, hogy mégis milyen rossz hatása van a dohányzásnak, és rögtön jött rá egy államtitkári válasz, ami pedig az adórészét rendezte, és a koreográfia nagyon abba az irányba mutatott, hogy ez egy bárányszőrbe bújtatott farkas, ami előttünk van, és a bárányszőr nem más, mint a társadalmilag mindenképpen méltányolható cél, a dohányzás káros egészségügyi hatásainak reparálása, visszaszorítása és az egészségügy helyzetbe hozása. Így tehát végigmenve a törvényjavaslat preambulumban szereplő megfogalmazásokon, kinyilatkoztatásokon, azt tudjuk mondani, hogy igaz, igaz, igaz. Csak ami utána jön tartalom, ott sejlik fel, hogy mire is gondoltak igazán, és hogy ennek mi köze az egészségüghöz.

Tehát lebontva: a cél meglehetősen fontos, nagyon jó helyen tapogatóznak, és az egészségügynek valóban szüksége van erre a pénzre, bár nem tudom, hogy ez milyen számítások alapján került kiszámításra, mert nem láthatjuk, hiszen azt saját maga egyénileg betervezte, társadalmi vitán nem volt,

de úgy gondolom, a minisztériumnak, az államtitkár úrnak annyi rálátása van, hogy mekkora piacot kívánnak adó alá vonni. S hogy végül is mi ennek a törvényjavaslatnak a farkasa, az rögtön abban áll, hogy nem volt semmilyen konzultáció az ügyben. Nyilvánvalóan le lehetett volna írni, hogy mit szólnak ehhez az egészségügyi szolgáltatók, az egészségügyi intézmények, és mit szólnak ehhez maguk a dohánykereskedelemben érdekelt személyek.

A másik, ami egy kicsit sanda gyanúra adott okot, ne haragudjon, hogy itt személyeskednem kell, az ön személye és a korábban a trafikügyekkel kapcsolatos érintettsége volt, ugyanis én nagyon nehezen tudom elképzelni, ahogy ön tudathasadásosan egy ilyen törvényjavaslatnak az előkészítésekor a saját családtagjainak egyik nap számolja a trafikban felmerülő hasznát és ezzel a dohányzást valamilyen szinten propagálja, a dohányzásból hasznot húz, majd este hazamegy és könnyesre sírja a párnát a dohányzásnak az egészségügyre gyakorolt hatásai miatt. Tehát én úgy gondolom, hogy önök egy álságos, egy hollywoodi kasszasikerreceptet követnek, ami nem más, mint hogy odatették az egészségügy jó témáját, az egészségügy jóirányúságát, a jobbitó szándékát egy olyan szándék mögé és azzal burkolták be az önök adóztatási szándékát, ami nem más, mint az az ismert hollywoodi recept, hogy tegyenek bele kisbabákat, állatokat, és minden eladható.

Önök is ugyanígy beletettek egy teljesen eladható témát, ami ebben az esetben az egészségügy megsegítése, és ezzel bevezetnek egy olyan adót - és akkor rátérhetünk az adóra -, amely adónak az egyik nagyon nagy kritériuma és nagyon fontos hátránya, hogy egyetlenegy évre szól. Nem akarom én itt azt mondani, hogy bárkit is jobban meg kell sarcoltatni, vagy az ilyen különadók, akár szektorális ágazati különadók megfelelőek, illetve jók, de hát az egészségügyben nem egy évben szoktunk gondolkodni. Ha önök valóban az egészségügyet szeretnék helyzetbe hozni ezzel az egészségügyi hozzájárulással, akkor rendszerszinten, tendenciában éveken keresztül kell gondolkodni. Az egészségügyben egy egyszeri segítség nem való semmire, egy kidobott peták.

Visszont ha rendszerszinten gondolkodnak, ki tudja, hogy az a 10-11 milliárd forint, amit prognosztizálnak, be fog-e ebből jönni, ha önök hosszabb időre terveznek, és azt mondják, hogy ez a hozzájárulás hosszú éveken keresztül megoldást tud jelenteni például olyan elmaradottságokra, ami a sugárterápiás intézeteknél egy-egy komoly készüléknek a 800 millió forintos beszerzését fedezi, és Magyarország fel tudna zárkózni ezáltal az ön által emlegetett WHO-s szintre, ahol ötven ilyen sugárterápiás készüléket várnak el Magyarországtól, és jelenleg 36 üzemel, tehát ha látnánk, hogy ezt a tendenciát folyamatosan fenn tudja tartani, a gépek megfelelő cseréjére, a dohányzás egészségkárosító hatásainak a csökkentésére vagy felszámolására ez alkalmas lenne, mert erre felépülne egy komolyan részletekre bontott nép-

egészségügyi terv, akkor azt lehetne mondani, hogy ez elfogadható, de jelen esetben ez semmi más, mint az a hollywoodi giccs sikerparádé, amit önök próbálnak itt átverni, hogy egy teljesen jóra való szándékba beleburkolják az adót, illetve az adóztatást.

(Schmuck Erzsébet elfoglalja a jegyzői széket.)

Úgy gondolom, azt is mindenképpen szem előtt kell tartaniuk, ami a mai nap már elhangzott, ugyanis a Dohányipari és Dohánykereskedelmi Dolgozók Szakszervezete már többször felhívta a figyelmet, hogy például az egészségügyi hozzájárulással az ő szektorukban is milyen károkat lehet okozni. Szó volt a 2 ezer munkavállalóról, de szó volt a feketegazdaság meg a feketekereskedelem erősítéséről és arról is, hogy minden bizonnyal drágítani fogja a cigaretta árát. Bár önök azt mondták, hogy ez az egyetlen egyszeri adó nem fog megjelenni az árdrágulásban, de minden bizonnyal - és azért bízunk ebben az esetben az itt dolgozó szakszervezetekben és az ebben az iparágban dolgozó emberekben - át fog tevődni és drágítani fogja a cigaretta árát, amit én, s ez a személyes véleményem, nem bánok, hiszen szintén nem dohányzom és dohányzásellenes vagyok, azonban vannak olyanok, akiknek jelenleg ez a szenvedélyük, és ennek a szenvedélynek egyre költségesebben fognak tudni hódolni, hála önöknek. Tehát amit kritikaként elmondtam, az az, hogy csak egy évre szól.

De hát azt is jó lenne hallgatni, hogy mégis hogyan és milyen számítások alapján tervezték ezt a 10-11 milliárd forintot, amit mondtak, és hogy milyen fontos egészségügyi célokra kívánják ezt szánni. Hol van a helye? Mondják meg előirányzatoként, címenként, hogy melyik fejezet mit fog kapni, mennyit fogunk költeni például a dohányzás által okozott tüdőbetegségek gyógyítására, és abból mit fog kapni egy intézmény intézményi működésre, mit fog kapni prevencióra, mit fog kapni az alapellátás, például a házi orvos tájékoztatásra, vagy bármilyen más szűrővizsgálatokra mit fognak kapni szervezetek, vagy például mit fognak kapni az egészségügyi civil szervezetek, mert ott is van bőven dotálnivaló. Például amikor egy magyar rákellenes ligáról beszélünk, az olyan összegből gazdálkodik, ami az ő méretükhöz képest egy méltatlan összeg. Például, ha ilyeneket látnék leírva és a törvényjavaslat indokolásában szerepelne, hogy erre szánjuk, és ezekhez a címekhez próbáljuk majd 2015 júliusa után, augusztusban, amikor befolyik a bevétel, eljuttatni, akkor az ember másképp gondolkodna erről. Addig viszont semmi mást nem lát, mint egy koreográfiát, amit önök megírtak egy mézédés mázba borítva, ami egyébként - és ez szintén a személyes véleményem - egy teljesen aljas és arcátlan eljárás az egészségüggyel szemben. Úgy gondolom, hogy az egészségügyi témákat ennél azért komolyabban kellene venni, és nem így, ilyen burkolatban hozni be adókat és az egészségügyet

állítani leelőször céltáblának, hogy arra ügyse mer majd senki lőni, mert hát miért is lőne.

Úgy gondolom, hogy ez a törvényjavaslat mindenképpen egy rossz irányba elmozduló törvényjavaslat, úgy tűnik, hogy többet visz, mint amit hoz, mindazok mellett leszögezve, hogy az önök által felvázolt célok, amit az Országgyűlés arra figyelemmel alkot meg, hogy az egészségügyben milyen teendők vannak, helyesek, azonban az önök által választott eszköz, hogy elérjük ezt a célt, úgy gondolom, hogy teljesen helytelen, sőt úgy gondolom, hogy egyszerűen egy kicsit etikátlan és stílustalan is. Az meg - és ez elhangzott a vitában már korábban is, talán Szatmáry képviselő úr itt is volt -, hogy egészségpolitikusoknak ezt nem sikerült végigülni a kormány részéről és nem is igazából voltak rá kíváncsiak, még vérlázítóbb. Úgy gondolom, ha ennek valóban lenne egészségügyi vonzata és nem csak önök kreáltak volna hozzá egy egészségügyi dimenziót, akkor itt ült volna adott esetben Zombor Gábor, Rétvári Bence vagy itt ülhetett volna valamelyik helyettes államtitkár, és elmondhatta volna, hogy ez egészségügyileg milyen fontos és milyen kiemelkedő jelentősége lesz a 2015. évi egészségügyi költségvetésben. Ez nem történt meg.

Ezért úgy gondolom, hogy jó vaskosan kilóg az a bizonyos lóláb az önök kreálmánya alól. Így hát minden bizonnyal, és erre számíthatnak is, a Jobbik ezt a törvényjavaslatot nem fogja támogatni. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

(14.30)

ELNÖK: Most megadom a szót Schiffer Andrásnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

SCHIFFER ANDRÁS, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Először is nagyon szépen köszönöm államtitkár úrnak, aki most egyéni képviselőként próbál kormányozni éppen a frakciókormányzás nevében, Szatmáry Kristóf képviselőtársunknak ezt a remekbe szabott kultúrtörténeti előadást. Megmondom őszintén, így az előadása elején én azt gondoltam, hogy esetleg még a cannabis jövedéki terméké nyilvánítása mellett fog majd érvelni - már néztem föl a kereszténydemokrata alelnökre, hogy mit fog ehhez szólni.

Az a helyzet - kicsit kijavítva itt jobbikos képviselőtársamat -, hogy a törvényjavaslat mögül nem a lóláb, hanem egy egész lovarda lóg ki. Tudniillik ez megint nem az, aminek látszik; ez a harmadik törvényjavaslat a mai napon, amelyik ugyanazt a célt szolgálja: egy piacnak az állami újrafelosztását, egy állami piacrablást. Ez a törvény - és majd mindjárt kifejttem, hogy miért - egyetlen cégcsoportnak a helyzetbe hozásáról szól.

Előljáróban két dolgot szeretnék tisztázni. Először is, ami a törvénynek a kimondott, leírt célja,

nem ami mögötte van, azzal természetesen teljes egészében egyetértünk. Voltak is erre az LMP-nek saját javaslatok. Nekünk is alapvetően az alkalmazott eszközzel van egyébként a problémánk.

Még valami: nem csak az egészségvédelmi céllal értünk egyet, és ezt elmondtuk már az elmúlt négy évben, önmagában a szektorális adók kivetése, egy-egy pofátlanul magas extraprofitot felhalmozó szektornak a fokozott adóztatása, az, azt gondoljuk, hogy helyes cél lehet. Tehát nekünk azzal sincs bajunk, hogyha egy-egy szegmenst, mint például a dohányipart fokozottan adóztatja a kormány.

Az már más kérdés, hogy akkor, amikor egy ilyen javaslatot behoznak, lehetőleg nem egyéni képviselői indítványként tegyék, hanem a minisztérium úgy hozza ide egy-egy szektornak a különadóztatását, hogy bemutassa a várható hatásokat, a várható piaci hatásokat és a várható munkaerő-piaci hatásokat, hogy történetesen a dohányiparnak a fokozott adóztatása, egy extraadó kivetése a dohányiparra hogyan hat a nyílt munkaerő-piacon meglévő jelenlegi munkahelyekre. Például Pécs és környékén hogyan hat a munkahelyek számának alakulására, hogyha mondjuk, a Pécsi Dohánygyár Kft.-nek extraadót kell még fizetni a jövő évben.

Most ez a javaslat úgy van itt előtünk - igaz, hogy miután egyéni képviselői indítványként van itt, törvényi kötelezettség sincsen arra, hogy hatástanulmány legyen, bár önöket a törvényi kötelezettségek sem szokták zavarni -, hogy semmit nem tudunk arról, és Szatmáry képviselő úr sem mondott semmit arról, hogy ennek a javaslatnak a nagyon nemes egészségvédelmi célokon kívül milyen piaci, konkrétan milyen munkaerő-piaci hatásai vannak.

Minket elsősorban az érdekel: hány munkahely jön létre, illetve hány munkahely szűnik meg egy-egy újabb gazdaságpolitikai intézkedés hatására. Ma az embereket ebben az országban elsődlegesen ez érdekli, hogyan tudnak megélni tisztességes bérből, értelmes munkából. Ha erre nincsen válasz, akkor én azt gondolom, hogy ezt a törvényjavaslatot, úgy, ahogy van vagy egy ilyen törvényjavaslatot úgy, ahogy van, vissza kell vonni. Ha ebben az országban az embereket elsődlegesen az érdekli, hogy hogyan lesz munkahely, hogyan lesz olyan munkahely, ahol tisztességes bért fog keresni, nem 48 ezer forintot, és értelmes munkát tud végezni, akkor egy-egy ilyen törvényjavaslatnál be kell tudni mutatni azt, hogy egy ilyen extraadónak a kivetése milyen hatással van a munkahelyek számára.

Az egy évre tervezett sávós progresszív egészségügyi hozzájárulást bevezető javaslat, amely a terméket az első forgalomba hozónál terheli meg, legyen az gyártó vagy szabad forgalomba helyező nagykereskedő, a hozzájárulás alapja a 2015. évi nettó árbevétel.

Mértéke 30 milliárd forint árbevételig 0,2 százalékos, 30 és 60 milliárd között 2,5 százalékos és a 60 milliárd feletti sávban 4,5 százalékos.

Első közelítésre nyilván nem tudjuk azt véleményezni, hogy mely gyártók és kereskedők melyik sávba esnek, bár én azt gondolom, hogy Szilágyi képviselő úr néhány órával ezelőtti felvetése itt is megfontolandó, hogy egy nyereséjártékot azért csak be lehetne vezetni, hogy ugyan tippeljünk már meg, hadd kössünk fogadásokat Andy Vajánál, hogy egy ilyen furcsán kialakított sáv az mégis melyik cégcsoportnak lesz kedvező. Az ugyanis tény, hogy az egyes sávok közötti hozzájárulásmértékugrás igen jelentős, és ez szokatlan az ilyen jellegű adótörvényeknél, és nincs is rá érdemi indoklás. Szatmáry képviselő úr nem adott rá érdemi magyarázatot, hogy miért vannak ezek az egész szokatlan mértékugrások az egyes sávok között.

Ezért álláspontunk szerint a javaslat célja a közpénzbeszedésen túl a piaci szereplők gyökeresen eltérő terhelése, ezáltal a piaci versenyhelyzet befolyásolása. Magyarul: már első ránézésre itt is kilóg a lovarda, fölmerül az állami piacablásnak a gyanúja. Tudniillik az egészségvédelmi célt avagy az egészségügyi finanszírozást például - ahogyan erre az LMP többször tett már az elmúlt négy évben javaslatot - a jövedéki adó emelésével is el lehetne érni, elsődleges célnak a piaci szereplők erőviszonyainak kormányzati befolyásolását látjuk. Figyelembe véve azt, hogy mondjuk, egy tüdőrákos beteg társadalombiztosítási költségei mennyibe is kerülnek a magyar társadalomnak, a magyar adófizetőknek, akár még egy jelentős közteher-növekedést is javasolhatnánk.

De akkor itt álljunk meg egy pillanatra: ha már hatástanulmányokat hiányolunk, amennyire fontos egy ilyen szektorális adónál, hogy bemutassa azt a kormányzat, az előterjesztő, hogy az adott piacra, így a dohánypiacra milyen hatással van egy ilyen szektorális adó, és amilyen fontos az, hogy nézzük meg a munkaerőpiacra gyakorolt hatását, hány munkahely megszűnéséhez, esetleg hány új munkahely létesüléséhez vezethet egy új törvény, egy új adótörvény, legalább ennyire fontos egy ilyen közcélú szolgáló hozzájárulás bevezetésénél, hogy mutassa be a kormányzat, hogy valójában ez a pluszbevétel azon kívül, hogy leteszik a nagyesküt, hogy ez egészségvédelmi célokat szolgál, hogyan fogja tudni érdemben alakítani az egészségügyi büdzsét legalább 2015-ben. Erre nézve sem láttunk hatástanulmányt, és megint csak csatlakozom ahhoz, amit Lukács képviselő úr elmondott: felettébb sokatmondó, hogy a Fidesz-frakcióban újra nem ül egyetlen egészségpolitikus sem. Én azt gondolom, hogy ha például mi beterjesztünk, mondjuk, egy környezetpolitikai törvényjavaslatot, akkor azok a képviselőink, akik mondjuk, a témában járatosak, itt szoktak ülni az Országgyűlésben.

Kérdés ugyanakkor, hogy miért találunk ki egy új, egyetlenegyszer befizetendő közterhet, hiszen ott van a dohánytermékek forgalmát extra módon adóztatató jövedéki adó, amely ráadásul már bizonyított. Mindig elég volt azt megemlíteni, ha pénzre volt szükség.

sége az állami költségvetésnek, mint ahogyan egyébként most is él a jövedékiadó-emelés eszközével a kormány, amikor 24 forintról 28 forintra, 16 százalékkal megemeli a cigarettánkénti jövedéki adó mértékét.

Az LMP-nek van egy módosító javaslata is, amely arról szól, hogy a dohánytermékek jövedéki adójának emelése kompenzálná az egészséges helyi élelmiszerek áfacsökkentését. Tehát ugyanazt a célt, azt gondolom, gyökeresen eltérő eszközökkel is el lehetne érni.

Ami itt a lényeg, az az, hogy miért érte hideg zuhanyként a dohányipari cégeket Szatmáry képviselő-társunk törvényjavaslata, ami hatalmas különadót vet ki rájuk. Ezt rendkívüli egészségügyi hozzájárulásnak nevezi az előző ciklusban gazdaságsszabályozásért felelős államtitkár által benyújtott törvényjavaslat, és eszerint csak egyetlen évben, 2015-ben kell befizetni. Az most más kérdés, hogy ezt ma már ennek a kormánynak vagy e kormány jelenlegi vagy korábbi tisztviselőinek szerintem a kutya sem hiszi el.

A dohányipari cégeket milliárdos veszteségbe taszító új különadó egyetlen vállalkozást fog érintetlenül hagyni, és akkor itt talán ki sem kell írni ezt a nyereményjátékot: a trafikosztáskor is taroló Continental-csoportot.

A Szatmáry képviselő úr által jegyzett, az ő névén futó - hogy ki jegyezte ezt a törvényjavaslatot, szerintem ezt hagyjuk meg az éji homályban -, a képviselő által jegyzett törvényjavaslatot úgy írták meg valakik, hogy a multik óriási összeget fizethetnek. Mondom még egyszer: ezzel önmagában semmi bajunk.

Azok a szektorok, amelyek nagyot kaszáltak az elmúlt 10-15 évben, igen, első közelítésben nagyon helyes, hogyha külön hozzájárulnak, főleg, hogyha olyan szektorokról van szó, amelyek fokozottan termeltek szociális, egészségügyi vagy környezeti externáliákat. Tehát nem ebben van vitánk. Fizesse nek ezek a szektorok, amelyek extraprofitra tettek szert, és különösen nagy környezeti, szociális, egészségügyi hátrányokat halmoztak föl a magyar társadalomnak.

Ugyanakkor nézzük meg, hogy egyes szereplők között ez a nagyon furcsán megszerkesztett sávosszámrendszer hogyan különböztet. Az első becslések szerint a Philip Morris legalább 6,4 milliárdot, a BAT, tehát a Pécsi Dohánygyár 3,5 milliárdot, az Imperial Tobacco 1,7 milliárdot, a JTI Hungary 685 millió forintot fizet. Egy szereplő viszont csaknem sértetlenül megússza az új különadót: a Continentalnak csak 47 millió forintot kell fizetnie.

(14.40)

Ezt az eredményt úgy írja le a javaslat, hogy 30 milliárd forintos árbevételig csak 0,2 százalék, 30 milliárd felett 2,5 százalék, 60 milliárd felett pe-

dig már 4,5 százalékos a teher. A Continental Zrt. így csak az adó töredékét fizetné 25 milliárdos árbevétele után. Ezt így tényleg komolyan gondolják, vagy viccelnek velünk?

Amit ma is már többször elmondtunk, nyilvánvaló az a politika, amit követnek. Folyamatosan olyan piacoknak rongyolnak neki, amelyeknek a letarolása, amelyeknek az állami eszközökkel, törvényhozási eszközökkel való elrablása viszonylag jól becsomagolható egy kommunikációs mázba. Erről van itt szó. Melyik az a párt, amely azt fogja mondani, vagy melyik az a társadalmi csoport, amely nagy kedvvel tüntetést szervez, mondjuk, dohányipari cégek mellett? Nyilvánvalóan senki. De az üzenet teljesen világos. Tisztán csak kommunikációs kérdés az, hogy mikor melyik szegmensre, melyik piacra teszik rá a mancsukat.

Nem egészségvédelmi célokról szól ez a javaslat. Nem arról szól, hogy szabályozott, tiszta viszonyokat akarnak alkotni, még csak nem is önmagában a költségvetés bevételeit kívánja ez csökkenteni, hiszen az össz volumenhez képest a várható adóbevétel kicsiny. Még csak nem is arról van szó, hogy a nagy sápot húzó szektorokat akarnák igazságosan adóztatni, hiszen akkor nem ilyen furcsa sávosszámrendszerrel operálnának. Ez a törvényjavaslat pontosan illeszkedik a ma tárgyalt másik két javaslatához, ez egy szegmensnek az állami lenyúlása úgy, hogy kijelölik a megfelelő fideszes oligarchát, oligarchacsoportot, akit helyzetbe akarnak hozni. Erről szól ez az egész történet.

A kultúrtörténeti előadást természetesen köszönjük szépen. Nagyon érdekes filozófiai és kultúrtörténeti vitákat lehetne még erről folytatni, de én azt gondolom, hogy beszéljünk a lényegről, beszéljünk arról a nem lólábról, hanem lovardáról, ami már eléggé kilóg ebből az egész törvényjavaslatból. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP padsorából. - Sallai R. Benedek tapsol.)*

ELNÖK: Ezzel a vezérszónoki felszólalások végeére érkezünk. Úgy látom, hogy kétperces hozzászólás nem érkezett. Akkor folytatjuk az előre bejelentett felszólalókkal. Ennek keretében Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak adom meg a szót.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Idéznék a törvényjavaslatból: Az Országgyűlés, figyelemmel arra, hogy a magyarországi egészségügyi ellátás színvonalának növelése kiemelt közpolitikai cél, amelyhez a szükséges anyagi forrásokat biztosítani kell; a dohányzás számos megbetegedés kialakulásában játszik kiemelt szerepet, és a hazai elhalálozási mutatókban az okok között közvetlenül vagy közvetve tekintélyes mértékben jelenik meg továbbra is; a dohánytermékek egészségkárosító hatása jelentős mértékben hozzájárul a megnövekedett egészségügyi kiadásokhoz, és ehhez képest, illetve gazdasági erejükhez mérten a dohánygyártó

vállalkozások maguk nem arányosan járulnak hozzá a közkiadásokhoz...

Én most szeretnék néhány részletet felolvasni a nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia - mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020) helyzetelemzéséből és annak az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés fejezetéből:

„Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés. - Előre kiemelném, hogy ugyebár a Fidesz-KDNP-kormány készítette ezt az anyagot. - Az ország népességének általános egészségügyi állapota meglehetősen kedvezőtlen képet mutat. A helyzet közismert jellemzője, hogy Magyarországon a születéskor várható átlagos élettartam-mutató lényegesen elmarad még a szerény gazdasági teljesítmény alapján elvárható értékektől is. Emellett az általánosan kedvezőtlen helyzet mellett különösen súlyos problémákat jelentenek az egészségügyi állapotban tapasztalható, jellemzően területi különbségek, amelyek pontosan követik a társadalmi-gazdasági különbségeket.

Az egészségügyi ellátásban a társadalmi hátrányok szempontjából az alapszolgáltatások hiányosságai jelentik a legelemibb hozzáférési problémákat. Az utóbbi időszakban az alapszolgáltatásokat tekintve a népességszám csökkenése ellenére romlott az ellátottság mutatója. A szegmentált ellátórendszerre jellemző adat, hogy az orvosok lakosságszámhoz viszonyított száma Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a legalacsonyabb, még annak ellenére is, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megye mellett itt történt a leghatározottabb javulás.

A 46/2003. (IV.16.) országgyűlési határozat szerint működő nemzeti népegészségügyi program fő fókusza a népegészségügyi célú célzott szűrővizsgálatok működtetése. Az intézkedések között ugyan megjelennek a kifejezetten hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat érintő intézkedések, például iskolai felvilágosító, nevelő programok, ám ezek jelenlegi mennyisége, szervezettsége nem elegendő ahhoz, hogy a területen szükséges változások elinduljanak.

Komoly egyenlőtlenségek vannak a gyermekek egészségi állapotában és az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférésben is. Ezért nagyrészt a szociális tényezők a felelősek. A gyermekeket érintő halálozások és egészségi problémák 30-50 százaléka hozható összefüggésbe a szülők hátrányos társadalmi-gazdasági helyzetével. Az egészségfejlesztés az élet első éveiben a leghatékonyabb, de a jó egészség már a fogantatás előtt megalapozódik.”

Folytatnám a részletet:

„A házi gyermekorvosi ellátottságra jellemző, hogy a hálózat hiányos, vagy egyáltalán nincs jelen ott, ahol a legnagyobb arányban élnek halmozottan hátrányos helyzetű, köztük roma gyerekek, ott alacsonyabb a tízezer gyermekre eső gyermekorvosi praxisok száma. Így például a közép-magyarországi régióban közel kétszer olyan magas, mint az észak-magyarországi régióban.

A védőnői hálózat kiemelt feladata a minden korosztályra kiterjedő prevenciós ellátás. A hátrányos helyzetű térségek eredményes védőnői ellátását nagyban hátráltatja azonban, hogy sok a betöltetlen állás. Az észak-alföldi régióban 2007-ben az állások 10 százaléka nem volt betöltve, illetve számos körzetet tartós helyettesítéssel tudnak csak ellátni. Emiatt a jogszabályban megengedettnél - 250 fő - lényegesen magasabb a hátrányos helyzetű régiókban az egy védőnőre jutó ellátottak száma.”

És most fog jönni a lényeg. Megint hangsúlyozom, ez az önök által készített anyag:

„Az egészséget befolyásoló rizikófaktorok között a dohányzás: a roma lakosság 77,4 százaléka dohányzik, szemben az összlakosság 31,4 százalékaival; a magas vérnyomás: a roma lakosság 87 százaléka szenved magas vérnyomásban, szemben az összlakosság 32 százalékaival; valamint táplálkozási problémák és a prevenciós tevékenységek hiánya egyértelműen az egészségi állapotot befolyásoló tényezők.

Egy Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében végzett kutatásban a következőket állapították meg. Az aktív dohányzás és a környezeti dohányfüstártalom szignifikánsan gyakoribb a romák, mint a nem romák között. A romák több mint kétharmad része 18 éves kor alatt gyújtott rá az első cigarettára, a nem romák között ennek aránya csupán 50 százalék. - Mondható amúgy, hogy ez is magas. - Nagyon korai kezdet, 12 éves kor alatt a romák között 14,9 százalékban fordul elő, ezzel szemben a nem romák között 2,5 százalékban. Kivételesen mindenki dohányzott a korábbi években: a romák között kétharmad, a nem roma származásúak között 50 százalék volt a dohányzók aránya. Tíz roma nőből csak egy döntött úgy, hogy nem dohányzik a várandósság alatt, míg a nem roma származásúak esetében ez az arány 66 százalék. A romák elsősorban a férj, élettárs otthoni dohányzása miatt két és félszer gyakrabban voltak kitéve környezeti dohányfüstártalomnak, passzív dohányzásnak.”

Mielőtt arra gondolnának, tényleg nagyon súlyos adatokat soroltam fel, hogy miért hozom fel folyamatosan a szociális helyzetet - mert több szociológiai tanulmány is alátámasztja azt, hogy a dohányzás és a szegénység között szoros összefüggés áll.

Most mondanám, mielőtt bárkiben is felvetődne, hogy a dohányzással össze fog függni az, hogy mennyire sokat költenek a szociálisan hátrányos helyzetűekre az egészségügyi ellátásban.

Most olvasok egy nagyon durva adatot, Fidesz-tanulmány:

„Tapasztalatok szerint a romák a térítésmentes egészségügyi ellátást 64,2 százalékuk soha vagy nagyon ritkán veszik igénybe, amelynek oka a rossz anyagi és szociális körülményeikből adódik. Nincs módjukban eljutni a szűrővizsgálatokra, nem tudják megfizetni a gyógyszereket, nincs kire bízni a gyerekeket.” - s a többi.

(14.50)

„A hátrányos helyzetű családok - itt nem romákról beszélek - elsődleges szempontja a létfenntartás, a mindennapi megélhetés biztosítása, nem pedig az egészségmegőrzés, a betegségek megelőzése.”

Azért tartottam fontosnak ebből az anyagból ezeket a részeket felolvasni, mert többször elhangzott, hogy ezekkel a bevezetett törvényekkel, a trafikok létrehozásával 8-10 százalékkal csökkent a dohányzók aránya. Értsék már meg a Fidesz-KDNP padsoraiban ülő politikusok, hogy ez nem igaz. Nem igaz! El kell jönni Kelet-Magyarországra, és meg kell nézni, hogy hogyan működik ez. Tudják-e azt, hogy különböző módszerekkel veszik a feketepiacról a feketedohányt? Nem lehet azt megtudni, hogy honnan származik, miből készítik. Néhány példa: diszkóban szálanként lehet dohányhoz jutni, és itt nem a drogról beszélek, cigarettához. Utcákon különböző módszerekkel lehet cigarettát vásárolni. Senki nem tudja azt ma megmondani, hogy a feketepiac hány százalékban működik, nagyon magas, csak ezt lehet mondani.

A másik meg, kedves képviselőtársak: nem két év múlva fog jelentkezni ennek a hatása. És ez büncselekmény - idézőjelben -, amit csinálnak. Tíz-húsz-harminc év múlva fog ennek az egészségkárosító hatása a nyakunkba ömleni. Igaz, maguk akkor már sehol nem lesznek. De ezek az emberek, akik nem legális úton szerzik be, nem ellenőrzött dohányt szívnak, és higgyék el, én sem dohányzom, nem vagyok dohánypárti, de azért értsék már meg, ilyet nem lehet, ilyen törvényekkel nem lehet!

És nem lehet hivatkozni, hogy az egészségügyre fogják ezt költeni, mert egyáltalán nem látszik a törvényben, hogy melyik pontja lesz az, ahol az egészségügyben meg fog jelenni ez az adóbevétel. Mutassák már meg tételesen, hogy hol van ez leírva, és mire fogják költeni ezt az adóbevételt! És azért hoztam azt fel, hogy a szociálisan hátrányos helyzetűek, mert pont őhözük nem fog megint ebből a pénzből jutni egy fillér sem, mint ahogy maguk soha nem gondolnak a hátrányos helyzetű emberekre. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Most kétperces hozzászólásokra volna lehetőség, de nincs jelentkező. Úgyhogy a normál szót kérők között Szakács László képviselő úrnak adom meg a szót.

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Én is először megemlékeznék az expozéban hallott jogtörténeti kitekintésről, ami több szempontból érdekes volt, de én úgy gondolom, hogy ezt azért nem érdemes, mert a jogtörténetben bizonyos intézmények kialakulását vagy megszűnését vagy egyéb vadhajtást tudunk példaként magunk elé hozni. Hogy mégis hogyan fejlődött az a jogrendszer, amelyben most élünk, azt lehet; nem szabad ilyen

példákat kiragadni, képviselőtársam! Lehet mondani ennél sokkal rondább példákat is, olyat nem mondok, de remélem, hogy majd nem fogunk idáig eljutni, hogy önök eljutnak odáig - most mondok egy érdekes példát -, hogy volt olyan jogszabály a Szász tükrében, ami a férfiak bajszának a hosszát szabályozta. Remélem, ez majd egyszer nem lesz hivatkozási alap akkor, amikor valami hasonló jogszabályt fogunk majd tárgyalni.

Ebből tendenciákat érdemes levonni, meg a mai nappól is. A mai nappól le tudom vonni a tendenciát - ez fontosabb lesz, amit most mondok, mint az előző. A mai nap tendenciája az, hogy tárgyaltunk három jogszabályjavaslatot, ennek a három jogszabályjavaslatnak egyetlenegy közös pontja van, az a kedvezményezettje. Úgy a nagykereskedő, úgy a trafikoknak a kvázi újraelosztása tekintetében és úgy most ennek a különadó kivételének a tekintetében mind a háromnak ugyanaz a kedvezményezettje. És ma már ez itt elhangzott, de érdemes kiemelni, ez egy nagyon stílustalan és nagyon-nagyon méltánytalan megoldás, hogy leöntjük ezt az egészet egyfajta cukormázsal, belecsomagoljuk, az első kettő törvénynél egyébként tényleg csak egy csomagolópapírba, most képviselő úr igazán csodálatos szép sztaniolba csomagolta ezt be. Az az érzésünk támadt, hogy ha ezt a trendet figyeljük, akkor nem feltétlenül érdeklő önöket, és nem feltétlenül cél az, hogy kevesebb szív- és érrendszeri megbetegedés legyen, nem feltétlenül cél az, hogy a fiatalok nehezebben jussanak dohányáruhoz, és abszolúte nem cél az - látnánk a költségvetésben, hogyha ez az összeg oda befolyyna -, hogy az egészségügyre több forrást tudjanak biztosítani. Ez nem cél. A cél az, ami a trendben látszik: ki ennek a kedvezményezettje mind a nagykereskedelemlnél, mind a trafikok újraelosztásánál, mind pedig itt.

Egyszer már elmondtam a költségvetés vitájában, önök annyira igazságosnak tartják azt a nem arányos, hanem egykulcsos adórendszert, amivel a személyi jövedelmeket adóztatják. De a sávós adórendszert önök mindig használják akkor, amikor a saját holdudvarukat előnyökhöz kell juttatni. Ezzel az adóval valójában valakit megint helyzetbe hoznak, másik kettőt vagy éppen a többit egészen egyszerűen megbüntetik. Nézzék, a jelenlegi szabályozás szerint egy doboz cigarettán nagyjában-egészeiben 78 százalék adó van, áfa, jövedéki adó együtt. Erre még rájön az a 10 százalék, vagy ha az előző jogszabályokat elfogadjuk, akkor 13 százalék garantált haszon. Itt újra ki kell emelni, hogy kevés olyan üzlet van ma Magyarországon, ahol garantálja az állam a hasznot. Akkor 78 meg 13, ott tartunk már, hogy 91 százalék, és a maradék 9 százalékból kellene egyébként az iparágat fenntartani.

Nem az iparágért aggódom. Biztos vagyok benne, hogy az iparág el tudja dönteni, hogy mit akar. Viszont ezekben a cégekben magyar emberek dolgoznak, és pécsi képviselőként megint nem tudok amellet elmenni, hogy ahány munkahely ott már

megszűnt, ahol 1500 ember veszítette el a munkáját, elmegy a pezsgőgyár, elmegy a kesztyűgyár, és most Damoklész kardját odateszik a Pécsi Dohánygyárban dolgozók feje fölé, akkor én úgy gondolom, hogy ezeket nem gondolták át, partikuláris érdekeket érvényesítenek, egészen egyszerűen öncélúan, voluntarista módon ebben a törvényben.

Mindig felháborít az, ma már sokadszor hallottam, hogy mekkorát küzdöttek önök, és micsoda eredményeket értek el a dohányzás visszaszorítása tekintetében, hiszen 10 százalékkal kevesebben dohányoznak. Nem igaz. Ennyivel nőtt a feketepiac aránya. Hogyha ezt vissza tudnák szorítani, és ott be tudnák szedni az áfát és a jövedéki adót, az 45 milliárd forint lenne. Nem az a 11 milliárd forint, amiről most itt államtitkár úr is beszélt. 45 milliárd forintot még ezen a szektoron be lehetne szedni, hogyha ez volna az érdek. De nem ez az érdek, az az érdek, hogy egy kedvezményezettnek mind a nagykereskedelemben, mind a trafikok újraelosztásában, mind a különadó kirovásában önök kedvezzenek, a saját holdudvart ki tudják építeni és ki tudják szolgálni.

Ezért is egy dolgot írtam fel akkor, amikor Szatmáry képviselőtársam beszélt, azt, hogy fel kell lépni az államnak ilyenkor mindenhol. Igen, mindenhol ugyanúgy kell fellépni, nem saját magunknak kialakított olyan sávokon keresztül, ahol jól láthatóan kedvezünk egy bizonyos piaci szereplőnek.

Önök kivitették velünk innen... - nem velünk, de kivitették az európai uniós zászlót, pedig ebben a klubban, ahol tagok vagyunk, ott az áruk és a javak szabad áramlása, a piac védelme, a magántulajdon védelme, a versenyszabályok és a szabad vállalkozás, ezek ott még érdekek, márpedig ez a rendszer torzítja mind a versenyt, mind a vállalkozás szabadságát. Ez konkrétan, ahogy már elhangzott, piacrablás.

Én nem gondolom, hogy ez egyszeri lesz. Ahogy önök már többször eljátszották azt, hogy bevezettek egy egyszeri adót, aztán az itt maradt nálunk - én egyébként nem hiszem, hogy van a szektornak bármilyen olyan szereplője, ahol egyszerűen is gondolják ezt az adóbevétel -, én úgy gondolom, hogy ez a nyakukon fog maradni.

Én egy dologtól tartok, és azért mondom megint sarkított példát: ha mondjuk, a piac legnagyobb szereplője azt mondja, hogy akkor ő most inkább nem maradna Magyarországon, azt a jövedékiadó-kiesést, azt az áfakiesést és azt a munkaerő-piaci problémát, amit ez okozna, azt tudnák-e önök kezelni? Azért ingatja fejét képviselőtársam, mert nem készülnek hatástanulmányok, nincsenek egyeztetések se szövetségekkel, se álszövetségekkel, sem pedig az iparág szereplőivel, egészen egyszerűen behozták, kigondolták, jónak tűnik ez a felvetés.

(15.00)

Én úgy gondolom, hogy ami ebben a legborzalmasabb, az a mai trend, hogy három olyan törvényt

fogadunk el, amelynek egy kedvezményezettje van, és leöntjük egy olyan cukormázzal, ami nem lesz igaz; ettől nem lesz több pénz az egészségügyben, mert akkor az megjelent volna a költségvetésben, és ettől nem lesz egyetleneggyel kevesebb szív- és érrendszeri megbetegedett sem - lesz viszont eggyel több kormánypárti oligarcha. Én ezért osztom a frakció álláspontját, és nem fogjuk támogatni ezt a javaslatot.

Köszönöm. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Szilágyi György képviselő úrnak.

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Valóban, igazat kell adnom az előttem felszólalónak, hogy ezt a három törvényjavaslatot, amit ma benyújtottak, le kell vonni a konzekvenciákat, együtt is lehet kezelni, hiszen semmi másról nem szól ez a három így egyben, mint a dohánypiac átrendezéséről. Egy átrendezésről, a piac újrafelosztásáról.

Hogy tudjuk, miről beszélünk, nézzük meg, hogy hogy néz ki ma jelen pillanatban a dohánypiac, innen is, mondjuk, a dohány-kiskereskedők közvetlen ellátása hogyan történt eddig. Két fő csatornája volt ennek. Az egyik a nagy dohánygyártó cégek, tehát a Philip Morris, a BAT, az Imperial, a JTI, a Róna, a Continental, ezek közvetlenül terítették a saját termékeiket. Ezek között a termékek között fontossági sorrendben általában a cigaretták voltak, a finomra vágott dohányok, szivarkák, pipadohányok. A másik nagy csoport az importőrök és a nagykereskedők által forgalmazott termékek voltak, itt is a finomra vágott dohányok, cigarettadohányok, vízpipadohányok, pipadohányok, prémiumszivarok, szivarkák és tubák. Az első csoportba tartozók - a Continental kivételével - mindegyike multinacionális vállalat, közülük a Róna egy hazai gyártóbázisra épül, illetve a BAT is részben Magyarországon állítja elő a termékeit, kínálatuk szinte nagy mennyiségben eladható termékekre korlátozódik. A második csoportba tartozó cégek a külföldi gyártók voltak, vagy a forgalmazók leányvállalatai, vagy száz százalékban magyar tulajdonú importőr nagykereskedők voltak.

Az egészségügyi hozzájárulás elsősorban kiket fog érinteni, és az egészségügyi hozzájárulás befizetésével ki kerül előnyös helyzetbe ismételtlen? Az előző két törvényben már említett Continental-cégcsoport. Ha Schiffer András itt lenne, meg is tudnám neki mondani, hogy mire kellene rakni, ha a fogadóóránál szeretne fogadni erre a dologra. Miért is? Azért, mert a sávosan meghatározott adónál a legnagyobb forgalmat lebonyolító multik, akik körülbelül 3-5 milliárdos adót fognak fizetni az előzetes számítások szerint, nyilvánvalóan rá fogják terhelni ezt az adót, bár önök azt fogják mondani, hogy dehogyan csinálnak ilyet. Dehogynem, ilyet fognak csinálni, rá fogják terhelni a fogyasztókra. Ez azt fogja

eredményezni, hogy az általuk forgalmazott cigarettnál például nagyjából 80 forintos áremelkedést lehet feltételezni. Ugyan ez a Continentalt nem fogja érinteni, a Continental nem fog ilyen emelésre szorulni. Mit jelent ez? Már átrendeződik a piac, hiszen a fogyasztó egy nagyobb áremelkedés folyamán nem a cigarettáról fog leszokni, hanem először az olcsóbb termékek felé fog fordulni, így a Continental termékei felé fordulhat.

A másik, amivel nyer a Continental, hogy a második csoportban szereplők, akiknél a nagyobb szereplők olyan 30 millió forintot kell hogy majd fizeszenek, ők valószínűsíthetően ki fognak vonulni a piacról, nem fogják befizetni azt a 30 millió forintot. Ha kivonulnak a piacról, akkor az mit jelent? Azt jelenti, hogy általában általuk egy kisebb mennyiségben forgalmazott, de nagyszámú terméket és választékot forgalmaztak, ott lesz egy piaci rés. Ha az előbb figyeltek, amikor felsoroltam, hogy mivel foglalkoznak különböző csoportok, akkor itt nagyon lényeges, hogy már most egyébként az új rendszerben az volt megfigyelhető, hogy az emberek nagy része nem cigarettát vásárolt, hanem finomra vágott dohányt, és saját maga sodorta a cigarettát. Egyre nagyobb lett ez a piac. Most azzal, hogy kivonulnak az importőrök és a nagykereskedők, megnyílik egy olyan szegmens, ami a Continentálnak megvan, tehát nagyobb mértékben tudja értékesíteni a finomra vágott cigarettákat és a dohányokat.

Én azt mondom, nagyon fontos az, hogy megnézzük, hogy ha egységesen tekintjük ezt a három törvényt, törvényjavaslatot, és mindegyiket figyelembe vesszük, hogy akkor milyen hatások várhatók. Egyértelmű volt a tárgyalások alapján, hogy az egyik legnagyobb hatás az lesz, hogy a Continental uralni fogja a dohánypiac szinte minden szegmensét, a gyártástól az értékesítésen keresztül, a nagykereskedelmen keresztül, és a kiskereskedelemben is jelen van. Azt mondom, hogy az önök szíve joga egyébként, hogy belemennek-e ilyen dologba, hogy egy céget ennyire támogassanak, de hogy önök így döntöttek, gondolom, ennek valamikor viselni fogják a következményeit. De itt nem az a baj, hogy önök milyen következményeket viselnek, hanem az a baj, hogy az állampolgároknak milyen következményeket kell viselniük ezekkel a döntésekkel kapcsolatosan.

Két nagyon lényeges dolog fog megint megtörténni. Az egyik az, hogy a kisebb cégek megszűnésével, ami előre látható, akár az ezres nagyságot is elérheti azoknak a munkahelyeknek a száma, amelyek meg fognak szűnni. Önök tehát jelen pillanatban lehet, hogy éppen ezer családnak kockáztatják a megélhetését, vagy ezer családot kényszerítenek arra, hogy ismételten munka után nézzen, és veszélybe kerüljön a megélhetése vagy akár milyen kifizetések normális fizetése a továbbiak során is. Persze erre önök majd megint mondhatják azt, hogy itt a foglalkoztatás Magyarországon rendezve van, hiszen vannak közmunkaprogramok, ezek az embe-

rek majd elmehetnek a közmunkaprogram keretein belül, önkönl a statisztikáknál pedig úgy fog megjelenni, hogy ezek az emberek nem munkanélküliek. Ez egy nagy probléma szerintem, ha önök mindenféle hatástanulmány és minden nélkül egy tollvonással hajlandóak ezer munkahelyet kockáztatni ma Magyarországon.

A másik lényeges dolog pedig az, és hiába mondtuk, még 2012-ben is hiába mondtuk, hogy ezek a törvények, a törvény azt fogja eredményezni, hogy Magyarországon nőni fog a feketekezeskedelem, nem hittek nekünk, pedig a feketekezeskedelem nagymértékben nőtt. Egyes vélemények szerint egy év alatt a duplájára nőtt az elmúlt időszakban. Most borítékolható, hogy mivel bizonyos termékek el fognak tűnni a piacról, bizonyos termékek drágulni fognak, a feketekezeskedelem mérhetetlen növekedésével kell számolnunk. Itt megjegyezném azt, hogy elhangzott a fideszes képviselő, Völner Pál részéről egy statisztika, hogy mennyi beteg van, és hogy 4 milliárd szállal csökkent a fogyasztás az elmúlt időszakban. Arra azért kíváncsi lennék, már többször kérdeztük a mai nap folyamán, hogy milyen tanulmányok alapján mondják ezeket a számokat, hozzák már nyilvánosságra, vagy mondják el nekünk is azt, hogy kik végezték ezeket a tanulmányokat, milyen merítés alapján, milyen szempontok szerint kérdezték meg az embereket, és hogy jutottak ezekre a megállapításokra. Mert énnekem meggyőződésem, hogy nem 4 milliárd szállal - mint ahogy mondta Völner Pál - csökkent a fogyasztás, tehát nem a fogyasztás csökkent 4 milliárd számmal, hanem a forgalom csökkent 4 milliárd számmal. A kettő nem ugyanaz. Az, hogy 4 milliárd szál cigaretta eltűnt a forgalomból, azt elképzelhetőnek tartom, mert nőtt a feketekezeskedelem. Lehet, hogy volt olyan hatása is ennek, hogy voltak emberek, akik leszoktak a dohányzásról, valamennyivel csökkent, de igazából nem ennyivel csökkent; nőtt a feketekezeskedelem, és nagyon sokan áttértek, mondjuk, a dohánytermékek fogyasztásának egy másik válfajára, konkrétan arra, hogy a vágott dohányokból sodorják a cigarettát. Tehát nem lehet azt mondani, hogy 4 milliárd szállal csökkent a fogyasztás. A forgalom igen, az csökkent. Sajnos én úgy érzem, hogy a feketekezeskedelem nagymértékben növekedni fog az elkövetkező időszakban ezek hatására, tehát kérem önöket, gondolják át még egyszer, hogy ez jó-e.

A legbeszédesebb egyébként ebben a törvényjavaslatukban az, amit már Lukács László képviselőtársam az előbb elmondott, hogy egyszeri fizetésről beszélnek. Miért is kell egyszeri fizetés? Ez árul el mindent. Azért kell egyszeri fizetés, mert ez az egyszeri fizetés jelen pillanatban az egyik legnagyobb eszközük arra, hogy ezt a piaci átrendeződést végre tudják hajtani. Amikor végrehajtották a piaci átrendeződést, amikor ez a piac már úgy fog működni, ahogy az a Continentálnak a legmegfelelőbb, utána már nem kell fizetni egészségügyi hozzájárulást.

Mert valószínűleg, amikor majd a Continental termékeit fogják fogyasztani ebben az országban, ő fog ebből hasznot húzni, akkor azok az emberek, akik sajnos dohányoznak, és sajnos károsítják a saját egészségüket, és betegek lesznek, akkor már nem számít az, hogy az egészségügyi ellátásban ezekre az emberekre mennyit fogunk költeni, mert akkor már az egészségügyi hozzájárulást, mondjuk, a Continentalnak kellene fizetni nagymértékben.

(15.10)

Hát ez a legnagyobb árulkodó jel ebben az egészben. Ahogy elmondtam mind a két törvényjavaslatnál, és most, a harmadik törvényjavaslatnál is elmondom, hogy elvileg az elvet tudnánk támogatni. Itt tudnánk támogatni, a másik kettőt úgy, ahogy van, elutasítjuk, mert az egyértelműen nem arról szól, amit önök benyújtottak. Nem a fiatalok dohányzásvédelméről szól az előző két törvény, ha csak azt vesszük figyelembe, amit elmondtam, hogy miért kellene feltöltőkártyákat és buszjegyeket árulni egy trafikban, és ezzel becsalni azokat az embereket is, akik nem dohányoznak. Ez is egy ékes példa volt. Egyértelműen nem arról szólt, azt elutasítjuk.

Itt viszont magával az elvvel egyet tudnánk érteni akkor, ha ez nem a piac átrendeződéséről szólna, és nem egyszeri alkalomról szólna, hanem egy jól átgondolt, tervszerűen felépített és hosszú távra mindenkinek megfelelő törvénymódosítást nyújtottak volna be. Úgyhogy, ahogy képviselőtársam is elmondta, minden valószínűség szerint önök ezen nem fognak változtatni, mert tudom, hogy általában eltökéltek az ilyen dolgokban, hiszen hosszú egyeztetések folytak ezekkel a törvényjavaslatokkal kapcsolatosan, csak ezek az egyeztetések nem civil szervezetekkel, nem különböző résztvevőkkel folytak, egyetlen céggel folyhattak, azt pedig úgy hívják, hogy Continental, és mi ezt nem tudjuk támogatni.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Szórványos taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Sallai R. Benedeknek.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Nagyjából ott folytatom, ahol Szilágyi képviselő úr abbahagyta. Nagyon jólesik ezt a vitát lefolytatni magunk között, hiszen lassan úgy tesziünk, mintha tényleg működne a parlament, pedig nagyjából tisztában vagyunk azzal, hogy ha egy fideszes országgyűlési képviselő benyújtott egy indítványt, a kormány kifejezte, hogy azt támogatja, akkor innentől kezdve már csak a szót szaporítjuk, mert az már el van sikálva. Pedig milyen jó lenne, ha egyszer egy nagy és hatalmas erő, mint amit a Fidesz itt politikailag megtestesít a parlamentben, tudna egy picit

méltányos lenni, tudna egy picit hajlani arra, hogy meghallgasson más véleményt.

Többen kritizálták vagy megjegyzéseket tettek az egész napirend felvezetésére. Én a magam részéről megköszönöm az érdekes ismeretterjesztő bemutatást, nagyon élvezetesnek tartottam. Ha megengedi, képviselő úr, akkor cserében én is készültem egy ilyennel itt rögtönözve, hogy méltóan meg tudjak felelni. Ugyanis van egy nagyon érdekes analógia az egész dohányzással kapcsolatos háttérrel, ami gyakorlatilag vissza tud mutatni egy másik gazdasági válságidőszakra, a '20-as évekre, akkor Amerikában nagyon ismert az alkoholtilalom rendszere. Ugye, az Egyesült Államok 26 tagállamában betiltották az alkohol forgalmazását, ezért 1920. január 16-án életbe lépett a 18. alkotmánymódosítás, amely az egész államszövetség területén megtiltotta az alkohol előállítását, forgalmazását és behozatalát. Ennek voltak gazdasági okai is, de ezeket most nem részletezem.

Az alkoholfogyasztás azonban nem szűnt meg, sőt nem is csökkent, mert a feketekereskedelem gyorsan és hatékonyan kiépült annak ellenére, hogy a rendőrség és az ügyészség igen komoly lépésekkel próbálta betartatni a törvényt. Az alkoholtilalom végül azért bukott meg, mert olyan fokú bizonytalanságot teremtett az amerikai társadalomban, amelynek kockázatai meghaladták a jótékony hatásokat, amelyekkel járt, tehát hiába csökkentette a fogyasztást és a betegségeket. A tilalmat végül '33 decemberében oldották fel teljes mértékben. Ellenben a feketekereskedelem beindította a bűnözést, a szervezett bűnözést, és a feketekereskedelem segítségével gazdagodott meg például az Al Capone nevezetű maffiózó is.

Nagyjából azért akartam ezt az analógiát fölolvadni és szintén egy kis kultúrtörténeti dologgal előjönni, mert nagyon hasonlóan érzem ezt az egész folyamatot, ami zajlik a dohányzással kapcsolatban. A magam részéről én mint teljesen megrögzött és következetes dohánytámadó, nagyon-nagyon büszke voltam a kormányra, amikor a nemdohányzók védelméről szóló törvényben megteremtette a lehetőséget annak, hogy ne kelljen füstben ülnöm az étteremben, és megteremtette a lehetőségét, hogy a családdal be lehessen ülni néhány normális helyre. Ugyanakkor a kereskedelemre beindított korlátozás jelentős része, már az előbb elhangzott szempontok alapján, úgy érzem, teljes mértékben nem azt a célt szolgálja, hanem sokkal inkább gazdasági célokat, amiket nem szeretnék megismételni. Hiszen több előttem szóló képviselő már elmondta, hogy mi is van az ügy hátterében.

Néhány apró visszásságra hadd hívjam föl a figyelmet! Az egészségügyi kiadásokra fordítaná az előterjesztő teljes mértékben ezt a forrást, amit dicséretesnek érzek. Ugyanakkor felhívnam arra a figyelmet, hogy ez nagyon nagyban tükrözi azt a csövégi gondolkodást, ami már a problémát akarja kezelni. Nem megelőzni kíván, nem a dohányzás

csökkentésére akarja nevelni, nem szemléletformálást kíván finanszírozni, nem azt akarja elérni, hogy kevesebb legyen a dohányos, hanem az egészségügyet akarja finanszírozni. Ez nagyon-nagyon támogatandó és következetes és jó cél lenne, nagyon-nagyon támogatandó lenne, ha nem lenne egy álszent dolog.

Ugyanis a mai délelőtt folyamán olyan bizottsági ülésen voltam, ahol több olyan javaslatot szavazott le a kormánypárt, ami az egészségügy megerősítését és finanszírozását segítette volna. A mai napon többen voltunk, gondolom, bizottsági ülésen különböző helyeken, a kormánypárt következetesen lesöpri az asztalról az összes olyan irányú költségvetési módosítást, ami lehetőséget teremtene arra, hogy a magyar egészségügyet megtámogassuk, hogy a vidéki kórházak működőképességét biztosítsuk, hogy emberhez méltó betegjogokat biztosítsunk a magyar állampolgároknak. Miközben a költségvetésben erre nincs forrás, miközben a módosító indítványokat egy főlényes szavazással, csomagban megszavaztatva lesöpri a kormány, addig előjön azzal, hogy itt bezzeg akar erre forrást teremteni.

Nagyon-nagyon érdekesnek tartom egyébként azt a hozzáállást is, én magam protestáns református kun gyerek vagyok, és nagyon szívesen megismertem volna a KDNP álláspontját. Meg szeretném említeni, hogy a mai nap folyamán a kiotói egyezménynél nem volt vezérszónok, nem ismerhettük meg, majd ezt követően három dohányos jogszabálynál nem volt vezérszónok, nem ismerhettük meg a véleményüket. Tehát jó lenne, ha a párbeszéd látszatát nemcsak mi tartanánk fenn, hanem a kormánypárt is igyekezne, vagy a kormánypártok is, bocsanatot kérek a jelen lévő fideszes képviselőktől, igyekeznének azon, hogy a párbeszéd látszata meglegyen.

Ugyanis én a magam részéről, és azt gondolom, az LMP is nyitott erre, teljes mértékben nyitott lennék egy olyan párbeszédre, ami arról szól, hogy hogyan lehet a betegségeket megelőzni, hogyan lehet egy egészségesebb társadalmat elérni. Milyen adókat kell ahhoz kivetni, hogy mondjuk, általában a megbetegedések és a korai halálozások jelentős részét adó egészségtelen életformákat, táplálkozási szokásokat, életmódokat hogy lehet visszaszorítani. Üljünk le, képviselő úr, bármelyikünk nyitott erre, de szerintem a többi frakcióban is lenne erre nyitottság, nézzük meg, hogy mondjuk, a magyarországi népbetegség, az elhízás milyen hatással van. Nézzük meg, hogy cukrot vagy a cukros termékeket kell-e adóztatni. Nézzük meg, hogy mindazok a folyamatok, amiket látunk, milyen hatással vannak. De azért furcsa ez, mert egyik esetben, aminek nem melleleg van valami piaci hatása, azt mondják, hogy mindez az egészségvédelem érdekében van, miközben a jégkrémeket engedik be a trafikba. Hát akkor, mégis hogy van az, hogy egyik helyen kinyitjuk a lehetőséget, és azt mondjuk, hogy azokon a helyeken a forgalmat megindítjuk, míg másik helyen korlátozzuk.

A másik pedig a konstruktív párbeszéd része, a sávós rendszer. Én magam még azt mondom, hogy tényleg érdekes szakmai vita lehet erről, hogy az alapvető élelmiszerek áfájának csökkentése milyen hatással lehet a társadalomban, sok ilyenről érdemes beszélgetni, de a fő társadalmi igazságtalanságnak a Szakács képviselő úr által is említett egykulcsos adót tartom. Azt tartom, hogy miközben az egyik esetben azt mondják, hogy az egykulcsos adórendszer korrekt és igazságos, a másik esetben, amikor valamilyen érdek úgy kívánja, ott a sávós rendszert gondolják preferálni.

Ez az a következetlenség, ami szerintem elfogadhatatlan, és jól rámutat az egész jogszabálytervezet céljaira. Mert nyilvánvalóan nem az, amiről szó van, hogy majd visszacsökkenti a dohányzást. Völner Pál képviselő úr felszólalásában, amikor ismertette a Fidesz-frakció álláspontját, azt mondta, hogy azért szükségesek a további intézkedések, mert nem csökkent az ilyen jellegű megbetegedések száma. Hát gondolom, Völner képviselő úr sem gondolta azt, hogy majd két éven belül azon nyomban ennek érdemi hatásai lesznek, és a magyar egészségügyben jelentkező betegek jelentős része azon nyomban meggyógyul az intézkedésektől. De ha nyilvánvalóan azt szeretnénk elérni hosszú távon, hogy a magyar társadalom indokolatlan korai halálozását visszaszorítsuk, akkor azokat az életmódbeli átalakításokat, amelyeket komplexen kellene kezelni, nem pedig egy-egy szegmensre vetítve... - mint mondtam, a cukorra tipikusan lehet ezt felemlíteni, mint a dohányhoz hasonlóan sok áldozatot szedő, magyarországi kereskedelmi forgalomban lévő szert.

Át kell gondolni, meg kell vitatni, és ha ebből lenne egy párbeszéd, amit egyszer-számra azért akár meg is engedhetne a Fidesz, ha már ekkora ereje van, hogy úgyis megcsinálhatja, amit akar; lehetne erről egy vitát folytatni szakemberek bevonásával, orvosok bevonásával, meg lehetne nézni a halálozási okok statisztikáját, hogy melyeknek milyen aránya van, a szív- és érrendszeri megbetegedéseknek milyen aránya van a dohányzás okozta betegségek mellett - mindennek lenne értelme. Mindannak lenne értelme, hogy beszéljünk arról, miért káros a társadalomban a dohányzás.

Beszéljünk arról, hogy a társadalombiztosításnak miért nehéz finanszíroznia azt, hogy néhányan úgy döntenek az életükben, hogy egészségükre káros tevékenységet folytatnak. Lenne ennek a párbeszédnek alapja, erre a párbeszédre szükség lenne, de jelen pillanatban azt látni, hogy nem ez a cél, nem ez a fontos, hanem kiragadunk egy-egy példát, kiragadunk egy-egy kis szegmenst, és arról beszélünk.

(15.20)

Visszaidézve itt a prohibíciós törvényt, ami 1920 és '33 között volt az Egyesült Államokban, vissza-

utalva arra, amit már korábban MSZP-s képviselőtársam is említett, hogy Kelet-Magyarországon Ukrajna felől hogy érezzük minden piacon a jelen lévő feketegazdaságnak az erősödését, nyilvánvalóan az merül fel, hogy szolgálja-e ez azt a célt, amit kitűztek, vagy nem szolgálja. A mi véleményünk szerint ez nem tudja szolgálni, sőt olyan járulékos károkat okoz a társadalomban a közélet tisztaságával kapcsolatban, ami miatt nem lenne szabad, hogy ez így elfogadásra kerüljön.

Én megköszönném a magam részéről, ha egyszer gyakorolnák azt a lehetőséget jogukból adódóan, hogy visszavonják, és adnak egy érdemi teret, hogy ezt megvitathassuk, és érdemben olyan döntés születessen, ami segíthet a magyar társadalomnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Most megadom a szót Varju László képviselő úrnak.

VARJU LÁSZLÓ (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a dohánykereskedelemmel foglalkozó három törvényt tudjuk tárgyalni. Még akkor is így van, ha mindezt illegalitásban tesszük szinte, hiszen a nyilvánosság elől elzártan tárgyaljuk ezeket a fontos ügyeket, de láthatóan kínos az önök számára, ezért érdemben a nyilvánosságot ebből kizárták. De hát ebben az esetben is úgy van, mint ahogy az előző két törvényben volt, hogy minden jótett végül is elnyeri méltó büntetését.

Szatmáry képviselő úr, ugye, látva itt az előző két törvényjavaslat vitáját is, azt gondolom, érzékelték, hogy a demokratikus ellenzék, illetve az ellenzék oldaláról egyöntetű elutasítása van annak, amit önök csinálnak. Azt hiszem, hogy jobb, ha belátják, hogy itt nem gonosz manók ülnek, hanem teljesen nyilvánvaló, az, amit önök tesznek, az a dohány-nagykereskedelem, -kiskereskedelemnek az az újrafelosztása, amiben, mondjuk úgy, hogy tapasztalataik is vannak. De tapasztalata van önnek és a családjának is, hiszen ezt a mindennapi üzemeltetésben is végzik, és csinálják, tehát ennek a hatását, önmagában egy ilyen törvény elfogadását önök közvetlenül is érzékelné fogják.

Én azt gondolom, hogy a legnagyobb hibát akkor követnének el, ha egy percig is komolyan vennék azt, hogy bármit szeretnének, vagy bármikor is komolyan gondolták azt, hogy itt az egészségügyhöz ennek a különadó kivetésének bármi köze lenne. Szó sincsen erről. Ön a nevé adja egyszerűen egy olyan pénzbehajtó tevékenységhez, aminek egyik része egy pénzügyi kérdés, a másik része pedig tisztán politikai bosszúállás. Hogy ez azért van-e, merthogy nem tudom, van-e hasonlóság a kettő között, ezt most nem tudom megítélni, de azért nem tudok attól eltekinteni, hogy egy kicsit idecítáljam azt a minapi hírt, amikor a nagykereskedelmi lánc vezetője, kereskedelmi hálózat vezetője úgy nyilatkozott, hogy a

fideszkes képviselőknek biztosított megrendelések ellenére - mármint ahol tanulmányokat és ilyeneket kellett konkrétan az egyik nagykereskedelmi hálózatnak megrendelni tőlük, az ő cégeiktől az ő ajánlásukra - ez volt életük egyik legrosszabb befektetése, mert ehhez képest ennek a totális ellenkezőjét kapták a nyakukba.

Hogy most itt is az van-e, hogy egyébként most itt ilyen értelemben vagy bosszút kell állni, vagy pedig nem voltak elégedettek a szolgáltatás teljesítésével, az önök által üzemeltetett rendszerben bármi előfordulhat, és így tulajdonképpen az másodlagos, hogy az áremelés, ami annak következménye, amit most éppen ön betervezt, az egyszerű pénzbehajtáson kívül még milyen hatással jár.

De hát ez része annak a gazdaságpolitikának vagy politikanélküliségnek, amit csinálnak, hiszen érdemben építkezni gazdaságpolitikailag és növekedést biztosítani az elmúlt időszakban sem tudtak, hanem a magánnyugdíjpénztárhoz hasonlóan sok más cégre különadó kivetésével biztosítják azt, hogy a költségvetés falánkságát valamilyen módon megoldják. Ennek alapján lehet akkor majd költekezni. Vagy akár feltételezhetjük azt is, hogy mivel a netadóval kapcsolatban belátták végre, hogy azzal kapcsolatban nincs lehetőségük az előrelépésre, akkor kell keresni új játékszert, és azoktól kell elvenni, akiknél éppen van pénz.

Összefoglalva, még egyszer szeretném azt mondani, hogy az, amit itt törvényjavaslat címen benyújtottak - mert azt gondolom, hogy ön a nevére vette -, abban lényegében egy közhatalmi erőszak jelenik meg. Ennek elfogadása pedig egy olyan pénzbehajtás, ami egyértelműen nem támogatható, mert ennek semmi köze nincs ahhoz, amit önök szép szavakként elmondanak mindehhez. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki hozzászólni a vitához. *(Nincs jelentkező.)* Nem látok jelentkezőt. Az általános vitát le is zárom.

Megadom a szót Szatmáry Kristóf úrnak, hogy a vitában elhangzottakra válaszoljon.

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Azzal a részével hadd kezdjem, amiben talán egyetértünk, és ez a célok megfogalmazása, még ha a módjával nem teljes mértékben ért egyet az ellenzéki képviselők nagy többsége.

Arra a kérdésre, ami többször elhangzott, hogy miért az fizet, aki fizet, én azt tudom mondani, amit már egyébként korábbi nyilatkozatokban is elmondtam, hogy ha már egyetértünk azzal, hogy maga a dohányzás és a dohányipar részben vagy egészben felelős, és igen költséges ráfizetéses szaldójú tevékenységet folytat nemzetgazdasági szinten - bár itt azért nem mennék el oda, amit Sallai képviselő úr felvetett, hogy egy huszárvágással tiltsuk be a do-

hányzást, hiszen mindannyian ismerjük gazdaságpolitikából az amerikai példákat, hogy ez nem oldaná meg a problémát, hanem sok esetben csak sokszorozná -, mindenesetre, ha ezzel egyetértünk, akkor van egy adottság. Van egy adottság, hogy ahogy a világban, úgy Magyarországon is egyébként ennek a piacnak a döntő részét nagy nemzetközi multik uralják mind kereskedelem, mind gyártás tekintetében. Értelemszerűen persze lehet vitatni, ahogy más területen, más sávosan adózó területen talán akár jobbikos képviselőtársaimmal is bizonyos célokban egyetértünk, így ezen a területen is azt kell mondani, hogy aki adottságok alapján a piac nagy részét uralja, az fizessen többet. Azon lehet vitatkozni, hogy azok a számok, amik most 2,5-4,5, ezek jók-e, de talán az elvben egyetértünk.

Egy dolgot viszont szeretnék leszögezni, és általában a vitában elmondottakra elmondani, hogy ebben a tekintetben mindenki fizet. Tehát ha a törvényjavaslatot elolvasták, nem arról van szó, hogy egy-egy kiragadott szereplőt egyszerűen nem adóztat meg a javaslat, és mindenki másnak egyébként fizetnie kell, nem erről van szó. A javaslatot, ha elolvasták, abból egyértelmű, hogy bizonyos árbevételig, ami a legalsó sáv, az önkéntes által itt említett cég nem tartozik ebbe a sávba az én tudomásom szerint, de ha odatartozna, sem mentesül az adó alól, mert minimális adót ebben a tekintetben mindenkinek kell fizetni.

A másik kérdésre vonatkozólag, ami a piac esetleges átrendeződését, kivonulást és munkahelyeket érint, most én legalábbis a nagyok tekintetében mindenképpen biztosan állíthatom, hogy nem fognak kivonulni a piacról. Tehát az, hogy itt a két vagy a négy legnagyobb érintett cég termékeivel együtt elhagyná a magyar piacot, erre nagyon kicsi az esély. Tehát ilyen szempontból az ott dolgozók vagy maga a cég tekintetében ilyen probléma nincsen.

(15.30)

Igazából nem akartam erre külön kitérni, de mivel Lukács képviselőtársam, majd Varju képviselőtársam is itt a személyemet érintő vagy a családomat érintő megjegyzéseket tett, annyit higgyenek el nekem, hogy nem kell mindent elhinni, amit a sajtó leír. Én ennyivel ezt az ügyet itt lezárnam.

Ami viszont talán lényegesebb az előterjesztés szempontjából, hogy felmerült az a kérdés, hogy ki ennek a javaslatnak az igazi kedvezményezettje. Ez azért a javaslatból egyértelműen kiderül, hogy ha - és most még egyszer mondom - mindenki fizet, van, aki többet, van, aki kevesebbet, de mivel mindenki fizet, és ez a javaslatból egyébként egyértelmű, hogy az egészségügyre fordítható, azt egyértelműen tudom mondani, hogy az egészségügy, ami ennek a kedvezményezésnek a nyertese. *(Dr. Szakács László: Akkor a költségvetésben miért nem jelenik meg?)*

Természetesen sok kérdés felmerült, én néha örülök, hogy nem vagyok jogász egyébként, tehát a szászok bajszáról nem szívesen értekeznek itt a parlamentben. *(Dr. Szakács László: De nem is ez volt a legfontosabb!)* Alapvetően azt gondolom, hogy természetesen mindenkinek lehet véleménye adott társadalmi folyamatokról, mindenkinek lehet véleménye, sőt kell is, hogy véleménye legyen, aki itt a parlamentben ül, a tekintetben, hogy bizonyos társadalmi alrendszeret, legyen az akár a dohányipar, legyen az akár a kereskedelem, vagy bármely más terület, a kormány hogyan és miképpen akar vagy szeretne befolyásolni. Azért azt köszönöm, hogy ennek a javaslatnak legalább azt a részét sokan támogatták, hogy a céljaival egyetértenek, de azért arra főleg MSZP-s képviselőtársaimat felkérném, hogy az emberek egészségét vagy az emberek gyógyításának célját politikai célokkal ne keverjék össze, mert azért nem ugyanaz a kettő.

Tehát ha a javaslatban egyébként egyértelműen benne van, hogy egészségügyi célra kell fordítani a befolyt összeget, akkor még ha vannak is önkéntes kétségei a tekintetben, hogy ez a sávos megoldás mennyire jó vagy nem jó, akkor higgyék el, hogy az egészségügyre fog fordítódni. *(Dr. Szakács László: Istenbizony? Írjuk bele a költségvetésbe!)*

Felmerült az a kérdés is, hogy miért csak egy évre szól. Nem tudom, hogy ezt módosító indítványnak vegyük-e, hogy iktassuk az általános adók közé, én egyet tudok, hogy azért a jövő évi költségvetésben vannak olyan tételek, amelyek egyébként egyszeri kiadást jelentenek az egészségügyi kasszának, lásd ilyen például a kórházak adósságrendezésének célja, amit a jövő évi költségvetés egészségügyi kiadása célul tűzött ki. Ez egy egyszeri kiadás, amihez egyszeri bevételek kellenek.

Én annyit tudnék elmondani talán itt a végén, ami bízunk benne, hogy némileg megnyugtatja a kedélyeket a tekintetben, hogy a pénz jó helyre megy-e vagy sem, ezt természetesen dedikálni egy törvényjavaslatban, hogy akkor ezt a pénzt konkrétan mire kell fordítani, nem feltétlenül jogszabályi kérdés. *(Dr. Szakács László: De a költségvetésben az lenne!)* Mindenesetre én annyit tudok mondani, hogy természetesen folytattam én magam is egyeztetéseket arról a Miniszterelnökséggel, illetve az egészségügyi tárccával, hogy lehetne-e esetleg dedikálni az innen befolyó költséget.

Én arra kaptam ígéretet, hogy amennyiben ez lehetséges, akkor konkrétan kórház, egy adott kórház fejlesztésére szeretnénk ezt fordítani. Én pestiként és budapestiként azt javasoltam, hogy ez egy pesti kórház legyen, aminek a fejlesztésére ezt az összeget el tudjuk költeni. *(Dr. Szakács László: Nem hódmezővásárhelyi lesz? - Zaj, közbeszólások a Jobbik soraiban: Miért budapesti?)* Ennek is megvan az oka, nagyon szívesen elmondom, miért. Azért, mert a budapesti egészségügyi intézmények sok más miatt az uniós forrásból kevésbé tudnak részesülni,

de remélem, hogy egy ilyenfajta döntés, amit nem feltétlenül kell a törvényjavaslatban megfogalmazni, ez egyébként megnyugtatja azokat, akik arra gondolnának, hogy valamiféle egyéb összeesküvés áll a dolog mögött. Vagyis a mostani forrásokon, a mostani költségvetési egészségügyi forrásokon felül tudjon ez egy ilyenfajta fejlesztésre fordítódni, amely valóban - még egyszer - a már elszívott cigarettáknak az egészségkárosító hatását ez a törvényjavaslat sem fogja tudni meggátolni, de azt gondolom, hogy olyan társadalmilag egyébként támogatható célt szolgál, ami valóban a magyar egészségügy javítását, a magyar egészségügy jobb felkészülését biztosítja arra, hogy a dohányzás okozta egészségkárosító hatásokat kezelni tudja.

Ezért én még egyszer megköszönve egyébként a célt támogató hozzászólásokat, kérem, hogy adjanak azért annyi restanciát ennek a törvényjavaslatnak, hogy valóban jó célra tud fordítódni. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Dr. Szakács László: A restancia mást jelent! - Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvénynek a tisztességes piaci magatartás megvalósulása érdekében a vállalkozások működésével összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája** a lezárásig. Az előterjesztés a T/2086. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Tájékoztatom önöket, hogy az előterjesztés részletes vitáját kijelölt bizottsággként a Gazdasági bizottság folytatja le.

Elsőként megadom a szót Glattfelder Béla úrnak, a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkárának.

GLATTFELDER BÉLA nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! A fogyasztási cikkek kereskedelme ma már elsősorban nem az azonos profilú vállalatok, hanem sokkal inkább a különböző értékesítési modellek versenyévé vált. Egy családi vállalkozásban működő élelmiszerbolt versenytársa ma már nem csupán a szomszéd utcában árusító hasonló kisbolt, hanem sokkal inkább az egész Európából összegyűjtött olcsó termékeket árusító diszkont vagy hipermarket.

Közismert, hogy az értékesítési hálózat globalizálódása sok esetben együtt jár a helyi termékek, Magyarország esetében a minőségi magyar termékek fogyasztói kínálatból való kiszorulásával, vagy a termelési költségszinttől elmaradó árkondíciókkal való értékesítés kényszerű vállalásával.

A jelenleg hatályos egységes kereskedelmi szabályok ugyanúgy vonatkoznak a hipermarketekre, mint a kis családi üzletekre. Ebben a teljesen szabad

versenyben a tőkeerős kereskedelmi vállalkozások hálózatai folyamatosan bővülnek, mindeközben egyre több kisbolt zár be.

A kormány célja, hogy az uniós előírásokat tiszteletben tartva, védelmet biztosítson a hazai kis- és középvállalkozásoknak. A kormány ezeket a szempontokat szem előtt tartva terjesztette elő javaslatát.

Ezeknek a lényege a következő. Túl sok magyarázatot nem igényel, hogy a kormány kulturális értékeink védelme érdekében meg kívánja tiltani a diszkontok, a nagyméretű szupermarketek és a hipermarketek létrehozását a nagyvárosias lakóterületen lévő világörökségi területeken. A javaslat továbbá bevezetne egy új rendelkezést, amely szerint, ha egy vállalat napi fogyasztási cikkek kereskedelmi értékesítéséből származó előző évi nettó árbevétele meghaladja a 100 milliárd forintot, akkor piaci erőfölényben van. Ez a törvényi vélelem önmagában nem jelent semmilyen joghátrányt, csak akkor, ha a vállalkozás valamilyen módon visszaél ezzel az erőfölénnyel, ugyanakkor egyértelmű helyzetet teremt a versenyfelügyelet számára, amikor egy-egy jogsértést kivizsgál.

Egyes kereskedelmi vállalkozások megengedhetik maguknak, hogy az árak letörése érdekében akár több évig is veszteséget termeljenek, ellehetetlenítve azokat a kis- és középvállalkozásokat, amelyek nem tudnak az árversenyben részt venni, hiszen nekik a nyereségből kell fenntartaniuk magukat. Erre tekintettel a javaslat meghatározott árbevétel, 50 milliárd forint elérése melletti veszteséges működés esetén a második üzleti év beszámolójának elfogadását követően eltiltaná e cégeket a kiskereskedelmi tevékenységtől. Ez alól kivételt képeznének az első négy üzleti évükben az induló vállalkozások, jellemzően ugyanis ezekben az években olyan egyszeri, nagy értékű beruházásokat hajtanak végre, amelyeket nem fedeznek a bevételek.

A kormány javaslata tehát a monopóliumok kialakulása ellen irányul, és ezáltal védi a vásárlók érdekeit is, hiszen a monopolhelyzetben lévő vállalkozások, boltok nyilvánvalóan lényegesen drágábban árusítanak.

(15.40)

Tisztelt Országgyűlés! A kormány javaslatai tehát valós problémákra próbálnak megoldást nyújtani, amelyek összhangban vannak az Európai Unió kis- és középvállalkozásokat támogató politikájával. Kérem ezért a törvényjavaslat elfogadását.

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalások következnek. Első körben a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Szatmáry Kristóf képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportha vezérszónokának.

SZATMÁRY KRISTÓF, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Azt gondolom, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat legalább annyira fontos, ha nem fontosabb, mint az előző négy-öt órában tárgyalt, a dohányipar és annak különböző leágazásai, lásd egészségügy. Volna, már csak ebben inkább érintett vagyok (*Gógös Zoltán: Miért, CBA-s vagy?*), mint az előzőben, lévén, hogy ebben dolgoztam gyerekkoromban is. (*Közbeszólások az ellenzéki pártok soraiból. - Derűltég az ellenzéki pártok soraiban.*) De azt hadd tegyem itt most hozzá, hogy sajnos ezek a benyújtott javaslatok... Erre büszke vagyok egyébként, képviselőtársaim; egy hosszú vita után az ember megenged magának ilyen személyes hozzászólásokat. Nekem gyerekkoromban volt szerencsém a pult másik oldalán dolgozni egy kis élelmiszerüzletben, tehát pontosan tudom azt, hogy mit jelent ennek a piacnak minden szegmense, illetve azt is, hogy egyébként az elmúlt 25 évben hogyan alakult ennek a piaca.

Tudom azt mondani, hogy ezekkel a benyújtott javaslatokkal körülbelül 25 évet elkéstünk. Valamikor a rendszerváltozás után kellett volna, az akkor igen erős és döntően, sőt kizárólag hazai kis- és középvállalkozásokat felsorakoztató erős bázist valamilyen módon megvédeni, megerősíteni, felkészíteni őket az Európai Unió adta piac kibővülésére, és azokra a komoly versenytársakra, akik 25 éve a magyar élelmiszerpiac ma már közel hatvan, ha nem több mint hatvan százalékat adják, kiszorítva mind tulajdonosi, mind egyéb oldalról nagyon-nagyon sok száz magyar családot erről a piacról.

S hogy mekkora kérdéskört próbál szabályozni ez a benyújtott törvényjavaslat, akkor megint csak, ha engednének itt ilyen történelmi távlatokat felvilágotlítani, mint az előző expozénál. Ugye, ma a kereskedelemre egy kicsit másképp gondolunk, mint akár a száz, kétszáz évvel ezelőtti társadalmak. Akkor a kereskedelmi jogok voltak a háborúk legfőbb kirobbantói. Az, hogy ki milyen pozíciót bír egy adott kereskedelem területén, birodalmak felemelkedését és hanyatlását is eldöntötte.

A mostani törvényjavaslatban szereplő, én úgy fogalmaznék, hogy hiánypótló definíciók és hiánypótló piaci keretek megadását már az elmúlt napokban és hetekben is komoly támadás, illetve komoly sajtó- és egyéb visszhang érte.

Ugyanakkor, ha önök egyébként az előző napi rendi pontok kapcsán bármiféle monopóliumok kialakításával vagy annak a képével riogattak, vagy annak az esetleges kialakulását vizionálták, akkor látni kell, hogy a most benyújtott, a kiskereskedelem vagy napi fogyasztási cikkek területén szabályozni kívánt területen igazából nagyon komoly már a piac egészének torzulását magában hordozó, szinte monopóliumok alakultak ki. Ha csak arra gondolunk, hogy a magyar napi fogyasztási cikkek területén lényegében annak a 60 százalékat 3-4 nagy tulajdonosi

kör uralja, akkor, ha belegondolunk abba, hogy a napi fogyasztási cikkek magyarországi forgalma ma már közelít a 4000 milliárd forintos éves forgalomhoz, akkor láthatjuk, hogy milyen óriási konglomerátumok, milyen óriási központok alakultak ki ezen a területen.

Aki a most bevezetett szabályozással kapcsolatban majd a piacgazdaságba való államkapitalista beavatkozást emlegetné, azok számára ajánlom olvasmányának, csak hogy kicsit közgazdasági vizekre evezzünk, Max Webernek A kapitalizmus szelleme című művét, amely döntő részében arról szól, hogy a nyugati civilizáció felemelkedését hozó ipari forradalommal kibontakozó kapitalizmus legnagyobb ellensége egyébként a monopóliumok kialakulása. Ő ebben a könyvében - amelyet még a protestáns etikának szánt vagy arra építi fel ezt az elméletét - azt is leírja, hogy igen, az államnak éppen az a felelőssége, hogy a piaci folyamatokba oly módon, olyan szabályozásokkal próbáljon beavatkozni, ahol nem ellehetetlenítve, de legalábbis a kisebbek, az igazi versenyt adó kicsik szerepét, lehetőségeit próbálja segíteni.

Azt gondolom, hogy ez a leírás elég pontosan illik a magyar napi fogyasztási cikkek kereskedelmére. Ha ehhez hozzávesszük azt, hogy egyébként 2013 óta és az idei évben is egy növekvő piacról beszélünk - hiszen a tavalyi évben közel 3 százalékkal, az idei évben is valószínűleg ilyen mértékben nő ez a piac -, akkor láthatjuk, hogy nem egy szűkülő piacot próbál ezzel a benyújtott javaslattal a kormány szabályozni, próbál egyenlő feltételeket biztosítani, próbál valamilyen módon kiegyensúlyozni, akkor azt gondoljuk, hogy ha valamikor van lehetősége az Európai Unió adta keretek között egy kormányzatnak beavatkozni a kereskedelem piacára, akkor éppen ez az az időszak.

A benyújtott javaslat talán legtöbbször vitatott pontja az, hogy előírná a napi fogyasztási cikket forgalmazó cégek tekintetében azt, hogy csak akkor folytathatják tevékenységüket, ha két egymás utáni évben nem veszteségesek. Felmerül a kérdés, hogy erre miért van szükség.

Megkockáztatom azt a kijelentést - némileg ismerve egyébként ezt a piacot -, hogy hosszú távon veszteséges kereskedelmi tevékenység nincs. Azért nincs, mert aki ezt hosszú távon veszteségesen csinálja, az abbahagyja. Ezért három oka lehet annak, hogy egy-egy ilyen nagy kereskedelmi cég veszteséges. Az egyik legkézenfekvőbb, hogy módja és lehetősége van arra - mivel a központja nem Magyarországon működik -, hogy valahol máshol realizálja a magyarországi tevékenységének az eredményét. Nem akarnék itt Európai Unióban ma folyó éppen aktuális vitákra utalni, de lehet, hogy éppen Luxemburgban realizálta korábban ezt a jövedelmét, és azért nem mutat ki egyébként Magyarországon veszteséget.

A másik kézenfekvő magyarázat arra, hogy hosszú távon miért lehet veszteséges egy ilyen cég, az az, hogy piacszerzés szempontjából, a piaci konkurencia

kiszorítása szempontjából, mivel megteheti, mivel egyébként egy erős nemzetközi háttérrel rendelkező cégről van szó, ár alatti értékesítést végez, vagyis addig veszteséges, ameddig a környező konkurenciáját lényegében ki nem végzi, a mellette működő kis- és középvállalkozásokat nem teszi tönkre, majd ezt követően fog arra rátérni, hogy lényegében az árait emelje.

(15.50)

A harmadikkal azért nem foglalkoznék, mert arra azt mondhatnám, hogy nem ért ahhoz, amit csinál, de ezt nem feltételezném azokról a nagy láncokról, amelyek Magyarországon működnek.

Tehát azt gondolom, azzal, hogy egy olyan szabályozást hozunk be, amely arra szolgál - és a vitában talán elhangzik még -, hogy általában a beruházás egy olyan tevékenység még, amely a cégeknél eredmény szemlélet szempontjából veszteséget okozhat, de ez általában a működésük elején jellemző, ezért ad lehetőséget arra a benyújtott javaslat, hogy egy ilyen újonnan induló társaság az első négy évben nem kell hogy megfeleljen ennek a tevékenységének.

Összességében azt gondolom, hogy a benyújtott javaslat hiánypótló, ha lehet így fogalmazni, a Magyar Országgyűlésnek jó néhány évvel ezelőtt kellett volna azokért a ma már nem működő kis- és középvállalkozókért hozni szabályozásokat, amelyek a piacon maradásukat, a helyzetbe hozásukat, azt, hogy egy egészséges, a lehetőségeikkel és potenciáljukkal visszaélni képes nagy nemzetközi láncok mellett nagyon-nagyon sok hazai sikeres kis- és középvállalkozás maradjon a kereskedelem piacán, ahhoz ezek a javaslatok, még egyszer mondom, létfontosságúak, és azt gondolom, itt egy olyan lépésre szántuk el magunkat, amellyel megpróbáljuk a hazai vállalkozások döntő többségét segíteni, a hazai piacot olyan módon segíteni, amely kiegyensúlyozott, a lehetőségekkel egyensúlyban lévő hazai napi fogyasztási cikkek kereskedelmét eredményezheti.

Ezért a javaslatot támogatjuk, és köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Józsa Istvánnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. JÓZSA ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársam! Képviselőtársaim, mert azért még többen vannak, bár Boldog képviselő úr éppen fölállt, hogy ne növelje a részvevők számát. Nem akarom azt mondani, hogy itt van boldog-boldogtalan, mert a Boldog már nincs itt.

Az előterjesztő államtitkár úr említette a bevezetőjében, hogy végül is értékesítési modellek versenyét vizsgálták az előterjesztés szakmai megalapozásaként, és azután jutottak erre az előterjesztésre,

aminek bizonyos részleteit Szatmáry Kristóf képviselő úr - korábban, ahogy említette, négy évig ennek a felelős államtitkára - ki is fejtette. Való igaz, hogy Magyarországon viszonylag egységes szabályok vonatkoznak mind a települések szélén létrehozott hipermarketekre, nagyméretű szupermarketekre, a diszkont élelmiszerüzletekre és a kisebb méretű, döntően családi jellegű boltokra. Lehet, hogy a hatályos jogszabály nem biztosít megfelelő védelmet, mert általában egységesen ugyanazok a rendelkezések vonatkoznak minden üzlettípusra. Ebben a szabad versenyben értelemszerű, hogy a tőkeerős hálózatok pozíciója folyamatosan biztosított, ott kisebb mozgás figyelhető meg a piaci folyamatok eredményeként, általában bővülés figyelhető meg, míg a kicsiknél egy elég jelentős fluktuáció, ugyanakkor az, hogy több kisbolt bezárt, ezzel összhangban majdnem ugyanannyi létesült is, tehát inkább egy átalakulás az, ami a piaci folyamatok eredményeként létrejött.

*(A jegyzői székben Schmuck Erzsébetet
Mirkóczki Ádám váltja fel.)*

Mindenesetre az, amit exállamtitkár úr mondott, hogy a kiskereskedelmi forgalomnak mintegy 60 százaléka a nagy áruházláncok keretében bonyolódik, nagyjából összhangban van a térségben kialakult arányokkal. Vannak ennél kedvezőbb arányok, például Lengyelországban, de a jellemző körülbelül ez az 50-60 százalék, ami a nagyok és a kisüzletek summa arányát jelenti. Azt mondta hozzászólásában, hogy elkésett a magyar törvényhozás egy ilyen típusú szabályozással. Lehet, hogy valamivel elkésett, de hogy pont ez lenne az a szabályozás, amely piaci alapon meg tudja védeni a kicsiket, az azért valamegyest aggályos. Nem biztos, hogy ez a szabályozás az; kicsit redundáns módon mondhatnám, hogy ha ez lenne az, akkor valószínűleg államtitkárkorában már előjött volna ezzel, ha ez jelentené a megoldást. Nem annyira egyértelmű, hogy ez piaci és a hatását tekintve olyan eredményekkel járna, mint ami itt a törvény indoklásában szerepel.

Az előterjesztés igyekszik az európai uniós előírások tiszteletben tartására hivatkozva védelmet biztosítani a hazai kis- és középvállalkozásoknak, illetve eltérő szabályokat kíván alkotni a különböző üzlettípusokra. Megtiltja bizonyos üzlettípusoknak - diszkont, nagyméretű szupermarket és hipermarket - világörökségi területen, nagyvárosi lakóterületen történő üzemeltetését. Ez így önmagában elég kategorikusnak tűnik, ugyanis nem biztos, hogy jó magyar példa van erre, de azért a világban lehet találni olyan megoldásokat, ahol az épített környezet értékeinek a megtartása mellett, környezetbe illő módon oldottak meg nagyobb méretű áruházakat. Most hirtelen a moszkvai Manézs jut eszembe, ahol kívülről észre sem lehet venni, hogy milyen hatalmas nagy áruház van beépítve a tér szerkezetébe, mert

nagyrészt el van rejtve a külső sétáló szeme elől, de biztos lehet mondani más példákat is. Tehát így ez egy kicsit kategorikusnak tűnik. Én elfogadom, hogy kell ezt szigorítani, hogy védjük a műemléki környezetet, de így a nulla megoldást választva ez nem biztos, hogy helyénvaló. Ezt más szabályozási eszközökkel is meg lehetne oldani, amelynek keretében még mindig van a befektetőnek piaci mérlegelési lehetősége, hogy azt a nagyobb költséget rááldozza-e, mert egy ilyen fejlesztés természetesen költségesebb, mint egy zöldmezős beruházás.

A zöldmezős beruházásra persze túl sok lehetőség nincs, önök ugyanis azzal kezdték, hogy kirakták az országra az „építési tilalom”, tehát a „beruházni tilos” táblát - az volt a törvény neve, hogy plázastop. Ez rendkívül népszerű egy ideig, de ugyanakkor látva az első két évük gazdasági alakulását, a második évben kifejezetten visszaesés volt a GDP-ben, ez azt mutatja, nem biztos, hogy szerencsés egy-egy ilyen rendkívül kategorikus szabályozás, mert nagy korlátai vannak.

Szabályozzák azt is, hogy egy-egy vállalat, amelyik nettó árbevételének több mint a fele napi fogyasztási cikk kiskereskedelmi értékesítéséből ered és két egymást követő üzleti évben elért nettó árbevétele mindkét üzleti évben külön-külön eléri az 50 milliárd forintot, de a mérleg szerinti eredménye mindkét üzleti évben nulla vagy negatív, a második üzleti év beszámolójának elfogadását követően nem folytathat többet ilyen jellegű kiskereskedelmi értékesítésre vonatkozó tevékenységet. Ez megint olyan, hogy persze, védi a kicsiket, a kicsinek szabad veszteségesnek lenni, ő majd eldönti maga - ahogy Szatmáry Kristóf úr mondta -, hogy meddig folytat veszteséges tevékenységet. Ugyanakkor én nemigen tudok példát arra, hogy ahogy ön is mondta, tartósan veszteséges tevékenységet folytatna bármelyik üzleti szereplő, ugyanis ez idegen az üzlet logikájától. Piaci tevékenységet azért folytatnak a cégek, hogy eredményt érjenek el.

(16.00)

Ha ilyen szabályozás van, azért kicsit árnyaltabban megnyilvánulhatna, hogy milyen szerkezetben alakul ki ez a veszteség. Tehát a javaslat nem részletezi, nem vizsgálja, hogy egy-egy társaság mi miatt veszteséges. Lehet amiatt, amit ön kézenfekvőnek tartott, hogy másutt, valami adóparadicsomban realizálja az eredményét, de ez nincs benne az előterjesztésben. Ezt véleményünk szerint érdemes lenne differenciálni; így egy kicsit ilyen kisbaltával történő szabályozás, hogy majd adunk valami formát a dolognak, de nem különösebben cizellált módon.

Egy kivételt állapít meg az előterjesztés ez alól a szabály alól: azt a gazdasági társaságot, amelynek esetében a megalakulásától számított első négy üzleti évben nem kell alkalmazni ezt a szabályt, jellemzően ugyanis ezekben az években még olyan egyszeri,

nagy értékű beruházásokat hajtanak végre a cégek, amelyeket nem fedeznek a folyó bevételek, de elengedhetetlenek a kereskedelmi tevékenység elindításához, és majd hosszabb távon térülnek meg.

Itt is érdekes ez a négy év. Az ilyen jellegű ingatlanfejlesztéshez kötődő befektetéseknél a 6 év megtérülés már nagyon jónak mondható, ha tehát 4 évet írnak elő, akkor már eléggé meg kell feszíteni azt az üzleti tervet, de igaz lehet, hogy legyen valami olyan követelmény, ami elosztja ezt a terhet, és már hamarabb eredményt jelentene.

Nem érthető, hogy miért pont 4 évig mentesül az újonnan megalapított cég a nyereséges működés kötelezettsége alól, tehát véleményünk szerint ez nincs alátámasztva hatásvizsgálatokkal, ugyanakkor a jelen elképzelések miatt bizonyos tervezett beruházások elmaradhatnak. Azt sem látjuk, hogy végeztek volna valami becslést arra vonatkozóan, hogy ez az önök által stabilnak ítélt gazdasági fejlődés, ami megítélésünk szerint elég sok átmeneti hatást tartalmaz, tehát azt, hogy egy negyed évben meghaladta a 3 százalékot, még nem biztos, hogy stabilnak mondható; például ilyen szabályozásokkal kockára lehet tenni egy fejlődés megalapozottságát.

Azt is figyelembe érdemes venni, hogy a nagyobb áruházláncok rendkívül sok embert, több ezer embert foglalkoztatnak, hozzáteszem, tisztán, tehát bejelentett módon, ami egyfajta védelmet nyújt az alkalmazottaknak; és félok, hogy ezek az alkalmazottak lesznek az elsők, akik megéreznék az esetleges megszorításokat ezen a területen.

Szakmai elemzők véleménye szerint az előterjesztést követően, illetve ha ez hatályba lép, versenyelőnybe kerülhetnek bizonyos láncok - gondolok itt a CBA-ra, a Reál és a Coop nevű hálózatokra -, ami persze nem baj, ha a CBA kifejezetten nem politizálna. Amikor a kirakatokba politikai feliratokat raknak ki, az nem biztos, hogy egy semleges magatartást tanúsít, és nem biztos, hogy gazdaságpolitikai megközelítés az, ahogyan önök a szabályozókat beállítják, hogy mindig a CBA-nak kedvezzen. Jobb lenne, ha a tevékenysége, a színvonala, az áru kínálata és a minőség alapján érné el a CBA, hogy egyre több ember vásárol náluk.

Ugyanakkor nem hiszem, hogy látszik ezen az előterjesztésen, hogy vizsgálták volna a mérhető-konysági összefüggéseket. Biztos, hogy ahogy államtitkár úr mondta, az értékesítési modellekben jelentős eltérés van, de azért azt is lássuk, hogy a területi eloszlás kedvező volta a kicsik javára, hogy ott vannak a fogyasztók közvetlen közelében, emellett a nagyoknál sokkal kiszámíthatóbb árpoltika, magyarul kedvezőbb árak és jellemzően stabilabb minőség-biztosítás érvényesíthető.

Úgy érezzük, hogy ezzel a lépéssel rosszabbul járhatnak a vásárlók is, mert ha ilyen rigid módon érvényesítik ezeket a szabályokat, előfordulhat, hogy az üzletláncok is kénytelenek lesznek árat emelni, ami nem hiszem, hogy az előterjesztésnek célja lett

volna, hogy úgy hozza helyzetbe a kisebb üzleteket, hogy a nagyokat olyan pályára tereli, hogy emeljék az árakat. A kormány véleménye szerint a javaslatra azért van szükség, mert a nagy áruházláncok képesek veszteséges üzemeltetés mellett is alacsonyan tartani az árakat, kiszorítva ezzel a hazai boltokat a piacról. Ez a különböző működési modellt vizsgálva nem biztos, hogy helytálló. Más területen vagy más profilban értékesítenek a kicsik, mint a nagyok.

A javaslat szerint az évi 50 milliárd forintot meghaladó árbevételű társaságok nem folytathatnak napi fogyasztási kiskereskedelmet, azaz nem értékesíthetnek, ha két egymás utáni évben egyaránt veszteségesek. Ez a megközelítés nem veszi figyelembe, ami 2008-ban, 2009-ben volt, hogy végigsöpört a világon egy pénzügyi válság. Tehát akkor, ha esetleg pénzügyi válság alakul ki, önök módosítják ezt a törvényt? Ilyen értelemben tehát rigidnek tűnik, mert nemcsak amiatt lehet veszteséges egy-egy cég, nagyobb cég is, mert másutt számolja el az eredményét, hanem objektív körülmények miatt is, hogy visszaesik a forgalma.

Összességében azzal a céllal, hogy védje a szabályozás a főleg hazai tulajdonú kis- és középvállalkozásokat, kiskereskedőket - mondjuk, megkérdezve a VOSZ véleményét, amely tömöríti ezeket az egységeket -, lehet hasonló szabályozást a Ház elé hozni, de véleményünk szerint nem ez az, és ez több kockázatot hordoz magában, mint esetleg reménybeli előnyt, úgyhogy ebben a formában mi semmiképpen nem tudjuk támogatni. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Most Z. Kárpát Dánielnek, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának adom meg a szót.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A Jobbik nem véletlenül hangsúlyozta 2010 óta számtalan alkalommal, hogy valóban működnek olyan multicégek, multihálózatok tagjai Magyarországon, amelyek ezermilliárdos nagyságrendben visznek ki profitot hazánkból, oly módon, hogy az ezzel járó adózást, adóterheteket, adózási kötelezettséget részben vagy egészében elkerülik, különböző technikákkal, praktikákkal anyaországukba menekítve hasznuk egy részét vagy egészét, ily módon károsítva mind a magyar nemzetgazdaságot, mind pedig egész egyszerűen kikerülve a közteherviselést. Látható, hogy volt olyan év, mint említettem, ez 4000-4500 milliárd forintba is rúghatott, és ha a kormányzatnak az a célja, hogy többszöri, éveken keresztül hangoztatott figyelmeztetések után ebből valamit megfogjon, akkor én ezt a célt támogatni tudom. A kérdés az, hogy az előttünk fekvő valami megfelelő eszközrendszer tartalmaz-e ehhez. Álláspontom szerint nem feltétlenül, vagy legalábbis hosszas vitát kell erről folytatnunk.

Látható, hogy a plázastoppal, illetve az élelmszer-felügyeleti díj jelentős emelésével karöltve,

csomagban gondolkodik a kormányzat, amikor ezen hálózatokkal szemben különböző intézkedéseket foganatosít. Kicsit erőltetettnek tartom azt a szocialista megközelítést, miszerint ezen nagy láncolatok korlátozása akár a magyar GDP-adatokat is érdemben módosíthatja negatív irányban. Nyilvánvaló, hogy az elsődleges gazdasági érdekünk az, hogy a hazai kisvállalkozók, a hazai kisvállalkozói szektor és az ő alkalmazottaik mindennapi biztonsága növekedjen, azzal együttesen, hogy a vásárlók az árak és a fogyasztóvédelmi színvonal szintjén nem kerülhetnek hátrányba nemhogy az eddigiekhez képest, de abszolút értékben sem.

Látható ugyanakkor, hogy az indoklás tekintetében furcsaságok merülnek fel. Még a városképről is beszélnek, és arról, hogy Magyarországon micsoda hátrányokat okoz bizonyos multiközületek megjelenése. Való igaz, így van, kicsit megkésettnek tűnik ugyanakkor a szabályozás a tekintetben, hogy gondoljunk csak a fővárosra és a Demszky-féle ámokfutásra. Egy valamit magára adó fővárosban elképzelhetetlen lett volna a város belső részeinek hasonló mértékű plázásítása, vagy hogy szűkebb hazámra, Óbudára gondoljak, máshol elképzelhetetlen lett volna olyan szabályozás vagy városrendezési tervek keresztülvitele - és ebben nem csak szocialista vezetések jeleskedtek -, ahol bizony az egy-két pláza környékére települ át az egész szolgáltató szektor. Máshol pedig a kisvállalkozók, a kisüzemek, kárpitostól kezdve a köszörűműhelyen át, gyakorlatilag megszűnnek, ellehetetlenülnek, és a vásárlások olyan két-három helyre koncentrálnak, amelyek szemben állnak a milliárdokért felújított, mondjuk, a Kolosy tér környékén látható vásárcsarnokkal, amely gyönyörűen felújításra került; két dolog hiányzik belőle: az eladók és a vásárlók, hiszen nem harmonizáltak kellőképpen a városrendezési tervekkel ezen felújítási és jelesül sokszor külföldi forrásokból táplálkozó folyamatokat.

(16.10)

Látható, hogy rendszerben kell kezelni valóban ezt a problémakört, egészen odáig, hogy már a legkisebb településeken megjelenő úgynevezett kínai boltok hálózatát is, igen, nagyon jó lenne a magyar vállalkozók előnyére háttérbe szorítani. Itt most rész megoldásokat látunk. Van ezek között egyébként egy-kettő támogatható, tehát ne mondjuk azt, hogy az, amit letettek elének, csak azért, mert kormánypárti, mi pedig ellenzékiek vagyunk, használhatatlan és rossz, mert nem az.

Arról kell hogy folyjon a vita, hogy az a több ezer milliárd forint, amivel megkárosítják Magyarországot, mert az utána való adók elmaradnak évről évre, milyen úton lenne behúzható a magyar költségvetésbe, és milyen úton lehetne megfogni azokat a magyar emberek munkájából keletkező pénzeket, amelyek most mások számára hasznosulnak.

Azt hiányolom ugyanakkor, hogy egy 50 kilométeres szabály még mindig nem jelenik meg sem ebben az előterjesztésben, sem máshol, hogy igen, lehet úgy is helyieket előnyben részesíteni, hogy mondjuk, a közbeszerzések vagy a közétkeztetés átalakítása során a helyben termettet választom, vagy nem hagyom 2800 kilométert utazni azt a sárgarépat, ha van éppen magyar termelő és termelés is a közelben. Tehát rendszerben gondolkodva ezekkel a nagyon fontos feltételekkel is ki lehetne ezt egészíteni.

Nem tart a Jobbik attól, hogy külföldi, élelmiszer-kereskedelemmel foglalkozó hálózatok tömegesen elhagynák Magyarországot, pedig látnunk kell azt, hogy elemi érdekünk az lenne, hogy a magyar vállalkozások, a magyar kisvállalkozók, talán még nem is a magyar üzletláncok, hanem a magyar kisvállalkozások, amelyek egyébként országos szinten a munkahelyek mintegy kétharmadát adják - ez egy valóban fontos kétharmad -, erősödjenek, minden támogatást megkapjanak.

Tehát még egyszer mondom, amivel balliberális oldalról riogatnak, hogy a szegény külföldi láncolatok ellehetetlenülnek, álláspontom szerint nem igaz, de az eddigi sajtóbejelentések sem támasztják ezt alá. A Spar volt az, amely bejelentette, hogy bizonyos beruházásait elhalasztja, és ha mondjuk, a világörökségi helyszíneket vesszük végig, akkor a Batthyány téren az egyik üzemegegység későbbi bezárásával vagy áthelyezésével lehet számolni, tehát szórványosan jelennek meg ezekről hírek és kezdeményezések.

Ugyanakkor kimaradtak érdekességek a törvényjavaslatból, és remélem, hogy államtitkár úr majd valamifajta választ foganatosít e tekintetben. A korábbiakban a sajtóban hatalmas viharok kerekedtek akörül, hogy az úgynevezett Tesco-járatszerű buszokat - most láncolatától függetlenül, mindegy, hogy hogy hívjuk őket - milyen úton-módon kívánja az előterjesztő vagy a kormányzat, ha nem is lehetlenné tenni, de legalább egy olyan helyzetbe hozni, hogy a magyar kisvállalkozót ne nyomják le még ezzel is, és a magyar kis üzemegegységbe ne járjon kevesebb vásárló amiatt, mert az amúgy is erőfölénnyel és méretgazdaságossággal rendelkező külföldi hálózatok hasonló ügyes trükkös eszközökkel, egyébként még különböző reklámmal kapcsolatos előírásokat is talán sértve, talán a határán billegve, de mindenképpen hátrányba hozzák a magyar vásárlót. Tehát itt érdemes lenne arra is választ találni, hogy ez miért maradt ki szinte teljes egészében az előterjesztésből.

Arra a kérdésre kellene leginkább feleletet találnunk, hogy miért kezelik másképpen a beszállítóikat a nemzetközi élelmiszer-kiskereskedelmi láncok Kelet-Közép-Európában, és miért kezelik őket máshogy egy kicsit nyugatabbra, hiszen látható, hogy ez az erőfölény, ami a multihálózatok részéről adott, talán minden európai országban tapasztalható. Az ilyen mértékű kiszolgáltatottság viszont, amivel egyébként nemcsak a magyar vásárló találkozik,

hiszen elképesztő fogyasztóvédelmi visszasságok tapasztalhatók még mindig az áruházakban, hanem a magyar beszállító és a magyar kisvállalkozó is, talán példátlan a világban.

Elmondhatjuk nyugodtan, említette itt a vezér-szónok úr is és az előterjesztő is talán, hogy a beszerzési ár alatti értékesítés egy visszaszorítandó forma. Azért itt a parlamentben szögezzük le, hogy jó sok éve tilos ilyen eszközökkel élni. Sokkal inkább azt látjuk, hogy a régi klasszikus eszközök, miszerint beszerzési ár alatt értékesítenek és polcpénzt szednek bizonyos multicégek, visszaszorulóban vannak, és jellemzően új típusú, sokkal trükkösebb vagy akár átláthatatlan áthárítási formák jelentek meg. De azt látni kell, hogy amivel a kormányzat ezt a szektort próbálta terhelni, azt tulajdonképpen kivétel nélkül áthárították a fogyasztókra, beépítették az árakba, és semmiféle fogyasztóvédelmi eszközrendszerrel nem dolgozott ki sem ez a kabinet, sem az elődje, sem az állami felügyeleti rendszer annak érdekében, hogy ne a vásárlókon verjék el a port. Pedig az előző ciklusban Gaudi-Nagy Tamás képviselőtársam volt az, aki kiharcolta és a nagyon kevés átmenő ellenzéki módosító egyikeként elérte, hogy többszöröseire emelkedhessen fogyasztóvédelmi problémákból adódóan is a hasonló multikra kiszabható bírság mértéke.

Ugyanakkor azt látjuk, hogy hiába ment keresztül ez a módosítás, nem igazán élnek vele. Most már egy újabb irányvonal tekintetében akár az éves forgalom 1 százalékáig is lehet büntetni, de hát nyilván ez csak teoretikusan merül fel az utóbbi időszakban.

Tehát még egyszer mondom, nem a beszerzési ár alatti értékesítés és nem a polcpénz a jellemző most már, nem érdemes tehát csak és kizárólag ezek ellen harcolni.

A hatóságok vizsgálataira érdemes egy pillantást vetni, és észre vesszük azt, hogy jellegzetes eseteket képeznek azok, amikor egyoldalúan előnyös kockázatmegosztást eredményező feltételt írnak bele a szerződésbe, tehát értelemszerűen a beszállító kárára történik mindez, és nem biztos, hogy ő magától ilyen szerződést ír alá. Ilyen eset az is, amikor azt rögzítik, hogy a szerződéstől csak az egyik félnek van joga elállni, vagy az, amikor feltűnően magas kötbért, esetleg ésszerűtlen határidőket kötnék ki. Nyilvánvaló, hogy nem saját választása az a magyar kisvállalkozónak, hogy ilyet ír alá.

Látható, hogy a hatóságok sokszor vizsgáltak olyan költségtételeket, amelyek eredetileg a kereskedőt terhelnék, mégis olyan szerződés kerül aláírásra, hogy továbbhárításra kerül ez. Ilyenek például az üzlet létesítésével és működtetésével kapcsolatos költségek, de volt olyan szerződés, találtak olyat is, ahol a központi raktárból az áruházba való szállítás költségét is a beszállítóra terheltek, miközben az áru tulajdonjoga ekkor már régen átszállt a kereskedőre. Tehát itt már egy elszámolás előtti, de átvétel utáni állapotban vagyunk, amikor totálisan tilos lenne hasonló eszközökkel élni.

Ott már tényleg csak a fantázia szab határt, amikor a ténylegesen nem teljesített szolgáltatásokért vet ki különböző sarcokat a kisvállalkozóra, beszállítóra a multi áruházlánc vagy feje vagy helyi vezetője, hiszen látható, hogy itt a hűtési díjon, a különböző bónuszokon elindulva vagy éppen az elektronikusan eljuttatott megrendelés díján kívül idetartoznak még azok az akciók is, amelyekben a beszállítók egyébként a saját kérésükre nem vettek volna részt, mégis felkerültek, és fizetniük kell azért, mert mondjuk, a nagyáruház internetes felületén megjelennek a termékeik, és azok vásárolhatóvá válnak, miközben a hasonló díjtételeket szigorúan tilos lenne akár magyar vállalkozóra terhelni, akár ezáltal áttételesen árakba beépítve magyar fogyasztókra.

Látható az is, hogy vannak olyan rendszerszintű megoldások, mint amilyen a fordított áfa rendszere lenne, több ágazatban, sokkal többen, mint amennyi itt a Parlament falain belül már szóba került. Egy fogyasztóvédelmi razziasorozat indítása is igen-igen szép eredményekkel kecsegtetne, de valamiért mégis ott tartunk, hogy részeket megfog a kormány, próbál valamifajta cselekvési terv mentén előrelépni, de nem feltétlenül gondolják végig az ezzel járó következményeket.

Itt és most jelen esetünkben egyértelműen olyan problémamegoldási kísérlettel találkozunk, amikor a probléma látható, több ezer milliárd forint, amit kivisznek az országból a közteherviselés megkerülésével, a megoldási javaslat mégsem szavatolja azt, hogy ennek akár csak a 10 százalékát Magyarországon meg lehetne adóztatni, és az ebből befolyó bevételt Magyarországon tartani. Ezenfelül semmiféle keretrendszer nem biztosítja azt, hogy az így keletkező minimális terheket ne építsék be az árakba, ne hárítsák át a fogyasztókra.

Tehát úgy tudnánk nyugodtan, nyugodt lélekkel támogatni egy hasonló törvényjavaslatot, hogyha ezek a problémák és csorbák kiköszörülésre kerülnek, és egyértelmű garanciákat kaphatnánk arra nézve, hogy a jogalkotó látja a problémát, és ha beavatkozik, akkor azt minden esetben és minden tekintetben a magyar kisvállalkozó és a magyar vásárló javára teszi meg. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Most Sallai R. Benedek képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának adom meg a szót.

SALLAI R. BENEDEK, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az LMP-ben megvizsgáltuk és átnéztük részleteiben a teljes javaslatot, és azt mondhatom, hogy alapvetően azokkal a célokkal, amelyek a nemzetközi élelmiszerláncok kiszorításáról szólnak, a kapitalizmus visszaszorításáról és a globalizációkritikus gondolatokról,

nagyon könnyű az LMP-nek politikájából adódóan egyetértenie, de sajnos az előttem szólóval nagyjából egyetértve azt mondhatom el, hogy ez a jogszabály nagyon sok tekintetben nem felel meg azoknak a céloknak, amik ezt elősegítenék.

(16.20)

Hadd hívjam föl a figyelmet arra, hogy jelen pillanatban van a magyar társadalomnak számos rákfenéje, ezek közül az egyik a mai nap folyamán többször emlegetett egykulcsos adó, ami lehetőséget nem teremt arra, hogy a társadalom szétszakadását csökkentse. Arra lenne szükség, hogy az emberek egyszerűen többet keressenek. Arra lenne szükség, hogy a piaci érdeklődés és az élelmiszer-piaci trendek alapvetően ne árpreferenciát mutassanak, és ne az számítson a magyar társadalomban, hogy mi mennyire olcsó, mert jelen pillanatban a fogyasztási szokásaink túlnyomó többségénél ez a szociális szempont a meghatározó, és ez az, amin változtatni kellene ahhoz, hogy egy ilyen lépést meg lehessen tenni.

Abban az esetben, ha sikerülne elérni azt, hogy a magyar gazdaság erősödésével a magyar emberek többet keressenek, több pénzt vigyenek haza, és lehetőség legyen arra, hogy az egészséges, helyi élelmiszert válasszák az olcsó tömegtermeléssel szemben, akkor azt mondom, hogy ennek a javaslatnak teljes létjogosultsága lenne, és a nemzeti gazdasági érdekek védelme érdekében érdemes lenne erről sok szempontból tárgyalni.

De jelen pillanatban a fogyasztási szokásaink túlnyomó többségénél és a magyar társadalom többségénél - amit szerintem azért nagyjából mindenkinek el kell ismernie - igenis az árpreferencia a meghatározó, és igenis számít az, hogy mit mennyiért kapnak meg. Sajnos, az önök által leginkább sújtani kívánt üzletekben jelenik meg, ott van rá lehetőség, hogy az emberek olcsó élelmiszerhez jussanak. Ez nem jó irány. Nem örülök én magam sem annak, hogy az embereknek ez számít, ugyanakkor látni kell, hogy a 2012-2013-as adóadatok alapján, ha a mostani jogszabályjavaslatot nézzük, akkor a Tescónak, az Auchannak, a Sparnak, az Aldinak és a Metrónak nagyjából be kellene zárnia az országban.

Arról, hogy ez egy legitim cél vagy sem, erről lehet vitázni, én magam azt mondom, hogy ez vita tárgya lehet sok szempontból. De mindaddig, amíg a magyar élelmiszer-termelés nem erősödik meg úgy, hogy helyi élelmiszerekkel tudjuk biztosítani a termelők piacra jutását, mindaddig, ameddig a helyi élelmiszer-ipari termelés nem erősödik meg úgy, hogy minden egyes élelmiszerláncban döntően ezek az élelmiszerek jelenjenek meg, addig itt vannak legitimációs problémák. Ugyanis, ha ugyanazt a vacak tömegélelmiszert árulja a 400 négyzetméternél kisebb CBA, Coop vagy Reál, mint a Tesco, csak esetleg drágábban, akkor meg kell gondolni, hogy az a

cél, amit a piacnyeréssel elérni szeretnék, legitim-e. Ha nem jelenik az meg, hogy az egyik boltban jobb minőségű élelmiszer jelenik meg, mint a másikban; sőt, nagyon-nagyon sok kisvállalkozást tudok mondani kistelepüléseken, akik sajnos a Metróban meg ilyen helyeken szerzik be a kiskereskedelmi tevékenységükhöz szükséges árukészletet, és ezek a kiskereskedők is szenvedő alanyai lesznek ennek a javaslatnak. Nem értek egyet azzal, hogy ez így van, és örülnék neki, ha nem így lenne. Annak örülnék, ha a magyar élelmiszer-ipari termelés megerősödne, és mindenütt lehetne helyi, egészséges élelmiszer.

De most, a jelenlegi gyakorlatban bevezetni egy ilyen, ez megint enyhén az elefánt a porcelánboltban kategóriája a jogszabályalkotásnak, mikor gyakorlatilag a hatások érdemi vizsgálata nélkül beterjesztünk egy olyan javaslatot, amelynek - a korábbi javaslatokhoz hasonlóan - a céljaival könnyű egyetérteni egy globalizációkritikus pártnak, mint amilyen a Lehet Más a Politika, viszont a megvalósításával kapcsolatban nyilvánvalóan számos aggály keletkezik.

Az egyik aggály pont az, hogy az önök által preferált vagy a jogszabály által preferált üzemméret olyan, mint a magyar népmesékben a hetes szám a hétfejtű sárkánnyal meg a különböző, ilyen jellegű jelenségekkel a mesékben, hogy mindig visszavisszatér. Visszatértek ezek a méretkorlátok az élelmiszer-felügyeleti díjnál, visszatértek ezek a láncok a mostani folyamatban a plázastoptörvénynél, ahol szintén 400 négyzetméter fölött adtuk át, illetve még nem adtuk át, de át fogjuk adni a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatalnak az összes rendelkezési jogot. Ez a mérethatár jelenik meg a KDNP - amelynek még mindig nem köszönhetem egyetlen képviselőjét sem a parlamentben - javaslatában, ami a hétvégi zárva tartásról szól. Ez azt jelenti, hogy a kormányzat valamilyen üzletméretet, valamilyen üzleti szerkezetet preferálni kíván. Én azt gondolom, hogy ez lehet, egy kormány megteheti azt, hogy valamilyen ideológia vagy bármilyen érdek mentén preferáljon ilyen. De ha az nem éri el a célt, akkor annak nincs értelme, mert az a gond, hogy én megértem azt a célt, amit a Fidesz mond, csak arról nem vagyok meggyőződve, hogy az tudja ezt a célt szolgálni.

Nyilvánvalóan mindig felmerül ilyenkor, hogy kinek az érdeke lehet, vagy mi miatt születhet egy ilyen javaslat. Nyilván az kevés ahhoz, hogy ideológiai alapokat keressünk, és ha Max Weberet idézte az előterjesztő, akkor az a gond, hogy a korábbi kormányok nemhogy David C. Kortent nem olvastak meg ilyeneket, de nem voltak tisztában a kapitalizmus jellegével. Viszont itt már olyan, mintha semmi más nem számítana, tehát nem számítana az, hogy az embereknek nincs pénzük jobb minőségű élelmiszerekre, nem tudnak megvenni drágábbat, hanem csak ezek az elvek számítanak, aminek azt mondom, hogy szintén van legitim háttere, és lehet arról vitatkozni, hogy hogy lehet a „Tőkés társaságok világhuralma” - vagy bármi ilyesmi - műben megfogalmazott

kapitalizmus nyújtotta veszélyeket elhárítani, de nem biztos, hogy ez a jogszabálytervezet tudja ezt a célt szolgálni.

A fogyasztókra gyakorolt hatásokat is vizsgálták a szakértőink. Felmerült az, hogy még az indoklásokon belül sem állja meg a helyét egyáltalán az, hogy ezek a korlátozások azért kellenének, mert a hipermarketek és a diszkontok a szolgáltatás gyengébb színvonalára tekintettel kerültek volna versenyelőnybe. Az az igazság, hogy ez az állítás nem valós. Ez sajnos a CBA-nak egy ilyen léthazugsága, amiből táplálkozik, nagyjából olyan szintű, mint amivel a magyar fociiban nyugtatgatják magukat a foci szereplői, hogy most éppen azért vagyunk rosszak, mert nem volt kedvező a pálya, meg éppen rosszul álltak a fűszálak meg ilyesmi. Tehát nem igaz. Sajnos, egyszerűen tudomásul kell venni, hogy a Tesco meg egy halom más jobb minőségű szolgáltatást nyújt, jobb minőségű termékeket nyújt, és ez is hozzájárul a piaci előnyéhez.

Az más kérdés, hogy arcátlanul vissza tud élni a piaci előnyével, de akkor azt kell megakadályozni, hogy a piaci előnyével visszaéljen, nem pedig azt, hogy teljes mértékben felszámoljuk. A CBA meg az összes ehhez hasonló lánc ugyanúgy élen jár abban, hogy a helyi termelőket hogy tegye tönkre. A CBA járt élen abban, hogy polcpénzeket vessen ki, mondjuk, a helyi tejre, utána meg csodálkozunk, hogy a magyar tejtermelők menni akarnak a határokhöz tejet borogatni. Ha ezeket a szabályozásokat nem tesszük rendbe, akkor nem tudjuk elérni azt a célt, amit szolgálni kívánunk.

Az emberek látják vagy fogyasztói szempontból érdekes még mindig az, hogy végképp nem igaz, hogy ez a javaslat bármit tenne annak érdekében, hogy a szolgáltatás színvonala emelkedjen. Nemhogy nem fog emelkedni, veszélyes lesz a következő években. Azt hiszem, már most november 18-án a Spar bejelentette, hogy leállítja a fejlesztéseit. A HVG-ben jelent meg ez a hír, hogy gyakorlatilag minden fejlesztést leállít. Hogyan fognak a fogyasztói szempontok és érdekek érvényesülni, ha jelen pillanatban a fejlesztéspolitikai célok azért nem valósulnak meg üzletláncokban, mert jelen pillanatban néhányan félnek attól, hogy ennek milyen gazdasági hatásai lesznek?

Még egy dologra hadd hívjam fel a figyelmet szociális szempontból! Képviselőtársam és kollégám hívta fel a figyelmet arra, hogy vannak olyan munkavállalói jogok, amelyeket az új munka törvénykönyve olyan igazságtalanul szabályozott, amelyek nagyon-nagyon hátrányosak voltak a kereskedelemben dolgozóakra is. Az igazság az, hogy nincs senki, aki meg tudná mondani azt, hogy a jelenlegi törvénytervezet hogyan hat a munkaerőpiacra vagy akár a többi kapcsolódó piacra, és még megtippelni sem lehet a nyereségesség hatását. Az biztos, hogy a kereskedelemben a nagyoknál különösen kiszolgáltatottak a munkavállalók, úgyhogy, ha például visszaerősítenék a

munkavállalók jogait a 2011 előtti szintre, az a kisiknek kedvezhetne, és lenne olyan megoldás, amivel igenis lehetne ütni a nagyokat úgy, hogy azok jobban szolgáljanak társadalmi célokat. El kellene érni, hogy az ott jelen lévő, foglalkoztatásban részvétel kereskedelmi dolgozók keressenek jobban, több legyen a munkavállalói joguk. El lehetne érni, hogy ezekben a nagy kereskedelmi láncokban sokkal több legyen a hazai termelőktől származó élelmiszer. Lehetne ezeket használni valamire, ha már erőforrásként itt állnak rendelkezésünkre, a céltalan rombolás helyett.

Tehát összességében a célt megértjük, annak egy részével egyet tudunk érteni, annak bizonyos elemeit lehet támogatni, ugyanakkor az a jellegű szabályozás, ami a dohánytörvényekhez hasonlóan valamilyen érdekcsoportnak kifejezetten kedvez, míg másokat ellehetetlenít, aggályos morális okokból és aggályos társadalmi szempontból.

Itt nagyon-nagyon fontos, hogy elgondolkozzon az előterjesztő - aki nagyon magas társadalmi legitimitációval képviseli a magyar választókat a parlamentben - azon: vajon az embereknek ez az érdekük? A választók sokaságának az az érdeke jelen pillanatban, hogy az egyikféle méretet megerősítsük, míg az olcsó élelmiszert kínálókat tönkretessük? Mert én magam - mint mondtam - egyetértek azzal a globalizációkritikus céllal, amit megfogalmaznak, viszont jelen pillanatban a magyar társadalomban, főleg a vidéki térségekben több helyen tapasztaltuk azt, hogy az emberek tüntettek meg aláírást gyűjtöttek egy-egy ilyen bolt megjelenéséért.

Még annyit hadd mondjak el - talán említettem már -, túrkevei vagyok, egy tízezres kisvárosból származom az Alföldről, ahol a kilencvenes évek elején 23 kisbolt volt. Az egyik pékségtulajdonossal beszélgettük a hétvégén, hogy a 23 kisboltból jelenleg három van meg, és helyette van egy Coop, van egy CBA, meg van egy Tesco.

(16.30)

De a kisboltok nem akkor zártak be, amikor a Tesco jött, hanem már jóval előtte, mikor a Coop meg a CBA megerősödött, azért, mert mások voltak a körülmények. A kiskereskedelemben - az, ahol Szatmáry képviselő úr az élettapasztalatát szerezhette, és örülök neki, hogy ilyen élettapasztalattal vannak itt képviselők a Fidesz soraiban - mindez nem azokat a kiskereskedőket fogja segíteni, akiket célcsoportként megnevezett, hanem sajnos a nagyobb üzleti láncokat, amelyek ugyanúgy a kiskereskedés ellen tevékenykedtek az elmúlt időszakban.

Emiatt kérem azt, hogy esetleg fontolják meg az előterjesztés megvalósítását, esetleg fontolják meg, hogy valóban jó-e ez a cél. És ha van arra nyitottság, keressünk esetleg együtt arra megoldásokat, hogy

hogyan lehetne ezt a célt másképp szolgálni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! A vezérszónoki felszólalások végére érkezünk. Most megadom a szót Szelényi Zsuzsanna képviselő asszonynak a független képviselők közül.

SZELÉNYI ZSUZSANNA (független): Köszönöm szépen. Mikor az ülésterembe jöttem, a liftben az egyik fideszes képviselővel utaztam együtt, aki nehezményezte, hogy három tételben tárgyalják a dohányügyi törvényeket. Mondta, hogy nyugodtan lehetne egyben is tárgyalni, hiszen mindegyik ugyanarról szól, ugyanarról van szó.

Nos, én is úgy gondolom, hogy ez a törvényjavaslat ennek a sorozatnak a sorába illik. Nekem is déjã vu érzésem van azzal kapcsolatban, ami itt most az áruházláncokkal történik Magyarországon. Nem először látjuk már ezt a folyamatot, amit nevezünk, mondjuk, a Fidesz-módszernek. Láttuk már ezt, pontosan ezt csinálták először a bankokkal és aztán mindenféle más szektorokkal. Egy óriási különadót kivetettek, mindenféle más brutális szabályozási eljárást hoztak össze, hogy az értékük csökkenjen. Valóban, nem kell feltétlenül, hogy tönkremenjenek, ahogy Szatmáry úr is mondta, elég, ha csak megrogygyannak, hogy aztán olcsón az állam vagy az államhoz közeli üzleti szereplők megvehessék ezeket a tönkrevágott cégeket.

Akkor is, amikor ezekről volt szó - az energiaszolgáltatókról, a trafikokról -, ugyanaz volt a szöveg, a multinacionális cégekkel szembeni fellépés és a magyar érdekek vad képviselése, holott nyilvánvaló, hogy nem erről van szó. Nem erről van szó, hanem egyszerűen önök maguknak akarják a hasznot. *(Gógös Zoltán: Persze. Világos.)* Ahogy mondtam, a Fidesz-módszer alkalmazását a trafikoknál, az energiaszolgáltatóknál, a bankoknál láttuk már, a nyugdíjbiztosító pénztár is némiképpen hasonló történet.

A probléma az ezzel, hogy nemcsak a Fidesz milliárdos képviselőinek zsebébe vándorolnak az ebből befolyó különböző hasznok, hanem az, hogy az emberek jóval drágábban jutnak élelmiszerhez, szappanhoz, dohányhoz, internethez, bankszolgáltatásokhoz. A Fidesz közeli vállalkozások pedig, amelyeknek helyzetbe hozásáról ezek a javaslatok ma délután mind szóltak, lefölköznek a hasznot. Orbán Viktor már évekkkel ezelőtt nemzeti tőkésosztály kialakításáról beszélt. Nevezük nevén a dolgokat! Most is erről van szó nyilvánvalóan. Én persze nem a nemzeti tőkésosztály helyzetbe hozásáról beszélek, hanem egyszerűen korrupciónak hívom azt a jelenséget, amit önök gyakorolnak, aminek az a módszere, hogy a versenyt mesterségesen erőből kiiktatom, kiválasztok cégeket, protekcionista módszerekkel helyzetbe hozom, jól megerősítem, és aztán azokhoz dől a lé.

Erről szól a különadó, erről szól a vasárnapi zárva tartás. A különadó a mi esetünkben most éppen az élelmiszer-felügyeleti díjnak nevezett valami. Erről szól a Tesco-járatok betiltása vagy a világörökségre való hivatkozás, illetve a legelképesztőbb rendelkezés ebben az egészben a veszteséges cégek kötelező bezárása, amit már itt Józsa képviselőtársam is nagyon jól elmondott, hogy ez micsoda egy elképesztő abszurditás. Amelyik tartósan veszteséges, az úgyis be fog zárni magától, ez az üzlet logikája.

Ez a törvény, mint mondtam, a Fidesz-módszernek egy újabb megtestesítése. Ezt a combót, ezt a csomagot, ezt a szabályozási egyveleget, hogy így mondjam, mutatja meg. Lehet, hogy egy-egy része valóban indokolt lehet, de az önök specialitása mégiscsak az, hogy ezeket így együtt csinálják, és a végén odacsapnak egy jó nagyot, hogy tényleg ellehetetlenüljenek különböző cégek, és máshova vándoroljon a pénz.

Itt többen is a kis cégek védelméről beszéltek. Őszintén, ezt nem értem, hiszen teljesen nyilvánvaló, hogy ennek az előttünk álló javaslatnak a kedvezményezettjei - amint már itt többen nevének nevezték a gyereket - a Reál, a CBA és a Coop. Teljesen egyértelmű, hogy rájuk vannak szabva ezek a szabályok. Nem sok-sok ezer kicsi élelmiszerboltról beszélünk, hanem egyszerűen másik élelmiszerláncoknak a felépítéséről és helyzetbe hozásáról beszélünk. Erről szólnak ezek a javaslatok.

Mindennél - amiről eddig beszélünk, és amiről egyébként ez a diskurzus meglepő módon szót sokkal fontosabb az, hogy az emberek számára mindez mit jelent. A verseny kiiktatása, amit többen is hozsannáznak itt a teremben, valójában miről szól? Arról szól, hogy itt nyilvánvalóan drágábbak lesznek az áruk. A pénz mindenkinek számít. A világ arról szól, hogy a verseny - nyilvánvalóan értelmes keretek között - jót tesz, jót tesz, és az árakat leviszi. Másfelől ez nyilvánvalóan nem így lesz, a várható az, hogy az árak ezekben az üzletekben, a most helyzetbe hozandó láncokban nőni fognak, hiszen ezek ma is drágábbért árulnak egyébként.

Egy másik nagyon fontos hatása ennek a rendelkezésnek az lesz, hogy a mostani több tízezer ember, akik ezekben a nagyobb áruházláncokban dolgoznak - ez körülbelül 50-60 ezer ember, akik ebben a hét kiemelt, nagy áruházláncban dolgoznak -, ezeknek egy jelentős része, ha a boltok bezárnak, nyilvánvalóan az utcára kerül. Az elég valószínűtlen, hogy a Reál, a CBA és a Coop akármekkora állami segítséggel pillanatok alatt föl tudna szívni több ezer embert munkakeről. Ez teljesen valószínűtlen. Tehát, emberek fogják a munkájukat elveszíteni, az árak drágábbak lesznek, és még van egy harmadik nagyon fontos várható kilátás. Nevezetesen, ha megnézzük Magyarország térképét, hogy a különböző áruházláncok üzletei hol helyezkednek el, akkor azt lehet látni, hogy az országnak azokon a részein, azokon a vidéki és szegényebb részein, amik elsősorban

Kelet- és Dél-Magyarországon vannak, alapvetően ezek az önök által átkozott multik nyitottak boltot, nem pedig a Reál, a Coop és a CBA, mert Budapest belvárosában szeretnek üzletet nyitni, ahol magas áron lehet az árukat eladni. Tehát az is várható harmadik tényezőként az árak megnövekedése és az emberek elbocsátása mellett, hogy bizony-bizony az országnak azokon a részein, ahol egyébként is nehezebb élelmiszert vásárolni, kevesebb üzlet lesz majd.

Azt gondolom, az, hogy ez a magyar cégekért, termelőkért, vásárlókért van, nyilvánvalóan ezekből az elmondottakból következően nem igaz. Itt egyszerűen új monopóliumok, másik monopóliumok felépítéséről és kialakításáról van szó. Meg kell mondanom, lenyűgözött az ön fejtegetése, Szatmáry úr, a monopóliumokról. Bizonyára nagyon jól tudja, hogy ezek mit jelentenek, hiszen most is monopóliumok felépítéséről beszélünk.

Azt gondolom, hogy az ágyútűz alá vett cégek - amelyek egyébiránt ebben a szektorban a legnagyobb munkaadók, a legolcsóbb árukat árusítják, egyébként nagyszámú magyar termelő áruját is árulják, valahogy ez kimarad a beszélgetésből, hogy magyar beszállítók árui is árulják - versenyben működnek, versenyben egymással, versenyben a magyar tulajdonú cégekkel, és ez, ami nyilvánvalóan az önök problémája. Ez a valódi kérdés, hogy van-e verseny még ma Magyarországon, amely alacsonyan tudja tartani az árakat, vagy nincsen. Ha nincs verseny, drágábbak lesznek az élelmiszerek, és nehezebb lesz hozzájuk jutni.

Önök, ugye, azt tudjuk, nem szeretik a versenyt. A Fidesz nem szereti a versenyt. A Fidesz-cégek drágán állítanak elő rossz minőségű árukat, pontosan úgy, ahogy egyébként a Fidesz is vezeti ma Magyarországot, rossz minőséggel. Önök a központi hatalmi monopóliumokat szeretik. Erről szól a kétharmad, ezt gyakorolják immár majdnem öt éve.

Azt hiszem, hogy mára a magyarok sokasága egyre jobban érti, hogy miről szól a Fidesz-módszer, miről szól a Fidesz-állam. Nem csoda, hogy egyre többen is folyamatosan az utcán vannak, nem tetszik a központosított monopóliumok és a központosított korrupció az embereknek. Ezért tüntetnek az utcán. Azt gondolom, hogy ez a mostani törvényjavaslat, egy sorozatból sokadik, ugyancsak arról szól, amiről minden: a központosított korrupcióról és központi monopóliumok létrehozásáról.

Nyilvánvaló módon ezt a törvényt nem lehet támogatni. Köszönöm szépen.

(16.40)

ELNÖK: Most kétperces hozzászólásokra van lehetőség. Ennek keretében Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak adom meg a szót.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Feltett szándékom volt reagálni a

kormányzat egy-két kiszólására a vezérszónoki körben, és LMP-s képviselőtársamra is, de ami itt független képviselőtársunktól elhangzott, az egészen elképesztő meglátásom szerint. Verseny kiiktatásáról beszélni egy olyan nemzetgazdaságban, ahol pontosan ezen multiszektor tekintetében semmiféle verseny nem valósult meg az utóbbi másfél évtizedben, egészen dühítő. Hiszen látható, hogy akkor nem kellett volna a bekerülés érték alatti kereskedésről beszélnünk, nem kellett volna a polcpénzeket kiiktatni, nem kellett volna a bírságolás határait kiterjeszteni.

Én most a vezérszónokimban is mintegy nyolcféle olyan, fogyasztóvédelmi típusú visszasságot tarttam fel, ami egyértelműen bizonyítja azt, hogy itt nemcsak a verseny csonkolásáról volt szó, hanem külföldi hálózatok méretgazdaságossági és egyéb előnyökkel visszaélve oly módon nyomták le a magyar beszállítókat, kisvállalkozókat, és oly módon szolgáltatott ki indokolatlanul külső hatásoknak a magyar fogyasztókat, vásárlókat, hogy az ellen egyszerűen fel kell lépni.

Elfogadom öntől, hogy nem ez a fellépés helyes módszere feltétlenül, ennek az eszközrendszerét lehet vitatni. De azt állítani, hogy eddig itt egy jól működő verseny volt, ami alacsonyan tartotta az árakat, amelyek most elszabadulnak, egész egyszerűen szakmailag tarthatatlan. Igen, protekcionista módszereket lehet egy nemzetgazdaságban alkalmazni. Képzeld el, hogy Franciaországban a szőlészetet-borászatot fogyasztóvédelmi előírásokkal védik a tekintetben, hogy a Németországból származó árukat ne tudják behozni, és a helyi piacot, helyi gazdaságot védjék. Minden európai ország él ezzel.

Ne próbáljon tehát a magyar parlamentben olyan irányba elvinni vitákat, hogy Magyarország ne védje a saját piacát, saját termelőit! És továbbra sem tartom elfogadhatónak azt, hogy ilyen felvetéseket hallunk, mikor, mondom, több ezer milliárdot visznek ki adóztatlanul az országból, pusztán versenyre való hivatkozással ne legalizáljon senki egy ilyen helyzetet Magyarországon.

Nem mondom azt, hogy jó irányba indul el a kormányzat, és én sem szeretném, ha áruk szabadulnának el, vagy magyar munkahelyek, beszállítók kerülnének veszélybe, de azt állítom, hogy az eddigi helyzet fenntarthatatlan, és igenis bele kell avatkoznunk. Köszönöm. *(Dr. Staudt Gábor tapsol.)*

ELNÖK: Most Boldog István képviselő úrnak adom meg két percet a szót.

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Képviselők! Z. Kárpát Dániel utolsó pár mondatát kivéve a szívből beszélt. Így aztán Szelényi képviselő asszonynak már nem válaszolnék arra a sok dologra, amit fölvetett, és amiről azt gondolom, hogy nem volt igazán egyáltalán.

Józsa képviselő úr, úgy látom, hogy Pakson a 6 milliárdot biztos a humoráért is kapta, nem csak a jó hegesztésért. Végig vártam, mikor fog áttérni a beszédében arra, hogy miért is nem támogatják ezt a javaslatot, végül csak kibújt ez a dolog. Sőt, az LMP-nél is előjött, állítólag mi kisvállalkozás-ellenesek vagyunk, nem támogatjuk ezzel a kisvállalkozásokat. Én egyet nem értek: az egész költségvetési vitában végig arról beszéltek, hogy nem támogatjuk a kisvállalkozásokat. Most hoztunk egy javaslatot, amivel pont a kicsiket tudjuk előnybe hozni, mert ez pont a kicsiket hozza előnybe valamilyen szinten, illetve a közepes boltokat. Erre is azt mondják, hogy nem támogatjuk a kicsiket.

Ne haragudjanak, de pont egy csomó kisvállalkozást fog támogatni. El kell mondjam, hogy például a Reál üzletláncnak egy csomó családi vállalkozás a beszállítója, így működnek együtt. Nálunk is működik ilyen. Tehát nem kéne azért elítélni egy bolthálózatot, ha ebbe bevesz családi vállalkozásokat, ilyeneket tud működtetni. Az pedig különösen nagyon jó, hogy két év után azokat a cégeket, amelyek veszteséggel működnek, meg kell szüntetni. Mert nem hiszek abban, hogy akkor abbahagynák a működést. Ha egyébként meg, kedves képviselőtársam, úgyis abbahagyják, ha veszteségesek, akkor miért fáj, ha most kikötjük ezt a két évet? Hát, ha ők úgyis abbahagyják, akkor nem számít a két év.

Igenis fontos kikötni, hiszen bárhogy is hoztunk mindenféle törvényt, hogy nem szabad lenyomni az árakat a beszerzési ár alá, mindenki láthatja, hogy olyan áron árulnak a Tescóban és az egyéb ilyen nagy szupermarketekben, ami már a termelői ár alatt van. Legalább itt, magunk között legyünk őszinték! Egy csomó olyan áru van, ami termelői ár alatt van. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Most Gógös Zoltán képviselő úrnak adom meg a szót, normál időkeretben.

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr, a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Szatmáry Kristóf képviselő úr, államtitkár úr azt mondta, hogy a monopólium a fő ellenség. Ezzel egyetértek, csak pont most csinálnak egy monopóliumot. Akarnak. Nem tudnak egyébként, de akarnak. Ugyanis azt világosan látni kell, hogy ez a szabályozás arról szól, hogy valakik rovására erősítsenek egy Fidesz-barát üzletláncot, ami teljesen ugyanúgy működik egyébként, mint azok, akik megkapták az emelt adót, mint akiket bezáratnak, mint akiket kitiltanak a műemléki környezetből; egy különbséggel, hogy franchise-rendszerben működnek, és nem adódik össze a bevételük.

Képviselő Úr! Pontosan ugyanakkora elosztó raktárai vannak a CBA-nak, mint a Tescónak. Pontosan ugyanakkorák! És érdekes módon eddig egyedül az ő partneri körükben voltak milliárdos áfacsalások,

legalábbis amiről tudunk. Érdekes áruháztüzek, elégett pénztárgépekkel. 2001 óta nem tudunk róla semmit, hogy volt-e a kettő között összefüggés például, az abdai áfacsalás meg a pesterzsébeti tűz között. Valószínűleg volt, de én is csak annyi választ kapok mindig, hogy folyamatban lévő nyomozásról nem tudnak tájékoztatni. Meddig akarják még ezt nyomozni? Mégis úgy kérdezném, ha már ennyire üldöznek itt különböző áfa meg egyéb... - nem üldöznek önök semmi ilyet. Van egy kör, amit nem üldöznek, sőt most óriási előnyben fogják részesíteni.

De van egy rossz hírem: annak ellenére, hogy itt abszolút nem európai módszereket alkalmaznak, mert én nem láttam még olyat, és azért megkérdezném, mondjuk, Boldog Istvánt is, hogy mit szólna ahhoz, ha egy műemléki környezetben épít egy házat, és négy év múlva lebontanák, hogy bocss, de megváltoztattuk a feltételeket. Ugyanis itt most ez történik. Nem arról van szó, hogy majd nem engednek világorökségi területen létrehozni, hanem 2015-ig be kell őket zárni. Ezt akkor kellett volna megmondani, tudják, amikor engedték, hogy működjenek. Ilyen nincs Európában. És ez azért veszélyes, mert ez olyan szinten fogja riasztani a Magyarországra érkező befektetőket, amivel nem nagyon fognak tudni mit kezdeni.

Na most, a kétéves veszteséges ügy: ha ezt alkalmazták volna korábban, Magyarországon nem lenne működő autógyár. Ugyanis a válság időszakában az összes autógyár, nem Magyarországon, Európában, de szinte a világon két évig veszteséges volt. Ha valaki egy picit is ért a gazdasághoz, pontosan tudja, hogy egészen addig, míg egy veszteség valamilyen szinten, valamilyen banki háttérrel kezelhető, addig az csak papíron létezik, egyébként a működésben különösebb szerepe nincs. Ez azt jelenti, hogy valóban 2-3 év után nem lehet finanszírozni. Ezért érthetetlen ez, most miért kell ezt erőszakkal csinálni.

Én pont a fordítottját kérdezem, hogy akkor miért kell ezt kimondani. Úgyis be fog zárni két év múlva, ha valós a veszteség. Na de azért egyet tudni kell: ha nemzetközi hálózatokról van szó, a nemzetközi hálózaton belül, ez igaz történetesen a bankrendszerre is, nagyon-nagyon sok pénzt pumpáltattak bankokba, magyar bankokba is anyabankok azért, hogy túléljenek bizonyos időszakokat. Tehát én nem alkalmaznék olyan módszereket, amelyek biztos, hogy az európai elvekkel és normális piaczgazdasági elvekkel nem összeegyeztethetők.

Itt sokat beszéltek erről, ugye, összefügg a dolog a felügyeleti díjjal is. Ez most úgy néz ki, hogy rányomok erre a szektorra nagyjából alsó hangon 30 milliárdot. Szerintem több lesz, mert ha csak egy picit számolunk, akkor egyetlen cégénél lehet akár ez az adó 30 milliárd, amivel nagy valószínűséggel veszteségbe viszem át, és utána meg majd bezárom. Ez elég direkt einstand, eléggé direkt. Nem hiszem, hogy ez a célravezető. Tudják, mi a célravezető? Az, ami általában Európában működik, hogy a beszállí-

tói kör meg a forgalmazói kör megpróbál megegyezni egymással. Vagy pedig, mondjuk, a teljes termékpálya egy kézben van, mert azt is meg lehet csinálni. Vannak erre is példák, szövetkezeti típusú hasonló rendszerek. Én inkább ebbe az irányba mennék el, és nem abba az irányba, hogy most nyilvánvalóan egy adott...- nem egy, mert itt elvileg három kedvezményezett van, de azért szeretném jelezni, hogy a másik kettő úgymond magyar lánc nem egészen úgy működik, mint a multik, mert ott lehetőségük van az egyes boltoknak önálló beszerzésre. Egyébként a CBA-nál nincsen, szeretném jelezni.

Tehát ezért nem értem, hogy akkor rendben van, csinálják meg, de akkor ne legyen diszkriminatív! Mert innentől ez nem a magyar érdek védelme, hanem egy darab cégnek a védelme. És akkor eddig voltak régen, a rendszerváltás előtt a közértek, most meg majd lesznek a CBA-k. Csak tudják, ezzel automatikusan nem jön el a 3.60-as kenyér ideje.

(16.50)

Ez a baj vele! Mert ha eljönne, akkor azt mondom, hogy ez a világok legjobbika. Csak ez nem így lesz. Ez úgy lesz, hogy lesz egy, aki azt csinál, amit akar. És ha megkérdezné valaki a magyar termelőket, hogy kinek szállítanak szívesebben ma Magyarországon, a magát magyarnak nevező üzletláncnak vagy a többinek, akkor rossz hírem van, képviselőtársaim, ugyanis én abban a körben vagyok, ahol ezekről szó van: közutálatnak örvend a maguk által favorizált üzletlánc. Mert nem fizet határidőre, ugyanúgy szemét volt a polcpénzzel, vagy még szemetebb, mint a többi, ugyanúgy kizsákmányolja a magyar termelőt, beletapossa a sárba, azért, hogy jachtjaik lehessenek az Adrián. Ha valaki ezt nem veszi észre, az nem akarja észrevenni, hogy miről szól. Itt tudják, mi van? A magas szintű állami korrupciónak egy újabb szelete! Pumpálnak át forrásokat meg piacokat egy bizonyos körnek, ahonnan viszontvárnak valamit. Nyilván, ha Új-Zélandra kell járni koncertre, akkor ahhoz pénz kell, azt valahonnan meg kell finanszírozni. És gondolom, vannak olyan körök, akik ezt hajlandók megfinanszírozni.

Úgyhogy én nagyon óvnam magunkat attól, hogy ilyen törvényekkel próbáljunk meg a normál piaci rendszerekbe beavatkozni. Ugyanis mi lesz ennek a vége? Az lesz a vége, hogy már az adót, ami egyébként egy áfa... Bármit mondanak, ez áfa, csak egy rosszabb áfa, mert nem lehet visszaigényelni. Tehát egy forgalmi típusú 6 százalékos adót nem lehet félvállról kezelni. Egyébként meg teljesen hamis az az állítás, hogy ez majd az élelmiszerbiztonságot javítja. Ha valaki megnézi a költségvetést, a Nébihnek a során 8,4 milliárd van, ebből 4 milliárd a támogatás. Az összes többi saját bevétel. Tehát a 30 nem oda megy, hanem valahol majd szétterül, úgymond, az államigazgatáson belül, ahol nyil-

ván van valamilyen szintű élelmiszer-biztonság. Csak tudják, mi a baj? Amikor ezt a nagy rendszert megcsinálták, aminek a töredékéért engem majdnem megöltek Font képviselőtársamék annak idején, hogy az élelmiszer-biztonságot egyberaktuk, itt nem azt rakták egybe, hanem a teljes magyar igazgatást rakták egybe. Ahol tudják, mi volt az első lépés? Az állatorvosoktól elvették az új autókat, adtak nekik 300 kilométert a működésre. Aztán elvárjuk, hogy jó legyen az élelmiszer-biztonság. Közben meg szemét trógerék gyerekeket lépfenés tehénhússal etetnek! Ez lett a vége! Ugyanis ez a rendszer egy halott rendszer. Ebben egy működik: a Nébih központi kommandója. Mi odatettük hozzá a 30 milliárdot. Kíváncsi leszek, mondjuk, Varga Mihály, aki erre hivatkozott az ATV-ben, megszavazza-e ezt a módosítót. Mert annak lenne értelme. Annak lenne olyan értelme, hogy a szemét árut kiszűrjék.

De rossz hírem van! A legszemetebb brazil csirkét a CBA hozta be. Úgy trükközött vele, hogy mélyhűtöttet csinált a fagyasztottból. Szerencsére ezt az Európai Unió betiltotta. Nem mi, hanem az Európai Unió. Betiltotta, hogy ilyen játékokat játszunk. Mert a szerencsétlen ember persze hogy megveszi az olcsó far-hátat. Még lehet, akkor is, ha lila, mert 80 forintba kerül kilója.

Tehát ez a probléma, tisztelt hölgyeim és uraim, hogy nem arra mennek, ami a lényeg, hanem arra, hogy hogyan tudnak megint egy baráti körnek pénzt csinálni. Itt erről van szó. Ugyanis a 6 százalék adót, az, akinek be kell fizetni, nem fogja tudni lenyelni. Kénytelen lesz árat emelni. Egységesen, valószínűleg. Erre mi történik? A kedvenc áruházlánc majd csak 4 százalékot emel, és ő lesz a jófiú; igaz, hogy az neki tiszta pénz lesz. Mert nem fizet utána semmit. Úgyhogy én ettől - még egyszer mondom - nagyon óvnám magukat. Ha kinn lettek volna az utcán, látták volna, hogy milyen a reakció, ha meglátnak egy olyan hárombetűs boltot. Mert ez már mindennek a teteje! Ilyen szinten nem kellene ezt csinálni! Nem kellene ezt csinálni!

Nagyon-nagyon szeretném, ha kisebb kapacitások tudnák ellátni Magyarországot. De ameddig Magyarországon a vásárlók 80 százaléka ezekbe a boltokba jár, addig meg lehet ugyan próbálni az embereket átalakítani, mert erre tettek kísérletet diktátorok nagyon sok helyen, csak nem biztos, hogy sikerül. Tehát akkor nem az lenne a cél, mondjuk, az én ágazatom oldaláról, hogy megpróbáljuk őket kiszolgáltatni? Nyilván korrektül, és nem úgy, hogy visszaélnék a hatalmukkal. Egyébként ha szervezettebb lenne a magyar beszállítói kör, mint amilyen szervezett Hollandiában, Dániában, Németországban, eleve nem lenne kérdés, hogy bármilyen multiellenes jogszabály kell. Mert nem tudják érvényesíteni a hatalmukat, ha ugyanolyan szervezett termelői és beszállítói kör áll velük szemben, mint amekkorák ők. Azt hiszem, hogy ezen az oldalon kellene, azt kellene folytatni tovább, meg kellene egyezni velük, ahogy

sikerült időként a dinnyével, az almával, egyébbel. Mondjuk, a tejjel nem, mert ott az áfacsalást kellene megfogni, de az valakinek biztosan marhára megéri, ezért nem fogják meg. Attól, hogy két tankert megfognak, szerencsétlent, aki éppen svarcban utaztatott egyet Szlovákiába meg vissza, attól még nem fog megszűnni az UHT-áfacsalás! Az attól szűnne meg, ha levinnék az áfát.

Úgyhogy mondom a területért felelős korábbi államtitkárnak, hogy nem jó az irány. Mert itt az lenne a lényeg, hogy a termékpályán kiegyezzenek egymással a szereplők. De úgy nem lehet kiegyezni, hogy nyilván első körben megpróbálják az áruházak visszanyomni a beszállítókra ezt az áremelést, ugyanis ez már elindult, és ezt a fajta szabályozási kört, ami egyértelműen piacromboló hatású. Teljesen világos.

Akkor még nem beszéltem a vasárnapi nyitva tartásról, ami keresztény testvéreink zseniális ötlete, csak ebben megint nem kérdeztek meg senkit. Ugyanis meg kellene kérdezni az embereket! Felnőtt emberek élnek Magyarországon. Nem olyanok, mint a csürhe meg a birka, hogy lehet irányítani. Önök ezt szeretnék. Ezért nem lesz normális oktatás, ezért nem lesz semmi. Most már lassan... (*Szatmáry Kristóf közbeszólása.*) Ne mondja nekem Németországot és Ausztriát! Németországban egy négytagú család felkerekedik, elmennek közösen ebédelni, valószínűleg egy része elmegy előtte a templomba, utána meg ebédelni. De fizesse meg ezt Magyarországon a minimálbérből egy nagytagú család! Lehet, hogy ön meg tudja fizetni. Meg lehet, hogy én is. De a magyar családnál nem ez a probléma! Hanem az, hogy fuszni kell az apunak is, meg az anyunak is hétvégén, hogy ne haljanak éhen! Ez a probléma! És nem templomba járni, arra nincs idő. Mert dolgozniuk kell, vagy ott, vagy máshol.

Nem az a demagógia, amit én mondok, hanem az, amit maguk akarnak. Az a demagógia! Először meg kellene próbálni valós normális megélhetést teremteni. De ez nem fog menni, ilyen jogszabályokkal meg főleg nem. Köszönöm szépen a figyelmet. (*Taps az MSZP padsoraiból. - Varju László és Szelényi Zsuzsanna tapsol.*)

ELNÖK: Most Font Sándor képviselő úrnak adom meg a szót, normál időkeretben.

FONT SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Egyszerűen most már kíváncsi vagyok, hogy Gógös Zoltán miről akart beszélni. Mert elég széles repertoárt nyitott. (*Gógös Zoltán: Általános vita van, nem?*)

A felszólalásának némely, bennünket vádló és az előterjesztésünket kritizáló gondolatát szeretném visszautasítani. (*Gógös Zoltán: Hajrá!*) Súlyos tévedés összehasonlítani egy alkalmazott kutatást, alapkutatást igénylő termelő vállalkozás esetleges egy-két évben való negatív üzleti eredményét, mondjuk,

a Mercedes gyárat, amely iszonyú költségekkel tud ma egyáltalán egy komoly technológiai fejlesztést végrehajtani, mert terméket állít elő, nos, egy ilyen vállalkozást összehasonlítani kereskedelmi vállalkozással, akikről most itt szó van a törvényben, súlyos tévedés! Ők nap mint nap adnak-vesznek, pontosabban először vesznek, utána adnak, és a vétel és eladás közti különbséget realizálják haszonként. Ez olyan súlyos tévedés, amit, ha valaki egy picit is ért a közgazdaságtanhoz, nem meri megtenni. *(Gógös Zoltán: De!)*

Ez rendkívül jól hangzik esetleg azon tévénézők előtt, akik egy pillanatra véletlen netán most elkapták ezt a mondatot Gógös Zoltántól. *(Gógös Zoltán: Nincs tévéközvetítés, bátran beszélhetsz!)* Lám-lám, tényleg milyen botorságra készül a Fidesz ez esetben, hiszen akkor Mercedes sem lehetett volna ilyen címmel Magyarországon, ha kétéves negatív eredményt felmutató cégek számára a bezárás lenne ennek a következménye. *(Gógös Zoltán: Nem azt mondtam, hogy bezárjuk!)* Tehát ilyen súlyos csúsztatást és közgazdaságtani nonszenszt ne adjon elő úgy, mint vitaalapot és összehasonlítási alapot! Ez az egyik része.

A másik része pedig az, hogy nagyon kérem, térjünk vissza a tárgyalandó anyaghoz. *(Gógös Zoltán: Erről beszéltem, Sanyi!)* Tehát itt az a vád sorozat, amiben eljutottunk már a Nébihhez, termékdíjhoz és mindenféle adófajtákhoz, és a szerencsétlen családhoz, aki nem tud a vasárnapi templom után elmenni ebédelni, azt hiszem, sem a nézők, sem a képviselőtársaim fárasztására nem valók ezek a típusú gondolatok.

Egyet tisztázzunk! Valami csoda folytán ezeknek a kereskedelmi vállalkozásoknak milliárdos éves forgalmuk mellett minimális vagy legtöbbször esetében veszteséges az éves eredményük. *(Gógös Zoltán: A CBA-nak mennyi, Sanyi?)* Ez nem tűnt még fel valakinek, hogy hogyan lehet ez, amikor a vásárolt termék és majd az eladott termék ára között *(Gógös Zoltán: Gazemberek, az összes!)* rendszerint egy pozitív szám szokott lenni, hiszen eleve törvény tiltja, hogy beszerzési ár alatt értékesítsünk? *(Gógös Zoltán: Ez tény!)* Ugye, képviselő úr, volt államtitkár úr, ön, te ezt pontosan tudod? *(Gógös Zoltán: Ezt tudom!)* Tehát eleve nem lehet, csak pozitív egyenlege ennek az eladásnak. *(Gógös Zoltán: Ez is közgazdaságtani nonszensz!)*

Tudom, hogy vannak üzemeltetési költségek és munkatársak kifizetése - de nem gyanús az, hogy ezek a milliárdos forgalommal rendelkező vállalkozások évről évre valamiért veszteségesek? *(Gógös Zoltán: De melyik az? Egyik sem az! Melyik az, Sanyi? Mondjátok meg!)*

(17.00)

Nem gyanús? Esetleg nem tűnt fel, hogy amikor a könyvvizsgálók megnézték, hogy milyen okra ve-

zethető ez vissza, hogy a borzasztó nagy forgalom mellett nyereséget nem tudnak realizálni, akkor többek között kimutatható volt egy olyan tétel, amely Magyarországról - és egyébként a többi országból is - az anyavállalatnak név- vagy jogcímszámhasználati díjat ír le. Magyarul: ha itt úgy tűnik, hogy már éppen nyereségesek vagy nagyon nyereségesek lennének, egy óriási összeget egyszer csak hazautalnak az anyaországbeli céghez, mondjuk, névhasználat címszó alatt, és ezzel mentesítik magukat az adófizetési kötelezettség alól, netán még negatívba is fordítják magukat, nem zavarja őket.

Hát, igazából ezeket a problémákat kellene egyszer feltárni, és azt mondjuk, amit itt a sarki fűszeres esetében nem lehet megtenni. Ő nem tudja megtenni azt, hogy két évig elviseli azt, hogy drágábban szerez be és olcsóbban ad el, és ez valamiért neki nem esik rosszul, és ezt ő valami jólelkűségből teszi a fogyasztókkal, hogy nem baj, hogy én veszteséges leszek, de ezt akár két évig is tudom tenni. Ezt nem tudja megtenni egy hónapig se, vagy kettőig se általában a sarki fűszeres - ezt most idézőjelbe teszem, tehát egy magyar tulajdonú kis- vagy középvállalkozóról beszélek -, nem tudja megtenni. Valamilyen csoda folytán ezek a multicégek pedig meg tudják tenni. A kormány erre próbál reagálni, hogy uraim, szeretjük, becsüljük, a kereskedelmi forgalomban és az ellátás biztonságában szerepet játszanak ezek a cégek, ne tagadjuk le, rendben van, de azzal ne éljenek vissza, hogy különféle könyvelési technológiákkal önök állandóan veszteséget mutatnak ki, és ezzel nem vesznek részt például a magyarországi adózási mértékekben.

Gyakorlatilag erre a képtelenségre próbál ez a törvényjavaslat - szerintem helyesen - válaszolni. Ezt nagyon nehéz kicsavarni mindenféle állógikai gondolkodással, amelyet most képviselőtársam itt megpróbált előadni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormány pártok soraiban.)*

ELNÖK: Most Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak adom meg a szót, normál időkeretben.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Több olyan állítás elhangzott a vita során - és végre valami vitafajta kialakult, ez most már ritkaság az új típusú parlamentarizmusban -, amelyek azért nem biztos, hogy megállják a helyüket.

Példának okáért az egyik az, hogy ha egy ilyen üzemegység veszteséges, az úgyis bezár. Ez valóban így lenne egy normálisan működő piacgazdaságban, csak pontosan a korábban elhangzott és általunk nagyon sokszor felvetett indokokból, igen, mesterségesen manipulálják ezek a cégek, hálózatok, láncolatok nemcsak a bevételi oldalaik és nyereségük alakulását, hanem bizony az ebből következő közteherviselési kötelezettségüket is. Két tipikus forma: informatikai rendszert bérelnek az anyacégtől, vagy

mondjuk, gyártási technológiát, know how-t, egyebet vásárolnak, egyiknél sincs felső kalap, tehát ily módon akár több száz milliárdot is haza lehet utalni az anyacéghez.

A probléma az, hogy látszólag a kormányzat tisztában van ezzel a problémával, most több képviselője is felvezette, a kérdéses az, hogy amit leraktak elének az asztalra, ez képes lesz-e érdemben változtatni ezen. Tehát képes lesz-e egy tiltó jellegű intézkedéssel elérni azt, hogy ezek a cégek becsületesen befizessék az adót az után, ami után eddig nem fizették be?

Vannak nagyon erős kétségeim ezt illetően. Lennének itt egyébként más közgazdaságtani eszközök és módszerek arra, hogy megállapítsuk, hogy mi az az összeg, ami után nem fizetnek egyébként adót, azt kivetni, annak az áthárítását megakadályozni. Ez ugye nem az, ami előttünk le van rakva, de nyilvánvaló módon, ha a Jobbikot kérdezik, hogy mondjuk, a Tescókat Magyarországon mennyire tartaná meg és mennyire simogatná őket, hát nem mi leszünk az elsők a sorban, ezt le kell hogy szögezzem. *(Gógós Zoltán: Én se járok oda!)*

De azt el kell hogy mondjam, hogy lennének eszközök arra, hogy valóban ezt a hiányzó adótömeget Magyarország megszerezze a maga számára, behajtsa, megakadályozza, hogy ez beépüljön az árakba, tehát továbbhárításra kerüljön; nem feltétlenül az üzemegységek bezárásával, lenne itt számos egyéb módszer.

De azt is látni kell, hogy vélhetően itt nem fognak bezárni áruházak. Tehát nem akarom riogatásnak nevezni, mert ez általában egy ilyen balliberális jelző és szlogen, a Fidesz-KDNP szokta még használni egyes jobbikos felvetésekre, de azok a félelmek, amely szerint itt, mondjuk, 50-60 ezer ember munkahelye kerülhet veszélybe vagy sorra zárnak be ezek az üzemegységek, állításom szerint annyiból alaptalanok, mert a Fidesz-KDNP rendre azt szokta csinálni, hogy valami nagyon keményet letesz az asztalra, egy irgalmatlanul fenyegetőnek tűnő lépést fogantat, aztán kiegészítik a háttérben a piaci szereplőkkel, majd pedig visszalép ebből, hogyha a számára szükséges előnyöket ebből meg tudta szerezni.

Ez tipikusan, nagyon sokszor előfordult a bankrendszer kapcsán, tehát amikor nagyon kemény bejelentéseket követően mégiscsak a bankrendszer, a Bankszövetség tagjaival állapotok meg, aztán visszatáncoltak ebből. Az ügynevezett internetadó kapcsán is ez fordult elő; tehát rendszerszinten fellelhető, hogy most is egy nagyon kemény bejelentés van előttünk, egy nagyon keménynek tűnő csomag, aztán nyilvánvalóan most majd azért csak leülnek a piaci szereplőkkel, miután a Ház vagy megszavazza ezt, vagy pedig keresztülvitték, és aztán visszakozni fognak ebből, mondjuk, módosítják azt a 4 évet 6-ra vagy 8-ra. Tehát én ezt bőven benne érzem a pakliban, de nyilvánvaló, hogy nekünk most arról kell majd dönteni, ami előttünk fekszik az asztalon, tehát

nem a saját feltevéseinkről kell szavazni, hanem arról, ami itt a papíron szerepel.

Azt viszont látni kell, hogy ha valóban eltökélt a kormányzat - és én nagyon remélem, hogy az - a tekintetben, hogy ez a több ezer, Magyarországról kicsalt milliárd valóban a közteherviselés alá bevonásra kerüljön, akkor ugyan már, kezdje el az áfacsalásokat érdemben kivizsgáltatni. Tegyen meg minden lépést annak érdekében, hogy az élelmiszeripart, a mezőgazdaságot érintő elképesztő csalássorozatnak elejét vegye, a fordított áfa rendszerének és bevezetésének kiterjesztésével igenis lehetne további eredményeket elérni. És azt is látni kell - és ezt talán zárásként mondhatom -, hogy amikor itt sokan, főleg balliberális oldalról a versenyre hivatkoznak, miszerint itt feltétlenül versenyt kell teremteni, az majd úgymint eléri a legalacsonyabb árakat, és úgymint elér egy olyan ideális piaci helyzetet, ahol mindenki a lehető legjobban jár, ez talán 2008 előtt még igaz lehetett volna. De nem tudok hinni az ilyen kiszólásokban azok után, hogy az adófizetők pénzéből százmilliárdokkal kellett az ügynevezett kereskedelmi bankokat kisegíteni a válsághónapokban, a válságévekben. Ott és azon a ponton a közgazdaságtan bizonyos dogmái, tankönyvszagú állításai végleg és végérvényesen megdőltek, a feltétlen verseny Magyarországon e tekintetben nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Az a saját állításom, hogy létre sem jött, tehát olyan akadályozó és torzító tényezők jelentek meg rendre a piacon, amelyek a módszerváltás elmaradása mellett nem is idézhették elő a tökéletes verseny megvalósulását.

Nem mondom azt, hogy a versenyt el kell nyomni, egyáltalán nem, a lehető legszélesebb körben elő kellene segíteni a kialakulását, de nagyon messze vagyunk ettől Magyarországon, hiszen olyan nemzetközi torzító tényezők gyűrűznek be, és még egyszer mondom: ezermilliárdos nagyságrendben kerülnek el a közteherviselést Magyarországon külföldi hálózatok, olyanok, akiknek igenis részt kellene venni a közös terhek vállalásában, hogy az egész egyszerűen tarthatatlan, be kell avatkozni.

Még egyszer mondom: meglennének az eszközök arra, hogy felmérjük a közteherviselés alól kivont és adózandó jövedelem nagyságát, be is hajtsuk ezeket az adótömegeket, és aztán megakadályozzuk az áthárítást a fogyasztókra. Nem biztos, hogy az üzemegységek bezárása egyébként ide fog vezetni, hiszen ez még nem garantálja a hiányzó adótömegnek a bevonását.

Tehát igen, előidézhethet a kormányzat most egy olyan helyzetet, amelynek a végén a tiltásokat fogantatosítja, de bevételi oldalon nem tud felmutatni semmit, esetleg magasabb árakat és még pár munkanélkülit; egyikre sincs szüksége Magyarországnak.

Tehát arra kérjük és kérem a kormányzatot, hogy gondolja át az említett felvetéseket, a felvetett kérdésekre pedig adjon érdemi válaszokat, érdemi magyarázatokat, valamint arra is, hogy rendszerszin-

ten hogyan képzelem el ezt az egészet. Hiszen való igaz, hogy jóérezésű ember, aki azért felkészül egy ilyen vitára, beszél piaci szereplőkkel, beszél kereskedőkkel, beszél termelőkkel, az bizony rájön arra, hogy ezen termelői körökben, és ez nem a saját véleményem, de valóban nem egy népszerű brandnév manapság a CBA, és valóban olyan fogyasztóvédelmi visszasságok kerülnek előtérbe, és valóban olyan panaszáradat ér bennünket, ami egész egyszerűen már-már a multik mennyiségére és minőségére hajaz panasz tekintetében.

Azt is el kell hogy mondjuk, hogy a Coop vizsgonylatában is a postafiókjainkat azért betöltik azok az áruk minőségére vonatkozó panaszok, ahol értem én, hogy egyéni beszerzési csatornáknak nyílnak, de azért mégiscsak látható az, hogy fogyasztóvédelmi szempontból komoly aggályok merülnek fel. Amikor nagyon csúnyán és magyartalanul azt mondjuk, hogy nem jó brandnév a CBA ezen körökben, akkor valóban arra szeretnénk kilyukadni, hogy nagyon erősen szeretnénk elérni azt, hogy a magyar vásárló magyar tulajdonú, magyar hátterű üzemegekben, tisztességes, bizonyított minőségű termékeket szerezhesen be, valóban ne csak fogyasztó, hanem valódi polgár lehessen a hazájában, aki nincs kiszolgáltatva ezeknek a nemzetközi hálózatoknak.

Nagyon remélem, hogy közelebb tudunk a következő időszakban lépni ehhez, de nem biztos, hogy az előttünk fekvő tiltó határozatok sorozata vezet el hozzá. Én magam számos fogyasztóvédelmi visszaélési formát kívántam itt felemlíteni és ezek feltárását elősegíteni. Csak akkor van értelme bármilyen rendezésnek, hogyha válaszokat találunk arra, hogy hogyan lehet elejét venni az erőfölénnyel való visszaélésnek. Ez nem feltétlenül csak a kitiltáson keresztül valósulhat meg, számtalan egyéb eszköz elérhető. Ugyanakkor azt is le kell szögezni, hogy az eddigi állapot a Jobbik álláspontja szerint fenntarthatatlan.

(17.10)

Tökéletesen fenntarthatatlan az, hogy méretgazdaságossági és egyéb szempontokból bárki a magyar piacon magyar polgárok kárára visszaéléseket fogantat. Ennek tehát elejét kell venni. Az eszköztársaság tekintetében pedig bizonyára még nagyon sokáig vitatkozni fogunk. Köszönöm. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Most kétperces időkeretben Szatmáry Kristóf képviselő úrnak adom meg a szót.

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz): Köszönöm szépen. Csak nagyon röviden. Szelényi képviselőtársam felszólalását inkább betudom csak annak, hogy most kezdte a parlamenti mandátumát. Gógös képviselőtársammal nem tudok ennyire megbocsátó lenni, elnézést kérek. Tehát amit ön mondott, az az én szememben már bűn. Tehát ön, önök, akiknek lett

volna lehetősége a 2004-es EU-csatlakozás után bármit tenni, bármit szabályozni ezen a piacon a hazai kis- és közepes vállalkozások érdekében, semmit nem tettek, és lényegében annak a több tízezer vagy több ezer magyar kereskedőnek, akinek egy-egy boltja volt... - nem a CBA-ról, nem a Coopról beszélnek, hanem azokról a sarki fűszerekről meg zöldségesekről, meg kisboltokról, amelyek bezártak azért, mert mondjuk, egy kilométeres körzetében mindenféle szabályozás nélkül valamelyik multi áron alul értékesített éveken keresztül. És ön úgy látja, hogy az a törvényjavaslat, amely semmi másról nem szól... - itt van a kimutatás, képviselő úr: az öt legnagyobb külföldi tulajdonban lévő, éves szinten 1500 milliárd forintot forgalmazó öt társaságnak az éves nyeresége tudja mennyi? Mínusz 20 milliárd.

Ne mondja nekem ezt senki, aki ebben a szakmában egy percet dolgozott, hogy ez reális! Mondom, két dolog van: vagy áron alul értékesít a tiltás ellenére, azért, hogy tönkretegy a környezetében lévőket, vagy nem realizálja a nyereségét. El lehet menni, meg lehet nézni a hazai kicsiket. Amennyit én meg tudtam nézni, egy-egy évben van, hogy negatív, de összességében... Arról van szó, hogy tisztességes versenyt akarunk teremteni a hazaiaknak, hogy lehetőségük legyen. *(Gógös Zoltán: Egyet!)*

És a kiszorítási nem fordítva működik, a Coop meg a CBA részéről. Az elmúlt tizenöt évben a hazai tulajdon 80 százalékról lement 42 százalékra. Ezt szeretnénk megállítani a több tízezer magyar család érdekében. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a Fidesz soraiból.)*

ELNÖK: Most kétperces időkeretben Gógös Zoltán képviselő úrnak adom meg a szót.

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. A dolgozókkal kapcsolatban annyit, hogy 2010 és '13 között 15 ezerrel csökkent a kereskedelemben foglalkoztatottak száma, alkalmazottak száma, és nagyjából az idén 2 százalék lesz a bővülés. Most önök erre tettek 6 százalékos adót. Tehát ez nem normális, azt semmi nem magyarázza meg. Az se magyarázza, hogy számtalanszor beleszaladtunk, és mindig visszakaptuk visszamenőleges jogalkotási problémában. Itt megint erről van szó, a világörökségi dolgoknál. Miért kell ezt csinálni? Miért? Meg kellett volna akkor mondani, amikor hármasával vágta a szalagot az összes ilyen nagynál a fideszes polgármesterek, örültek a munkahelynek, örültek a többinek. Kétarcúak, államtitkár úr, kétarcúak! Az összes fideszes polgármester azért hajtott *(Közbeszólás a Fidesz soraiból: Miről van szó?)*, hogy nála legyen a legnagyobb Tesco meg a többi. Mindenki arra hajtott. Most akkor ezt próbálja ránk visszatolni? Akkor mi van a földekkel, térjünk már vissza! Mi van a Hortobágygal? A kis családoktól vették el a földet azért, hogy nagyoknak adják. Akkor most hogyan vagyunk? Tehát ez egy teljesen kiforgatott logi-

ka. Nem, ez itt egy dolgról szól megint, a pénzről. Tehát hiába magyarázzák, ez arról szól.

Font képviselőtársamnak, Sanyinak annyit szeretnék mondani, hogy én világosan fogalmaztam, hogy a válságidőszakban kellett volna bezárni ezen törvény alapján (*Font Sándor: Ti kormányoztatok!*), ha áttesszük a gazdaság másik területére, az autógyárakat, amikor mind veszteséges volt, de hajlandók voltak a tulajdonosok meg a bankok meg egyéb mögójük állni. Az összes húsipari céget Magyarországon be lehetne zárni ez alapján a szabály alapján, pedig ott mostanában nem nagyon van innováció, mert pályázat sincs. Úgyhogy innentől kezdve ez egy hibás gondolkodás, mert ameddig egy tulajdonos hajlandó veszteséget finanszírozni nyilván - mert ott is az volt, tették bele a pénzt. Körül kell nézni, csak az élelmiszeriparban mennyi ilyen van.

Tehát nem ez a megoldás. A megoldás az, hogy meg kell erősíteni a beszállítói kört, hogy ne tudjanak visszaélni a hatalmukkal. De önök nem ezt csinálják, hanem azt is szétverik, most pontosan azon vannak. (*Taps az MSZP soraiból.*)

ELNÖK: Most kétperces időkeretben Varju László képviselő úrnak adom meg a szót.

VARJU LÁSZLÓ (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Amit itt mondanak, és amiről beszélnek, az igazán elképesztő, hogy mennyire másról szól, mint amennyire a valóság. Önök pontosan tudják azt, hogy ezek a legnagyobb cégek a legnagyobb adófizetők is egyben. Ma ostorozták önök a dohányipari vállalatokat, amúgy egyébként csak az egyik több mint 400 milliárd forint adóbevételt termel a magyar költségvetésnek. És ettől teljesen független az, hogy egyébként az éves eredménye néhány milliárd forintos veszteség. És az, amit önök művelnek ugyanezeknél a cégeknél, ezeknél a kereskedelmi cégeknél, ugyanez a helyzet, hogy egyébként ide adóbefizetéssel élnek, és az, hogy veszteséges a működése, az egy másik kérdés.

Arra szeretném ráirányítani a figyelmet, amiről Gógös Zoltán képviselőtársunk már szólt, hogy az önök által nagyon kedvelt hárombetűs cég az egyik legdrágább, legdisznóbb módon működő olyan hálózat, ami egyébként visszaél azzal a helyzettel, ami neki ma van ebben az országban. És ez ma kifejezetten a vásárlók kárára van, mert alapvetően az önök fedezetét, az önök támogatását élvezi. Éppen ezért az, amikor egy törvénnyel még ezt tovább akarják erősíteni - most már nem első alkalommal -, az kétségtelenül nagyon felháborító, de leginkább indokolatlan is. Köszönöm szépen. (*Taps az MSZP soraiból.*)

ELNÖK: Most normál időkeretben Szelényi Zsuzsanna képviselő asszonynak adom meg a szót.

SZELÉNYI ZSUZSANNA (független): Köszönöm szépen. Szatmáry úrnak a finoman paternalista, bár

udvariasnak tűnő megjegyzését most elengedem a fülem mellett, és nem kommentálok, de praktikusnak tartok ilyesmit a későbbiekben nem megjegyezni.

Z. Kárpát Dániel beszélt itt a francia protekcionizmusról. Na, ez tényleg van, van a franciáknál protekcionizmus, finomszabályozókkal a franciák bizonyos, számukra kiemelkedően fontos területeken valóban beavatkoznak a kereskedelembe és a termelésbe. De nem az egész piacon, nem az egész francia versenyt iktatják ki, hanem például a szőlőt és bort, ahogy azt ön mondta.

Magyarországon is van protekcionizmus, mindig is volt, tehát különböző védelmi szabályozók eddig is léteztek. Itt most nem is erről van szó, most a Fidesz-típusú, orbáni protekcionizmusról beszélünk, aminek az a jellemzője, hogy mindent áthat, hogy alapvetően a kétharmados erőfölénnyel él, és hogy egyáltalán nem hagy szabad levegőt egyetlen területen sem, hanem mindent letarol. Ez egyszerűen nagyságrendileg százszoros szinten különbözik a francia protekcionizmustól, és ennyiből értelmetlen is azzal összevetni.

Szatmáry Kristóf nem csoda, hogyha nagyon reméli, hogy ezek a nagyobb áruházláncok nem mennek el Magyarországról. Elég nagy bajban is lennénk, hogyha elmennének. Mint ahogy akkor is nagy bajban leszünk, amikor az önök áldásos tevékenysége révén több tucat külföldi tulajdonban lévő bank valóban szépen el fog menni Magyarországról. Most már ezt a Nemzeti Bank szakemberei be is jelentették, hogy pár éven belül már csak öt bank lesz Magyarországon, azoknak a nagyobb részét az állam szeretné majd megvenni, majd különböző módon privatizálni, nyilvánvalóan magyar tulajdonosoknak, erről beszélt Orbán Viktor. Tehát van ez a folyamat, látjuk előre, hogy ez hova vezet, de én nagyon kíváncsi vagyok, hogy annak majd önök valóban örülni fognak-e, mert ahogy Gógös Zoltán korábban mondta, a 2008-2009-es válságot Magyarországon jellemző módon a külföldi tulajdonban lévő bankok finanszírozták meg, mint ahogy Európa és az Egyesült Államok hatalmas nagy bankjait az anyaországok finanszírozták meg a csődbemeneteltől. Magyarországon ilyen megoldásokra nem volt szükség, a magyar államnak nem kellett bankokat feltőkésítenie a válság során, mert ezt a külföldi tulajdonosok megcsinálták.

Magyarország egy kicsi, nyitott gazdaság, önök most ezt zárják befelé erőteljesen, de attól még Magyarország továbbra is alapvetően ezzel a természetel rendelkezik. A világ aktuális folyamatainak a részesei vagyunk, ezek egyértelműen hatnak ránk, ezektől nem tudunk eltekinteni. Meg lehet oldani, hogy a magyar piacot olyan szinten megerősítsük, hogy tényleg komoly nagy beruházók, vállalkozók, külföldiek elmenjenek ebből az országból, de ki van zárva, hogy önök annak örülnének, hiszen a magyar gazdaság teljesítményének a jelentős részét a mai napig azok a cégek adják, amelyek külföldi tulajdon-

ban vannak, és ennek pillanatnyilag Orbán Viktor is nagyon örül. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiból.)*

(17.20)

ELNÖK: Most kétperces időkeretben Boldog István képviselő úrnak adom meg a szót.

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Én nagyon sajnálom, hogy ennek a törvénynek a kapcsán mindig csak a CBA meg a Coop jut az ellenzék eszébe, hogy csak róluk szól ez a dolog. Nem kellene megfélemlíteni arról a több ezer kisvállalkozásról, kisboltokról sem, amelyek kistelephelyeket látnak el, és a városokban is rengeteg ilyen van. Budapesten is nagyon sok van. Eddig ők voltak versenyhátrányban, már bocsánat, a nagy üzletekkel szemben. Mert ha valaki bemegy egy kisboltba, akkor láthatja, hogy az micsoda versenyhátrányban van egy nagy bolttal szemben. Most, hogy egy kicsit be kell fizetni majd a nagy boltoknak is a közös kasszába, és néhány szigorúbb szabály lesz rájuk vonatkozóan, akkor úgy látom, vannak olyanok, akiknek ez nagyon fáj. Azt javaslom, hogy ne fájjon, mert nekünk itt a magyar parlamentben a magyar kis- és közepes vállalkozásokat is segítenünk kell, és nem azokat a külföldi tulajdonú nagy cégeket, amelyek, mint a példa mutatta, elfelejtettek az elmúlt években adót fizetni, kijátszották az adófizetést.

Nagyon helyes szabály, továbbra is azt mondom, hogy ha két évig veszteségesek, akkor igenis fejezzék be ezt a tevékenységet. S annak örülnék, ha tényleg nem feledkeznénk meg ilyenkor sem, amikor ilyen szabályt hozunk, hogy a kis- és közepes vállalkozásokat kell hogy támogassuk, és nemcsak a költségvetési vitában kérné rajtunk ezt számon az ellenzék, hanem ilyenkor is azok mellé állna és támogatná ezt a törvényjavaslatot, ami, még egyszer mondom, valamilyen szinten kifejezetten versenyelőnyt jelent azoknak a kisboltoknak, amelyek kistelephelyeken és nagyvárosokban is megtalálhatók, és magyar tulajdonúak, és általában családi tulajdonban működnek. Köszönöm szépen. *(Taps a Fidesz soraiban.)*

ELNÖK: Most Sallai R. Benedek képviselő úrnak adom meg a szót.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Én Boldog képviselő úr mondatai közben kértem szót, bár nem akartam már a vitában részt venni. A Szatmáry képviselő úr által elmondott adatok, amiket itt bemutatnak, tényleg aggasztóak, és érdemes megvitatni azt, hogy mi az eszköze az adóelkerülés megelőzésének. Az a kérdés, ha ez a kizárólagos terv, akkor ez megfelelő eszköz-e ahhoz, hogy el lehessen kerülni az adót. Mert mindig van más megoldás. Ha 50 milliárd fölötti cégeket akarunk megadóztatni, akkor majd

osztódni fognak, vagy bármi más megoldást találnak. Osztódni fognak jogi személyre. Nem lehetséges, hogy ez megoldás? Tehát biztosan megelőzzük ezzel az adófizetést?

Azért Boldog képviselő úr mondatai közben juttott ez eszembe, mert elnézést kérek, de tényleg nem a kis családi vállalkozások jutnak az eszembe. Hát Kétpón hány Tesco van vagy hány Spar? Vagy Kuncsorbán hány Spar van? Tehát nem ott jelentkezik ez problémaként, hanem a 10 ezer fölötti településeknél, ahol megjelenik már ez is, meg az is. Az a baj a 10 ezer fölötti településeken ebben az esetben, hogy ahol már megjelent a Tesco, ott nagy eséllyel már van egy Reál is, Coop is, CBA is, és az már ugyanúgy árt a kis- és középvállalkozásoknak. A 3 ezres, 4 ezres településméretig, amikor nem jelenik meg ezek közül egyik sem, vagy maximum csak egy kicsi franchise-zal jelenik meg, mint ahogy példaként elhangzott a képviselő úr szavaiban, ez nem jelentkezik konkrét veszélyként.

Ezért van az, hogy ott, ahol védeni akarjuk a kis- és középvállalkozásokat - az 5 ezer fölötti, de inkább 10 ezer fölötti településeken -, ott már rendszerint van Tesco is, van Spar is, vagy van más, a környező településekről ezt jól tudjuk, és ez ugyanúgy veszélyt jelent a családi vállalkozásokra, mint a nagy. Tehát emiatt van nekem aggályom, és innen jön az a gondolatom, hogy nem egészséges ez a szabályozás, de megértem az indokokat. Köszönöm.

ELNÖK: Most Varju László képviselő úrnak adom meg a szót két percen.

VARJU LÁSZLÓ (független): Köszönöm szépen. Képviselőtársamat szeretném megnyugtatni, hogy nem fáj. Nincs azzal probléma, ha adót fizettetnek meg azokkal, akik a tevékenységet végzik. Csak egyszerűen azt értsék meg, hogy amivel önök érvelnek, az egy egyszerű hazugság. Mondhatnám szebben is: tévedés. Azt gondolom, az elmúlt évek alapján nyilvánvaló, hogy önök rosszul érvelnek. És ha megnézik az adatokat, akkor látni fogják, hogy azok a cégek, amelyekre önök szívesen hivatkoznak, tisztességgel fizetnek adót. Ez akkor is így van, ha az önök gazdaságpolitikájában éppen a világcsúcs-színvonalú általános forgalmi adóval kell ezt megfizetniük, de ez már egy másik része a történetnek és nem akarok ebbe belemenni.

Csak egyszerűen értsék meg, hogy miről van szó; még egyszer mondom: nem fáj.

ELNÖK: Most normál időkeretben Szatmáry Kristóf képviselő úrnak adom meg a szót.

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz): Köszönöm. Csak hogy egy mondatban reagáljak Varju képviselő úrnak, az áfát - de mindegy, nem megyek bele - máshogy fizetik meg. Tehát más fizeti meg az áfát, és más az, hogy nem fizetnek társasági adót.

Viszont Sallai képviselőtársam felvetése már egy sokkal érdekesebb szakmapolitikai kérdésre világít rá - aki ismeri ezt a piacot, az tudja -, hogy nem fognak-e osztozni. Kérem szépen, nem biztos, hogy ez baj lehet. Elég, ha csak - maradjunk a neveknél, hiszen nincsenek olyan sokan a piacon - a Spar működésére gondolunk. A Spar Magyarországon kívül a világon mindenütt, ahol jelen van, franchise-ként működik. Egyébként erre megy el a világ, és a Spar is erre megy el Magyarországon is. Tehát nem feltétlenül baj az, ha más struktúrában működik. Mert miről szól a történet? (*Gőgös Zoltán: Ez nem baj.*) Nem baj, én is erről beszélek. Egy jó folyamat lenne, ha tulajdonosi oldalról, legalább üzemeltetési oldalról magyar családok vagy magyar közösségek üzemeltetnének. Ebből a szempontból teljesen mindegy lenne az, hogy annak milyen három, négy vagy öt betű van kirakva a boltjára.

Fölmerült itt a foglalkoztatás kérdése. Tisztelt képviselőtársaim, nem azért csökkent a foglalkoztatás a kereskedelemben, mert az elmúlt időszakban bármilyen beavatkozás történt volna ezen a területen, hanem azért csökkent, mert értelemszerűen a nagy eladótérre eső munkaerőigény kisebb lett. Azért csökkent a kereskedelembe foglalkoztatottak száma jó néhány ezerrel az elmúlt években, mert a nagy alapterületű üzletek előretörése volt megfigyelhető, ahol kevesebb munkaerő kell egy négyzetméterre. Lehet, hogy egyébként ők a legnagyobb foglalkoztatók, de önmagában az ő térnyerésükkel kevesebb embert kell foglalkoztatni a kereskedelemben.

Itt nem esett szó róla, de sok vita folyik arról, hogy melyik lánc - függetlenül a három, négy vagy öt betűsektől - milyen arányban forgalmaz magyar termékeket. Természetesen eljutnak hozzánk, képviselőkhöz is mindenféle láncal kapcsolatban pozitív és negatív észrevételek, de minden kimutatás szerint a hazai láncokban jóval magasabb a magyar élelmiszerek aránya, mint például a hard diszkontokban. Itt körülbelül majdnem a duplája. A hard diszkontokban a legutolsó felmérések szerint 40 és 50 százalék közötti a magyar élelmiszerek aránya, míg a hazaiaknál ez valahol 70-80 százalék között van. Nem száz százalék ott sem, természetesen ott is van külföldi termék, de a magyar termékek aránya jóval magasabb.

Teszem hozzá, hogy van egy kedvező folyamat a magyar gazdaságban, és talán itt az ideje, hogy arról is ejtsünk néhány szót, hogy itt nem klasszikusan valamifajta multiellenességről van szó. Aki a kereskedelembe dolgozik, dolgozott, ismeri ezt, és azok nevében nyugodtan el tudom mondani, hogy a Magyarországon megtelepedett nagy nemzetközi láncok nemcsak negatívumot, hanem nagyon sok pozitívumot is adtak a magyar kereskedelemnek, fogyasztási kultúrát, kereskedelmi kultúrát, értékesítési modelleket hoztak, minden más negatívum mellett is, amit eredményezett az itteni működésük, a piac beszűkülésétől kezdve jó néhány más területen. Tehát termé-

szetesen nem fekete vagy fehér a dolog. Arról van szó, ami itt elhangzott, hogy egy kiegyensúlyozott, az erőfölénnyel való tudatos vagy akaratlan visszaélést próbálja ez a törvény azzal, hogy rákényszeríti a pozitív gazdálkodásra a cégeket, valamilyen módon megoldani.

Egyébként természetesen egy vitában vagyunk benn. Minden képviselőtársamat arra kérem, hogy ha van jobbító szándéka a tekintetben, hogy hogyan lehet ezt ételszerűbbé tenni, akkor ne türtőztesse magát, hanem nyújtsa be a javaslatát. Egyébként azt is meg kell vizsgálni, hogy mi van azokkal a láncokkal, amelyeknek egyértelműen vannak élelmiszeripari beruházásai, hogy azokat a veszteségbe hogyan és miképpen kelljen beszámítani. Most megint nem nagy a piac, tehát tudjuk, hogy kikről van szó, nem akarok neveket mondani.

(17.30)

De az egy másik kategória, mert az már, amit Font Sándor úr is említett, azt jelentené, hogy bizonyos társaságok nemcsak kereskedelmi tevékenységet végeznek, hanem élelmiszeripari termelői beruházást is végeznek. Ott ennek a kétéves időtartamnak a megvizsgálása az érdekes lehet.

Nem akarnék itt a végére, mert már elég hosszúra sikeredett ez a mai nap, nagyon vészjósló lenni. Egy biztos: azt merem állítani, hogy e szabályozás miatt egyetlenegy munkahely nem fog veszélybe kerülni. Itt szerencsére Magyarországon egy bővülő piac van, a tavalyi évben 3 százalék, és nem havi szinten, hanem éves szinten a tavalyi évben 3 százalékkal bővült ez a piac, az idei évben 3 százalék fölött fog bővülni. Épp mai statisztikai adat, hogy éves alapon 4,5 százalék volt a kiskereskedelmi forgalom növekedése.

Tehát önmagában e szabályozás miatt egyetlenegy piaci szereplő nem fog elmenni Magyarországról. Ha elmegy, mert lehet, hogy lesz ilyen, mert volt korábban is egyébként, ha emlékeznek, ugyancsak francia gégek vonultak ki a magyar piacról, az kizárólag saját belső, európai szintű üzletpolitikájának... - ahogy, most beszéljünk őszintén, mert nem szeretném, hogyha esetleg szocialista képviselőtársaink, mondjuk, két-három év múlva a nagy láncok kivonulásánál azt mondanák, hogy emiatt vonulnak ki. Ma már olvasni - függetlenül ettől az el nem fogadott szabályozástól - olyan szakmai híreket, hogy az egyik legnagyobb magyarországi lánc a hazai gondjai miatt az egész közép-európai részlegének az értékesítésén gondolkodik, és nem emiatt. Nem emiatt.

Tehát ez, ami be van nyújtva, én azt tudom még egyszer mondani, talán a vita vége felé, hogy természetesen tisztában léve és elfogadva a Magyarországon működő nagy láncok fontos szerepét a hazai kereskedelembe, hiszen nagyon sok magyar terméket forgalmaznak, mondom, bizonyos fajta új kultú-

rát, kereskedelmi kultúrát is hoztak Magyarországra, emellett ezzel a törvénnyel arra szeretnék őket rákényszeríteni - ezt a szót is meg merem kockáztatni -, hogy igenis ugyanolyan adózási feltételek mellett működjenek, amelyet egyébként minden magyar kis- és középvállalkozástól is elvárunk. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még esetleg valaki hozzászólni a vitához. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelentkezőt.

Az általános vitát lezárom, és megadom a szót Glattfelder Béla államtitkár úrnak, hogy a vitában elhangzottakra válaszoljon.

GLATTFELDER BÉLA nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr, és köszönöm azoknak a képviselőknek, akik a vitában részt vettek, különösképpen azoknak, akik konstruktív véleményüket is kifejtették.

Nagyon sok különböző vélemény van azzal kapcsolatban, hogy mi a helyes eljárás a magyar kereskedelem szabályozását illetően, de a kormánynak meglehetősen világos célkitűzései vannak, és csak azokat a javaslatokat tudja a kormány támogatni, amelyek ezekkel a célkitűzésekkel összhangban vannak. Ezek pedig a következők.

A legfontosabb a vásárlók, a fogyasztók érdekeinek a védelme, hogy hosszabb távon a vásárlók és a fogyasztók megfelelő áron tudjanak termékekhez hozzájutni.

A másik fontos szempont a hazai kis- és közepes vállalkozásoknak a védelme, annak a kikényszerítése, hogy a piaci szereplők a tisztességes piaci magatartás elvét maradéktalanul betartsák, és semmilyen piaci erőfölénnyel vissza ne élhessenek.

A kormány elkötelezett a monopóliumok kialakulásának a megakadályozásában, mert a monopóliumok rosszat tesznek a gazdaságnak, rosszat tesznek a versenynek. Ahol monopóliumok vannak, ott minden drágábbá válik.

Végezetül - és ez is fontos -, hogy bármilyen új szabályozást is alkosson az Országgyűlés, annak összhangban kell lennie az európai joggal és más nemzetközi kötelezettségekkel.

Ezek azok az elvek, ezek azok a szempontok, amelyeket egyszerre kell figyelembe vennünk, és ez nem könnyű, mert ez egy nagyon szerteágazó terület.

Most, ha megengedik, szeretnék néhány megjegyzésre reagálni. Nem tudom, megengedik-e, hogy Szelényi Zsuzsának válaszoljak először; a hölgyeké az elsőbbség. *(Dr. Staudt Gábor: Nincs már itt.)* Nincs itt, nem baj, akkor is a hölgyeké az elsőbbség, még ha távol vannak, akkor is.

Nincs a törvényben olyan javaslat, amelyik a Tesco-járatoknak nevezett buszos vásárlószállításnak a betiltására vonatkozna. Tehát a képviselő asszony téved, ilyen egyszerűen nincs a törvényben, tehát ez ellen fölösleges küzdenie.

A törvényben nincs semmi olyan, amit úgy lehetne értelmezni, hogy a törvény megszüntetné a versenyt. Miért iktatná ki? Sőt, éppen ellenkezőleg, a törvénynek pont az a célja, hogy a verseny hosszabb távon élénk legyen és fenntartható legyen.

Szó sincs arról, hogy a törvény bárkit arra kényszerítene, hogy Magyarországon a tevékenységüket beszüntessék. Erről Szatmáry Kristóf képviselő úr az előbb nagyon világosan beszélt. Mi konzultáltunk az érintett cégekkel, és ezen a konzultáción ők soha nem említették, hogy emiatt vagy bármelyik most tárgyalt törvények miatt ők Magyarországról kivonulnának. Ezek a cégek hihetetlen komoly összegeket fektettek be Magyarországon, óriási gazdasági érdekeik vannak abban, hogy itt eredményesen tudjanak működni.

Az más kérdés, hogy lehet, hogy megváltozik az európai stratégiájuk, nehézségeik vannak odahaza, vagy éppen mondjuk, Afrikában akarnak terjeszkedni, és hogy ott megfelelő forrással rendelkezzenek, ahhoz a magyarországi vagy akár az egész kelet-közép-európai érdekeltségeiket értékesíteni fogják. De egész biztos, hogy nem hisztérikus megfontolások alapján fognak dönteni, hanem nagyon-nagyon racionális számítások alapján, amelyeket egyébként ezek a most tárgyalt törvények nyilvánvalóan nem fognak befolyásolni.

Hadd mondjam el Józsa Istvánnak, hogy a GDP-ben nincs visszaesés. Nem tudom, ezt honnan veszi. Ellenkezőleg: a magyar GDP kifejezetten jelentős növekedést mutat, a magyar gazdaság nagyon gyorsan nő. A legutóbb 3,2 százalékos növekedést mérünk, miközben az európai uniós átlag csak 1,3. Magyarország az Európai Unió 28 tagállama közül a második leggyorsabban növekvő gazdasággal rendelkezik.

Ami ehhez még idetartozik, mert most éppen kereskedelmi tárgyú törvényt tárgyalunk, hogy a kiskereskedelmi forgalom is dinamikusan bővül, immár 15 egymást követő hónapban, és szeptemberben 4,5 százalékos volt a növekedés, ami az elmúlt nyolc év legmagasabb kiskereskedelmi forgalombővülését mutatja.

A másik, amit ő mondott, hogy beruházási tilalom lenne Magyarországon. Ilyet, kérem, ne mondjon, mert ez nem igaz. Magyarországon, már hogyha a kereskedelmi tevékenységekről beszélünk, ott is egy engedélyezési rendszer van csupán, ami semmiképpen sem működik tilalomként, amire az is bizonyíték, hogy az elmúlt időszakban 236 benyújtott érvényes építési engedélyből 135 eredményes volt, tehát megkapták az engedélyt, tehát bőven több, mint a fele; többek között olyan cégek is, mint az IKEA kaptak áruház-építési lehetőséget. Úgyhogy, kérem, ne mondja ezt a beruházási tilalom dolgot, mert ez nem tesz jót az országnak, mert részben rossz fényt vet ránk, részben pedig rontja azokat az esélyeinket, amelyek az Európai Unióval folyó jogvitában pedig létfontosságúak.

Végezetül mondta, hogy valójában nincsenek rossz helyzetben a kisboltok, mert van, amelyik megszűnik, egy másik pedig létrejön, és itt valamifajta egyensúly lenne. Ez sajnos nincs így. 2000-ben Magyarországon volt, tizenhárom évvel ezelőtt, tizen-négy évvel ezelőtt 24 505, 400 négyzetméternél kisebb bolt. 2013-ban már csak 17 974, tehát tizenhárom év alatt a csökkenés 6581 bolt. Ez azt jelenti, hogy évente 506 bolt szűnik meg átlagosan Magyarországon, pontosabban ennyivel csökken a számuk. Ez riasztó nagyságrendű csökkenés, ami azért utal arra, hogy itt egy jelentős átrendeződés van, amire oda kell figyelni.

Itt adnék igazat annak, amit Boldog István képviselő úr mondott, hogy nem volna szabad ezeknek a vitáknak kizárólag a nagy cégekre összpontosítani, amelyeket mindenki ismer. Nem, ennek a vitának a középpontjába oda kell tennünk, oda kell helyezni a kicsi magyar boltokat is, az egész kicsiket, a független boltokat, amelyek nem tartoznak sehova, amelyek minden értelemben a saját lábukon állnak.

(17.40)

Z. Kárpát Dánielnek mondom, megint csak azoknak a konzultációknak az alapján, amiket az elmúlt időszakban lefolytattunk, hogy ez a javaslat semmilyen addicionális költséget nem jelent a cégeknek. Következésképpen nincs is kockázata annak, hogy ezeket a nem létező költségeket ők beépítenék bármilyen árakba, de ezt még a legvehemensebb vitákban sem állították azok, akik érdekképviselőként az elmúlt időszakban eljártak.

Összefoglalva, amit szerettem volna mondani, hogy a kormány célja valóban a monopóliumokkal szembeni föllépés, annak biztosítása, hogy a magyar fogyasztók, a magyar vásárlók hosszú távon is a lehető legversenyképesebb áron tudjanak a mindennapi cikkekhez hozzájutni.

Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Ezzel mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk. Most a **napirend utáni felszólalás** következik. Egy ilyen felszólalás van a mai napon, Sallai R. Benedek képviselő úr „Másfél millió lépés Magyarországon” címmel nyújtott be felszólalást. Megadom a szót öt percben.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Elnézést kérek, hogy e késői órán még visszaélek türelmükkel, és még inkább elnézést kérek azért, mert a felszólalással arra szeretném ösztönözni önöket és az Or-

szággyűlés tagjait, hogy tegyék meg ezt a bizonyos másfél millió lépést Magyarországon.

Azért a mai napra időzítettem ezt a felszólalást, mert épp ma 27 éve, hogy meghalt Rockenbauer Pál, aki 1933 januárjában született Budapesten és '87-ben hunyt el, és mindenki számára ismert az „Indulj el egy úton” népdallal kezdődő filmsorozata, amely a „Másfél millió lépés Magyarországon” címet kapta, és ez a sorozat meghatározó volt mind a honismereti mozgalmaknak, mind pedig a helyismereti, történelmi és néprajzi ismeretek átadásában.

Mint mondtam volt, szeretném megsétáltatni a magyar parlamenti képviselőket felszólalásommal, ugyanis két rettenetes dolgot tudok tapasztalni a magyar parlamentben. Az egyik az, hogyha valaki gyakorlatilag alig tud valamit az országról, mert hosszú-hosszú ideje, mondjuk, csak a Parlament falain belül ül és áll és beszélget, és megszakadt a kapcsolata a való világgal. Ez az egyik, amit lehet néha tapasztalni egy-egy vezető esetében, hogy alig tudja már, hogy ha sorban állnak az emberek a lán-gosznál, akkor miről is beszélnek. A másik tapasztalat pedig az, amikor néhány képviselő, legyen szó akár az V. kerületről, akár piciny faluról, csak a saját közegéből akarja az országra vonatkoztatott tapasztalatokat és következtetéseket levonni, és úgy akar a jogszabályalkotásban részt venni, hogy az a pici közeg határozza meg a véleményét és tapasztalatát.

A „Másfél millió lépés Magyarországon” 1979. július 31-én indult el az Országos Kéktúra mentén, az akkori keleti végpontjából, a Zempléni-hegységben lévő Nagy-Milictől, és összesen több mint 1000 kilométer megtétele után, '79 októberében érte el a nyugati végpontját a Kőszegi-hegységben az Írottök alatti.

A hónapokig tartó forgatás és filmkészítés alatt az alkotók bemutatták nemcsak a magyar tájat, hanem az abban élő magyar embereket, a magyar általános társadalmi problémákat, a közgondolkozást, a hagyományokat, és azt gondolom, hogy ezeknek a megismerése ma is kívánatos lenne nemcsak általában a közoktatásban, nemcsak magyar állampolgárok számára, hanem a parlamentben is.

Azért, hogy a '79-es évszám ne legyen riasztó, megemlítem, hogy 1986-ban, '87-ben készült el a sorozat folytatása az „És még egymillió lépés Magyarországon”, ami Nyugat- és Dél-Dunántúl tájait mutatja be. 1990-91-ben jelent meg a sorozat harmadik része, a „Kerekék és lépések”, amely bezárja a kört, és teljessé teszi az Országos Kéktúra teljes bemutatását; és 2011-ben az Országos Kéktúra újbóli bejárásával „Másfél millió lépés Magyarországon 32 év múlva” címmel készült egy sorozat, ami szintén próbálja Magyarország természeti adottságait, kulturális hagyományait bemutatni.

Ez a munkásság, amelyet Rockenbauer Pál elkezdett és folytatott, nyilvánvalóan a magyarországi vezető köztisztviselők, illetve közméltóságok elismerését is kivívta. 2014. március 4-én, Budapesten a

köztársasági elnök megbízásából az emberi erőforrások minisztere nyújtott át kitüntetések az alkotóknak, többek között Magyar Érdemrend tisztikeresztet, Magyar Érdemrend lovagkeresztet és Magyar Arany Érdemkeresztet, viszont a szomorúság az, hogy Rockenbauer Pál, aki elhunyt 27 évvel ezelőtt, és miután ezeknek a kitüntetéseknek nincs posztumusz változata, soha nem kaphatta meg ezeket az állami kitüntetések.

27 éve halt meg, és azt gondolom, hogy azért volt szükséges erről megemlékezni, mert az a munkásság, amivel ő igyekezett bemutatni Magyarországot a magyar állampolgároknak, ma éppúgy fontos

lenne itt a parlamentben ülő képviselőknek, mint általában a társadalomban.

Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönjük a felszólalást. A napirend utáni felszólalásoknak ezzel akkor a végére értünk.

Tájékoztatatom önöket, hogy az őszi ülészak **következő ülése várhatóan háromnapos lesz, és 2014. december 1-jén** kerül rá sor.

Megköszönöm munkájukat, és ezzel az ülést bezárom.

(Az ülés 17 óra 46 perckor ért véget.)

Földi László s. k.
jegyző

Gelencsér Attila s. k.
jegyző

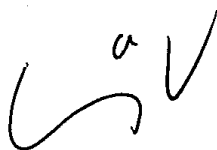
Hegedűs Lorántné s. k.
jegyző

Mirkóczki Ádám s. k.
jegyző

Móring József Attila s. k.
jegyző

Schmuck Erzsébet s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
Nyomda: MULTISZOLG Bt., Vác
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)